

Aprob

.....
Dr. Mariana HARJEVSCHI, director general

RAPORT DE ACTIVITATE

2022

Chişinău 2023

Responsabil: dr. Mariana HARJEVSCHI, director general

Membrii echipei: Elena BUTUCEL, Ana CHIORESCO, Tatiana COȘERI, Taisia FOIU, Svetlana JAVELEA, dr. Lidia KULIKOVSKI, Viorica LOZINSCHI, Ludmila PÎNZARI, Ivan PILCHIN, Lilia DONICA, Victor RUSU, dr. hab. Nelly ȚURCAN, dr. hab. Elena UNGUREANU

Redactori: Zinaida TÎMBUR, Svetlana JAVELEA

Coperta: Lilia DONICA

Machetare: Svetlana JAVELEA

Raportul textual a fost discutat și înaintat spre aprobare în cadrul ședinței din 7 februarie 2023 a Consiliului de Administrație, proces verbal nr. 2

Date de contact:

Chișinău, 2012

Bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 148

tel./fax secretariat: 022 223 360

email: bmhasdeumd@gmail.com

SUMAR

MESAJUL DIRECTORULUI	6
MISIUNEA BIBLIOTECII. SCOPUL ȘI PRIORITĂȚILE ANULUI PROFESIONAL	11
EVENIMENTELE ANULUI	12
Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” – 145 de ani: O bibliotecă pentru oraș. O bibliotecă pentru fiecare	12
Serviciul Biblioteca Ludică	20
Responsabilitatea civică a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” în activitatea cu refugiații	22
Programul guvernamental <i>Ajutor la Contor</i>	30
CONTEXT ORGANIZAȚIONAL. COMPONENTA DOCUMENTARĂ A BIBLIOTECII	31
Documente strategice, de reglementare, normativ-tehnologice	31
Proiecte comunitare, naționale și internaționale participare, coordonare.....	33
Parteneriate	33
Voluntariat	35
Membru al comisiilor/grupurilor de lucru	36
DEZVOLTAREA ȘI PRELUCRAREA RESURSELOR INFORMAȚIONALE	39
Achiziții de documente	39
Colecția totală de documente a BM „B.P. Hasdeu”	46
Colecția electronică	50
Platforme de publicare online	54
SERVICII DE BIBLIOTECĂ	57
Servicii de dezvoltare a competențelor utilizatorilor.....	57
Servicii cultural-educative	62
Programe/evenimente de promovare a patrimoniului local	93
Programe/servicii pentru persoane defavorizate	100
Servicii de referințe	102
UTILIZAREA BIBLIOTECII	111
Utilizatori.....	111
Intrări directe la BM	116
Utilizarea resurselor infodocumentare.....	119
PROMOVAREA BIBLIOTECII	125
Ecouri în mass-media.....	128
Promovarea online. Instrumente de comunicare instituționale.....	128
ACTIVITATE METODOLOGICĂ. FORMARE PROFESIONALĂ CONTINUĂ	154
Dezvoltare profesională.....	154
Vizite de studiu, stagii, schimb de experiență.....	158
ACTIVITATEA DE CERCETARE ȘI EDITORIALĂ	167
Cercetarea bibliografică și biblioteconomică.....	167
Organizare și participare la evenimente științifice	171
Cercetarea de marketing	177

RESURSE	181
Resurse umane. Distincții	181
Resurse tehnologice	186
Resurse financiare. Extinderea bugetului	189
FACILITĂȚI. DOTĂRI	195
CONCLUZII. PROBLEME ȘI ORIENTĂRI DE PERSPECTIVĂ	200
ANEXE	202

Lista abrevierilor și acronimelor

BM	Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”
BPD	Biblioteca Publică de Drept
CC	Campusul Competențelor
CAIE	Centrul Academic Internațional Eminescu
ODD	Obiective de dezvoltare durabilă
SAE	Secția activitate editorială
SDS	Secția dezvoltare servicii
SL	Secția logistică
SMRI	Secția managementul resurselor informaționale
SMC	Secția „Memoria Chișinăului”
SME	Secția monitorizare și evaluare
SPC	Secția promovare și comunicare
SSC	Secția studii și cercetări
STI	Secția tehnologia informației

MESAJUL DIRECTORULUI

Anul 2022 a fost distins pentru Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” prin marcarea celor 145 de ani de la fondare. Istoria Bibliotecii Capitalei poartă amprenta unor personalități remarcabile, a unor proiecte și realizări deosebite, iar noi ne-am dorit să avem un an memorabil. Fiind o instituție parteneră pentru mulți membri ai comunității orașului Chișinău care citesc, se informează, învață, se dezvoltă Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a îndemnat să desfășoare acest an aniversar printr-o suită de evenimente, acțiuni culturale. Momentul de start a avut loc pe data de 1 februarie 2022.

Cel mai mult ne-a bucurat să aducem la cunoștință despre aniversarea celor 145 de ani ai Bibliotecii Municipale prin lansarea Agendei aniversare, care a însumat cele mai remarcabile evenimente ale anului. Debutul a fost prezentarea unui nou card de acces elaborat de artistul plastic Yurii Palkov și a unui logo aniversar creat de graficianul Valeriu Herța. Logo-ul aniversar a reprezentat o îmbinare organică a logou-lui BM și a cifrei de „145”. Împreună au reușit să transmită mesajul către fondatori, parteneri și utilizatori despre rolul bibliotecii în comunitate și, desigur, tradiția de lectură publică la Chișinău prin fondarea Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” în spațiul urban al orașului. Forma a accentuat stilul caligrafic, care ne-a transpus în perioada anului 1877, când actul de fondare al Bibliotecii a fost semnat, utilizând aproximativ același stil artistic frumos, ordonat și citeț. Cardul aniversar a devenit în 2022 cartea de identificare a serviciilor, tichetul către resursele BM, deoarece a permis și permite în continuare ca fiecare utilizator să identifice oferta de resurse și oportunități de învățare pe care le deține instituția noastră. Dacă bibliotecile sunt ușa către cunoaștere, cardurile de bibliotecă sunt cheia – ceea ce i-a ajutat pe utilizatorii noștri să acceseze informații mai rapid și mai ușor decât oricând.

Motto-ul *O bibliotecă pentru oraș, o bibliotecă pentru fiecare* – a ținut ca publicul să conștientizeze valoarea bibliotecilor și a misiunii echipei de bibliotecari. Ne-a ajutat să transmitem mesajul aniversar, dar și ecoul evenimentelor la nivel local și național. Biblioteca Municipală mereu a urmărit să consolideze rolul său ca lider comunitar de bază și agent al schimbărilor. Mereu conectată la comunitățile sale a tins să obțină un efect domino al rezultatelor pozitive, inclusiv relații mai strânse cu partenerii. Marcând cei 145 ani de dezvoltare comunitară, a reușit să adapteze

discursul public atât la rolul bibliotecii în comunitate, cât și la viitorul acesteia, iar bibliotecile – să se orienteze spre mesajul că ele sunt adevărați agenți ai schimbării pozitive a comunității.

Anul 2022 a fost marcat de cel mai grandios eveniment al anului – Conferința Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, purtând același generic *O bibliotecă pentru oraș. O bibliotecă pentru fiecare*. Într-o atmosferă distinsă, în spațioasa Sală Mare a Palatului Republicii, echipa Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” împreună cu manageri de biblioteci din România, colegi de la Biblioteca Națională a Republicii Moldova, Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”, Camera Națională a Cărții, Departamentul Comunicare a Universității de Stat din Moldova, biblioteci universitare, de colegii, școlare, biblioteci din suburbia or. Chișinău și din diverse raioane au împărtășit bucuria aniversării celor 145 ani de la fondare. A fost un eveniment de bilanț și de celebrare a existenței Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, dar și de proiectare a viitorului ei. A fost o sărbătoare a echipei și a partenerilor, o festivitate a domeniului biblioteconomic care ne-a inspirat încredere și speranța că instituția bibliotecară creează și consolidează comunități. Într-un anturaj solemn și festiv, în lumina reflectoarelor, cei circa 300 de participanți au fost invitați să cunoască dezvoltarea bibliotecii prin istoriile de succes ale întregii echipe, dar și prin rezultatele activității proiectate pe ecranele amplasate pe scenă și în spațiile sălii. Un adevărat spectacol de lumini, dar și un cadru academic a creat starea de sărbătoare a bibliotecii. Am reușit să valorificăm și să implicăm creativitatea, în final creând împreună o gală memorabilă.

Bibliotecarii, situați în holul de la intrare, întâmpinau binedispuși participanții, coordonând procesul de înregistrare, bine asigurat logistic de echipa bibliotecii. Pe holul de sus al Palatului Republicii, invita la descoperire colecția din 40 de postere elaborate de filialele și secțiile Bibliotecii Municipale. La fel, un spațiu de atractivitate pentru participanți, a servit camera interactivă care fotografia instantaneu, în grup sau individual, doritorii de a-și eterniza prezența la conferință.

În discursul său, Ion Ceban, primarul general al municipiului Chișinău, a afirmat că Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” este și a fost întotdeauna instituția care educă chișinăuienilor cultura lecturii, încurajează învățarea continuă, contribuind, astfel, la creșterea unor generații inteligente. A felicitat bibliotecarii din echipa Bibliotecii Municipale, remarcând faptul că ei știu să ajute chișinăuienii și vizitatorii capitalei să beneficieze de lecturi calitative, care să le marcheze și să le susțină dezvoltarea capacităților personale.

Personal am reiterat preocuparea bibliotecii de a fi mereu conectată la oamenii orașului. Alegerea temei *O Bibliotecă pentru oraș. O bibliotecă pentru fiecare* a semnat parcursul instituției

publice în comunitate, dar și rolul care devine mai pronunțat în acești ani dedicat comunității și care rămâne tendința viitoarei activități a bibliotecii. Ca să reușească, Biblioteca Municipală, mereu a trăit în contextul utilizatorilor săi, foarte diverși ca vârstă, pregătire, nivel de instruire, componență etnică, dar și nevoie de informare. Consemnarea celor 145 de ani de prezență comunitară, cu o rețea participativă formată din 27 de filiale, a permis o abordare mai extinsă de servicii, mai diversă ca programe, acționând simultan în mai multe sectoare, cuprinzând întreg spațiul orașului Chișinău. Percepută până nu demult să fie un loc mai liniștit, astăzi este deschisă pentru zgomot cu animații culturale, sprijin pentru educație, dialog civic, conexiuni virtuale ș.a. Ca instituție reprezentativă a mediului cultural din capitală, BM a contribuit substanțial la viața culturală a orașului.

Dr. Lidia Kulikovski, director adjunct al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, a inițiat o discuție despre istoria instituției. A menționat că marcarea unei aniversări nu este altceva decât celebrarea viitorului. Întrebarea „Încotro mergem?” se referă aproape întotdeauna și la „De unde venim?”. Astfel se anunțase ipoteza că succesoarea de drept a primei Bibliotecii a Orașului Chișinău deschisă în 1832 este Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”. În acest context, a reiterat că s-au adăugat noi cercetări, descoperiri la istoria bibliotecii, contribuții inestimabile la educarea intelectuală a chișinăuienilor, chiar înaintea-mergătoarea de a demonstra că BM a avut o istorie neîntreruptă până în prezent.

Având alături partenerii din România, am considerat oportun să îi invităm la o sesiune interactivă pentru a împărtăși experiențele bibliotecilor. Pe scena mare au fost invitați: Sorina Stanca, manager, Biblioteca Județeană „Octavian Goga” Cluj; Agnes Terezia Erich, manager, Biblioteca Județeană „Ion Heliade Rădulescu” Dâmbovița; Ioan Pinte, manager, Biblioteca Județeană „George Coșbuc” Bistrița-Năsăud; Daniel Nazare, manager, Biblioteca Județeană „George Barițiu” Brașov; Angelo Mitchievici, manager, Biblioteca Județeană „Ioan N. Roman” Constanța; Monica Avram, manager, Biblioteca Județeană Mureș din Târgu-Mureș; Sorin Burlacu, manager, Biblioteca Județeană „Vasile Voiculescu” Buzău și Silvan Stâncel, manager Biblioteca Județeană „Lucian Blaga” Alba.

Sesiunea *Bibliotecile și Europa: perspective de integrare*, moderată de Mariana Harjevschi într-o manieră nonformală, a reiterat proiectele de anvergură derulate la nivel fie local, sau internațional de către bibliotecile județene, ceea ce a inspirat bibliotecarii din Republica Moldova spre a prelua experiențe spre implementare.

Conferința-poster, care a inclus 40 de postere ce au acoperit tematici relevante genericului conferinței, a fost o sesiune interactivă și o modalitate de prezentare sintetică a unor realizări din activitatea bibliotecilor. Această parte a conferinței a permis relaționarea directă cu participanții, inițiind discuții pe subiectele prezentate de către colegii din biblioteci și secții.

Într-un mod interactiv, participanții au avut posibilitatea de a cunoaște istoria, dar și realizările bibliotecii, vizitând expoziția de documente *Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”: file de istorie*. Aceasta a inclus peste 50 de fotografii și documente de arhivă, care au reușit să transmită participanților etapele de evoluție ale bibliotecii.

Lansarea volumelor profesionale editate recent de Biblioteca Municipală a menținut continuu atenția tuturor participanților. Cărțile apărute în colecția *Professional* și *Bibliografica*, precum și noile apariții ale revistei *BiblioPolis*, au fost axate pe valorificarea istoriei, evoluției instituției noastre. Dintre acestea menționăm: *Puterea inovației la BM* de Lidia Kulikovski și Mariana Harjevschi; *Publicațiile bibliografice ale Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”. Bibliografie de bibliografie* de Lidia Kulikovski; *Bibliografia revistei BiblioPolis 2012-2021* de Lidia Kulikovski; *Bibliografia Municipiului Chișinău (2011, 2012)*, coordonată de Taisia Foiu. La fel, revista *BiblioPolis* a surprins prin conținut și formă participanții la conferință.

Gala excelenței a fost un moment de premiere și apreciere a colegilor din filiale și celor din cadrul secțiilor, precum și partenerilor din România. Această parte a conferinței a avut posibilitatea acordării trofeelor celor mai merituoși colegi de la BM. Momentul culminant al galei a inclus un concert de muzică clasică asigurat de trupa *Brio Sonores* care au încântat și delectat participanții la eveniment.

Cina festivă a fost un moment perfect pentru comunicare, care a încurajat interacțiunea, schimbul de idei și energia pozitivă a echipei BM, dar și a partenerilor săi, astfel momentul de implicare a unui grup de entertaineri a fost unul pe potriva așteptărilor și a reușit să transforme aniversarea în una de succes.

Echipa organizatorică a pornit pregătirile evenimentului din primăvara anului, analizând fiecare detaliu. Acest proiect aniversar a fost o provocare frumoasă, pe care am abordat-o personalizat și creativ. Am ținut să fim originali, altfel și profesioniști! De la o primă idee la „o călătorie de calitate” spre evenimentul nostru.

Cele trei ateliere profesionale care au urmat – *Contribuția și impactul bibliotecilor în susținerea Agendei ONU*, *Lectura – vector al dezvoltării unei societăți* și *Cercetarea ca prioritate* – s-au axat pe

diverse tematici de interes profesional și au suscitat interesul atât pentru bibliotecarii BM, cât și din țară, precum și din România. Excelenta conferință IGNITE a fost un bun prilej de cunoaștere a prezenței scenice a bibliotecarilor, dar și de reflecție în legătură cu problematicile pe care le abordează specialiștii din domeniu, experiențele și provocările cu care aceștia se confruntă în activitatea cotidiană.

Aniversările semnificative sunt adesea comemorate cu retrospective istorice pentru generațiile viitoare. Voi menționa câteva evenimente memorabile ale anului 2022, care au fost parte a agendei aniversare și s-au axat preponderent pe interacțiunea cu utilizatorul: omagierea bibliotecilor aniversare: *Zilele Bibliotecii „O. Ghibu”*, *Zilele Bibliotecii „L. Rebreanu”*, *Zilele Bibliotecii N. Titulescu*, *Zilele Bibliotecii „M. Ciachir”* etc.; marcarea unor personalități, ca de exemplu *evenimentele dedicate maestrului Eugen DOGA* etc.; corelarea cu comunitatea prin lansarea spațiilor ludice pentru copii în cadrul Bibliotecii „Transilvania”, „Târgu-Mureș” etc.; relaționarea cu comunitatea prin oferte noi precum lansarea serviciului *Miercurea pe la Chindia*; comunicarea rezultatelor cercetărilor prin editarea publicațiilor de specialitate; susținerea dialogului cu bibliotecarii prin organizarea *Colocviilor de vară* cu genericul *Biblioteca și seniorii*, precum și dezvoltarea platformelor online cum ar fi lansarea blogului *BiblioHost* și a podcast-ului *LiteraTur* ș.a.

Ne-a reușit și datorită implicării și susținerii din partea Direcției Cultură a Primăriei municipiului Chișinău care a oferit o regie complexă, structurare detaliată a agendei aniversare, asigurare tehnică, decor și logistică, produse media, inclusiv suport armonios și profesionist din partea echipei de la Primăria Chișinău și Direcția Generală Cultură și Patrimoniu Cultural.

Ne-am dorit și am reușit împreună să transformăm interacțiunea cu utilizatorii în una activă și proactivă. Biblioteca Municipală este o investiție inteligentă, iar bibliotecarii sunt temerarii instituției noastre, dedicația cărora o apreciez zi de zi.*Dr.*

Mariana HARJEVSKI,
director general, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”

MISIUNEA BIBLIOTECII. SCOPUL ȘI PRIORITĂȚILE ANULUI PROFESIONAL

Misiune

Biblioteca Municipală „Bogdan Petriceicu Hasdeu” oferă tuturor fără restricții acces liber la informație, idei, lecturi, încurajează și susține libertatea de a cunoaște, libertatea de expresie, asigură și dezvoltă pe bază interactivă servicii bibliotecare necesare rezidenților municipiului Chișinău, orientate spre incluziunea socială, concilierea populației multiculturale, îmbunătățirea vieții lor.

Scopul anului: *Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” 145 ani – O bibliotecă pentru oraș, o bibliotecă pentru fiecare*

Priorități la nivel oraș-capitală:

- Promovarea unei Green agenda (implicare)
- Alinierea la serviciile electronice guvernamentale (susținere)
- Elaborarea ecosistemelor și a infrastructurii orașului (participare)

Priorități naționale: *Anul consolidării relațiilor dintre bibliotecă și comunitate, urmat de priorități, precum:*

- Reașezarea activității bibliotecii și a proceselor funcționale în conformitate cu noul cadru legislativ și de reglementare
- Ajustarea serviciilor bibliotecare agendei ONU 2030: dezvoltarea capacităților
- Aprofundarea rolului bibliotecii de garant al memoriei locale
- Implementarea recomandărilor UNESCO privind Știința Deschisă
- Evaluarea impactului bibliotecii: studiere, valorificare și diseminare

Direcții de activitate:

- Direcția I: Cultura lecturii
- Direcția II: Servicii și oferte educaționale pentru chișinăuieni
- Direcția III: Resurse informaționale pentru chișinăuieni
- Direcția IV: Biblioteca, orașul și memoria locală
- Direcția V: Știință și inovație: creăm, valorificăm și popularizăm
- Direcția VI: Alfabetizarea digitală și comunitatea
- Direcția VII: Comunicare și promovare
- Direcția VIII: Impact instituțional
- Direcția IX: Biblioteca Municipală – instituție atractivă și sigură
- Direcția X: Biblioteca Municipală – instituție inteligentă

EVENIMENTELE ANULUI

Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” – 145 de ani: O bibliotecă pentru oraș. O bibliotecă pentru fiecare

Cu sloganul *O bibliotecă pentru oraș. O bibliotecă pentru fiecare*, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” și-a desfășurat întreaga activitate a anului 2022 – an aniversar, când Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a împlinit 145 de ani de la fondare. Pe întreg parcursul anului, bibliotecarii BM au fost deosebit de activi și prezenți în comunitate.

Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu” în cadrul unui eveniment festiv, desfășurat în data de 01 februarie 2022, a lansat planul dedicat aniversării de 145 de ani de la fondarea instituției. Directorul general al Bibliotecii Municipale, dr. Mariana Harjevschi, a declarat că această aniversare înseamnă marcarea trecutului frumos și tumultuos, dar și celebrarea viitorului: *„Ne dorim ca fiecare chișinăuian să se bucure de fondul de care dispune biblioteca, să se conecteze la resursele în format electronic și la oamenii care sunt gata să ofere ajutor cititorilor”*. În anul aniversar, BM a prevăzut un șir de evenimente, menite să îmbogățească viața culturală a capitalei, precum și interesul oamenilor de a citi.

Primarul General, Ion Ceban, a venit cu un mesaj de susținere către rețeaua de biblioteci municipale. Edilul a menționat că în acest an au fost majorate alocațiile bugetare pentru domeniul culturii, astfel că și bibliotecile vor beneficia de susținere mai mare. În context, edilul a promis ajutor pentru problema privind reabilitarea clădirii bibliotecii.

La rândul său, viceprimarul pe probleme sociale, Angela Cutasevici, a menționat că Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu” își îndeplinește misiunea de a oferi acces liber și echitabil la informație, precum și de a încuraja interesul și libertatea de a cunoaște pentru toți chișinăuienii și oaspeții capitalei.

În cadrul evenimentului festiv a fost lansat logo-ul aniversar al Bibliotecii Municipale realizat de pictorul-grafician Valeriu Herța, un nou card de acces realizat de artistul plastic Yurii Palkov și fotografia de copertă pentru rețelele sociale.

La fel, ediția a IV-a a Programului estival *Provocarea verii* a fost consacrată celor 145 ani de activitate a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, desfășurându-se cu genericul *Redescoperim Biblioteca!* Participanții au fost incitați prin intermediul a 15 Provocări să descopere Biblioteca, să cunoască „din culise” munca de bibliotecar.

Anul aniversar a culminat cu *Conferința aniversară* – un amplu program cu genericul *O bibliotecă pentru oraș. O bibliotecă pentru fiecare*, desfășurată la Palatul Republicii în perioada 19-21 octombrie 2022.

La eveniment au fost prezenți primarul general al capitalei, manageri și bibliotecari din Republica Moldova și din România. Printre aceștia se numără: Sorina Stanca, manager al Bibliotecii Județene „Octavian Goga” Cluj, în perioada 2016-2021 – președinte ANBPR, iar din 2021 – secretar ANBPR; Ioan Pinteș, manager al Bibliotecii Județene „George Coșbuc” Bistrița-Năsăud, scriitorul, dr. hab. Angelo-Nicolae Mitchievici, manager al Bibliotecii Județene „Ioan N. Roman” Constanța, biblioteca ce patronează Filiala „Ovidius” a BM „B.P. Hasdeu”, vizitată de un grup de bibliotecari în data de 20 octombrie; Agnes Terezia Erich, manager al Bibliotecii Județene „I.H. Rădulescu” Dâmbovița; Daniel Nazare, manager al Bibliotecii Județene „George Barițiu” Brașov; Monica Avram, manager al Bibliotecii Județene Mureș, Târgu-Mureș, ce patronează Biblioteca „Târgu-Mureș” din cadrul rețelei Hasdeu; Silvan Stâncel, manager al Bibliotecii Județene „Lucian Blaga” din Alba. Invitații au prezentat în cadrul evenimentului cărți recent apărute în bibliotecile lor și le-au donat Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”.

Conferința în plen a abordat trei subiecte: *Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” – 145 ani de prezență și memorie comunitară; Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” – contribuții și impact național; Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” – perspective de cooperare europeană.*

Ion Ceban, primar general al municipiului Chișinău, a vorbit despre Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” la cei 145 ani de la fondare; dr. Mariana Harjevschi, director general al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, a argumentat sloganul conferinței *O bibliotecă pentru oraș. O bibliotecă pentru fiecare*, iar dr., conf. univ. Lidia Kulikovski, director adjunct al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, a vorbit despre *Curajul de a dăinui al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”*. Au urmat o prezentare de publicații de dată recentă ale BM, facilitator Ivan Pilchin, șef

Secția activitate editorială a BM și prezentările de carte ale partenerilor din România, facilitator dr. hab. Elena Ungureanu, șef Secția studii și cercetări a BM.

Evenimentul a fost însoțit de o amplă expoziție de Conferințe-poster cu genericul *Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” pentru chișinăuieni: conexiuni*, facilitator Ludmila Pânzari, director adjunct, BM „B.P. Hasdeu”, unde au fost prezentate 40 de postere, elaborate de filialele și secțiile Bibliotecii Municipale, dar și de bibliotecile prezente la eveniment (Biblioteca Județeană „Octavian Goga” Cluj, Biblioteca Publică Raională „Dimitrie Cantemir” Ungheni, Biblioteca Județeană „Panait Istrati” Brăila). Posterele au oglindit și sintetizat cele mai importante realizări obținute: servicii, programe, rezultate ale cercetării, fiind prezentate grafic cu desene, figuri, tabele, grafice, fotografii, scheme etc.

Cei prezenți au avut ocazia să cunoască momente din istoria devenirii BM „B.P. Hasdeu”, expuse în 53 de postere cu documente și fotografii, în cadrul expoziției *Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”: file de istorie*, realizată de Tatiana Coșeri, director adjunct al BM „B.P. Hasdeu” și Svetlana Javelea, șef Secția monitorizare și evaluare. Expoziția a fost structurată în șapte compartimente, care au cuprins informații despre: *Clădirea Bibliotecii în incinta Primăriei (1903-1941)*; *Actuala clădire a Bibliotecii în timp (1850-2022)*; *Decizii și demersuri ce consemnează solicitarea spațiilor pentru Bibliotecă în diferite perioade (1944-2022)*; *Directorii Bibliotecii (1884-2022)*; *Decizii, ordine privind statutul Bibliotecii (1938-2021)*; *Permise de bibliotecă (1997-2022)*; *Rapoartele Bibliotecii (1911-2021)*.

Impactul activității BM a fost expus în 31 de tablete informative, care au rulat pe ecranele din sală, cu genericul *Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” în date și cifre* și au cuprins indicatori statistici vizând toate domeniile de activitate a BM: structura rețelei BM, card de acces, colecții, programe, servicii, evenimente, utilizatori, activitatea de cercetare și bibliografică, tehnologii, prezența în mediul online, impact economic, bibliotecari etc.

La aniversare, elementul-cheie a fost bibliotecarul BM – oameni cu potențial intelectual și creativ care știu să răspundă exigențelor utilizatorilor pentru a asigura succesul instituției. Pe tot parcursul evenimentului, pe ecranele din sală, cu genericul *Eu sunt Biblioteca*, au fost expuse poze cu toți angajații BM, însoțite de afirmații despre ce înseamnă biblioteca pentru ei și de ce își iubesc profesia.

De asemeni, performanțele bibliotecarilor au fost apreciate în cadrul *Galei excelenței* – moment de premiere și acordare a Testimoniilor și Trofeelor, înmânate de Angela Cutasevici, viceprimar al municipiului Chișinău.

Pe parcursul celor trei zile aniversare, au fost organizate și desfășurate trei ateliere profesionale.

Atelierul **Lectura – vector al dezvoltării unei societăți**, moderat de Maria Pilchin a găzduit nouă comunicări prezentate de angajați ai Bibliotecii Municipale și din bibliotecile din România prezente la eveniment, printre care: dr. hab., prof. univ. Elena Prus, dr. hab., prof. univ. Angelo-Nicolae Mitchievici, manager, Biblioteca Județeană „Ioan N. Roman” Constanța, România; dr. conf. univ. Carolina Dodu-Savca, Eugenia Bejan, director general, Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”, Moni Stănilă, scriitoare ș.a. Comunicările prezentate au reflectat aspecte importante ale lecturii, dar și experiențe de succes în domeniul promovării culturii lecturii.

În cadrul atelierului **Contribuția și impactul bibliotecilor în susținerea agendei ONU 2030**, moderat de dr. Mariana Harjevschi, au fost susținute 20 de comunicări de către bibliotecarii BM precum și de oaspeții invitați printre care: Corina-Mihaela Apostoleanu, șef serviciu, Biblioteca Județeană „Ioan N. Roman” Constanța; dr. Corina Ciuraru, șef serviciu, Biblioteca Județeană „Panait Istrati” Brăila; Camelia Aurelia Cherciu, bibliotecară, Biblioteca Județeană „Panait Istrati” Brăila, Eugenia Bejan, director general, Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”, Ecaterina Dmitric, șef secție, Biblioteca Națională a Republicii Moldova ș.a. Subiectele au fost axate pe ODD-uri reușind să scoată în evidență contribuția bibliotecilor la realizarea agendei. În comunicările sale, vorbitorii au relatat despre rolul *Bibliotecii în susținerea ODD-urilor și ODD-urile ca bază pentru noi proiecte comunitare*, despre implicarea bibliotecilor în implementarea agendei ONU 2030 de dezvoltare durabilă, ca fiind o prioritate profesională pentru Sistemul Național de Biblioteci din Republica Moldova. În fața noului și ambițios program ONU, bibliotecile din spațiul european s-au angajat și ele prin diferite modalități specifice să asigure implementarea obiectivelor.

Atelierul cu genericul **Cercetarea ca prioritate** a avut 13 invitați-vorbitori, care au discutat despre problemele și mai ales perspectivele domeniului: prof. univ. dr. Agnes Terezia Erich, manager, Biblioteca Județeană „I.H. Rădulescu” Dâmbovița, președinte al Comisiei Naționale a Bibliotecilor; dr. Corina Ciuraru, șef serviciu, Biblioteca Județeană „Panait Istrati” Brăila; dr. Marin Postu, Filiala „O. Ghibu”, BM „B.P. Hasdeu”; Georgica Meiroșu, șef birou *Prelucrare. Referințe Generale. Colecții Speciale*, Biblioteca Județeană „Ioan N. Roman” Constanța; Taisia Foiu, șef, Secția

„Memoria Chișinăului”, Tatiana Coșeri, director adjunct, BM „B.P. Hasdeu”; Cristina Pop, bibliotecar, Biblioteca Județeană „O. Goga” Cluj; Ruxandra Nazare, Biblioteca Județeană „George Barițiu” Brașov ș.a.

Conferința Ignite, formator și moderator: dr. Lidia Kulikovski, director adjunct, BM „B.P. Hasdeu”, având 20 de bibliotecari-prezentatori, au fost un bun prilej de cunoaștere a prezenței scenice, dar și de meditație în legătură cu problematicile pe care le abordează specialiștii din domeniu, experiențele și provocările cu care aceștia se confruntă. Prezentatori au fost bibliotecarii: Dumitru Crudu, Mihaela Mara Frent, Natalia Ruseeva, Natalia Cauliuc, Ivan Pilchin, Georgeta Topan, Elena Taragan, Aliona Nosatâi, Tatiana Donțu, Svetlana Gumeni, Natalia Smirnov, Irina Cojocar, Doinița Mihaela Stanciu, Sergiu Cojocar, Valentin Astafi, Iulia Irimia, Ludmila Ganganu-Mândru, Liliana Manoilova, Elena Ungureanu ș.a. Comunicatorii au atras atenția asupra unor probleme recente în activitatea bibliotecilor publice, precum războiul și biblioteca, sprijinul refugiaților ucraineni, orașul smart și biblioteca, mentoratul în lectură, lectura transformatoare, educarea artistului, biblioteca-laborator, ludoteca din grădină, omul-web etc.

Conferința aniversară, desfășurată în perioada 19-21 octombrie 2022, a însumat o Conferință în plen, o Conferință-poster, o Conferință Ignite, trei Ateliere profesionale în cadrul cărora au fost susținute 120 de comunicări, au fost lansate 16 cărți editate de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, expuse 53 de documente din istoria Bibliotecii Municipale pentru 544 de participanți.

Evenimentele Conferinței aniversare au fost reflectate în 17 reportaje online și emisiuni radio și TV. Conferința în plen a fost transmisă LIVE de Compania media Privesc.eu și poate fi vizionată pe canalul de YouTube – Primăria Municipiului Chișinău (<https://youtu.be/cL8D3p9ThDA>) și pagina de Facebook a BM (<https://www.facebook.com/BMHasdeu>).

Aniversarea a 145-a de la fondarea BM a mobilizat exemplar angajații, care au fost la înălțimea evenimentului, implicându-se cu toată responsabilitatea în activitățile de pe Agenda aniversară. Anul aniversar – *O bibliotecă pentru oraș. O bibliotecă pentru fiecare* – reprezintă o muncă de echipă, un bilanț al activității desfășurate. Recunoștința și aprecierea comunității chișinăuiene s-a reflectat în cele 145 de testimoniale de apreciere a serviciilor și a potențialului uman – bibliotecarul.

**Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” – 145 de ani:
O bibliotecă pentru oraș. O bibliotecă pentru fiecare**

**Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” – 145 de ani:
O bibliotecă pentru oraș. O bibliotecă pentru fiecare**

Serviciul Biblioteca Ludică

În anul de referință BM a venit cu o noutate pentru comunitate. În luna aprilie a fost lansat Serviciul *Biblioteca Ludică*, care s-a descoperit a fi o necesitate pentru comunitate, identificată în urma realizării studiului *Jocul în activitatea bibliotecii*. Datele furnizate de această cercetare confirmă necesitatea creării de spații speciale amenajate pentru *jocuri de societate* și îmbunătățirea serviciilor ludice. Astfel s-a creat o colecție de jocuri de societate, din diferite domenii de dezvoltare personală care necesită a fi îmbunătățită în continuare. Participanții au descoperit jocuri de societate potrivite fiecărei categorii de vârstă, jocuri în grup cu mai multe persoane, jocuri doar pentru 2 persoane, jocuri competitive între două echipe. Serviciul *Biblioteca Ludică*, le-a oferit utilizatorilor spațiu de creativitate, oportunități de învățare, participare, comunicare între copii.

Pentru început au fost provocate 5 filiale a BM să organizeze/livreze acest serviciu: „Transilvania”, „Ovidius”, „Ștefan cel Mare și Sfânt”, „Târgu-Mureș”, „Târgoviște”. Pentru început fiecare bibliotecă a avut în colecție cca 50 de jocuri. Colecția urmează să fie completată cu noi titluri.

Pentru aceste biblioteci au fost amenajate spații de joc, iar în două biblioteci/filiale a BM, „Transilvania”, și „Târgu-Mureș” au fost amenajate locuri separate de joc. Pereții acestor spații au fost zugrăviți cu scene viu colorate de pictorița Vasiluța Vasilache. Unele desene pot fi utilizate pentru activități interactive.

Activitățile din cadrul jocurilor au oferit și creat oportunități de căpătare a cunoștințelor și dezvoltare a aptitudinilor intelectuale și de logică. De asemenea, au beneficiat de jocuri ce pun la încercare ingeniozitatea, perseverența, răbdarea și imaginația. O gamă largă de jocuri inteligente (logică, memorie, strategie și cultură generală) le-a oferit copiilor competențe de a dezvolta atenția, răbdarea, memoria logică, de a cultiva erudiția, creativitatea, spiritul de echipă, de a spori gândirea logică și strategică.

În total, pe parcursul anului, au fost organizate și desfășurate **176** evenimente cu **1 816** participanți.

Serviciul Biblioteca Ludică

Responsabilitatea civică a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” în activitatea cu refugiați

Pe parcursul anului 2022, Biblioteca Municipală a devenind un centru comunitar activ, răspunzând nevoilor emoționale și educaționale ale cetățenilor din Ucraina, refugiați în Republica Moldova din cauza războiului din țara vecină. Eforturile și activitățile au evidențiat responsabilitatea civică a bibliotecii, prezența ei în comunitate ca actor indispensabil. Biblioteca a acționat ca catalizator, răspunzând rapid necesităților situației de criză, orientând eforturile spre facilitarea incluziunii familiilor refugiate. Realizările și inițiativele de responsabilitate civică au avut mai multe tangențe.

Mesaj de solidaritate pentru Ucraina și cetățenii ei

Din primele zile ale declanșării războiului în Ucraina, întreaga echipă a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” a transmis un mesaj de solidaritate țării vecine. Mesajul exprimă condamnarea războiului și ajutorul necesar:

„Suntem solidari cu Ucraina și cetățenii ei!

Întreaga echipă a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” transmite mesaje de solidaritate țării vecine Ucraina. Condamnăm războiul întreprins de armata rusă împotriva Ucrainei, un stat suveran și independent, care a ales calea democrației și alegerilor libere. Războiul încalcă dreptul Ucrainei de a-și alege liber și independent calea pe care să o parcurgă pentru un viitor pașnic și prosper.

Inimile noastre sunt îndurerate și trăim durerea fiecărei pierderi omenești.

În aceste clipe susținem acțiunile întreprinse de către Primăria Municipiului Chișinău care a amenajat centre de plasament temporar pentru refugiați în municipiu. Începând cu ziua de astăzi, bibliotecarii noștri participă la organizarea unor activități educativ-distractive pentru copiii refugiați cu părinții lor din Ucraina, care se află în centrele de plasament temporar.

Noi, bibliotecarii, cei care promovăm cartea și, respectiv, cele mai importante valori umane, compasiunea, pacea, iubirea, drepturile omului, eram convinși că răutatea războiului a rămas în trecut. Însă războiul a alungat din case copii și mame, tați, părinți și bunici, a scos la luptă cetățenii care munceau și viețuiau liniștit într-o țară pașnică.

Ne exprimăm solidaritatea și sperăm că războiul se va termina cât mai repede cu putință, iar dialogul civilizată va câștiga.

Dorim să oferim ajutorul necesar din partea noastră, optând pentru o informare corectă a cetățenilor, plină de compasiune și ferită de ură. Suntem alături de ucraineni cu un ajutor frățesc.

Slavă Ucrainei!

Echipele Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”

Voluntariat corporativ în sprijinul refugiaților (28 februarie – 11 martie 2022)

Salariații Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” s-au implicat ca voluntari în cadrul centrelor de plasament temporar pentru refugiați: MoldExpo (str. Ghiocelilor nr. 1), Căminul Școlii Profesionale nr. 2 (str. Ion Creangă nr 59), Școala Sportivă Specializată de Handbal (str. Melestiu nr. 21), Centrul de Cultură „Orion” (str. Muncești nr. 792). Responsabilitățile prioritare:

- livrarea serviciilor educaționale (jocuri, ateliere de creație, ateliere de lectură);
- ghidarea și orientarea refugiaților (informarea refugiaților despre accesul la serviciile de sănătate, serviciile educaționale, servicii de transport etc.);
- donarea articolelor de igienă personală, articolelor de dormit, îmbrăcăminte;
- înregistrarea refugiaților în sistemul informațional de evidență refugiaților.

Bibliotecarii au oferit asistență refugiaților în ture de zi și de noapte. Experiențele și întâmplările care le-au marcat în cele 400 ore de voluntariat corporativ au fost expuse pe paginile revistei de biblioteconomie, științe ale informării și de cultură *BiblioPolis*.

Livrarea serviciilor educaționale

Filialele Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” din 4 martie 2022 au livrat servicii pentru familiile refugiaților – împrumutul resurselor informaționale, accesul la tehnologii informaționale, ateliere de creație, ateliere de lectură. Pentru a promova ofertele bibliotecii au fost elaborate materiale promoționale. Lista serviciilor Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” pentru copiii refugiați a fost publicată pe site-ul help.chisinau.md la rubrica *Activități pentru copii*.

Un suport informativ privind legislația ce vizează aspectul refugiaților a fost elaborat de Biblioteca Publică de Drept <https://eresusedrept.wordpress.com/2022/03/14/legislatie-si-informatii-utile-pentru-refugiati/?fbclid=IwAR14Dbdlb7pTwn4EzW6ySNX3mBxGYkR0dt66SV7JO3rZP1N92jcuHTa7NbM>

Deschiderea spațiilor pentru copiii refugiații din Ucraina

Biblioteca Municipală în parteneriat cu societatea civilă a reorganizat și modernizat spații în patru filiale unde copiii refugiați au avut posibilitatea de a se întâlni, de a studia și socializa.

La Filiala „L. Ukrainka”, în parteneriat cu Organizația Internațională non-guvernamentală Isra AID a fost deschis un *spațiu pentru mamele și copiii ucraineni*. În cadrul activităților au fost organizate jocuri, ateliere de lectură ș.a., inclusiv cu tematică ucraineană și în limba lor maternă.

Au fost integrați și socializați circa **100 de copii**, care au participat la **47 evenimente** cu tematică ucraineană și au vizitat biblioteca de **505 ori**.

La **Biblioteca Centrală**, în luna august, a fost implementat **Proiectul Bibliotecile aduc schimbarea în comunitate în timpul crizei refugiaților**, în parteneriat cu Centrul de Drept al Femeilor și Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova. Proiectul este implementat în 10 biblioteci din 10 comunități din țară, iar obiectivul acestuia este implicarea responsabilă a comunităților, prin intermediul bibliotecilor, în răspunsul eficient la criza refugiaților; crearea, în cadrul bibliotecilor, a spațiilor sigure pentru persoanele refugiate, în special pentru femei și copii; diverse activități, desfășurate cu participarea femeilor și copiilor din comunitate, în vederea integrării femeilor și copiilor refugiați. Spațiul a fost dotat cu echipament, mobilier, cărți și alte resurse informaționale. În cadrul proiectului au fost organizate mai multe activități pentru copii și femei, unde beneficiarii au primit informații la serviciile de asistență specializată; au fost organizate grupuri de suport, cu implicarea unui psiholog, au primit pachete cu produse de primă necesitate. În perioada septembrie-decembrie, pentru refugiați, au fost organizate diverse **atelieri**: de creație, de desen, de gătit, cu genericul: *Confecționarea unui cub tehnica origami; Gătim sănătos trăim frumos; Decorarea unei vitrine de sărbători; Confecționarea unui Pom de Crăciun; Confecționarea jucăriilor pentru brad ș.a.* **Discuții**: *Despre depășirea limitelor, în baza cărții Pescărușul Jonathan Livingston de Richard Bach; Prevenirea și combaterea violenței bazate pe gen și traficul de persoane cu avocata Daniela Josanu; Cartea tipărită vs cartea electronică; Tradiții și obiceiuri de iarnă ș.a.* **Sesiune de informare**: *Drepturile tinerilor*. La fel, pentru copii și părinți au fost organizate **întâlniri cu psihologul**.

Impact: pe parcursul lunilor septembrie-decembrie 2022, au fost organizate **18 activități** cu **208 participanți**: 4 discuții tematice; 8 ateliere, 1 experiment, o sesiune de informare, 4 întâlniri cu psihologul.

La 8 aprilie, la **Filiala „I. Mangher”**, a fost deschis Centrul **Spațiu sigur pentru mame și copii**, sponsorizat de organizația britanică de caritate World Jewish Relief (WJR), organizația noncomercială BEARR TRUST. La realizarea proiectului au mai contribuit: filiala rețelei mondiale Junior Chamber International (JCI), Copil, Comunitate, Familie (CCF Moldova), organizația Programe Internaționale Și Parteneriate, Liga Femeilor Poloneze, Teatrul Social; Direcția Cultură a Primăriei municipiului Chișinău, Comunitatea Evreiască din Republica Moldova. Sarcina primordială a Centrului este asigurarea unui spațiu funcțional cultural de recreere și agrement pentru mame și

copii în condițiile deplasării persoanelor civile în Republica Moldova de pe teritoriul conflictului militar din țara vecină. Informația despre Centru și serviciile propuse, a fost plasată pe mai multe resurse informaționale: *Ajutor ucrainenii în Moldova; Moldova Ucraina Help; Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”; Друзья библиотеки „И.Мангер”; SOS Українці Молдова ș.a.*, inclusiv la centrele de plasament a refugiaților, unde au fost distribuite postere, afișe, anunțuri. Copiilor și părinților le-a fost propusă o gamă vastă de programe și servicii: **programe educaționale**: studierea limbilor: ucraineană, engleză și germană, ore de poveste și de lectură; **programe sportive**: gimnastică curativă, șah, dans, jocuri sportive în aer liber; **programe distractive**: jocuri de masă, jocuri intelectuale; **programe cognitive**: excursii prin oraș și prin țară – Biblioteca Municipală și Biblioteca Națională a Republicii Moldova, Monumentul Victimelor Ghetoului din Chișinău, Muzeul Național al Republicii Moldova, Castelul Mimi, Orheiul Vechi, ferma de cai Sparta, Selfi Museum, Grădina Zoologică ș.a.; **atelier de creație**: modelare din lut, desen, handmade, origami, aplicații. În toate aceste activități au fost implicați și copiii, și părinții. Zilnic în *Centru* se afla un **psiholog** care acorda asistența necesară (individuală și în grup) copiilor și mamelor acestora (total 210 consultații, 540 beneficiari). Pentru funcționarea cât mai eficientă a *Centrului* au fost recrutați pedagogi – voluntari locali și din rândul refugiaților din Ucraina. Din luna octombrie activitatea *Centrului* a fost axată pe programe educaționale: pregătirea pentru școală (în limba ucraineană), lecții de limba engleză, lecții de desen, muzică, șah, modelare din lut, gimnastică curativă ș.a. În fiecare zi la lecții asistau 15-20 de copii cu vârsta între 5-12 ani, în zilele de duminică – 20-30 copii. Pe parcursul săptămânii vizitele în *Centru* au atins cifra de 800. În perioada aprilie – decembrie de serviciile *Centrului* au beneficiat peste **7 000** de persoane: copii și adulți din diferite localități ale Ucrainei. Pentru desfășurarea activității *Centrului* a fost renovată o parte a Bibliotecii „I. Mangher”.

Impact: 380 activități pentru 616 utilizatori care au frecventat activitățile de 5 152 ori; 616 utilizatori noi înregistrați, 51 170 vizite.

Filiala „A. Mickiewicz”, în parteneriat cu Congresul Național al Ucrainenilor din Moldova cu finanțarea din partea Solidarity Fund PL în Moldova (fundație de stat gestionată și co-finanțată de Ministerul Afacerilor Externe al Republicii Polone), s-a realizat **Proiectul de integrare a diasporei polone și ucrainene**, pentru copiii refugiați din Ucraina de vârsta 7-12 ani, inclusiv pentru copiii din diaspora polonă. Tot în sprijinul copiilor refugiați din Ucraina s-au implicat și alte ONG-uri așa ca: CCF Moldova și Organizația Umanitară Internațională INTERSOS, oferind servicii psiho-sociale și suport medical. Prietenii bibliotecii de la INTERSOS au fost cei care au asigurat și transport, pentru

organizarea excursiilor prin Chișinău. În cadrul proiectului la bibliotecă a fost organizată **Tabăra de vară pentru copiii refugiați din Ucraina**. Copii ucraineni și polonezi au participat, alături de copiii din Chișinău, la evenimentele din cadrul Programului *Provocarea verii* (iunie – iulie), dar au continuat să participe la tabăra bibliotecii și în luna august, aflându-se aici timp de opt ore pe zi. Pe parcursul acestor trei luni de vară, 108 copii ucraineni, au redescoperit biblioteca, au legat prietenii cu copiii din Chișinău, s-au distrat, au învățat limba engleză și română. De asemenea, au participat la diferite activități sportive, ateliere de creație: ceramică, origami, aquagrim; întâlniri cu personalități etc., au descoperit cele mai interesante și frumoase locuri ale Chișinăului, vizitând Muzeul Național de Etnografie și Istorie, Muzeul Orașului, Muzeul Cărții, Parlamentul Republicii Moldova, Palatul Republicii, Detașamentul de Pompieri și Salvatori Centru, Sectorul de Poliție nr.3 al IP Buiucani, Centru de Creație CCCT „Andrieș” ș.a. Totodată, copiii au beneficiat de consiliere psihologică, atât individual, cât și împreună cu părinții. Abilitățile și competențele obținute la bibliotecă, vor fortifica capacitățile de comunicare și de relaționare, de creștere a inteligenței emoționale și, desigur, la reușitele ulterioare. *Tabăra de vară* a facilitat crearea unei atmosfere confortabile pentru integrarea copiilor refugiați din Ucraina în comunitatea chișinăuiană, aceștia legând relații de prietenie durabile și primind sprijin reciproc.

Impact: 108 copii ucraineni integrați, care au participat la **223 evenimente; 9 parteneri implicați și 5 voluntari**.

Spațiile Filialelor implicate în proiecte, au fost reparate, dotate cu mobilier, echipament, cu cărți și jocuri pentru copii și tineri.

Participarea filialelor la implementarea Proiectului Internațional *Citim Împreună Fără Frontiere: O oră de povești pentru umanitate*. Proiectul, desfășurat în perioada mai – iulie, a fost inițiat de organizația *Citim Împreună România*. Prin această inițiativă biblioteca a răspuns nevoilor emoționale și educaționale ale copiilor care au traversat granițele Ucrainei, oferindu-le activități și locuri pe care să le exploreze în comunitățile lor temporare. În cadrul proiectului filialele au primit ca donație 11 titluri de carte cu povești care au fost citite cu voce tare: *Plimbarea Domnului Pleașcă* de John Burningham, *Șșș! Avem un plan!* de Chris Haughton, *Vino cu mine* de Linde Faas, *Mamaaa* de Mario Ramos, *Păsările* de Germano Zullo ș.a.

Participarea filialelor la implementarea Proiectului de artă *Pictează Pacea*, organizat de Compania *CAPAROL Moldova* în parteneriat cu ONG *K Lumea*, în semn de solidaritate cu cei care au fugit din calea războiului în țara noastră. În cadrul proiectului au fost organizate ateliere de pictură

cu genericul *Solidari pentru PACE* (o lume fără război – o lume la care visează copiii). Copiii au desenat în diferite tehnici (creion, pastel, cretă etc.) așa cum au simțit ei PACEA: peisaje, portrete, natură statică. La sfârșit a fost organizată o expoziție a lucrărilor realizate.

De asemenea, copiii din Ucraina, alături de cei din Chișinău, au participat pe parcursul lunilor martie-decembrie 2022, la evenimentele și programele BM: ateliere de lectură, ateliere de creație, jocuri ludice și de societate, Programul *Provocarea verii*, Campania *Fii deștept!*, *la un card inteligent la BM „B.P. Hasdeu”*, Festivalul etniilor, Festivalul Cărții Evreiești ș.a.

Comunitatea a fost informată despre suportul bibliotecii pentru persoanele refugiate pe contul instituțional de Facebook, menționat cu #bphasdeupentrupace. Realizările bibliotecii au fost diseminate, de asemenea, în cadrul Conferinței Internaționale *Sharing Cafe – Welcoming Refugees to Moldova!*, organizată de Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova și Fundația Progress, în cadrul unui eveniment public organizat de Primăria municipiului Chișinău despre rezultatele Campaniei *Ajută-mă să te ajut!* (implementată în perioada 30 mai – 29 august 2022, în cadrul proiectului *Date pentru Impact* (D4I), susținut financiar de Agenția SUA pentru Dezvoltare Internațională (USAID) și Agenția ONU pentru Refugiați (UNHCR), în videoul despre implicarea bibliotecii în informarea comunității refugiaților privind serviciile specializate acordate de instituțiile municipale <https://www.youtube.com/watch?v=pUlkBbz3-jE>.

Biblioteca Municipală a dezvoltat competențele bibliotecarilor pentru a face față provocărilor, a amplificat abilitățile lor de interacțiune cu persoanele aflate în dificultate temporară. În parteneriat cu Organizația Internațională Non-guvernamentală Isra AID au fost organizate două **ateliere** *Primul ajutor psihologic* la care au participat 45 de bibliotecari. Iar Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova a livrat **atelierul** *Capacitatea bibliotecarilor pentru sprijinirea refugiaților și solicitanților de azil: context psihologic* la care au participat 17 bibliotecari. Primăria municipiului Chișinău a livrat **atelierul** *Sistemul de înregistrare și evidență a refugiaților* pentru formatorii Bibliotecii Municipale „B. P. Hasdeu”, care timp de trei zile au școlarizat 50 de bibliotecari la Centrul de Formare Continuă „Campusul competențelor”.

Impact: În perioada **martie – decembrie 2022**, de serviciile Bibliotecii Municipale au beneficiat **1 489** de refugiați (din care **792** persoane au obținut card de acces la BM), care au vizitat biblioteca de **57 808** ori. Au fost organizate **668** evenimente culturale și de socializare, servicii educaționale, consiliere psihologică la care au participat **1 032** persoane. **50** de bibliotecari ai BM au fost instruiți

în vederea formării competențelor cu privire la comportament în situații de criză, fortificarea abilităților de a acorda ajutor refugiaților.

Feedback:

«Спасибо всем организаторам и сотрудникам библиотеки за организованный досуг наших детей. Они оторваны от дома, где был детский садик и друзья. Здесь у них появилась прекрасная возможность обрести новых друзей, общение со сверстниками и занятия по интересам. Дети не чувствуют себя одинокими и нам, родителям спокойней на душе.

Огромное ещё раз спасибо за хорошее отношение к нашим детям.»

Татьяна, г. Николаев.

«Хочу выразить свою благодарность Библиотеки имени И. Мангера за создание детского центра в котором наши дети получают всестороннее развитие. Дети ходят с удовольствием на лепку, танцы, рисование и различные мастер-классы для всех возрастов и интересов.

Спасибо за прекрасных воспитателей, которые относятся с вниманием к детям. Спасибо работникам библиотеки за их внимательность и помощь.»

Семья Салагор из Одессы, Украина.

«Ежедневные занятия, общение, развлечения и многое другое, что может быть лучше для родителей, чем счастливый ребёнок и пару часов свободного времени для мамы (т.к. в сложившейся ситуации мама находится наедине со своим ребёнком 24x7), правильно: ничего лучше быть не может! Только здесь ребёнок под чутким руководством персональных преподавателей, психологов, воспитателей. Каждый раз дети приходят в восторге и рассказывают про всё что происходило, чему они научились и каждый раз – это что-то новое и конечно же интересное.

Огромная благодарность что деток кормят. И отдельная благодарность библиотеке, преподавателям, воспитателям, руководству, организаторам и всем, кто причастен к этой невероятной сказке и волшебству.

Всех обнимаем! С глубоким уважением, семья Бырка.»

Бырка Анастасия, мама Катюши и Севы, Одесса.

Responsabilitatea civică a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” în activitatea cu refugiații

Programul guvernamental *Ajutor la Contor*

Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” în 2022 s-a mobilizat proactiv, concentrându-se pe capacitățile și aptitudinile echipei de bibliotecari, în vederea înregistrării unor categorii de chișinăuieni pe platforma online compensatii.gov.md pentru compensarea cheltuielilor la consumul de energie.

Începând cu luna octombrie a anului în curs, instituția noastră, s-a implicat activ în procesul de înregistrare a unor categorii de persoane în Sistemul Informațional „Vulnerabilitate energetică” (SIVE), pentru a fi încadrate în categorii de vulnerabilitate energetică. Așa cum rețeaua noastră de 27 biblioteci-filiale, localizate în cele 5 sectoare ale municipiului Chișinău, are o experiență avansată de activități on-line, a fost utilă și firească implicarea bibliotecarilor în asistarea persoanelor/famiiliilor aflate în dificultate, care nu dispun de echipamente, nu au acces la Internet sau nu au abilitățile necesare pentru a se înregistra individual în SIVE. Zilnic, bibliotecarii au oferit consultanță și asistență membrilor comunității în utilizarea platformei Fondului de Vulnerabilitate Energetică și, totodată, în completarea cererilor pe suport de hârtie, iar ulterior introducerea datelor din cereri în Sistemul Informațional „Vulnerabilitatea energetică” pentru a beneficia de compensații din Fondul de reducere a vulnerabilității energetice prin Programul guvernamental *Ajutor la contor*.

În scopul asigurării corectitudinii înregistrărilor pe platforma online, bibliotecarii au fost instruiți de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale. Soluțiile pentru situațiile dificile au fost oferite filialelor Bibliotecii Municipale de către mentori. *Ghidul privind completarea cererii pentru compensația consumului de energie* de asemenea a reprezentat un tutorial eficient pentru livrarea acestui serviciu.

În perioada octombrie – decembrie 2022, bibliotecarii Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” au înregistrat în Sistemul Informațional „Vulnerabilitatea energetică” 11 985 persoane vulnerabile. De asemenea bibliotecarii au oferit informații privind atribuirea categoriei de vulnerabilitate energetică pentru consumatori casnici înregistrați în sistemul informațional compensatii.gov.md.

Prin implicarea la Programul guvernamental *Ajutor la contor*, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a contribuit la dezvoltarea comprehensivă a comunității chișinăuiene, a demonstrat, încă odată, că angajații BM dețin cunoștințe, abilități și aptitudini corespunzătoare să facă față schimbărilor ce parvin în societate și la noile provocări, precum și rolul său de actor important în îmbunătățirea situației comunitare.

CONTEXT ORGANIZAȚIONAL. COMPONENTA DOCUMENTARĂ A BIBLIOTECII

Documente strategice, de reglementare, normativ-tehnologice

Biblioteca Municipală a manifestat pe parcursul anului preocupări pentru îmbunătățirea activității în corelație cu angajamentele. Gândirea bazată pe calitate i-a permis bibliotecii să devină identitate robustă, iar valorile *Câștigăm în prezent – construim pentru viitor și Utilizatorii sunt judecătorii noștri* au direcționat instituția spre atributele *promptitudinea, corectitudinea și competența* pentru servicii, produse; *încrederea, amabilitatea și respectul* pentru relațiile dintre bibliotecă și utilizatori.

În scopul atingerii obiectivelor instituționale, obținerii rezultatelor aspirate și realizării angajamentelor față de utilizator, biblioteca și-a concentrat eforturile spre alinierea cadrului normativ, strategic și de reglementare la rigorile naționale și internaționale. La Biblioteca Municipală procesele sunt bine organizate și înțelese de tot personalul de specialitate pentru generarea rezultatelor și atingerea unui ritm de creștere sustenabilă, pentru a conferi valoare produselor și serviciilor.

Dezvoltarea unei culturi organizaționale puternice inerent și implicit implică setul de informații documentate prin care se comunică caracteristicile dorite ale unui serviciu sau produs. De asemenea, informațiile documentate reprezintă metodologia unitară de realizare a proceselor și obținerea rezultatelor previzibile și consecvente, ținând cont de responsabilități și standarde.

Prin analiza activității BM au fost identificate documentele cu caracter normativ în baza cărora se desfășoară toate procesele în instituție: strategii, politici, regulamente, reguli, instrucțiuni. Această diagnosticare a permis întocmirea *Planului de elaborare a cadrului strategic, de reglementare, normativ și tehnologic, a Nomenclatorului informației documentate interne, Nomenclatorului informației documentate externe.*

Prezentarea formalizată a informațiilor documentate a fost inițiată în 2021 și s-a realizat atât în parametrii de text narativ, cât și de diagramă flux. Astfel, în 2022 au fost actualizate în baza *Procedurii de sistem privind elaborarea informațiilor documentate* următoarele:

Politici: *Politica de cercetare, Politica de formare profesională a personalului Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, Politica Bibliotecii Municipale privind accesul deschis, Politica de dezvoltare a colecțiilor Bibliotecii Municipale;*

Regulamente: *Regulamentul de organizare și funcționare a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” cu organigrama și fișele de post, Regulamentul intern, Regulamentul de organizare și*

funcționare a activității de voluntariat, Regulament de organizarea și funcționare a Repozitoriului Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, Regulamentul de organizare și funcționare a sistemului de formare profesională continuă a personalului de specialitate din cadrul Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, Regulament privind protecția datelor cu caracter personal ale salariaților Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, Regulamentul privind gestionarea colecțiilor Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, Regulamentul privind serviciile prestate de Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu” și cele 27 filiale, Regulament privind acordarea premiilor Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” pentru debut în literatură, Regulamentul de organizare și desfășurare a Programului „Chișinăul citește”, Regulamentul de organizare și desfășurare a concursului de lectură „Bătălia cărților”, Regulament de acceptare a donațiilor;

Reguli: *Reguli privind utilizarea autoturismului de serviciu, Reguli privind măsurile de apărare împotriva incendiilor;*

Ghiduri: *Ghid privind completarea Sistemului de Raportare Online, Ghid privind calcularea Ratei de Recuperare a Investițiilor, Ghid de utilizare a catalogului electronic;*

Instrucțiuni: *Catalogarea documentelor, Rezervarea documentelor;*

Tutoriale: *Evidența cardurilor pierdute, Referința bibliografică versus Descrierea bibliografică;*

Curricula: *Curricula integrată de formare profesională continuă la specialitatea Biblioteconomie, asistență informațională și arhivistică; Curricula integrată de formare profesională continuă la specialitatea Biblioteconomie, asistență informațională și arhivistică. Modul: Învățare, comunicare, cercetare în domeniul infodocumentar; Curricula integrată de formare profesională continuă la specialitatea Biblioteconomie, asistență informațională și arhivistică. Modul: Management de bibliotecă / Administrare; Curricula integrată de formare profesională continuă la specialitatea Biblioteconomie, asistență informațională și arhivistică. Modul: Resurse informaționale; Curricula integrată de formare profesională continuă la specialitatea Biblioteconomie, asistență informațională și arhivistică. Modul: Servicii pentru diverse categorii de utilizatori; Curricula integrată de formare profesională continuă la specialitatea Biblioteconomie, asistență informațională și arhivistică. Modul: Tehnologia informațională*

De asemenea a fost aprobat noul *Acord al bibliotecii cu utilizatorii* în conformitate cu *Regulamentul privind serviciile prestate de Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu” și cele 27 filiale*. Schimbări au intervenit în *Compartimentul IV. Penalități. Litigii* ce vizează taxe compensatorii pentru pierderea permisului și nerestituirea unui bun împrumutat. Acordul a fost completat cu declarația

BM, privind garantarea respectării drepturilor protecției datelor cu caracter personal. Au fost efectuate schimbări în *Regulile de împrumut la domiciliu și de consultare a documentelor în bibliotecă*.

Informațiile documentate elaborate de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, descriu într-un format unitar procesele pentru desfășurarea serviciilor/produselor, contribuie la asigurarea transparenței decizionale, reprezintă criteriile pentru evaluarea activităților, performanțelor și îmbunătățirii continuă a proceselor, demonstrează capacitatea instituției de a acționa la parametrii calității.

Proiecte comunitare, naționale și internaționale participare, coordonare

Pe parcursul anului 2022 Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, pentru realizarea obiectivelor s-a implicat în diverse proiecte naționale și internaționale, de asemenea în calitate de coordonator al unor proiecte municipale. Descrierea și desfășurarea lor este reflectată în diferite compartimente ale raportului.

Parteneriate

BM „B.P. Hasdeu” interacționează cu alte instituții și cu membrii comunității chișinăuene și nu doar în scopul susținerii activităților și proiectelor de dezvoltare a bibliotecii, de participare a specialiștilor din biblioteci la programe culturale, științifice și de formare profesională continuă. Parteneriatul bibliotecii cu alte instituții/organizații reprezintă o cooperare permanentă și formală în desfășurarea unor evenimente sau prestarea unor servicii de bibliotecă. De asemenea parteneriatele contribuie și la realizarea celor 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD) pentru a ne asigura că lăsăm generațiilor viitoare o bună moștenire.

În scopul desfășurării unei activități eficiente, Biblioteca Municipală inițiază parteneriate cu structurile educaționale, de creație, de cercetare, economice, organizații non-guvernamentale și altele, din țară și din străinătate, cele mai relevante domenii fiind:

- instituții de învățământ (grădinițe, școli, licee, colegii, universități);
- centre comunitare, de creație, sociale;
- fundații, organizații de caritate;
- ambasade (ale Republicii România, Bulgaria, Polonia, Ucraina în Republica Moldova) – proiecte comune de promovare a culturii române și a minorităților naționale;
- asociații, societăți, comunități;
- centre, asociații culturale;

- Academia de Științe a Moldovei (Institutul Patrimoniului Cultural);
- Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice;
- Institutul Cultural Român;
- Agenția de guvernare electronică (Ciclu de instruire *Guvernarea electronică pe înțelesul tuturor*);
- IREX Europe (Formare de formatori în educația mediatică);
- Banca Națională a Republicii Moldova (identificarea datelor aniversare ale Chișinăului pentru anii 2021-2022);
- preturile or. Chișinău;
- parteneriate profesionale;
- parteneriate profesionale internaționale;
- alte instituții.

Cele **277** parteneriate naționale, din care **27** internaționale, au atras interesul chișinăuienilor spre produsele și ofertele BM, evidențiind rolul său esențial în dezvoltarea comunității. Cele mai multe parteneriate au fost în cadrul *Săptămânii Științei*, a programelor *Chișinăul citește*, *Provocarea verii*, *În drum spre casă*, a campaniei de promovare și localizare a cititorilor *Fii deștept! Ia un card inteligent la BM „B.P. Hasdeu”*, criza refugiaților din Ucraina, la fel, și în cadrul serviciilor educaționale de obținere a competențelor.

Utilizatorii Bibliotecii Municipale, cât și angajații acesteia, în urma cooperării cu alte instituții au beneficiat de o mulțime de avantaje:

- promovarea intereselor comune;
- mărirea eficienței și importanței instituțiilor biblioteconomice;
- excluderea dublării obligațiilor și îmbunătățirea coordonării activității desfășurate;
- obținerea mijloacelor necesare pentru proiectele implementate în parteneriat;
- schimbul de experiență, cunoștințe, informații, resurse, inspirația reciprocă;
- consolidarea încrederii și stabilirea relațiilor;
- implicarea comunității;
- satisfacerea cerințelor și necesităților;
- implicarea personală a participanților.

Angajații BM „B.P. Hasdeu”, fiind mereu în acțiune și în aplicare de noi metode inovative, au recurs la încheierea de noi acorduri cu noi parteneri. Astfel în anul curent am atras spre colaborare

64 parteneri noi. Aceste relații de parteneriat reprezintă procesul de colaborare dintre două sau mai multe părți care acționează împreună pentru realizarea unor interese sau scopuri comune.

Voluntariat

BM „B.P. Hasdeu” își asumă rolul de inspirație, coordonare și motivare ca bunele practici și ideile noi de proiecte în beneficiul comunității să circule pentru ca cetățenii să fie implicați activ. *Voluntariatul* ca o activitate desfășurată din propria dorință, din voință și discreție, fără a obține un venit, pentru a aduce beneficii părții terțe și satisfacții personale, este o dimensiune prioritară pentru dezvoltarea prosperă a bibliotecii noastre care oferă spații adecvate și condiții relevante pentru implicarea utilizatorilor.

Pe parcursul anului 2022 voluntarii au fost implicați în:

- Programul „Chișinăul citește”;
- Programul „Provocarea verii”;
- Programul „Să reauzim povestea”;
- Ziua Internațională a Cititului împreună;
- Servicii educaționale (de studiere a limbilor română, engleză, italiană; ateliere de creație; robotică, sănătate, dans, arta oratorică, formarea culturii juridice);
- Evenimente culturale;
- Repararea și igienizarea colecțiilor;
- Moderarea evenimentelor;
- Gestionarea conținuturilor blogurilor;
- Oferirea suportului tehnic în realizarea tutorialelor video, poveștilor digitale și redactarea podcasturilor.

Contingentul voluntarilor care au activat pe parcursul anului la biblioteca municipală a fost format din elevi, studenți și profesori. Numărul total al voluntarilor a fost **63** persoane care au desfășurat diferite tipuri de activități în cadrul celor **3 475** ore.

Voluntariatul aduce o mulțime de beneficii, atât Bibliotecii Municipale, cât și voluntarilor prin: promovarea cu succes a ofertelor și serviciilor bibliotecii; aduce plusvaloare *activității de informare și documentare*; crește numărul de utilizatori și participanți la evenimente culturale; atrage noi utilizatori care vor fi informați și despre celelalte servicii oferite de bibliotecă; aduce o schimbare pozitivă în societate; oferă modalitatea de a testa o nouă carieră; asigură o pregătire practică pentru viață; formarea de abilități pentru munca individuală și de echipă; asigură un management eficient

al timpului și informației; sprijină obținerea de experiență, abilități noi și *recomandări* pentru viitoarele angajări.

Concluzii: Prin coerența dintre diverse grupuri se rezolvă problemele și se caută soluții cu care se confruntă societatea. Biblioteca fiind o instituție socială, comunitară, voluntariatul se aplică și se dezvoltă pentru a consolida responsabilitatea civică a cetățenilor și pentru a valorifica potențialul uman. Indicatorii din tabelul de mai jos, denotă un progres al bibliotecii municipale în activitatea cu voluntarii.

Anul	Numărul de voluntari	Ore de activitate a voluntarilor
2022	63	3475
2021	50	1330
2020	28	1062

Observăm o continuă creștere atât a numărului de voluntari cât și a numărului de ore de activitate în bibliotecă, ceea ce este un argument că angajații noștri depun o muncă considerabilă și contribuie enorm la dezvoltarea bibliotecilor, promovarea serviciilor, dar și la creșterea profesională și personală a voluntarilor.

Membru al comisiilor/grupurilor de lucru

Capitalul intelectual al Bibliotecii Municipale prin angajamente, competențe și inovații aduce aportul la dezvoltarea domeniului. Fiind drept generatori de valori, bibliotecarii participă ca experți în diverse grupuri de lucru, comisii specializate:

- Consiliul Biblioteconomic Național: dr. Mariana Harjevschi (președinte), dr. hab. Nelly Țurcan (membru);
- Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova: Mariana Harjevschi (președintele Comisiei de cenzori), Tatiana Coșeri (președintele Comisiei „Management”, membru al comisiei de evaluare a concursului „Cele mai reușite lucrări în domeniul Biblioteconomiei și Științei Informării”);
- Comitetul Tehnic nr.1 „Biblioteconomie. Informare. Documentare”: Ludmila Pânzari (membru);
- Uniunea Scriitorilor din Republica Moldova: Ivan Pilchin (vicepreședinte, coordonator al grupurilor de lucru, coordonator al proiectelor), Dumitru Crudu (membru al Consiliului);
- Membru al Comisiei de concurs pentru ocuparea funcției de director general al Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova: dr. Mariana Harjevschi;
- Membru ai Comisiei republicane de atestare a personalului de specialitate din biblioteci: dr. hab. Nelly Țurcan;

- Membri ai Comisiei de evaluare a bibliotecilor din instituțiile de învățământ: Tatiana Coșeri, Svetlana Javelea;
- Membru al Comisiei de evaluare a bibliotecilor publice teritoriale: Tatiana Coșeri;
- Membru al Comisiei Doctorale din cadrul Școlii doctorale Științe Umaniste, Universitatea de Stat din Moldova: Elena Ungureanu;
- Membru al juriului la Concursului de istorie „Daciada”: Liuba Ciobanu;
- Membru al Consiliului de administrare a Societății Științifice a Bulgăriștilor din Republica Moldova: Angela Olărescu;
- Membru al Consiliului Comitetului evreiesc din Republica Moldova (Jewish Community of Moldova): Anna Bațmanova;
- Membru al Grupului de expertiză privind păstrarea patrimoniului evreiesc (Jewish Community of Moldova): Anna Bațmanova;
- Membru al Consiliului General al Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova: Elena Butucel;
- Membru al biroului de femei a Federației Sindicale a Lucrătorilor din Cultură: Elena Butucel;
- Membru al Comitetului Executiv a Federației Sindicale a Lucrătorilor din Cultură: Elena Butucel;
- Președinte al Comitetului sindical unit al Organizației de Sindicat Primare din cadrul Direcției Generale Cultură și Patrimoniu Cultural mun. Chișinău: : Elena Butucel;
- Președinte al Comitetului sindical al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”: Elena Dabija;
- Membru al Comitetului organizatoric al Simpozionului național de Studii Culturale dedicat zilelor europene ale patrimoniului cultural: dr. Lidia Kulikovski, dr. Violeta Tipa, Anastasia Moldovanu, Tatiana Coșeri;
- Membru al Comitetului științific al Simpozionului național de Studii Culturale dedicat zilelor europene ale patrimoniului cultural: dr. Mariana Harjevschi, dr. Lidia Kulikovski, Ivan Pilchin;
- Membru al Colegiului de redacție a Revistei „Arta”: dr. Violeta Tipa;
- Membru al Colegiului de redacție a Revistei științifice și bibliopraxiologice „Magazin bibliologic” a Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova: dr. Mariana Harjevschi, dr. hab. Nelly Țurcan;
- Membru al Colegiului editorial al Revistei de bibliologie și știința informării „Biblioteca” a Bibliotecii Naționale a României : dr. hab. Nelly Țurcan

Participarea Bibliotecii Municipale la proiecte de viziune comunitară, guvernamentală contribuie la dezvoltarea domeniului profesional și celui adiacent, demonstrează încă o dată că BM constituie o componentă vitală în comunitate.

DEZVOLTAREA ȘI PRELUCRAREA RESURSELOR INFORMAȚIONALE

În anul 2022 Secția managementul resurselor informaționale a contribuit la valorificarea priorității instituționale *Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” 145 ani – O bibliotecă pentru oraș, o bibliotecă pentru fiecare* prin achiziția de documente.

Dezvoltarea și actualizarea colecțiilor sunt printre cele mai importante activități ale Secției managementul resurselor informaționale. Acestea au ca scop satisfacerea nevoilor și preocupărilor de lectură ale utilizatorilor. În achiziția de documente pentru anul 2022 au fost urmărite interesele utilizatorilor bibliotecii și în același timp s-a depus efort și la identificarea intereselor potențialilor utilizatori, pentru a-i atrage spre bibliotecă. Constituirea colecției este o activitate permanentă, care depinde de sursele documentare, aparițiile editoriale, nevoile de lectură ale utilizatorilor, resursele bugetare.

Pentru realizarea priorității anului 2021, a fost dezvoltat catalogul electronic prin descrierea conținutului publicațiilor catalogate, elaborarea listelor tematice în catalogul electronic, prin cumulara, analiza sugestiilor utilizatorilor din modulul *Propuneri pentru achiziții*, incluse în licitații. A fost dezvoltată *Biblioteca digitală, Repozitoriul instituțional al BM*, organizate expoziții tematice pentru *Raftul virtual*. Pentru susținerea programelor de lectură ale BM *Chișinăul citește* (3 titluri, 420 ex.) și *Bătălia cărților* (20 titluri, 160 ex.) – filialele au fost asigurate cu publicațiile necesare.

Achiziții de documente

Analiza intrărilor: tip de documente, domenii, limbă

În total, în anul 2022, au fost luate la evidență **24 826** documente achiziționate în sumă de **2 961 915,72** și **4 929** ex. din transferul interbibliotecar în sumă de **71 400,00** lei.

Comparativ cu anul 2021 numărul intrărilor noi a crescut. Această creștere este motivată prin faptul că o parte din cărțile achiziționate la licitație din decembrie 2021, au fost luate la evidență în 2022. Totodată a crescut și numărul documentelor donate. În funcție de tipul documentelor, în structura achiziției au prevalat cărțile.

Numărul titlurilor intrate în colecția Bibliotecii Municipale a constituit **5 489**.

În anul de referință au fost recepționate **111** titluri în **460** de abonamente de ediții periodice,

din ele: **78** titluri – reviste, **33** titluri – ziare, **65** titluri fiind în limba română. Comparativ cu anul 2021 numărul edițiilor periodice livrate conform contractului a scăzut. Acest fapt poate fi explicat prin trecerea unor ediții în format online; livrarea dificilă a presei din România și Federația Rusă și sistarea apariției unor reviste și ziare (10 titluri).

Structura intrărilor noi după tipul publicațiilor

Anul	Total	Cărți	Publicații seriale	Documente de muzică tipărită	Documente audiovizuale	Documente electronice (DVD)	e- book	Alte
2022	24 826	22 077	2 388	210	0	93	0	58
2021	22 321	19 367	2 694	118	0	24	0	118
2020	26 914	24 200	2 472	99	2	18	0	123

Structura intrărilor noi pe domenii

Anul	2022		2021		2020	
Total intrări	24 826	100%	22 321	100%	26 914	100%
0	2 360	10%	2 036	9%	1 057	4%
1	654	3%	431	2%	816	3%
2	184	1%	305	1%	150	1%
3/36	1 967	8%	1 906	9%	1 852	7%
37	512	2%	486	2%	998	4%
39	399	2%	347	2%	106	0%
5	366	1%	229	1%	593	2%
6/69	188	1%	169	1%	579	2%
61	218	1%	208	1%	338	1%
63	90	0%	40	0%	44	0%
65	36	0%	119	1%	60	0%
7/793	1 017	4%	1 058	5%	828	3%
794/799	64	0%	37	0%	100	0%
80/81	248	1%	175	1%	298	1%
82/89	8 210	33%	6593	30%	8 329	31%
82.09	105	0%	120	1%	133	0%
821.135.1	6 608	27%	6 185	28%	8 574	32%
821.135.1.09	439	2%	541	2%	618	2%
9	1 050	4%	1 178	5%	1 293	5%
91	111	0%	160	1%	162	1%

În anul 2022 au fost achiziționate documente conform recomandărilor de lectură parvenite de la utilizatori, bibliotecari, scriitori și edituri înregistrate în modulul SIB *Propuneri pentru achiziții*.

Deoarece prioritare pentru achiziție au fost documentele din domeniile *Limbi. Lingvistică, Literatură universală și Literatură română*, aceasta explică creșterea lor în comparație cu anii precedenți. Celelalte domenii rămân la nivelul anilor precedenți.

Structura intrărilor noi după limbi

La capitolul limbi, ca și în anii precedenți, publicațiile în limba română sunt în majoritate – 21 290 ex. achiziționate, ceea ce constituie 86%. Sporirea numărului de documente în limba rusă, este rezultatul transferului de carte menționat mai sus și nu reprezintă o achiziție nouă.

Anul	2022		2021		2020	
Total intrări	24826	100%	22321	100%	26914	100%
Limba română	21 290	86%	17 821	80%	24 329	96%
Limba rusă	2 458	10%	3 936	18%	1 899	4%
Limba engleză	190	1%	229	1%	160	1%
Limba franceză	36	0%	27	0%	23	0%
Limba germană	426	1%	88	0%	230	1%
Limba bulgară	241	1%	94	0%	67	0%
Limba ucraineană	154	1%	3	0%	18	0%
Limba găgăuză	1	0%	3	0%	0	0%
Limba evreiască	0	0	0	0	1	0%
Limba poloneză	5	0%	95	0%	153	1%
Alte limbi	25	0%	25	0%	34	0%

Analizând numărul intrărilor în anul 2022, observăm că Filiala „L. Ukrainka” a fost completată cu cele mai multe documente (**4 638** ex.) în comparație cu celelalte filiale. Odată cu deschiderea spațiului pentru mamele ucrainene și copiii lor, refugiați din Ucraina, Filiala „L. Ukrainka” a început să ofere diferite servicii acestei categorii de utilizatori. Pentru realizarea acestui proiect, bibliotecii i-a fost donate și transferate literatura necesară.

Un număr semnificativ de documente a intrat și în colecția filialelor: Biblioteca Centrală (**3 403** ex.), Centrul Academic Internațional Eminescu (**1 381** ex.), Filiala „Transilvania” (**1 613** ex.), Filiala „H. Botev” (**1 027**), majoritatea provenind din donații.

Fondul bibliotecilor „A. Donici”, „Ovidius”, „L. Rebreanu” a fost îmbogățit cu documentele primite de la utilizatori în schimbul celor pierdute.

Documente digitizate

În anul de referință, colecția BM s-a completat și cu documente digitizate, în număr de **530** de exemplare, disponibile online: **132** în *Biblioteca digitală* (opac.hasdeu.md) și *HAPeS* – Repozitoriul instituțional (hapes.hasdeu.md); **307** de documente (cărți, articole) digitizate de filiala BPD,

disponibile pe Blogul *E-resurse* (eresursedrept.wordpress.com) și **11** numere din ziarul *Ecoul Eminescu*, editat de Centrul Academic Eminescu, disponibile pe *issuu.com*; **80** de documente disponibile offline în filiale.

Analiza achizițiilor în funcție de anul editării documentelor achiziționate

Anul	Total documente achiziționate (u.m.)	Total documente editate în ultimii 5 ani 2017-2022		Total documente editate în ultimii 7 ani 2015-2016		Total documente editate în ultimii 10 ani 2012-2014	
		u.m.	%	u.m.	%	u.m.	%
2022	24 826	21 060	91	1 180	4,7	1 006	4,3

Surse de completare

Pentru completarea colecției de documente a BM au fost consultate și ulterior selectate publicații din diferite surse de informare: edituri, librării, saloane de carte, oferte editoriale, surse electronice, mass-media, propuneri pentru achiziție de la cititori.

Sursele principale de completare ale colecției provin din bugetul destinat achiziției și din donații de la organizații și persoane fizice.

Sursa de completare	Anul 2022		Anul 2021	
	Ex.	Suma (lei)	Ex.	Suma (lei)
Procurate din bugetul destinat achiziției:				
cărți	12 423	1 828 472,30	8 227	1 159 330,91
ediții periodice abonate (legături)	1 884		2 016	
Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”	1 300	54 834,00	1 200	57 490,00
Donații	7 035	948 677,10	6 299	557 442,73
Cărți restituite de la cititori	1 195	41 823,86	3 553	122 358,55
Cărți primite în locul celor depistate lipsă în urma verificării	989	88 108,47	632	42 371,56
Total achiziționate	24 826	2 961 915,72	21 727	1 940 992,75
Transfer între filiale	4 929	71 400,00	594	33 639,39
Documente digitizate	530		720	

Edituri și furnizori de carte

Edituri și furnizori de carte	Titluri	Exemplare	Suma (lei)
Editura ARC	29	763	90 102,00
Editura Cartier SRL	49	1 068	166 870,00
Îl Deleu-Delev	191	2 381	347 184,00
Editura UNU Fox Trading	9	490	40 200,00
Editura Litera Moldova	36	690	104 945,00
Nend-Edit SRL	211	577	96 110,15

iCarte Distribuție SRL	195	6 164	931 266,16
Î E-P Știința	17	290	51 795,00
Total	737	12 423	1828472,31

Donații și donatori

O sursă importantă și considerabilă de completare a colecțiilor au fost *donățiile* particulare, cât și cele provenite din alte surse: organizații, fundații și instituții de stat.

Donații de la organizații	Titluri	Exemplare	Suma (lei)
Ministerul Culturii al Republicii Moldova	124	2 106	376 834,72
Editura ARC	14	431	20 264,00
Biblioteca Județeană „Octavian Goga” Cluj (Filiala „Transilvania”)	171	171	26 302,70
Institutul Patrimoniului Cultural	13	293	16 725,00
Institutul de Științe ale Educației	25	87	12 099,40
Institutul de Istorie	11	231	26 873,70
Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”	12	111	12 060,00
Ambasada Ucrainei în Republica Moldova	189	190	16 368,00
Total	559	3 620	507 527,52
Donații de la autori și cititori			
Centrul Academic Eminescu	125	153	186 235,35
Filiala „Transilvania”	31	43	2 545,00
Biblioteca Publică de Drept	326	502	84 195,43
Filiala „H. Botev”	268	300	15 215,10
Filiala „M. Lomonosov”	230	230	13 730,00
Filiala „L. Rebreanu”	93	134	15 934,70
Alte filiale	1355	2052	123 294,00
Total	2 428	3 415	4 441 149,58

Una din cele mai mari donații pentru Biblioteca Municipală (2 106 ex.) a fost cea oferită de Ministerul Culturii al Republicii Moldova. Aceasta a fost constituită din cărțile editate în cadrul *Programului pentru editarea cărții naționale*. O parte din aceste documente (130 titluri – 1 400 ex.) au fost repartizate și pentru 17 biblioteci din suburbii ale municipiului Chișinău.

În anul curent BM a beneficiat de o donație de carte din partea *Institutului Patrimoniului cultural* în nr. de 299 ex., documente în care sunt abordate probleme de cercetare în domeniul arheologiei, etnologiei și studiului artelor. În așa mod, domeniile *Generalități, Etnologie, Arte* au fost completate cu publicații referitoare la evoluția culturii materiale și spirituale a comunităților umane

pe teritoriul Moldovei.

Biblioteca Publică de Drept a primit de la autori și cititori o donație personală de documente în număr de 502 ex. Printre cei mai generoși autori care au oferit donații de carte se numără: O. Bejan, S. Brânza, M. Grama, A. Smochină, V. Pușcaș, A. Cazacicov, A. Cauia, O. Dorul, I. Jimbei, A. Cicala, A. Savga, B. Glavan, M. Angheluță, A. Dermenji ș.a. BPD a beneficiat de donații și din partea unor instituții: Consiliul de mediere; Curtea Constituțională a Republicii Moldova; Institutul de Reforme Penale, Institutul Național de Justiție; Academia „Ștefan Cel Mare” a MAI, Departamentul Drept Penal a Facultății de Drept, USM ș.a.

În colecția Centrului Academic Eminescu a intrat o donație valoroasă atât prin conținut, proveniență, dar și cost, din partea Asociației Culturale *Regal d'Art* din Botoșani, România. Prin generozitatea președintei asociației, dna Lili Bobu, Centrul Academic Eminescu, în anul 2022, a beneficiat de o colecție bibliofilă din 23 de vol. în 2 ex. Un set a fost donat Centrului Academic Eminescu, al doilea set a fost oferit Bibliotecii Centrale cu prilejul celor 145 de ani de activitate. Colecția cuprinde cărți unicate, ilustrate cu desene ale unor pictori renumiți, coperta fiind acoperită cu catifea, pe multe din coperti sunt încrustate cristale originale Swarovski.

Colecția de artefacte a Centrului Academic Eminescu a fost completată cu 20 de tablouri cu tematică eminesciană ale unor pictori renumiți, atât din Republica Moldova, cât și România: Eleonora Romanescu, Valentina Brâncoveanu, Valeriu Jabinschi, Nicușor Șerpe, Paul Surugiu Fuego ș.a.

Ambasada Ucrainei în Republica Moldova a donat Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, Filiala „L. Ukrainka”, o colecție de cărți colorate și atractive în limba ucraineană, disponibilă în spațiul de lectură și joc organizat pentru copiii refugiați din Ucraina.

Pe parcursul anului Biblioteca Centrală a recepționat mai multe donații din partea personalităților (435 ex.), care au venit în vizită sau au participat la evenimentele culturale organizate. Printre donatorii anului 2022 au fost scriitori, critici literari, istorici, cadre didactice, oameni de cultură atât din Republica Moldova, cât și din România.

Filiala „H. Botev” a primit donații de carte (**214** ex.) în limba bulgară, rusă și română din partea diferitor organizații și persoane fizice din țară și de peste hotare.

Bibliotecile partenere din România au venit cu o donație de publicații pentru bibliotecile de carte românească din Chișinău: Filiala „Transilvania” – de la Biblioteca Județeană „Octavian Goga” Cluj în număr de 141 ex. și Filiala „L. Rebreanu” – de la Biblioteca Județeană „George Coșbuc”

Bistrița-Năsăud în număr de 97 ex.

În anul de referință multe personalități notorii au pășit pragul BM „B.P. Hasdeu”, au participat la evenimente culturale, programe de lectură (autori, critici literari, istorici, muzicieni, pictori, juriști, ziariști). Aceștia au lăsat *autografe, dedicații, urări, gânduri bune* pentru bibliotecă, bibliotecari, cititori, care au completat colecția de *Cărți cu autografe* a BM: CAIE – 60 ex., „H. Botev” – 86 ex., „Transilvania” – 30 ex., „L. Rebreanu” – 29 ex., BPD – 21 ex., „Târgoviște” – 9 ex., „Maramureș” – 5 ex., Biblioteca Centrală – 164 ex.

Volumul total al donațiilor luate la evidență pe parcursul anului a constituit **2 987** titluri în **7 035** exemplare în sumă de **948 677,10** lei.

În anul 2022 a fost luat la evidență un număr semnificativ de **publicații editate de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”** în număr de **1 300** ex.

Alte surse de dezvoltare a colecției

Publicațiile primite în schimbul celor nerestituite de utilizatori și celor depistate lipsă în urma verificării sunt încă o sursă aparte de completare. Concomitent cinci filiale și-au completat colecția cu cărțile primite în locul celor depistate lipsă în urma verificării colecției. În total au fost restituite 2 184 ex. în sumă de 129 932,33 lei.

În anul curent, tradițional, au fost procurate publicațiile noi ale scriitorilor autohtoni selectate de *Comisia pentru achiziție de carte*.

Pe parcursul anului 2022 au fost studiate solicitările de lectură ale utilizatorilor, celor ce frecventează deja biblioteca, dar în același timp am optat pentru identificarea intereselor potențialilor utilizatori, pentru a-i atrage spre bibliotecă. Pentru realizarea acestui obiectiv au fost privilegiate solicitările utilizatorilor și achizițiile s-au bazat pe: Modulul *Propunerile pentru achiziții*; recomandările de lectură parvenite de la bibliotecari, scriitori și edituri; noutățile editoriale române și autohtone; publicațiile conform curriculei liceale. Din circa 700 de propuneri analizate și selectate de Secția MRI, au fost achiziționate 177 de titluri (3 983 ex.).

Înșiruri după tipul de documente, domenii, limbă

În anul 2022 au fost casate 15 261 de documente: publicații seriale abonate în 2019 (19%), documente audio (1%), alte documente (1%), publicații uzate fizic și moral și cărți nerestituite de utilizatori (79%); în limba română – 28%, în limba rusă – 72%. Actele pregătite pentru casare literaturii uzate fizic nu au fost aprobate de către primărie.

Colecția totală de documente a BM „B.P. Hasdeu”

După tipul documentelor

Anul	Total	Cărți	Publicații i seriale	Doc. de muzică tipărită	Doc. AV	Doc. electronice	Alte doc.
1 ianuarie 2023	1 203 714	1 137 504	19 309	17 733	11 273	14 503+674 (e-book)	2 718
	100%	95%	2%	1%	1%	1%	0%
1 ianuarie 2022	1 189 220	1 122 614	19 780	17 536	11 449	14 470+674 (e-book)	2690
	100%	94%	2%	1%	1%	1%	0%
1 ianuarie 2021	1 266 124	1 187 120	19 151	30 304	11 790	14 513+674 (e-book)	2 572
	100%	94%	2%	2%	1%	1%	0%

Colecția Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” este parte a patrimoniului chișinăuian și la 01.01.2023 constituie **1 203 714** ex. de documente pe diferite suporturi: cărți, ediții periodice, documente de muzică tipărită, documente audio-video, documente electronice pe diferite suporturi, alte documente (artefacte și hărți). Comparativ cu 01.01.2022 coeficientul procentual *după tipul documentelor* a rămas la același nivel.

Colecția de documente audiovizuale include **11 273** ex. O mare parte din ele sunt discuri de vinil și casete audio-video. Această colecție s-a micșorat comparativ cu 2021 (176 ex.) pe motiv că au fost depistate lipsă în urma verificării fondului. Respectiv au fost înlocuite cu documente, care au o cerere mai mare în rândul utilizatorilor. În ultimii ani cererile pentru aceste documente s-au micșorat, motiv pentru care nu se completează. Discurile de vinil (9 700 ex.) sunt păstrate deoarece sunt valoroase și astăzi. În anul 2022 a demarat catalogarea lor.

Colecția electronică a BM include documente pe diferite suporturi:

- **documente digitale și digitizate** – în număr de **1 232**, din care **458** disponibile pe Repozitoriul BM HAPes și pe Biblioteca Digitală a BM (opac.hasdeu.md) și **774** disponibile în biblioteci, offline.
- **CD/DVD** – 14 503 ex. Cererea de documente electronice în format CD și DVD este în scădere deoarece există multe resurse online. Totodată majoritatea calculatoarelor de generație nouă nu sunt dotate cu tehnologiile de lectură a CD-urilor. Din această cauză sunt achiziționate într-un număr foarte mic;

– **cărți electronice** (e-book) – în număr de 674 de documente disponibile pe e-Readere;

Categoria **Alte documente** reprezintă diferite colecții din care fac parte documente de tipul *artefacte*: filatelie, tablouri, monede, jocuri, hărți etc. În anul 2022 colecția s-a completat cu tablouri și jocuri de societate (58 ex.).

În fiecare an fondul Bibliotecii Municipale este completat cu publicații din care fac parte și **7 Colecții Speciale**. Astfel de colecții sunt deținute de Biblioteca Centrală, Secția „Memoria Chișinăului”, Centrul Academic Eminescu, Biblioteca de Arte „T. Arghezi”, Biblioteca Publică de Drept ș.a.

În colecția Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” sunt disponibile *Colecții speciale* care pe parcursul anului au fost completate după cum urmează:

Denumirea colecției	Filiala	Nr. de ex. achiziționate
Colecția Chișinău (cărți poștale, timbre, cărți)	Secția „Memoria Chișinău”	45
Colecția Artefacte	Filialele BM	58
Carte veche și rară	Biblioteca Centrală, „Ovidius”, „O. Ghibu”, „I. Mangher”, „M. Lomonosov”, CAIE	48
Colecția Eminescu (cărți, cărți poștale)	CAIE	15
Colecția de Arte	Filiala de Arte „T. Arghezi”, Filiala „M. Lomonosov”	108
Colecția din domeniul dreptului	Biblioteca Publică de Drept	778
Total		1441

După domenii

Structura fondului de documente *după conținut*, de asemenea, nu a înregistrat modificări esențiale. Procentul din toate domeniile se păstrează același, comparativ cu anii precedenți. Fiind o bibliotecă publică, prioritară este literatura artistică care formează 52% (631 060 ex.) din totalul colecției, urmată fiind de domeniul *Arte* (83 300 ex.), *Științe sociale* (70 965 ex.), *Generalități* (63 027 ex.).

Anul	01.01.2023		01.01.2022		01.01.2021	
Total	1 203 714	100%	1 189 220	100%	1 266 124	100%
0	63 027	5%	61 025	5%	60 910	5%
1	24 287	2%	23 860	2%	25 158	2%
2	14 837	1%	14 718	1%	15 351	1%
3/36	71 001	6%	70 087	6%	72 530	6%
37	21 084	2%	21 055	2%	21 933	2%
39	7114	1%	6745	2%	6836	1%
5	49 106	4%	49 019	1%	53 678	4%
6/69	21 477	2%	21 670	4%	25 532	2%
61	18 130	2%	18 075	2%	19 358	2%
63	10 646	1%	10 619	2%	11 116	1%
65	7635	1%	7696	1%	7943	1%
7/793	83 300	7%	82 508	7%	100 453	8%
794/799	8551	1%	8538	1%	8911	1%
80/81	36169	3%	36 039	3%	37 862	3%
82/89	330 559	27%	327 290	28%	359 293	28%
82.09	23 310	2%	23 402	2%	26 288	2%
821.135.1	300 532	25%	295 056	25%	298 541	23%
821.135.1.09	39 996	3%	39 598	3%	39 705	3%
9	57 390	5%	56 620	5%	58273	5%
91	15 563	1%	15 600	1%	16 453	1%

După limbi

Anul	01.01.2023		01.01.2022		01.01.2021	
Total	1 203 714	100%	1 189 220	100%	1 266 124	100%
Limba română	812 344	67%	794 335	67%	806 238	64%
Limba rusă	339 046	28%	343 560	29%	406 334	32%
Limba engleză	18 142	2%	17 969	2%	18 252	1%
Limba franceză	7503	1%	7468	1%	7598	1%
Limba germană	10 084	1%	9695	1%	9660	1%
Limba bulgară	5162	0%	4976	0%	4938	0%
Limba ucraineană	2269	0%	2121	0%	3498	0%
Limba găgăuză	1579	0%	1578	0%	1575	0%
Limba poloneză	2165	0%	2160	0%	2073	0%
Limba evreiască	608	0%	612	0%	868	0%
Alte limbi	4801	0%	4776	0%	5090	0%

Structura fondului după limbi nu a suferit modificări semnificative. Ponderea publicațiilor în limba română fiind de 67%, cu 3% mai mult în comparație cu anul precedent. Fără schimbări în celelalte limbi.

La 01.01.2023 vechimea fondului Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” și a filialelor ei constituie **48** ani.

Verificarea colecțiilor

Printre principalele obiective ale Secției MRI este coordonarea și monitorizarea procesului de inventariere integrală a colecției BM, urmată de verificarea fondului de resurse informaționale. Conform *Regulamentului privind gestionarea colecțiilor de bibliotecă*, filialele BM au obligația de a verifica periodic fondul de documente pe care-l au în gestiune, în termeni stabiliți în raport cu numărul de unități materiale existente în colecția fiecărei biblioteci. Este de menționat faptul că procesul de verificare este o modalitate de îmbunătățire a lucrului cu colecțiile.

În anul de referință procedura de verificare a colecției s-a produs în filialele: „Alba-Iulia” și „A. Mickiewicz” (scanare și verificare a colecției); „Ovidius”, „L. Ukrainka”, V. Bielinski, Campusul Competențelor (finalizarea procedurii de verificare a colecției și întocmirea procesul verbal, care urmează să fie prezentat Comisiei de verificare a colecției); Biblioteca Centrală, cu un fond localizat în diferite locații, a terminat verificarea colecției Depozitului Central, urmând să finalizeze verificarea la depozitele „A. Cosmescu” și „V. Alecsandri” în anul 2023. Filiala Traian este la etapa de soluționare a curențelor depistate între Catalogul electronic, Registrul de inventar și cartea de la raft, precum și de întocmirea listelor de casare pentru documentele lipsă. Filialele „Alba-Iulia”, „A. Mickiewicz”, „Târgu-Mureș” urmează să întocmească procesele verbale de verificare. În anul 2022 evaluarea colecțiilor de resurse informaționale a fost efectuată în filialele „Ovidius”, V. Bielinski, „L. Ukrainka”, „O. Ghibu”.

În urma verificării au fost estimate colecțiile bibliotecilor după cum urmează:

Filiala	Exemplare 31.12.2022	Valoarea fondului (lei) 31.12.2022
„Ovidius”	47 199	1 921 297,26
„O. Ghibu”	53 950	1 914 162,28
„L. Ukrainka”	20 572	706 103,08
V. Bielinski	29 325	1 034 767,76
Campusul Competențelor	993	63 572,99

În anul curent filialele „O. Ghibu” și „I. Mangher”, conform hotărârii comisiei, au înlocuit în totalitate documentele lipsă depistate în urma verificării. Documentele restituite de Filiala „I. Mangher” (436 ex. în sumă de 51 627,00 lei) au fost deja prelucrate, catalogate și luate la evidență.

Promovarea documentelor noi intrate în colecția BM

Concomitent cu procesul de achiziție, Secția managementul resurselor informaționale a desfășurat activități de promovare a colecțiilor în diferite formate.

În total, pe parcursul anului 2022 au fost organizate și plasate pe rețelele sociale, Facebook și

Twitter, 16 expoziții virtuale de documente noi achiziționate, realizate în platforma online Kizoa, și clipuri video publicate pe Youtube. Expozițiile postate pe Facebook au acumulat 14 725 vizualizări, cele mai accesate fiind: *50 Cărți Romantice; Lecturi la gura sobei; Duiose lecturi de primăvară; Eu vara citesc...; Cărțile VACANȚEI... (liste de recomandare conform programelor școlare); Provocarea verii 2021: Redescoperim biblioteca; Psihologia copilului & Parenting; Book SOS: ADOLESCENȚA! – Cartea adolescentului ș.a.*

În anul curent a continuat promovarea colecției din catalogul electronic prin *Raftul virtual*, instalat la Biblioteca Centrală. Datorită aplicației catalogul electronic devine mai atractiv prin expoziții tematice. În anul de referință SMRI a realizat 22 expoziții virtuale: *Agata Christie – Crăciunul lui Poirot (detectiv); Lecturi inteligente (cărți dezvoltare personală); Cele mai valoroase 11 cărți ale secolului al XXI-lea; Top 15 cărți a lui Haruki Murakami; 15 cărți inedite a lui Paulo Coelho; Vasile Romanciuc, Claudia Partole; Cartea de CRĂCIUN, Sănătatea are gust... ș.a.* În perioada menționată (ianuarie-decembrie 2022) au fost înregistrate – 3 820 de accesări.

Cele 27 filiale ale BM „B.P. Hasdeu” dispun de un bogat și variat fond de carte. Fiecare bibliotecă se caracterizează prin specificul colecției de carte. Pentru a promova publicațiile bibliotecii, filialele organizează diverse *expoziții de carte* accentul fiind pus pe promovarea: intrărilor noi; publicațiilor prin varietatea serviciilor din filiale; colecției specifice bibliotecii, colecțiilor speciale și unicate; listelor tematice din Modulul *List* din Catalogul electronic; titlurilor din programele și concursurile BM: *Chișinăul citește, Provocarea verii, Bătălia cărților* etc. Pe parcursul anului 2022, au fost organizate **1 902 de expoziții de carte tradiționale și virtuale**. Filialele „Târgoviște”, Biblioteca Centrală, N. Titulescu, „Ovidius”, „Transilvania”, „O. Ghibu”, „M. Ciachir”, „Maramureș”, „A. Donici”, CAIE se numără printre filialele care au promovat valoarea fondului de carte prin varietatea calitativă și cantitativă a expozițiilor. În catalogul electronic al BM (opac.hasdeu.md) cele mai multe vizualizări le-au avut expozițiile care au promovat programele *Chișinăul citește, Provocarea verii, concursul Bătălia cărților* și listele tematice din Modulul *List*.

Colecția electronică

Colecția electronică a BM include publicațiile digitizate, disponibile online în *Repozitoriul instituțional și Biblioteca digitală* – publicații (cărți, articole, fragmente) digitizate și disponibile offline în filiale. În total, în 2022 au fost digitizate **537** de documente, din care: **457** sunt disponibile online (**139** în HAPe și Biblioteca digitală; **307** – în E-Resurse (BPD); **11** numere ale ziarului *Ecoul*

Eminescu (CAIE) și documente digitale, iar **80** – nu au intrat în Biblioteca digitală, fiind stocate pe calculatoarele filialelor „M. Lomonosov”, „I. Mangher” și Biblioteca Centrală.

Baze de date create de bibliotecă

HAPes – Repozitoriul instituțional

Pe parcursul anului 2022, au fost digitizate **57** publicații. Repozitoriul instituțional a atins cifra totală de **321** publicații. Conținuturile incluse în HAPes în 2022 sunt publicații elaborate de BM și editate sub egida BM „B.P. Hasdeu” în varii perioade, drepturile de autor aparținând bibliotecii și colaboratorilor acesteia. Edițiile digitizate – au completat secțiunile *Cercetare bibliografică*, *Cercetare critico-literară* și *Diverse*. Ca tip sunt: documente digitizate (scanate) și digitale (born digital).

În procesul de digitizare au fost implicați angajații filialelor: Biblioteca Centrală, Biblioteca Publică de Drept, „M. Lomonosov”, „Târgoviște”, „Alba Iulia”, „Ovidius”, M. Drăgan, „H. Botev”, „L. Ukrainka”, „I. Mangher”, N. Titulescu, CAIE.

Biblioteca Digitală

Pe parcursul anului 2022, din totalul publicațiilor digitizate – **82** publicații au fost publicate în *Biblioteca digitală* a BM, disponibilă pe opac.hasdeu.md. La crearea de conținuturi digitale au participat filialele: Biblioteca Centrală, „M. Lomonosov”, „I. Mangher”, Biblioteca Publică de Drept.

Cel mai mult în procesul de digitizare a colecției de cărți rare și vechi a fost implicată Biblioteca Centrală, care deține 50% din totalul colecției BM pe acest segment. Biblioteca Centrală a digitizat, în 2022, **79** de titluri (**15 647 pagini**), inclusiv din *Colecția de cărți vechi și rare*, scanate **6 Dosare Romanenco (973 pagini)**.

Promovarea *Repozitoriului instituțional* și a *Bibliotecii Digitale* a fost realizată în cadrul Conferinței aniversare *O bibliotecă pentru oraș. O bibliotecă pentru fiecare*, 19 octombrie 2022, prin elaborarea unui poster.

Procesul de scanare a fost realizat cu pauze pe parcursul anului din motivul defectării scanerelor și a necesității reparațiilor, dar și din motivul lipsei personalului (plecat în concediul anual, concediu de maternitate sau concedieri). Secția Tehnologia informației a monitorizat procesul de scanare pe întreg parcursul anului.

Cataloagele bibliotecii

Colecția Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” este reflectată și disponibilă pentru utilizatori în catalogul electronic online (opac.hasdeu.md). Colecția specială a Filialei „I. Mangher” poate fi consultată offline, sursele fiind identificate în catalogul electronic IRBIS offline.

Catalog electronic cu acces online

În anul de referință, *Sistemul Integrat de Bibliotecă Koha* a asigurat activitatea bibliotecii pe segmentele: înregistrarea utilizatorilor, achiziții și evidența diferitor tipuri de documente, catalogarea curentă și retrospectivă a colecției, circulația documentelor, inclusiv rezervarea și prelungirea termenului de împrumut, inventarierea și verificarea colecției BM, gestionarea amenzilor și colectarea datelor statistice necesare pentru evaluarea activității.

În condițiile actuale un catalog electronic bine organizat eficientizează procesul de informare a utilizatorilor și facilitează regăsirea informațiilor. Pentru a asigura acest deziderat pe parcursul anului de referință redactorul CE a redactat **5 262** de înregistrări bibliografice, eliminând dubletele, rectificând metadatele, organizând înregistrările în colecții tematice, a monitorizat procesul de introducere a cuprinsului și a adnotărilor cărților. În total, a fost oferit utilizatorilor acces la conținutul a unui număr de **1 930** de culegeri și monografii, ceea ce constituie o creștere în comparație cu 2021 de 2,7 ori.

La 01.12.22 în catalogul electronic al BM sunt disponibile 91% de documente din colecția totală – **1 078 822** de exemplare și **300 343** de titluri.

La sfârșitul anului de referință a început catalogarea retrospectivă a discurilor de vinil în număr de **9 837** de documente.

OPAC

În anul de referință principalii indicatori de utilizare a OPACului au marcat o descreștere în comparație cu anii 2021 și 2020.

Din tabelul de mai jos se observă că în 2022 valorile indicatorilor *Utilizatori*, *Utilizatori noi*, *Sesiuni*, *Căutări*, *Durata medie a sesiunilor* și respectiv *Căutare/sesiune* au scăzut în comparație cu anii 2021 și 2020.

Anul	Utilizatori	Utilizatori noi	Sesiuni	Sesiune per utilizator	Căutări	Căutare / sesiune	Durata medie a sesiunii
2022	8 843	8 529	25 893	2,93	132 893	5,13	00:05:54
2021	9 982	9 629	29 247	2,93	169 318	5,79	00:06:23
2020	9 423	9 032	27 267	2,89	162 618	5,96	00:06:26

Din totalul de sesiuni **73,24%** sunt *vizite directe* pe opac.hasdeu.md cu descreștere minimă în comparație cu 2021 (73,76%); vizitele pe opac.hasdeu.md via Google search constituie 8,04%, iar 16,22% sunt vizitele pe opac.hasdeu.md de pe rețele sociale: Wordpress, Facebook, Instagram – cu 2,39% mai mult decât în 2020 (13,83 %). Cele mai multe treceri pe OPAC sunt înregistrate de pe blogurile BM, în special, ale filialelor: Biblioteca Centrală, „M. Ciachir”, M. Drăgan, „M. Lomonosov”, „Târgu-Mureș”, CAIE, „A. Donici”, „Transilvania” și BPD. Pot fi menționate și trecerile de pe site-urile USM, a orașelor Ungheni, Soroca, locals.md.

A diminuat și numărul de utilizatori care au consultat catalogul electronic al bibliotecii de pe *calculatoare* – 49,38% (2021 – 55.68%), procentul de utilizatori care folosesc *telefoanele* a ajuns la egalitate cu cei care utilizează calculatorul – 49,8% (2021 – 43,19%), iar *tabletele* sunt în continuă descreștere 0,83% (2021 – 1,02%). Datele demonstrează creșterea constantă a numărului de sesiuni și utilizatori, care folosesc telefoanele mobile atunci când accesează catalogul bibliotecii și o diminuare ne semnificativă a celor care utilizează calculatorul și tabletele în comparație cu anul 2021.

Cele mai frecvente solicitări se refereau la diferite teme și cărți sau autori preferați: *Momo, Henryk Sienkiewicz, Colleen Hoover, drept civil, drept penal, carti, marketing, mândrie și prejudecată Jane Austin, Agatha Christie, George Orwell, idei fundamentale, românia în război, hanul lui Manuc, psihologie, 1984, dreptul afacerilor, Dostoievski* etc.

Catalog electronic cu acces offline

Catalogul electronic al Bibliotecii „I. Mangher” (IRBIS) a fost completat cu **179** documente (2021 – 49 doc). La 31.12.2022 catalogul electronic IRBIS conține **14 046** ex. doc.

Baze de date achiziționate

Pe parcursul anului de referință Biblioteca Municipală a avut acces la următoarele baze de date:

- EBSCO – acces până în luna mai, care a înregistrat **306** de sesiuni la filiala BPD;
- Hein Online – acces până în luna august, care a înregistrat **526** de sesiuni la filiala BPD;
- Monitorul fiscal – care a înregistrat **621** de vizite unice și **105** de descărcări la filiala BPD;
- E-Drept – acces disponibil până în luna iunie, cu **2185** de sesiuni la filiala BPD;
- Jurist – acces disponibil la filiala BPD, care înregistrat **10135** de sesiuni;

La final de an, BM a obținut un acces de test, până la sfârșit de an, la două baze de date: baza de date GALE (6 filiale) disponibilă din luna octombrie și baza de date CEEOL (toate filialele) disponibilă din luna noiembrie.

Documente electronice furnizate utilizatorilor

Pe parcursul anului de referință filialele BM: „Alba Iulia”, „A. Donici”, „A. Mickiewicz”, de Arte „T. Arghezi”, Biblioteca Centrală, BPD, CAIE, „H. Botev”, „Ștefan cel Mare și Sfânt” au scanat articole, fragmente din cărți, reviste pentru a răspunde solicitărilor utilizatorilor, care au fost trimise utilizatorilor prin email. Cele mai multe documente au fost livrate de Biblioteca Publică de Drept – 8 201 documente, urmată de CAIE cu 625 documente și „H. Botev” cu 537 documente. au fost în total au fost scanate și expediate utilizatorilor **9 462** de documente.

Platforme de publicare online

ISSUU

Pe contul instituțional Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” și cele gestionate de Filiala de Arte „T. Arghezi”, „I. Mangher”, în 2022, **nu** au fost publicate conținuturi.

Conturile deținute și gestionate de filialele CAIE, Secția „Memoria Chișinăului”, „Transilvania” au înregistrat un total de **77 postări** (2021 – 30 postări), **1 638 vizite** (2021 – 2086 vizite), **2 777 vizualizări** (2021 – 6457 vizualizări) și **206 distribuiri** (2021 – 84 distribuiri).

Cele mai populare postări în 2022 au fost:

Cont	Titlu	Vizualizări
Secția „Memoria Chișinăului”	Chișinăul în date și evenimente 2022	596
Secția „Memoria Chișinăului”	Звездопад или А балерины тоже...	200
„Transilvania”	Cărți jubiliare în anul 2022	170

SlideShare

Pe conturile Slideshare, deținute de Filiala „A. Mickiewicz”, Filiala de Arte „T. Arghezi”, Biblioteca Publică de Drept și Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” (cont instituțional), în 2022, au fost publicate **42** (2021 – 62) postări care au fost vizualizate de **23 375** (2021 – 32 431) ori și au înregistrat **170** (2021 – 186) descărcări.

Conturile Slideshare deținute de Filiala „Transilvania” și Secția „Memoria Chișinăului” nu au fost actualizate. Pe contul instituțional Biblioteca Municipală B.P. Hasdeu, în anul de referință, a fost publicat 1 (2021 – 3) conținut nou.

Analizând evoluția cifrelor înregistrate, putem afirma că popularitatea acestor platforme a scăzut considerabil, conținutul publicat pe această platformă în anii precedenți a trecut pe alte platforme online: documentele text, prezentările PPT au migrat în *Repozitoriul instituțional* sau *Biblioteca digitală*; expozițiile virtuale – pe bloguri sau paginile de Facebook.

Podcasturi (pe YouTube sau alte site-uri)

În anul de referință podcastul, un tip de conținut electronic, apărut recent în oferta de servicii online a BM a înregistrat un număr de **69** de documente audio disponibile pe YouTube, care au acumulat **4 654** de vizionări.

Filiala „Liviu Rebreanu”: **2** fragmente din cărțile *UF! Ghid de conviețuire cu frații și surorile mai mici*, autor Ionela Hadârcă și secvențe din cartea *Citirea a doua nu ultima* de Ioan Mânăscuț care au acumulat **1 206** de vizionări.

Filiala „A. Mickiewicz”, în cadrul campaniei *Czytamy polskich autorów* (Citim autori polonezi), a reușit să transforme 11 cărți ale autorilor polonezi, traduse în limba română, în format audio. Fiecare carte selectată era împărțită în 4 părți, fiind realizate câte 4 podcasturi (aproximativ 30 minute) pentru fiecare operă, lunar acestea erau încărcate pe canalul YouTube al bibliotecii. Total 11 cărți audio – **44** podcasturi cu **1 816** vizionări.

Filiala „Ovidius” a completat colecția de podcasturi cu încă **11** conținuturi, dedicate lui Mihai Eminescu cu **598** de vizionări.

Filiala M. Drăgan a înregistrat **5** fragmente din *Fraierul* de Claudia Partole, *Somnul lui Păcală* de Vasile Romanciuc, *Ce e femeia?* de Eugen Doga, *Eterna iubire* fragment din romanul *Tema pentru acasă* de Nicolae Dabija, *Un bărbat pe nume Ove* de Fredrik Backman ș.a. cu **478** de vizionări.

Secția „Memoria Chișinăului” a lansat sub genericul *LiteraTur* o serie de podcasturi despre scriitorii care au vizitat și/sau au trăit la Chișinău în diferite epoci. Primul podcast, lansat în iulie 2022, a fost dedicat lui Geo Bogza, care a acumulat **218** vizionări.

Filiala „Ștefan cel Mare și Sfânt” au înregistrat **3** povești de Spiridon Vangheli, Oscar Wilde, Lewis Carrol cu **184** vizionări.

Filiala „A. Donici” a citit **3** texte: două povești de Ion Creangă și un fragment din cartea *UF! Ghid de conviețuire cu frații și surorile mai mici*, autor Ionela Hadârcă cu **154** de vizionări.

Dezvoltarea și prelucrarea resurselor informaționale

SERVICII DE BIBLIOTECĂ

Servicii de dezvoltare a competențelor utilizatorilor

Livrarea de servicii diverse necesare pentru chișinăuieni, reprezintă una dintre prioritățile și provocările Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, care mențin instituția bibliotecară într-o continuă stare de adaptare, schimbare și inovație. În misiunea sa de a-și păstra actualitatea și a răspunde necesităților și așteptărilor beneficiarilor, Biblioteca Municipală acordă o deosebită atenție dezvoltării competențelor prin oferirea de servicii de instruire pentru toate categoriile de utilizatori. În decursul ultimilor 5 ani, cele 27 de filiale ale Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” și-au extins și reorganizat serviciile conform tendințelor de dezvoltare a comunității. Aceste eforturi s-au conturat în 3 categorii principale de servicii:

- **Servicii educaționale** – care urmăresc educația și formarea competențelor în diverse domenii: sănătate, arta vorbirii, bune maniere, studierea limbilor, orientarea în carieră, pregătirea temelor pentru acasă, dezvoltarea abilităților de lectură, gândire și logică, instruirea cetățenilor privind utilizarea serviciilor de e-Guvernare, incluziunea digitală etc.
- **Servicii culturale** – promovarea valorilor culturale, sociale și divertisment: istorie locală, teatru, muzică, dans, cinema, ateliere și activități de creație etc.
- **Servicii informaționale** – acestea servesc drept suport pentru oferirea unui răspuns clar, complet și rapid la cele mai diverse întrebări ale utilizatorilor.

Datorită implementării și alinierii la cauza ONU de promovare a dezvoltării durabile, în anii 2017-2018, Biblioteca Municipală și-a creat o pistă de lansare pentru numeroase servicii în cadrul filialelor sale. Astfel, în anul 2017, au fost inițiate și replicate 200 de servicii moderne, au fost livrate 4 168 de sesiuni pentru 44 425 de participanți. Tendința ascendentă s-a menținut și anul următor, în 2018, când au fost prestate 210 servicii moderne la care au participat 70 457 de persoane în cadrul a 13 021 de instruirii. Pe parcursul acestor doi ani de experimentări, Biblioteca Municipală a urmărit fidelizarea și consolidarea încrederii utilizatorilor prin diversitatea și calitatea ofertelor, sporirea vizibilității, creșterea flexibilității și adaptarea la noile realități.

Grație acestor evoluții, pe durata restricțiilor impuse de criza pandemică, cele 27 de filiale ale Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” au reușit cu succes să realizeze tranziția spre mediul virtual și să-și continue activitatea fără a întâlni impedimente majore. În anul 2020, filialele Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” au livrat 109 servicii pentru 5 287 de beneficiari în cadrul a 5 040 de instruiri, care au fost adaptate mediului online. În 2021, filialele Bibliotecii Municipale au îmbinat formatul online și cel fizic oferind acces la servicii unui public cât mai larg de beneficiari, ceea ce s-a reflectat statistic într-un număr de 135 de servicii prestate, 15 037 participanți și 4 607 sesiuni de instruire.

Anul 2022 a condus la revenirea totală spre mediul fizic, fapt ce bucură nespus atât angajații, cât și utilizatorii. Pe parcursul anului curent, BM s-a implicat atât cu diseminarea de informații utile în toate domeniile, cât și cu prestarea/livrarea a **168 servicii** care au ajutat comunitatea să-și dezvolte anumite abilități, să preia anumite competențe, dar și în soluționarea unor probleme personale, cât și cele din societate. E vorba de susținerea gratuită în educație, sănătate, inegalități, educație ecologică etc., de exemplu, doritorii de studiere a limbilor străine, de dezvoltare personală, de studiere a programelor pe calculator, de inteligență financiară, de cunoaștere a istoriei, tradițiilor etc. Aceste servicii au fost prestate de către bibliotecari, dar și cu ajutorul voluntarilor, cu cunoștințe în domeniu. E important de subliniat că fiecare utilizator a beneficiat de accesul la informații, idei, ateliere de creație, cursuri de instruire etc. în cadrul cărora au participat și personalități notorii, profesori universitari, academicieni sau specialiști în diverse domenii (lista serviciilor este redată în **Anexa nr. 2 – Servicii de dezvoltare a competențelor conform obiectivelor de dezvoltare durabilă**).

Servicii repartizate conform ODD (obiective de dezvoltare durabilă)

Reieșind din identificarea necesităților utilizatorilor, BM își aduce contribuția pleneră la realizarea a **opt** ODD-uri, prin următoarele obiective

Nr.	Obiectivul de Dezvoltare Durabilă	Nr. de servicii	Nr. de instruiri	Nr. de participanți
1.	O 3. Sănătate și bunăstare	8	287	2 656
2.	O 4. Educație de calitate	136	4 794	45 565
	- Arta oratorică	4	117	1513
	- Conduită și comportament	11	150	2421
	- Cultură și recreere	45	2024	19784
	- Cunoașterea științelor	6	98	927
	- Educație mediatică	2	12	272
	- Lectură	40	810	10684
	- Orientare în carieră	2	10	272

	- Studierea limbilor	10	300	5919
	- Istorie, tradiții și valori	5	69	655
	- Incluziune digitală (11 cursuri)	11	1204	3118
3.	O 5. Egalitatea de gen	2	9	137
4.	O 10. Inegalități reduse	3	335	5029
5.	O 11. Orașe și comunități durabile	10	136	2335
6.	O 15. Viață pe pământ	9	102	2163
7.	O 16. Pace, justiție și instituții puternice (acoperite prin lecții publice)			
8.	O 17. Parteneriate pentru obiective (dezvoltarea parteneriatelor)			
	Total	168	5 663	57 885

Cele mai multe servicii se regăsesc la *Obiectivul 4: Educație de calitate* (136 servicii) în domeniile: arta oratorică, conduită și comportament, cultură și recreere, cunoașterea științelor, educație mediatică, lectură, orientare în carieră, studierea limbilor, istorie, tradiții și valori, incluziune digitală.

Serviciul *Connect Plus*

Incluziunea digitală își menține actualitatea, prin livrarea Serviciului *Connect Plus* care conține **11** cursuri de dezvoltare și formare a competențelor digitale: studierea computerului, explorarea aplicațiilor, utilizarea dispozitivelor digitale, navigare Internet, cursuri gratuite de robotică, educarea cetățenilor privind utilizarea serviciilor de e-Guvernare ș.a.

Per total, în 2022, au fost prestate **1 204** (2021 – 1087) sesiuni de instruire pentru **3 118** (2021 – 1 869) persoane, în cadrul celor **11** cursuri tematice:

1. Managementul calculatorului – 192 (2021 – 253) sesiuni pentru 316 (2021 – 378) persoane;
2. Microsoft Office – 75 (2021 – 74) sesiuni pentru 154 (2021 – 60) persoane;
3. Internet – 145 (2021 – 52) sesiuni pentru 607 (2021 – 262) persoane;
4. Servicii Google – 50 (2021 – 10) sesiuni pentru 47 (2021 – 9) persoane;
5. Rețele sociale – 57 (2021 – 14) sesiuni pentru 91 (2021 – 18) persoane;
6. Dispozitive mobile – 262 (2021 – 170) sesiuni pentru 852 (2021 – 235) persoane;
7. Robotica – 166 (2021 – 44) sesiuni, pentru 593 (2021 – 58) persoane;
8. Școala de coding – 15 (2021 – 67) sesiuni pentru 36 (2021 – 132) persoane;
9. Dezvoltăm creativitatea – 80 (2021 – 28) sesiuni pentru 82 (2021 – 33) persoane;
10. Jocuri kinetice – 80 (2021 – 11) sesiuni pentru 205 (2021 – 42) persoane;
11. Resurse informaționale – 198 (2021 – 78) sesiuni pentru 410 (2021 – 393) persoane;

După cum putem observa numărul sesiunilor a crescut comparativ cu anul precedent, deoarece sesiunile au fost organizate preponderent cu prezența fizică a utilizatorilor în filiale și parțial online. Evoluția prestării serviciilor IT pe parcursul anului este una ascendentă. Cele mai populare servicii IT au fost: *Dispozitive mobile* – 262 sesiuni pentru 852 persoane; *Internet* – 145 sesiuni / 607 persoane; *Robotica* – 166 sesiuni / 593 persoane; *Resurse informaționale* – 198 sesiuni / 410 persoane și *Managementul calculatorului* – 192 sesiuni / 316 persoane.

Concluzii: În linii generale se observă o reactivare a serviciilor IT din gama *Connect Plus* în 2022. Eliminarea restricțiilor pandemice în anul 2022 a avut drept rezultat îmbunătățirea modului de prestare a serviciilor IT, totodată a avut loc o revitalizare a unor servicii precum *Jocurile kinetice*, *Robotica*, *Managementul calculatorului*, dar și punerea în pauză a altor servicii: *Școala de coding*. Per general, sesiunile au fost prestate atât pentru grupuri, cât și individual, în scop consultativ, consultațiile individuale reprezentând cca 1/3 din numărul total al sesiunilor.

Servicii de lectură. Cluburi. Cenacluri

Din cele 168 de servicii prestate de BM, 40 sunt servicii de lectură, dintre care 17 se desfășoară sub forma *Cluburilor și Cenaclurilor* de lectură (309 de ședințe la care au participat 3 976 persoane). Toate cluburile, cenaclurile, concursurile, atelierile de lectură etc. au drept scop de a promova lectura, de a promova cartea, atât cea actuală, cât și cea clasică, desigur și cea de debut. Prin aceste activități se impune stimularea lecturii, educarea unui cititor cult, motivarea lecturii din plăcere, unde cartea rămâne cel mai important instrument al întâlnirilor. Participanții la aceste servicii au mari avantaje ce țin de formarea lor pentru o maturitate intelectuală, pentru formarea deprinderilor de a lectura și analiza cele citite, de a-și exprima clar gândul, cursiv și logic, de a-și dezvolta aptitudinile unei dicții expresive, de a cunoaște lumea scriitorilor. Totodată, cei ce merg la atelierile de scriere literară, își dezvoltă spiritul inventiv și creativ, își dezvoltă aptitudini, abilități și competențe de a scrie texte prin învățarea unor tehnici, dar și să-și descopere aptitudinile, talentele, prin manifestarea interesului față de arta scrisului.

Nr d/o	Filiala	Denumirea serviciului	Grup-țintă (vârsta)	Nr. instruiri	Nr. participanți
1.	Arte „T. Arghezi”	Cenaclul artistic <i>Prietenii muzelor</i>	9+	3	200
2.	Biblioteca Centrală	Cenaclul <i>Magia cuvântului</i>	16+	7	156
3.	Biblioteca Centrală	Cenaclul <i>REPUBLICA</i>	18+	8	198

4.	Biblioteca Centrală	Clubul de Creativ Writing „Vlad Ioviță”	15+	20	152
5.	Biblioteca Centrală	Club de lectură filozofică <i>Hermes</i>	13+	6	77
6.	„I. Mangher”	Clubul literar <i>TRAUMINSEL</i> (limba germană)	12+	39	212
7.	„M. Lomonosov”	Clubul bibliofililor <i>Открытая книга</i>	41-62, 63+	27	345
8.	„M. Lomonosov”	Clubul <i>Lectorium Puskinian</i>	16+	12	292
9.	„Ovidius”	Clubul de lectură ZOOM-ZOOM	7-14	84	483
10.	„Ovidius”	Clubul <i>Tinere talente</i>	14-21	9	456
11.	„Ștefan cel Mare și Sfânt”	Clubul de lectură <i>Evrica</i>	9-11	10	142
12.	„Ștefan cel Mare și Sfânt”	Clubul <i>Pe aripile poeziei</i>	15-16	11	203
13.	„Târgoviște”	Clubul de lectură <i>Tinerii citesc</i>	12-18	6	24
14.	„Târgoviște”	Clubul literar <i>Miercurea pe la Chindia</i>	8+	3	144
15.	„Târgu-Mureș”	Club de poezie	14-18	25	129
16.	V. Bielinski	Club de lectură <i>Copiii – prietenii poeziei</i>	4-5	26	489
17.	V. Bielinski	Club de lectură <i>Prietenii cărții</i>	5-6	13	274
	Total			309	3 976

În cadrul serviciilor au fost dezvoltate competențe noi, implicând noi parteneriate, au fost analizate nevoile comunității și formulate recomandări pentru dezvoltarea serviciilor noi, astfel încât se observă o vizibilă creștere a numărului de servicii și a utilizatorilor acestora față de anul trecut.

Serviciile de dezvoltare a competențelor și de dezvoltare personală, livrate la BM, au fost susținute și de programe și cluburi de lectură, lecții publice, evenimente de divertisment.

Utilizatorii celor 168 de servicii prestate de BM sunt elevi, tineri, adulți, vârstnici și persoane cu cerințe educaționale speciale. BM a reinventat serviciile de bibliotecă, oferind noi dimensiuni, forme, dar și conținut accesibil și interactiv pentru utilizatorii de toate categoriile. Pentru realizarea serviciilor propuse, biblioteca a continuat să utilizeze unele platforme și resurse online, menținând comunicarea cu utilizatorii și partenerii, însă accentul s-a pus totuși pe realizarea serviciilor cu prezență fizică și doar unele în format online.

În **concluzie**, putem afirma că utilizatorii serviciilor s-au bucurat de accesibilitatea, promovarea personalităților vieții culturale, științifice, de oferta cultural-educativă din cadrul evenimentelor și serviciilor oferite. Toate evenimentele au fost vizibile pe pagina web și rețele sociale ale bibliotecii: Platforma *Evenimente, Programe, Servicii*, Youtube, Facebook ș.a.

Impact: pe parcursul anului 2022, bibliotecarii, susținuți de voluntari și, desigur, de parteneri au oferit utilizatorilor **168 servicii**, desfășurate în **5 663** sesiuni de instruire la care au participat **57 885** utilizatori, **din care** 40 – sunt servicii de lectură (309 sesiuni, 3 976 participanți), iar 11 sunt cursuri de dezvoltare a competențelor digitale în cadrul Serviciului IT *Connect Plus* (**1 204** sesiuni de formare, **3 118** persoane instruite).

Servicii cultural-educative

BM organizează evenimente cultural-educative cu scop de a păstra și totodată de a transmite și a cunoaște valorile culturale, precum și de a contribui la dezvoltarea spirituală și personală a membrilor comunității. În această ordine de idei, BM a generat un amalgam de evenimente cultural-educative, ajungând la cifra de **5 731** cu **64 384** participanți. În cadrul acestor evenimente au fost utilizate mai multe forme de desfășurare: programe și concursuri, campanii, proiecte, legate de evenimente istorice și date calendaristice, omagieri ale personalităților marcante și alte forme de activitate, desfășurate cu implicarea membrilor comunității și a partenerilor.

BM utilizează peste 100 de forme și metode de animație în organizarea evenimentelor culturale, literare și serviciilor educaționale. Programele de lectură, cluburile, cenaclurile, concursurile, atelierile au drept scop de a promova lectura, de a promova cartea, atât cea actuală/curentă, cât și cea clasică, desigur și cea de debut. Prin aceste evenimente se impune stimularea lecturii, educarea unui cititor cult, motivarea lecturii din plăcere, unde cartea rămâne cel mai important instrument al întâlnirilor. Participanții au mari avantaje ce țin de formarea lor pentru o maturitate intelectuală, pentru formarea deprinderilor de a lectura și analiza celor citite, de a-și exprima clar gândul, cursiv și logic, de a-și dezvolta aptitudinile unei dicții expresive, de a cunoaște lumea scriitorilor.

Cele mai **reprezentative evenimente**, care au marcat anul 2022 sunt: **Ziua Națională a Culturii**, ediția a VIII-a, care a demarat cu Inițiativa comunitară de lectură publică *Citim Eminescu* (15 ianuarie); Concursul **Premiile „B.P. Hasdeu” pentru debut în literatură pentru anul 2021** (28 februarie); Programul de lectură **Chișinăul citește**, ediția a XIX-a (februarie – noiembrie); Concursul de lectură **Bătălia cărților**, ediția a VIII-a (martie – octombrie); Programul estival **Provocarea verii**,

ediția a IV-a, cu genericul **Redescoperim Biblioteca**, (iunie – iulie); Programul de promovare a lecturii cu voce tare **Să re-auzim povestea**; Anul Cultural **Eugen Doga**; Proiectele **Pictează Pacea** și **Citim Împreună Fără Frontiere: O oră de povești pentru umanitate** (organizate în semn de solidaritate cu refugiații din Ucraina); Concursul Republican de Creație al Tinerei Generații **Ars Adolescentina 2022**, ediția a XXIII-a (nouă etape); **Ziua Copilului** (1 iunie); Proiectul **Dialog cultural cu chișinăuienii** (19 iunie); **Zilele Chișinăului** cu genericul **Chișinău, oraș drag!** (17 iulie; 14 octombrie); Sărbătoarea Națională **Ziua Limbii Române** (31 august); **Congresul Mondial al Eminescologilor**, ediția a XI-a (1 septembrie); **Festivalul etniilor Unitate prin diversitate** (18 septembrie); **Conferința aniversară BM „B.P. Hasdeu” 145 ani: O bibliotecă pentru oraș. O bibliotecă pentru fiecare** (19-21 octombrie 2022); **Zilele Bibliotecilor aniversare**: BM „B.P. Hasdeu” – 145 de ani, Filiala N. Titulescu – 45 de ani, Filiala „O. Ghibu” – 30 de ani, Filiala „H. Botev” – 30 de ani, Filiala „M. Ciachir” – 30 de ani, Filiala „L. Rebreanu” – 15 ani, Filiala „A. Mickiewicz” – 15 ani.

Programul de lectură Chișinăul citește, ediția a XIX-a

Programul de lectură *Chișinăul citește* se desfășoară în cadrul Bibliotecii Municipale din anul 2004 și a ajuns la cea de-a XIX-a ediție, bucurându-se de o implicare educațională și culturală a tuturor chișinăuienilor. Unul din obiectivele principale ale acestui program fiind educarea culturii lecturii în societatea chișinăuiană, prin promovarea și încurajarea apropierii de carte ca mijloc de dezvoltare culturală și creativă, orientând cititorul spre valorile literar artistice autohtone. Conform regulamentului, programul se desfășoară în perioada februarie – noiembrie a fiecărui an, fiind propuse spre lectură trei cărți, conform categoriilor de vârstă (copii, tineri, adulți).

Ediția a XIX-a a programului de lectură *Chișinăul citește*, a fost lansată la data de 2 februarie 2022, de Ziua Internațională a Cititului Împreună, în format hybrid (online și cu prezență fizică). Evenimentul a avut loc cu participarea autorilor celor trei lucrări selectate, critici literari, actori, bibliotecari.

În anul 2022 sau propus spre lectură și promovate următoarele titluri de carte:

***Toate întâmplările se prefac în cuvinte*, autor Vasile Romanciuc, ilustrații Ivanka Costreș, Editura „Cartier”, 2021 – pentru copii.**

Lucrarea conține poezii pentru copii despre animale, păsări, natură, fenomene ale naturii, nume de fetițe, nume de băieței care sunt foarte ușor de memorat. Între scriitorii pentru copii,

poetul Vasile Romanciuc este cel mai virtuos mânăitor de cuvinte. Jucându-se cu ele, autorul creează versuri ușor de citit și memorat, conținând și o bună doză de umor dar și înțelepciune. Poeziile, diverse ca tematică, creează un tablou luminos al lumii copilăriei în care se găsesc cele mai îndrăgite animale, peripeții și distracții, cultivând în același timp dragostea de neam, de mama, de frumos. Scriitorul Iulian Filip a accentuat că volumul *Toate întâmplările se prefac în cuvinte* de Vasile Romanciuc este o antologie care trebuie pusă de către pedagogii alături de manuale.

***Fraierul*, autor Claudia Partole**, Editura „Lumina”, 2021 – pentru tineri.

Lectura acestui roman îi oferă cititorului plăcere, bucurie și tristețe, emoții și sentimente diverse. Acest gen de literatură cere o lectură atentă, lentă, profundă, uneori revenind la cele citite. Trebuie să te pătrunzi de frumusețea cuvântului artistic, dar nu numai, fiindcă autoarea ne atrage atenția la portretele fizice și psihologice ale eroilor, la problemele lor. Așadar, se analizează comportamentul și faptele personajelor, apoi începem să ne formăm o atitudine față de aceste trăiri și frământări ale tinerilor, învățăm lecții din ceea ce li se întâmplă, prindem la curaj și luăm hotărâri chibzuite.

Lilia Tcaci, director adjunct al Bibliotecii Naționale pentru Copii „Ion Creangă”, a afirmat că romanul *Fraierul* de Claudia Partole este o radiografie a relațiilor umane dintre copii adolescenți și părinți.

***Hotel California*, autor Constantin Cheianu**, Editura „Cartier”, 2021 – categoria adulți.

Lucrarea este constituită din proză scurtă și conține 3 capitole: Hotel California, Alina, Merișor. Personajul Merișor parcă ar fi un extraterestru care învață comportamentul ciudat al oamenilor, consemnându-l cu scrupulozitate într-un jurnal de expediție. Hipersensibil, el își trăiește starea de grație răpit de liniștea serii, atunci când se poate interioriza și lăsa în voia contemplației. Mirarea perpetuă a personajului narator este interesantă în sine, pentru că este „pură”, nedeliberată. Stuporile succesive ale eroului dau un puternic fond de autenticitate povestirii. De fapt, capacitatea de a se mira, de a nu ceda comodității convențiilor sociale, care transformă prea curând stratul fertil al percepției copilului într-un teren bătătorit de reguli prestabilite, îl însingurează pe protagonist în mijlocul colegilor săi, conferă felului său de a fi datele unei filosofii în nuce. Ivan Pilchin, vicepreședintele Uniunii Scriitorilor din Moldova, a spus că volumul *Hotel California* de Constantin

Cheianu cuprinde trei nuvele: *Hotel California*, *Alina* și *Merișor*, subliniind că proza acestuia este profundă și umană.

Pe parcursul anului, în toate bibliotecile din rețeaua BM „B.P. Hasdeu” au fost organizate diverse evenimente pentru a intriga și atrage cititorii spre lectură cum ar fi: întâlniri cu scriitorii, prezentări de carte, booktrailere, discuții/dezbateri, ateliere de lectură, spectacole, impresii de lectură, lecturi online, conferințe literare etc.

Programul de lectură *Chișinăul citește* din această ediție s-a încheiat cu Conferințe literare (conform categoriilor de vârstă) în perioada 15-22 noiembrie a.c., ce au vizat cărțile propuse spre citire și scriitorii acestora.

Pe data de 15 noiembrie, în incinta Bibliotecii „Târgoviște”, s-a desfășurat **Conferința literară în baza cărții *Fraierul*, autor Claudia Partole**, categoria tineri. Evenimentul a început cu mesajul de salut al gazdei Liliana Juc, șef filială, moderatoare, și al directorului general al BM „B. P. Hasdeu” Mariana Harjevschi, care, prin mesajul de salut, a mulțumit scriitoarei, înmânându-i o *Scrisoare de Gratitudine* și un *Poster* cu date de impact din întreaga perioadă a desfășurării programului de lectură, ediția a XIX-a. Scriitoarea Lidia Grosu a prezentat o sinteză literară a volumului *Fraierul* de Claudia Partole. Profesorul Marcel Bîlici a făcut trimiteri și la cealaltă operă *Rebela* de aceeași autoare. Cititorii de la Biblioteca „Târgoviște” s-au produs în scenă prin recitalul literar-artistic *Tinerețea – frumusețea visării*. După acest introu artistic au urmat momentele surpriză din partea filialelor, care au venit cu impresii de lectură, opinii proprii și întrebări către autor. Protagonista evenimentului Claudia Partole a dialogat, a încurajat, și-a spus impresiile vizavi de întâlnirile cu cititorii din filiale, a adus cordiale mulțumiri bibliotecarilor care „*i-au scos cărțile la horă*”.

Pe final, mesajele de felicitare au alternat pe fundalul unui decor aparte de grafică ce ilustrează cuprinsul volumului, autor Ștefan Enachi.

Impresiile cititorilor: „*Experiența personajelor m-a ajutat să găsesc răspuns la multe întrebări de relație și comunicare, să devin mai bună și mai tolerantă cu oamenii. Pentru că părinții reprezintă primul model social de influențare a copiilor și că aceștia contribuie la formarea concepției despre viață, a modelului de comportare și de relaționare a copiilor, cartea e deosebit de actuală. „Fraierul”, un volum deosebit pentru copii de a-și înțelege părinții, dar și pentru dezvoltarea corectă a copilului, și pentru crearea unei relații normale și a unei comunicări eficiente între părinte și copil. E bine știut, că relația părinte-copil este una complexă, care începe să se construiască încă din primele zile de viață ale copilului, și care impune foarte multe condiții: răbdare, dăruire, înțelegere, atenție,*

dragoste, comunicare... Această relație se bazează atât pe comunicarea verbală, cât și pe cea nonverbală – gesturi, tonalitatea vocii, situațiile care să întărească cele comunicate verbal de părinte. Toate se includ într-un cuvânt: Atitudine – ceea ce descoperim în această carte.” (Mihaela Bunescu).

Conferința la categoria copii a Programului de lectură *Chișinăul citește* s-a desfășurat pe data de 17 noiembrie, în incinta Filialei „Târgu-Mureș”, invitat de onoare fiind binecunoscutul scriitor **Vasile Romanciuc, autorul cărții *Toate întâmplările se prefac în cuvinte*.**

Evenimentul a fost inaugurat de către directorul general al BM Mariana Harjevschi, care s-a adresat cu un cuvânt de salut față de scriitor, față de publicul prezent, iar doamna Stela Timofti, directorul bibliotecii „Târgu-Mureș”, pe post de gazdă, a remarcat importanța evenimentului și a menționat instituțiile partenere la acest program. Bibliotecara Ludmila Stoianov, moderatoarea evenimentului, a fost sufletul celor desfășurate pe parcurs. Vom menționa și deosebitul aport al dnei Tatiana Midrigan, profesoară a liceului Teoretic „Ion Creangă” cu o prestație literar-artistică a discipolilor săi cu genericul *Cuvinte înaripate, pentru omuleț sculptate*, realizată în baza cărții *Toate întâmplările se prefac în cuvinte*.

Acest deosebit spectacol a culminat cu scene din: *Rugă pentru noi, Somnul lui Păcală, Un cocoș la teatru, Cocoșul, Vrăbiuța* etc., dar și un recital de poezie din creația copiilor inspirați din carte.

Evenimentul dat rămâne a fi o filă de calendar în istoria bibliotecii și în biografia mult iubitului scriitor Vasile Romanciuc. Impresionantă a fost pentru autor și *Scrisoarea de grațitudine și Infograficul* cu impactul acumulat pe parcursul anului, oferite de dna director.

Impresiile cititorilor: „*O carte minunată din care copiii învață poezii de micuți, fiind o activitate plăcută pentru ei, pot învăța orice, dacă au o atitudine corectă, iar dacă le trezește curiozitatea și interesul constant, rezultatele vor fi topitoare. Pentru a facilita aceste momente, pentru a capta atenția copilului, scriitorul Vasile Romanciuc a devenit foarte atractiv în contextul în care cartea sa a fost propusă spre lectură în Programul „Chișinăul citește” 2022, categoria copii. Prin poeziile sale, autorul oferă mici instrumente pentru o abordare mai ușoară a lecturii, interesantă copiilor.*” (Bianca Mihailov, părinte).

Cea de-a treia **Conferință literară în baza cărții *Hotel California*** de Constantin Cheianu, a avut loc la data de 22 noiembrie, în incinta Bibliotecii Centrale al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”. Moderatorul evenimentului a fost Ivan Pilchin, redactor-șef al revistei BiblioPolis, vicepreședinte al Uniunii Scriitorilor din Moldova.

Tradițional, a urmat mesajul de salut al dnei Mariana Harjevschi, directorul general al BM, fiind însoțit de o *Scrisoare de gratitudine*, suplinit de *Infograficul* cu date statistice de impact al cărții citite. Menționăm prestația culturală și intelectuală a cititorilor filialelor BM, care au venit cu impresii, concluzii, referințe, comentarii referitoare la romanul *Hotel California* de Constantin Cheianu.

Cu un cuvânt aparte s-au prezentat: Valentin Delinschii, actor, Viorica Ataman, blogger, Emilian Galaicu-Păun, scriitor, Vlad Badrajan, profesor de Limba și literatura română, Ronin Terente, actor și poet, Aliona Salcuța, profesoară de drept, Liliana Juc, șefa Bibliotecii „Târgoviște” ș.a. Pentru protagonist a fost un eveniment de excepție, și cele 14 întâlniri cu cititorii l-au impresionat. În acest an, pentru prima dată Constantin Cheianu s-a întâlnit cu cititorii săi. Grație programului de lectură *Chișinăul citește*.

Impresiile cititorilor: *„Cartea „Hotel California” m-a impresionat mult, fiind o carte cu trei istorii scurte, diferite, dar pline de învățăminte, ce descriu povești de viață a trei personaje. La prima vedere, nu au nimic în comun, dar când te scufunzi în lectură, observi tangențele – nereușite într-o anumită etapă a vieții sau într-un anumit plan al acesteia. Dat fiind faptul că istoriile lui Cheianu reprezintă o satiră la adresa societății, cu tendințe moralizatoare, e și firesc să faci asemenea concluzii. Impactul narațiunii și felul ei sunt neobișnuite pentru o lectură normală. Autorul se adresează într-un dialog cu cititorul, explicându-i totodată intențiile creatoare. Mai ales că autorul nu se poate împăca cu ideea, că sistemul birocratic al vremii noastre este atât de adâncit în sufletul societății, încât orice încercare de trezire ar fi sortită eșecului... „Mediocritatea se adaptează foarte bine și în societatea liberă, conchise decepționat Catarama.”(p.9).” (Andrea Veremciuc).*

Important este faptul că cele trei conferințe literare s-au desfășurat într-o atmosferă caldă, prietenoasă, ingenioasă, bine concepută, reușit regizată, cu cititori activi și fideli, cu moderatori de o iscusință excepțională, iar participanții s-au bucurat inclusiv și de sesiuni de fotografii și autografe din partea autorilor.

Menționăm că aceste trei evenimente desfășurate au alcătuit subiectul de totalizare în baza întrunirilor cu autorii, elucidând importanța lecturilor publice, a prezentărilor de carte, a discuțiilor-dezbateri la volumele oferite în programul anului 2022. Lectura văzută ca o experiență a gândirii creative și nu numai, căci pe ea se bazează Programul de lectură, cititorul proiectează o mișcare interioară în care el devine regizor și, respectiv, actor al acțiunii. Cărțile propuse îl ajută pe cititor să se inițieze, să se transforme, să-și dorească să descopere, să trăiască diferite experiențe de viață, să

facă alegeri și să ia decizii împreună cu personajele, lectura oferindu-i destule cunoștințe și resurse menite să îl pregătească pentru experiențele reale, din viața și lumea mai largă. Pentru utilizatori, este cu atât mai important să le oferim acest bagaj de idei, alegeri, decizii și experiențe.

Implicarea bibliotecarilor, pedagogilor, scriitorilor și tuturor persoanelor care au contribuit la promovarea acestor cărți este dovedită datorită indicatorilor statistici prezentați mai jos.

Autorul / Evenimentul	Evenimente	Participanți	Întâlniri cu scriitorii	Participanți la întâlniri	Împrumuturi
Vasile Romanciuc	161	3 373	24	1 288	2 305
Claudia Partole	67	1 294	23	1 019	1 793
Constantin Cheianu	40	753	14	665	1 138
Total	268	5 420	61	2 972	5 236

Filiala „I. Mangher” a propus spre lectură două cărți pentru vorbitorii de limbă rusă, care la fel au fost promovate pe tot parcursul anului, prin diferite forme de activitate. La **categoria adulți** a fost propusă spre lectură cartea scriitorului Mihail Hazin *Еврейское счастье*. Programul a fost realizat în comun cu partenerii de la Centrul de Zi „HESED Yehuda”. De asemenea a fost creat un booktrailer *Еврейское счастье Михаила Хазина*. **Copiii** au citit basmele scriitorului Kornei Ciukovski. La program au participat utilizatorii din KEDEM, Tabără de vară, Centrul pentru refugiați din Ucraina „Spațiul sigur pentru mame și copii” și utilizatorii fideli ai bibliotecii. Programul a finalizat cu o conferință literară de totalizare.

Concursul de lectură *Bătălia Cărților*, ediția a VIII-a

Cititorul anului este un titlu răsunător, râvnit de cei mai mulți cititori din capitală.

Concursul ***Bătălia cărților*** oferă șansa fiecărui copil și adolescent din Chișinău să obțină acest titlu prin multă sârguință, muncă și, desigur, multă, multă lectură activă.

În anul de referință Concursul de lectură ***Bătălia cărților***, ediția a VIII-a, care este realizat în parteneriat cu Biblioteca Județeană „Octavian Goga” Cluj, România, a demarat joi, 10 martie 2022, în format online. Acesta promovează lectura, dezvoltă arta oratoriei, valorifică cărțile ca un factor important în educația copiilor și adolescenților, este original și oferă participanților o experiență de lectură inedită și un prilej de comunicare intelectuală cu colegii. Concursul de lectură s-a desfășurat în perioada martie-octombrie 2022 pentru două categorii de vârstă: copii (11-14 ani) și adolescenți (15-18 ani).

Pentru fiecare categorie au fost propuse câte 10 cărți, scrise de autori autohtoni, cât și de scriitori internaționali. Cărțile au fost selectate de specialiștii bibliotecari de la Biblioteca Municipală și partenerii inițiatori ai Concursului de la Biblioteca Județeană „Octavian Goga” Cluj, România. În concurs au intrat următoarele 20 de cărți:

Prima etapă a concursului a ținut de înscrierea participanților la concurs și completarea *Formularul de înregistrare*. A urmat citirea celor 10 cărți, propuse pentru fiecare categorie, și completarea *Fișei de lectură* pentru fiecare carte. Acest moment este foarte important, deoarece de calitatea completării fișei de lectură depinde calificarea participanților în finală.

Membrii juriului, constituit din specialiști consacrați, care au o bogată experiență în desfășurarea și aprecierea unor asemenea concursuri, au studiat minuțios fișele de lectură completate de participanți, oferind punctajul respectiv.

În acest an juriul a fost format din:

- dr. Mariana Harjevschi, director general, BM „B.P. Hasdeu”;
- Maria Pilchin, scriitoare, critic literar, membru al Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova și România;
- dr. conf. Victoria Fonari, membru al Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova și România;
- Lidia Grosu, scriitoare, membru al Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova și România;
- Alexandru Vakulovski, scriitor, blogger;
- Elena Butucel, director adjunct BM „B.P. Hasdeu”.

În luna noiembrie 2022, concurenții finaliști, care au acumulat punctajul maxim pentru completarea fișelor de lectură, s-au calificat în Marea finală.

Anul acesta, finala concursului s-a desfășurat la data de 3 decembrie pentru categoria adolescenți și la 4 decembrie pentru categoria copii, în incinta Bibliotecii Centrale a BM „B.P. Hasdeu”.

S-au avântat în lupta finală pentru cucerirea titlului de *Cititorul anului* 15 copii și 12 adolescenți. Ei au prezentat în public pledoaria *Convinge-mă să citesc!*, susținând cartea preferată din lista recomandată. Pentru a-și argumenta opinia, concurenții au răspuns la întrebările adresate de juriu, dar și la o întrebare adresată de public. Participantul care a prezentat cea mai argumentată, creativă, incitantă și convingătoare pledoarie a fost desemnat *Cititorul anului 2022*.

Au fost acordate și alte premii cititorilor care au muncit de-a lungul anului: *Cititorul Exeget*, *Cititorul Proactiv*, *Cititorul Creativ* și, desigur, mențiuni.

Astfel, *Cititorul anului 2022* la **categoria copii** (11-14 ani) a fost desemnată **Iulia Stratan**, cititoarea Bibliotecii Centrale, care a prezentat cartea *Războiul solomonarilor*, autor *Moni Stănilă*.

Juriul a mai înmănat premii la categoria copii pentru: *Cititorul exeget* – *Irina Garștea și Victoria Bargan*; *Cititorul proactiv* – *Sebastian Lungu și Daniel Botnaru*; *Cititorul creativ* – *Mirela Apostol, Elisaveta Luca și Dorina Vladiuc*. De asemenea, au fost acordate *mențiuni* pentru: *Otilia Muntean, Ecaterina Tronciu, Valeria Botnaru, Valeria Lungu, Gabriela Gîrlac, Evelina Basiul, Andreea Veremciuc*.

La categoria **adolescenți** (15-18 ani), pentru *Cititorul anului 2022* cele mai multe puncte au fost acumulate de **Marina Conocva**, cititoare activă a Filialei „Aba Iulia”, care a prezentat cartea *Tatuatorul de la Aushwitz* scrisă de *Heather Morris*. Celelalte premii oferite de juriu la categoria adolescenți au fost: *Cititorul exeget* – *Teodor Zaporojan și Gabriela Veisa*; *Cititorul proactiv* – *Daniela Plăcinta și Alina Dovbâș*; *Cititorul creativ* – *Mihaela Rusnac, Bogdana Pavlov și Andreea Spînu*; desigur și *mențiuni* pentru *Nicoleta Grosu, Gabriela Corciubaș, Dragoș Zmeu și Diana Prodius*.

În acest an, ca și în anii precedenți, Concursul *Bătălia cărților* a fost un prilej excelent de a citi cărți noi, recomandate de bibliotecarii de la BM „B.P. Hasdeu”. Pe parcursul unui an, copiii și adolescenții, utilizatori din întreaga rețea au citit câte 10 cărți interesante, captivante și s-au pregătit de marea finală a unui concurs inedit, ce oferă experiențe de neuitat pentru copiii și tinerii pasionați de citit și arta oratoriei. Toți participanții la concurs au dobândit un șir de competențe noi:

înțelegerea textelor literare, capacitatea de a reflecta asupra acestora, de a formula opinii, argumente și interpretări proprii, în scris și oral, în cadrul dezbaterilor.

Toți participanții antrenați în acest concurs, au completat carnetul de lectură, unde cititorii au acordat punctaj de la 1 la 5 fiecărei cărți citite în dependență de preferințe. Astfel concurenții au ales **Cartea Anului 2022**.

Cu un punctaj de 390 voturi **Cartea Anului la categoria Copii** a fost desemnată **Scrisori din far** de Emma Carroll.

Cu un punctaj de 105 voturi **Cartea Anului la categoria Adolescenți** a fost desemnată **Să ucizi o pasăre cântătoare** de Harper Lee.

Pe perioada derulării concursului, toate cărțile au fost promovate prin intermediul celor 20 de booktrailer care au fost distribuite către cititori prin intermediul rețelelor sociale și nu numai. Bibliotecarii au organizat expoziții și prezentări de carte, ateliere de lectură, discuții, dezbateri, stimulând cititorii să se transforme în concurenți. Participând la acest concurs, copiii și adolescenții au însușit o serie de metode și competențe: înțelegerea textelor literare, capacitatea de a reflecta asupra acestora, de a formula opinii, argumente și interpretări proprii, în scris și oral. Finaliștilor le-au fost acordate premii bănești, diplome și momente de neuitat.

Anul	Copiii (11-14 ani)			Adolescenți (15-18 ani)		
	Utilizatori înscriși în program	Finaliști	Nr. împrumuturi	Utilizatori înscriși în program	Finaliști	Nr. împrumuturi
2022	286	83	3 238	125	27	2 015
2021	229	77	3 298	90	21	1 755
2020	115	31	2 863	75	25	2 493

Observăm o dinamică pozitivă, atât în rândul participanților la concurs, cât și în rândul finaliștilor. Ne bucură faptul că se înregistrează progrese nu doar la categoria copii, dar și la adolescenți. Pe parcursul anului am intensificat activitatea de promovare a cărților pentru lectură apelând la forme atractive și inovative, care au atras cititorii să se înscrie în concurs.

Impresiile participanților: „Concursul „Bătălia Cărților” mi s-a părut interesant. Această competiție mi-a dăruit multe emoții și mi-a oferit șansa să descopăr 10 cărți noi. Mi-a plăcut, desigur, și etapa finală, când am ajuns la partea cu discursurile. Membrii juriului mi-au oferit titlul de CITITOR

EXEGET – această nominalizare îmi dă speranță să particip și la alte concursuri.” (Victoria Bargan, clasa VII-a „C”, IPLT „Mihai Viteazul”).

Programul estival *Provocarea Verii*, ediția a IV-a 2022

Programul estival *Provocarea verii* a ajuns la cea de-a IV-a ediție. Startul programului a avut loc la data de 1 iunie 2022, când se sărbătorește Ziua Internațională a Copilului, în scuarul străzii pietonale Eugen Doga, unde au fost distribuite materiale promoționale referitor la program și la activitatea bibliotecilor. La fel, au fost organizate ateliere de creație, master-class-uri, sesiuni de construcție a roboților și, desigur, nu au lipsit jocurile de societate.

Această ediție a fost dedicată celor 145 ani de activitate a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, cu genericul *Redescoperim biblioteca*. Nu doar genericul a fost unul inovator, dar și formatul de desfășurare a fost unul cu totul special. Participanții la program au avut șansa unică de a se avânta în vâltoarea celor 15 Provocări și de a trăi momente unice alături de bibliotecari, voluntari, scriitori, oameni de artă și multe alte personalități marcante. Ca de obicei, și în acest an de program au beneficiat copiii cuprinși cu vârsta de la 6 la 12 ani, de luni până vineri, între orele 10:00-13:00, pe parcursul lunilor iunie și iulie.

Participanții au fost familiarizați cu *tipurile de biblioteci, părțile componente ale cărții, topul celor mai frumoase biblioteci, curiozități despre cărți, cum se scrie o carte – de la ideea autorului până la raftul bibliotecii, bunele maniere într-o bibliotecă* etc.

Cei prezenți au aflat care este importanța și avantajele oferite de Programul Koha, oportunitățile catalogului electronic, cum se face căutarea în OPAC – catalogul electronic al BM, ce numim istoricul *cititorului*, cum se face împrumutul la domiciliu, consultanță în sală, de ce este important prezentarea cardului de cititor în rapiditatea servirii. Au descoperit ce informații oferă compartimentele site-ul www.hasdeu.md: *Structura și Rețeaua BM, Catalog electronic, Colecția BM, Resurse electronice, Evenimente. Programe, Platforma Programe și evenimente, Întrebă bibliotecarul*.

De asemenea, au studiat arealul semantic al cuvântului **carte**, evoluția suportului de scris de până la apariția tiparului, avantajele și dezavantajele *carte electronică versus carte tipărită*; deosebiriile dintre o carte personală și una de bibliotecă.

Turnirul Lecturii a rămas în topul provocărilor, deoarece s-a axat pe principiile funcționale ale citirii. Fiecare copil, înscris în program, și-a asumat angajamentul de a citi zilnic cel puțin 20 de minute din cărțile alese individual. Au purces la lecturi, organizând competiții adevărate,

cronometrând minutele acordate lecturii. Fiecare copil și-a însemnat performanțele în grila de autoevaluare numită *Fișa-cronometru*, unde au fixat minutele de lectură individuală. În urma *Turnirului lecturii*, participanții au descoperit că cele mai bune momente din citit sunt atunci, când descoperi ceva – un gând, un sentiment, un mod special de a medita asupra celor expuse în text.

Datorită *Fișei-cronometru* a fost posibilă înregistrarea rezultatelor de lectură în toate filialele. Astfel, pe parcursul celor 8 săptămâni, la *Turnir* au participat **1 813 copii**, care au citit **463 423 minute**.

Deoarece bibliotecarii BM știu foarte bine să îmbine utilul cu plăcutul, astfel încât să rămână mulțumiți de participarea la program și copiii, dar și părinții, ei au îmbinat toate cele 15 Provocări cu elemente de joc: jocuri de masă, jocuri în aer liber, jocuri de rol, înscenarea unor fragmente dramatice, excursii care de cele mai multe ori legau relații de prietenie noi între copii. Pe parcursul programului au fost desfășurate **788** momente de joc. Toate evenimentele au fost garnisite cu pauze dinamice și exerciții de plasticitate a mâinilor.

Atelierele de creație nu au lipsit din cadrul programului, acestea fiind nu doar o formă de recreere, dar și o metodă de a dezvolta aptitudinile manuale, de a dezvolta imaginația și de a se afirma în cadrul grupului prin produsele create. Au fost organizate **363 ateliere** la care copiii au participat cu plăcere și entuziasm.

În ajutorul bibliotecarilor au venit **55 de voluntari**, care, cu mult drag și dăruire, au făcut parte din echipa de organizare. S-au implicat nemijlocit în toate evenimentele, iar la final au fost remunerați cu diplomă specială, o mare de mulțumiri și un morman de experiență.

Impactul celor 15 provocări a fost unul considerabil și cu mare priză la public, dovadă fiind datele statistice:

Nr.	Provocarea	Impact
1.	Hai să citim! (Turnirul lecturii)	959 participanți
2.	Participă la o altfel de lecție!	444 discuții, prezentări
3.	Hai la o vânătoare de comori!	174 concursuri
4.	Descoperă biblioteca ta!	418 excursii, jocuri
5.	Fii bibliotecar timp de o oră!	342 ore
6.	Scrive despre <i>Biblioteca ta de vis!</i>	1 018 mesaje
7.	Fii micul bibliotecar!	699 de truse
8.	Creează un lapbook	626 lapbookuri
9.	Dezvoltă un produs electronic!	595 benzi desenate, rebusuri
10.	Vizitează biblioteca din sectorul/cartierul tău!	122 excursii

11.	Hai să ne jucăm!	788 jocuri
12.	Recomandă o carte prietenilor!	161 sinteze
13.	Scanează o carte/revistă	114 documente scanate
14.	Scrive o poezie!	119 ateliere de scriere creativă
15.	Descoperă cărțile bibliotecii și oamenii cărților!	211 întâlniri cu autori și personalități din diverse domenii

Numărul doritorilor de a participa la acest program, a depășit așteptările organizatorilor, înregistrând în anul curent **2 026 copii** din care 96 copii refugiați și care au atestat o frecvență de **18 147 participanți** în toate filialele BM. Toți utilizatorii au fost antrenați pe parcursul celor opt săptămâni în **3 539 evenimente**.

Participanții și toți cei implicați, nu au putut pleca din program fără a-și lăsa amprenta în cadrul acestuia, fiind scrise **609 testimoniale**.

Întreaga activitate din cadrul Programului *Provocarea verii* a fost reflectată în mediul online: Facebook, Instagram, Twitter, Pinterest, YouTube, portaluri de știri; nu au lipsit nici reportajele Radio și TV.

Programul de lecturi cu voce tare *Să reușim povestea*

Acest program de lectură încurajează copiii, dar și părinții, să comunice, să empatizeze, să socializeze și chiar să participe la interpretarea unei povești alături de bibliotecari și actori. În cadrul programului de lectură, copiii învață lucruri despre planete, cosmos, prințese și dragoni, despre lume, familie, prietenie s.a. Programul este destinat copiilor de la 6 la 12 ani, precum și părinților implicați. În acest an 10 filiale ale BM au desfășurat evenimente cu copiii: „Ștefan cel Mare și Sfânt”, „A. Mickiewicz”, „Târgoviște”, „Târgu-Mureș”, „Ovidius”, „Transilvania”, „Maramureș”, N. Titulescu, Traian, CAIE, „I. Mangher”, „Maramureș”.

Poveștile au fost selectate dintre cele mai captivante, pe înțelesul copiilor, și care sfârșeau cu o morală pozitivă. Fiecare poveste a avut un mesaj educativ, astfel copiii reușeau să învețe ceva nou într-un mod plăcut și accesibil.

În cadrul programului au fost folosite metode și tehnici ca: lectura explicativă (citirea-model; în lanț; selectivă; pe roluri; integrală), lectura interpretativă, jocurile didactice, dezbaterile, diagrama Venn, Păianjenul, Cubul, Turul galeriei și multe alte metode activ-participative.

Filiala „Ovidius” se menține în topul acestui program cu un număr de 37 de povești teatralizate în 2022. Ei sunt de părerea că acest an e unul favorabil și prin faptul că tot mai mulți părinți asistă și se implică în evenimentele pe care le organizează, de la cititul sau vizionatul poveștilor digitale până

la desenat și modelat cot la cot cu copilul său. O poveste, citită împreună cu părintele la bibliotecă, ajunge să fie o poveste citită împreună cu copilul acasă. Din cele 37 povești am putea menționa *Zborul*, *Gluma* de Ion Druță, *Prințesa Fluture* de Iulia Hasdeu, *Stânca Corbului* de Alecu Russo, *Cizmele cocostârcului* de Aureliu Busuioc și altele.

În cadrul programului *Să reauzim povestea*, copiii de la Filiala N. Titulescu și-au asumat rolul de actor, regizor și spectator. Pentru a le da poveștilor o splendoare aparte au venit cu jocuri distractive, teatralizări, discuții, muzică și desene. Receptarea textelor a fost însoțită de explorare, ghidare și interpretare creativă. Și anul acesta micii cititori au descoperit cele mai frumoase povești cu tâlc. Practic toate poveștile au fost înscenate. În ajutorul micilor actori a venit colecția variată de păpuși a bibliotecii, care s-a îmbogățit considerabil pe parcursul anului. Jocurile de rol reprezintă exerciții veritabile pentru copii de a-și exersa vorbirea, a-și perfecționa exprimarea. Totodată, participanții au învățat lucruri utile despre înțelepciunea poveștilor bazate pe familie, prietenie, adevăr, sinceritate, dragoste. Eroi îndrăgiți din poveștile *Doi șoricei*, *Leoaica și vulpea*, *Iepurașul înțelept*, *Povestea degetelor unite*, *Prietenul adevărat* etc. posedă trăsături de caracter demne de urmat.

Toate cele 12 filiale au depus o muncă enormă pentru a aduce succes acestui program și pentru a aduce zâmbete pe fețele micuților. Impactul acestor evenimente îl prezentăm în tabelul de mai jos:

Filiala	Nr. evenimente	Nr. povesti teatralizate	Nr. participanți
„A. Mickiewicz”	8	8	152
„I. Mangher”	31	31	250
„Maramureș”	21	19	123
„Ovidius”	37	37	189
„Ștefan cel Mare și Sfânt”	28	14	181
„Târgoviște”	4	4	0
„Târgu-Mureș”	9	9	0
„Transilvania”	8	2	295
CAIE	26	26	580
N. Titulescu	33	30	299
Traian	2	2	62
Total	205	182	2 131

În concluzie, putem afirma că poveștile selectate în acest an spre lectură sunt acele povești cu care creștem interesul de lectură, dezvoltăm vocabularul, comunicăm, dublăm imaginația, triplăm

creativitatea, ținem activ spiritul de observație și ne ridicăm moralul, trasând diferențe între bine și rău. Spectacolele au dezvoltat și cultivat dragostea de lectură, au stimulat și valorificat povești didactice, terapeutice, care au prins glas prin intermediul păpușilor de teatru și micilor actori în devenire.

Ne propunem pentru anul 2023, să descoperim prin metode ludice farmecul și înțelepciunea poveștilor, nu doar în aceste 12 filiale, dar în toate filialele BM „B.P. Hasdeu”. Atât timp cât există povești, există siguranța că puiul de om trăiește într-un mediu favorabil, benefic creșterii și educației sale timpurii.

Feedback: *„Noi am început a frecventa programul de lectură „Să re-auzim povestea” din septembrie curent, din moment ce copilul a primit la grădiniță permisul de cititor și am venit să descoperim biblioteca „Ovidius”. Roman e un băiat timid, însă participarea la acest program, împreună cu mine sau cu soțul, i-au dat mai mult curaj, observându-l activ și integrat în activitățile de echipă cu ceilalți participanți. Acest fapt ne bucură și ne încurajează și pe noi, părinții, să revenim la bibliotecă și să utilizăm serviciile acesteia.”* (Mama copilului Roman Gotmanic).

Concursul Premiile „B.P. Hasdeu” pentru debut în literatură pe anul 2021, ediția a III-a

Deja al treilea an consecutiv, Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu” organizează Concursul „Premiile „B.P. Hasdeu” pentru debut în literatură pe anul 2021”, care are misiunea de a promova tineri scriitori al căror debut în literatură este o valoare certă și un aport considerabil la evoluția literaturii din Republica Moldova. Lucrările intrate în concurs au fost apreciate de către un juriu de scriitori consacrați, care colaborează cu Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu” și au o bogată activitate editorială și literară.

Concursul este dedicat scriitorului și savantului enciclopedist, patronului spiritual al Bibliotecii Municipale – Bogdan Petriceicu Hasdeu, născut în data de 26 februarie 1838. De aceea, **Gala „Premiilor pentru debut în literatură a BM „B.P. Hasdeu”** și premiarea câștigătorilor, a avut loc la 28 februarie, în preajma zilei de naștere a ilustrului scriitor.

Premiile au fost oferite de către Direcția Cultură a Primăriei municipiului Chișinău, după cum urmează:

Categoria Critică și eseu: dr. Nadejda Ivanov, cercetător științific la Institutul de Filologie „B.P. Hasdeu”, pentru volumul *Vladimir Beșleagă, sau anevoioasa cale a cunoașterii de sine*.

Categoria Poezie: Augustin Vișan, pentru volumul *Fă ceva, tată*.

De asemenea, juriul a decis să distingă cu **Premiul special** cărțile de poezie ale autoarelor Tatiana Grosu, Adriana Rusu și Victoria Tatarin.

Premiul pentru proză nu a fost acordat.

Concursul *Premiile „B.P. Hasdeu” pentru debut în literatură* este destinat scriitorilor și criticilor literari care debutează. Biblioteca Municipală consideră că, în special, debutanții în literatură merită a fi citați, susținuți și evidențiați. Iar diversitatea aparițiilor literare necesită a fi cunoscută și promovată.

Proiectul Cultural *Scriitorii pentru Capitală, Capitala pentru Scriitori*

În anul 2022, Uniunea Scriitorilor din Moldova, în parteneriat cu Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, a realizat proiectul cultural *Scriitorii pentru Capitală, Capitala pentru scriitori*.

Perioada de desfășurare a proiectului: mai-noiembrie 2022. Locul de realizare a proiectului au fost filialele BM „B.P. Hasdeu” din Chișinău.

Responsabil de proiect: Ivan Pilchin, vicepreședinte al Uniunii Scriitorilor din Moldova.

Lansarea proiectului a avut loc pe data de 4 mai 2022, la Biblioteca Centrală a BM „B.P. Hasdeu” din Chișinău. La eveniment au participat: Teo Chiriac, președinte al Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova; Mariana Harjevschi, director general al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”; Ivan Pilchin, vicepreședinte al Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova, coordonatorul proiectului; șefii filialelor BM „B.P. Hasdeu”: Biblioteca Centrală, Centrul Academic Internațional Eminescu, Biblioteca „Ovidius”, Biblioteca de Arte „T. Arghezi”, Biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt”, Biblioteca „Târgoviște”, Biblioteca „L. Rebreanu”, Biblioteca „O. Ghibu”, Biblioteca „Maramureș”, Biblioteca „Transilvania”, Biblioteca „Alba Iulia”; scriitorii Arcadie Suceveanu, Maria Pilchin, Dumitru Crudu, Nicolae Spătaru.

Pe 20 mai 2022, la Centrul Academic Internațional Eminescu s-a desfășurat simpozionul literar pe marginea volumelor de eseuri *Eminescu, lumea valorilor și noi, postmodernii și Eminescu și ideea europeană* de acad. **Mihai Cimpoi**. La manifestație, în calitate de vorbitori, au participat scriitorii, traducătorii și cercetătorii literari, printre care: prof. Teodor Codreanu (on-line), dr. hab. Nina Corcinschi, poetul Ion Hadârcă, dr. Dumitru Apetri, dr. Victoria Fonari, dr. Miroslava Metleaeva, Ivan Pilchin (coordonatorul proiectului și moderatorul evenimentului). În total, în sală au fost prezenți 23 de persoane. Evenimentul a fost transmis on-line, pe pagina de Facebook a CAIE, având 81 de redistribuiri și 15 comentarii. Secvențe fotografice din cadrul întâlnirii au fost postate și pe pagina de Facebook a Uniunii Scriitorilor din Moldova.

Pe 30 mai 2022, la Biblioteca Centrală a BM „B.P. Hasdeu”, a avut loc masa rotundă cu genericul *Cartea și lectura azi: invită Maria Pilchin*. Printre vorbitori, la eveniment au participat scriitori, jurnaliști, bibliotecari, bloggeri, influenceri: Val Butnaru, Silvia Hodoroștea, Vasile Botnaru, Alina Chiriac-Ivașcu, Valentina Butnaru, Diana Pidghirni, Viorica Ataman, Svetlana Sîrbu, Stela Popa, dr. Mariana Harjevschi (directoarea BM „B.P. Hasdeu”), Ivan Pilchin (coordonatorul proiectului) și mulți alții. A fost o acțiune-manifest, prin care participanții au încercat să tragă alarma (cartea a intrat într-un con de umbră), să spună că există oameni care în mod real fac ceva pentru promovarea cărții și lecturii; să catalizeze niște discuții; să consemneze niște probleme; să pronunțe niște soluții. Pe final, a fost rostită fraza: „*Dacă s-ar citi mai mult, nu ar există războaie!*”.

Pe 10 iunie 2022, la Biblioteca de Arte „T. Arghezi”, a avut loc dialogul literar cu genericul *Contribuția scriitorilor la crearea unei imagini de capitală culturală a Chișinăului*. Printre vorbitori, la evenimentul moderat de scriitoarea **Nina Soroceanu**, au participat: academicianul, poetul și scriitorul Vasile Căpățână; redactorul revistei *Florile dalbe*, scriitorul Ion Anton, care a făcut bibliotecii o donație importantă de cărți cu autograf; scriitorii Alexandru Cosmescu, Ion Gorgan, Ecaterina Iurcu-Urătu, profesoara Alexandra Badiu. Le mulțumim în mod deosebit pentru discursuri interesante, istorii autentice din viața personală, relatări durute.

Pe 16 iunie 2022, la Biblioteca „Ovidius”, a avut loc întâlnirea cu scriitorul **Arcadie Suceveanu**, cu genericul *Secunda care sunt eu*. Evenimentul a fost moderat de scriitoarea Zina Izbaș. În cadrul evenimentului, au luat cuvântul: scriitorii Ada Zaporozjan, Nicolae Fabian, Ivan Pilchin. Au participat cu recitaluri și în cadrul dialogului cu poetul mai mulți copii, cititori ai filialelor „Maramureș” și „Ovidius”, participanți în Programul estival *Provocarea verii*. A răsunat cântece pe versurile lui A. Suceveanu, s-a prezentat un film despre baștina poetului, satul Suceveni din regiunea Cernăuți (film realizat de jurnalistul cernăuțean Vitalie Zâgrea). Evenimentul a culminat cu câteva lecturi ale autorului din poezia sa adresată copiilor. Secvențe fotografice din cadrul întâlnirii au fost postate și pe pagina de Facebook a Uniunii Scriitorilor din Moldova, precum și pe pagina Bibliotecii „Ovidius”. Evenimentul a fost transmis online pe pagina de Facebook a Bibliotecii „Ovidius”.

Pe 15 iulie 2022, la Biblioteca „Târgoviște” din Chișinău, a avut loc întâlnirea cu scriitorul **Titus Știrbu** cu genericul *Poetul care dăruiește bucurie*. Evenimentul a fost moderat de către doamna Liliana Juc, directoarea Bibliotecii „Târgoviște”. Mai mulți copii, care participă în Programul estival *Provocarea verii* al BM „B.P. Hasdeu”, au citit din volumele *Pomul cu litere* și *Pomul cu cifre* ale lui Titus Știrbu, s-au jucat, au lucrat în grupuri, scriind epigrame sau poezii cu glume. În final, scriitorul

a recitat mai multe poezii din cărțile sale și a răspuns la întrebările copiilor. Secvențe fotografice din cadrul întâlnirii au fost postate pe pagina de Facebook a Uniunii Scriitorilor din Moldova, precum și pe pagina Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”. Evenimentul a fost transmis online pe pagina de Facebook a Bibliotecii „Târgoviște”.

Pe 20 iulie 2022, la Centrul Academic Internațional Eminescu din Chișinău, a avut loc întâlnirea cu scriitoarea **Irina Nechit**, cu genericul *Vara, vara, unde-i vara?*, moderată de către doamna Elena Dabija, directoarea CAIE. În cadrul evenimentului, mai mulți copii, cititori ai CAIE, participanți în Programul estival *Provocarea verii*, au dialogat cu scriitoarea și au recitat poezii. A fost o întâlnire cu o lectură interactivă și veselă, cu jocuri poetice, cu o comunicare distractivă, pornind de la niște imagini, expresii, tablouri. Scriitoarea, cu un tact pedagogic, a făcut apel la cunoștințele, experiența și creativitatea copiilor.

Secvențe fotografice din cadrul întâlnirii au fost postate pe pagina de Facebook a Uniunii Scriitorilor din Moldova, precum și pe pagina Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”. Evenimentul a fost transmis online pe pagina de Facebook a CAIE.

Pe 28 iulie 2022, la Biblioteca „Maramureș” din Chișinău, a avut loc întâlnirea cu scriitorul **Victor Prohin**, cu genericul *S-a copt frunza*, moderată de către doamna Liliana Andrieș, angajata Bibliotecii „Maramureș”. Mai mulți copii, participanți în Programul estival „Provocarea verii” al BM „B.P. Hasdeu”, au recitat poeziile preferate și au prezentat proiectul realizat în comun: revista de perete „Inter-Maramureș”, creată după modelul revistei pentru copii „Alunelul”. Cea mai interesantă parte a întâlnirii au constituit întrebările copiilor adresate scriitorului Victor Prohin: despre copilărie, despre cărțile preferate, despre poeziile și cărțile publicate etc. Scriitorul nu doar a răspuns la întrebări, dar și a distrat copiii, aducând exemple haioase din copilărie sau din viața de zi cu zi. La final, copiii au comunicat cu scriitorul Ion Iachim despre cărțile pentru copii și despre prietenia dlui cu scriitorul Victor Prohin. În încheiere, dl Victor Prohin a donat Bibliotecii „Maramureș” câteva numere ale revistei *Alunelul* și volumele semnate de dumnealui. Secvențe fotografice din cadrul întâlnirii au fost postate pe pagina de Facebook a Uniunii Scriitorilor din Moldova, precum și pe pagina Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”. Evenimentul a fost transmis online pe pagina de Facebook a Bibliotecii „Maramureș”.

Pe 25 august 2022, la Biblioteca „Transilvania” din Chișinău (bd. Mircea cel Bătrân, 7) a avut loc întâlnirea cu scriitoarea **Mihaela Perciun**, cu genericul *Ficțiunea literară: între singurătatea scrierii și empatia lecturii*, moderată de către Ivan Pilchin, vicepreședintele Uniunii Scriitorilor din

Moldova. În cadrul întâlnirii, Mihaela Perciun a vorbit despre cărțile sale apărute de-a lungul timpului, despre scris și valoarea empatică a literaturii, despre subiectele abordate în cărțile sale și modalitățile de a înfrunța deficiențele realității prin intermediul ficțiunii. În dialog cu scriitoarea s-au implicat oaspeții evenimentului: scriitoarele Lucreția Bârlădeanu, Maria Hadârcă, jurnalistul Andrei Viziru etc., precum și doamna Parascovia Onciu, directoarea Bibliotecii „Transilvania”. Secvențe fotografice din cadrul întâlnirii au fost postate pe pagina de Facebook a Uniunii Scriitorilor din Moldova, precum și pe pagina Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”.

Pe 13 septembrie 2022, la Biblioteca Centrală a BM „B.P. Hasdeu” din Chișinău, a avut loc întâlnirea cu scriitoarea **Radmila Popovici**, cu genericul *Poezia la zi*, moderată de către poetul Arcadie Suceveanu. Invitații de onoare ai întâlnirii au fost Vasile Botnaru, Eugenia Bulat, Lică Sainciuc, Svetlana Bivol, Claudia Partole.

Pe 29 septembrie 2022, la Biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt” din Chișinău, a avut loc întâlnirea cu scriitorul **Dumitru Crudu**. În cadrul evenimentului, Dumitru Crudu a citit elevilor de la Liceul Teoretic „Mircea cel Bătrân” din sectorul Botanica câteva texte din cărțile sale de proză scurtă și poezie și a răspuns la întrebările elevilor și profesorilor. Dialogul scriitorului cu cititorii a cuprins mai multe subiecte: scrisul, lectura, raportul dintre realitate și ficțiune reflectate în cărți, recomandări pentru tineri care scriu etc. La finalul discuției, Dumitru Crudu a oferit elevilor câteva exemplare ale cărților sale. Tânăra vioristă Gabriela Raețchi, care a pregătit câteva numere muzicale pentru cititorii bibliotecii, a fost o adevărată surpriză a întâlnirii. Secvențe fotografice din cadrul întâlnirii au fost postate pe pagina de Facebook a Uniunii Scriitorilor din Moldova, precum și pe pagina Bibliotecii „Ștefan cel Mare și Sfânt”.

Pe 10 noiembrie 2022, la Biblioteca „M. Ciachir” din Chișinău, a avut loc întâlnirea cu scriitorul **Todur Zanet**. În cadrul evenimentului, desfășurat cu genericul *Despre iubire aș vrea să scriu*, Todur Zanet a dialogat cu studenții și elevii de la Liceul Teoretic „Mihail Kogălniceanu” din sectorul Râșcani al capitalei. Scriitorul a vorbit despre limba și cultura găgăuză, despre cărțile sale, proză, dramaturgie, folclorică, precum și despre traducerile pe care le-a realizat din clasicii literaturii române în limba găgăuză. Lectura din *Luceafărul* lui Mihai Eminescu în limba găgăuză a provocat un interes și un entuziasm aparte în rândul ascultătorilor. Dialogul a fost viu și interactiv inclusiv datorită istoriilor de viață vesele sau dramatice, care de multe ori deveneau un material de inspirație pentru scriitor. Secvențe fotografice din cadrul întâlnirii au fost postate pe pagina de Facebook a Uniunii Scriitorilor din Moldova, precum și pe pagina Bibliotecii „Mihail Ciachir”.

Pe 24 noiembrie 2022, la Biblioteca Centrală a BM „B.P. Hasdeu” din Chișinău (bd. Ștefan cel Mare, 148), a avut loc întâlnirea cu scriitorul Nicolae Popa.

Manifestația cu genericul *Nicolae Popa – o mie de ani cu fața la soare* a fost moderată de către Mariana Harjevschi, director general al BM „B.P. Hasdeu”. În cadrul întâlnirii, au luat cuvântul: Ivan Pilchin, Maria Șlehtițchi, Mircea V. Ciobanu, Constantin Cheianu, Emilian Galaicu-Păun. De asemenea, cu un recital din poezia lui N. Popa, au participat elevii de la Liceul „Spiru Haret” din Chișinău, ghidați de profesoara M. Jitari. O lectură din romanul *Avionul mirosea a pește* a oferit actorul Valentin Zorilă. De asemenea, N. Popa și-a expus picturile sale care au completat lectura poetică și confesiunile sale despre viață și literatură. Secvențe fotografice din cadrul întâlnirii au fost postate pe pagina de Facebook a Uniunii Scriitorilor din Moldova, dar și pe pagina de Facebook a Bibliotecii Centrale.

Concluzii și recomandări

Proiectul a oferit o platformă de promovare a creației scriitorilor autohtoni, membri ai Uniunii Scriitorilor din Moldova, precum și a experienței creatoare și a viziunilor artistice ale acestora.

Astfel, s-au realizat următoarele *obiective* ale proiectului: 1) promovarea culturii lecturii și a dialogului literar dintre comunitatea cititoare a capitalei și scriitori în cadrul unor întâlniri online sau offline; 2) familiarizarea publicului cu cele mai noi apariții editoriale semnate de scriitorii autohtoni; 3) facilitarea accesului locuitorilor capitalei la interacțiune și formare culturală continuă în cadrul filialelor Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”.

Impactul cultural al proiectului s-a reflectat în intensificarea comunicării interactive a scriitorilor cu publicul (elevi, studenți, profesori, bibliotecari, jurnaliști ș.a.); informarea publicului cu privire la procesul literar actual; stimularea lecturii și conștientizarea necesității comunicării culturale prin intermediul cărților; sporirea vizibilității și prezenței scriitorului în viața comunitară.

În realizarea proiectului a fost implicată, pe lângă scriitori, comunitatea bibliotecarilor din cadrul Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, elevii, studenții din municipiul Chișinău, profesori, artiști, cercetători. Astfel, s-a produs o coagulare și un dialog cultural de proporții care merită a fi susținut și consolidat în cadrul altor ediții ale proiectului.

Inițiativa comunitară *Citim Eminescu!*, ediția a VIII-a

Inițiativa comunitară de lectură publică *Citim Eminescu!*, ediția a VIII-a, a fost desfășurată la 15 ianuarie, în contextul Zilei Naționale a Culturii. Opera marelui poet a fost citită, recitată și cântată de 324 chișinăuieni participanți la eveniment. Lectura din opera poetului Mihai Eminescu a răsunat

pe bulevardul Dacia prin boxele amplasate în fața Centrului, astfel încât chișinăuienii, trecând pe lângă Centrul Academic Internațional Eminescu, au avut posibilitatea să asculte poeziile poetului Mihai Eminescu de ziua nașterii sale, sau să intre pentru a participa. Versul eminescian a răsunat în diferite limbi: română, engleză, franceză, ucraineană, rusă, bulgară, spaniolă.

Anul cultural Eugen Doga

Anul 2022 a fost declarat *Anul cultural Eugen Doga*, prin decizia Consiliului Municipal Chișinău. A fost una din prioritățile municipiului Chișinău, scopul fiind de a promova și valorifica opera și personalitatea maestrului Eugen Doga, care reprezintă indiscutabil una din cele mai notorii personalități, un om valoros pentru cultura națională și internațională care a dus faima țării noastre în lume.

În acest context Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a organizat mai multe evenimente: conferință, lecție publică, lansare de carte, prezentări de publicații, expoziții de carte – unele cu prezența maestrului. Șirul evenimentelor s-a lansat cu Conferința științifică intitulată ***Perceperea și înțelegerea creației compozitorului Eugen Doga***, desfășurată la Biblioteca de Arte „T. Arghezi”. Evenimentul a fost consacrat celor 85 de ani de la nașterea compozitorului Eugen Doga, organizat atât în format online cât și offline, la care au participat personalități din domeniul muzical: academicianul Gheorghe Mustea, dr. hab. Victor Ghilaș, muzicologul, specialist în psihologia și pedagogia muzicii, cercetător științific Ion Gagim, scriitori și critici de artă. Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, este preocupată constant de promovarea și valorificarea creației distinsului compozitor și implementează mai multe inițiative și proiecte dedicate maestrului Doga în toate filialele din rețea.

Un alt eveniment important a avut loc la Biblioteca Centrală unde a fost lansat volumul de versuri și muzică ***Plaiule, cu vise albastre*** semnat de Viorica Covalschi și Eugen Doga, care a completat cu muzica sa încă o culegere de poezii. În cadrul evenimentului s-a ascultat poezie, s-a ascultat muzică și s-a vorbit despre cartea în sine. În cadrul evenimentului au participat compozitorul Eugen Doga, autoarea Viorica Covalschi, criticul literar Maria Pilchin, dar și copiii de la Corala *Vocile Primăverii*, dirijor Mădălina Ganea, copii de la Liceul de Creativitate și Inventică „Prometeu-Prim”, profesor Angela Prodan, copii de la Liceul „Orizont”, filiala Ciocana, profesor Valentina Curechi; copii de la Liceul „Da Vinci”, profesori Viorica Oleinic și Popovici Dorina, copii de la Liceul Republican de Muzică „Serghei Rahmaninov” și copii refugiați din Ucraina. În încheiere compozitorul Eugen Doga i-a îndemnat pe copii să nu se grăbească să crească. La rândul lor, micii cântăreți l-au bucurat pe

maestru cu vocile lor angelice. Evenimentul a început și s-a încheiat cu muzică, care i-a adus o stare de bine marelui compozitor.

O lecție publică cu genericul **Eugen Doga – figură emblematică a culturii universale** a fost susținută de Ștefan Sofronovici și academicianul Mihai Cimpoi la Centrul Academic Internațional Eminescu. Discursurile au fost transmise online pentru publicul larg și cei care sunt interesați de creația marelui ambasador al muzicii Eugen Doga. Mihai Cimpoi a menționat că: *„Eugen Doga se situează pe un fir al continuității clasice, folclorice, culte, care ajunge la inimile tuturor oamenilor. Ibrăileanu spunea despre Eminescu că e poetul tuturor vârstelor, așa este și Eugen Doga – compozitorul tuturor vârstelor”*.

Tot la CAIE a mai avut loc un eveniment deosebit, desfășurat sub formă de dialog și intitulat **Transcendența Eminesciană continuă, la un Popas Muzical cu Eugen Doga**, cu participarea compozitorului Eugen Doga, academicianului Mihai Cimpoi și cercetătorului științific Ana Sîrbu. Compozitorul a povestit despre câteva dintre compozițiile sale muzicale din cele peste 60 de lucrări eminesciene. Cea mai impresionantă povestire s-a referit la colaborarea cu regretatul Emil Loteanu, despre care spune că era un „vulcan de energie”, la fabuloasa capodoperă **Luceafărul**, ce rămâne a fi cea mai enigmatică lucrare eminesciană.

Cercetătoarea Ana Sîrbu a menționat *„...Există o dimensiune în substraturile cosmice, unde au acces doar unșii Domnului, printre care, Mihai Eminescu și Eugen Doga... Ce bine că s-au întâlnit acești genii, din care au rezultat cele mai reușite compoziții întru bucuria noastră!”*.

O întâlnire memorabilă cu maestrul Eugen Doga a avut loc la Biblioteca de Arte „T. Arghezi”, desfășurată cu genericul *Neamule, cu doine-n stele / De ce cântă inimii mele...* La eveniment copii au dialogat cu compozitorul și au interpretat unele piese ale compozitorului.

Concluzie: Prin evenimente, expoziții de carte, reviste bibliografice, organizate de filialele BM, a fost promovată creația compozitorului.

Alte proiecte, campanii, evenimente

Proiect internațional Grigore Vieru în veșnicie a inclus un recital de poezii din creația poetului în lectura participanților de pe ambele maluri ale Prutului. Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a organizat evenimente comune cu Biblioteca Județeană „Gh. Asachi” Iași, pentru a readuce în actualitate opera poetului național Grigore Vieru și a celebra Ziua națională a lecturii. Printre filialele implicate au fost: „Târgu-Mureș”, „Maramureș”, „Transilvania”.

Proiectul cultural-educativ internațional *Cartea cu sclipici*, realizat de Filiala de Arte „T. Arghezi” în colaborare cu Liceul Teoretic „Rambam” și Liceul Teoretic „Arpaczai Cserelanos” din orașul Cluj-Napoca, România. Au fost organizate trei evenimente în cadrul proiectului, printre care Simpozionul *Polifonii literare-confluența universurilor artistice și didactice*, realizat de Ziua Mondială a Literaturii.

Proiectul civic și ecologic *Global Youth Service Day 2022* (Ziua Globală a Tinerilor în Acțiune), organizat în cadrul inițiativei internaționale Global Youth Service Day implementată anual de către Youth Service America. Proiectul a fost organizat la Filiala „Ovidius” și coordonat cu Direcția Generală Educație, Tineret și Sport a Consiliului Municipal Chișinău. Elementul de inovație în această campanie l-a constituit crearea benzilor desenate de către tineri.

Proiectul *Dialog cultural cu chișinăuienii*, ediția 2022, organizat de Primăria municipiului Chișinău și coordonat de Direcția Cultură, a avut loc în scuarul străzii pietonale. Proiectul a constat în promovarea activităților în aer liber și facilitarea unei comunicări eficiente cu chișinăuienii. Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a fost prezentă în cadrul proiectului cu participarea a 10 filiale, care au diseminat serviciile ce le oferă zi de zi utilizatorilor de toate vârstele. Dialogul cu chișinăuienii a fost realizat și prin intermediul atelierelor creative, jocurilor de societate și master-class-uri pentru copii și adolescenți.

Campania *Lecturi Naționale în Polonia* ediția XI-a, (3 septembrie 2022), a avut loc în incinta Filialei „A. Mickiewicz”, unde s-a desfășurat lectura publică a volumului lui Adam Mickiewicz *Balade și Romante*, opera selectată spre lectură în acest an, cu ocazia împlinirii a 200 de ani de la publicare. Scopul campaniei este de a promova literatura poloneză și a cunoaște operele scriitorilor polonezi. Printre oaspeții de onoare ai evenimentului s-au aflat: Tomasz Michal Kobzdej, Ambasadorul Poloniei la Chișinău; Joanna Lang, consul al RP în RM; Iurie Bodrug, fostul Ambasador al RM în Polonia; Vadim Hâncu, Pretorul sectorului Centru; Helena Krasowska, lingvistă poloneză; reprezentanți ai minorității polonezilor din Chișinău, dar și mulți alți oaspeți.

Campania *Hour of Code/Ora de Programare*. În perioada 5-11 decembrie 2022, în peste 180 de țări a avut loc Campania *Hour of Code/Ora de Programare*, la care au aderat biblioteci din Republica Moldova, inclusiv 3 filiale ale Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” cu **23** de participanți: „Târgu-Mureș” cu 8 participanți; „Transilvania” cu 10 participanți; „L. Rebreanu” cu 5 participanți.

Combaterea și prevenirea traficului de ființe umane (TFU)

Pe parcursul anului 2022, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” s-a implicat activ în procesul de educare, informare, prevenire și sensibilizare a societății cu privire la fenomenul traficului de ființe umane. Biblioteca a organizat și desfășurat diverse evenimente cu publicul: lecții publice, jocuri de rol, mese rotunde, discuții/dezbateri, prezentări de carte, întâlniri cu specialiști, vizionarea filmelor și materialelor tematice, zile de informare și, nu în ultimul rând, expoziții și reviste bibliografice.

În scopul prevenirii și combaterii traficului de ființe umane, Secția Dezvoltare Servicii a elaborat un suport informativ cu tema *Traficul de ființe umane are fețe ascunse*.

Evenimentele au fost orientate spre publicul țintă cu vârsta cuprinsă între 10-25 de ani, cu implicarea diverselor organizații, instituții și specialiști care au informat publicul larg pe marginea subiectului susnumit precum: Centrul pentru Combaterea Traficului de Persoane, Centrul Prietenos Tinerilor, Centrul Comunitar pentru Copii și Tineri cu dizabilități fizice, Centrul Comunitar pentru Copii și Tineri „Viitorul”, A.O. Centrul pentru Copilărie, Adolescență și Familie, Centrul Comunitar pentru Copii și Tineri „Convorbitorul”, Centrul International „La Strada”, Centrul Copilărie, Adolescență și Familie, Centrul de Instruire al ANP etc.

Impact: Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a desfășurat, pe parcursul anului, **44 evenimente** tematice la care au participat **1 723 persoane**. Impactul scontat a fost orientat, în cea mai mare parte, spre copii și tineri, categorii de vârstă care sunt mai expuse riscului de crime cibernetice, violență verbală și psihică. Comunitatea chișinăuiană a fost informată despre etapele ce precedă traficul de ființe umane, despre măsurile de protecție și despre organele componente pe acest segment.

Observăm o ușoară creștere a indicatorilor statistici, în comparație cu cei de anul trecut 2021 (33 evenimente, 717 participanți), ceea ce denotă faptul că acest subiect este unul important în zilele noastre. De aceea, bibliotecarii au fost antrenați în organizarea activităților de prevenire a traficului de ființe umane, implicând mai multe persoane, așa încât informația să ajungă și să fie percepută de un număr cât mai mare de subiecți, care eventual ar putea deveni victime ale traficului.

Evenimente cultural-educative

Lansări de publicații

Primordial pentru BM este atragerea utilizatorilor spre lectură, oferindu-le mai multe oportunități de cunoaștere a publicațiilor existente în bibliotecă, dar și a noilor apariții editoriale.

Stimularea interesului pentru lectură rămâne principalul obiectiv al bibliotecii, deoarece a citi în ziua de azi e un lucru foarte important, or, trăind într-o societate informatizată, interesul pentru lectură de carte scrisă, devine din ce în ce mai modest.

Un loc aparte în cadrul evenimentelor pentru public îl ocupă **lansările de carte**. În anul de referință la BM au fost lansate **87 de** publicații (2021 – 54). Se atestă o creștere a numărului de cărți lansate – după ieșirea din pandemie, comunitatea a avut nevoie de consum cultural și au participat cu deschidere la aceste evenimente.

Cele mai multe s-au produs la Biblioteca Centrală (31 publicații lansate), Centrul Academic Internațional Eminescu (29 publicații); Filiala „O. Ghibu” (16 publicații) etc.: **Biblioteca Centrală:** *Vladimir Beșleagă sau anevoioasa cale a cunoașterii de sine* de Nadejda Ivanov; *Hermeniutica mitului antic în poezia din Republica Moldova (1990-2010)* de Victoria Fonari; *Un tărâm al lecturii* (eseu, critică lit.) și *Biblioteca* (roman) de Mircea V. Ciobanu; *Eu sunt omul*, de Laurențiu Turcu & *Când zeii dorm* de Constantin Corcinschi (București); *Regalist și egal* de Ion Buzu; *Ochii demiurgici ai Iubirii* de Gheorghe Doni; Romanul *Montana* semnat de Alexandru Popescu; *Timpuri, timpuri...* autori: Elisaveta Stroevicei, Georgeta Stroiescu; *Îndrăznește să conduci TIMPUL* de dr. Diana Ștefăneț ș.a. **CAIE:** *Antologie: Maladia lui Eminescu și Maladiile imaginare ale eminescologilor*, volum coordonat de Eugen Simion și Irinel Popescu; *Arhaeus. Sublimul creației eminesciene: Eseu triadic*, vol. 1 de Tudor Ghideanu; *Esența ființei: (Mi)teme și simboluri existențiale eminesciene* de acad. Mihai Cimpoi; *Titu Maiorescu și lumea noastră postmodernă* de Mihai Cimpoi; *Pretextul Eminescu. Confesiune în dialog...: Un interviu inedit cu Academicianul Mihai Cimpoi* de Lili Bobu (cu hârtie de mătase, coperte de catifea cu titluri aurite, purtând o efigie din metal prețios cu chipul autorului omagiat, realizată de Asociația Culturală „Regal d’Art”); *Dicționarul general al literaturii române*, coord. general Eugen Simion; lansare de **artefacte:** *Carte poștală: Acad. Mihai Cimpoi – Critic și istoric literar, filosof al culturii. 80 de ani de la naștere ș. a.* **Filiala „O. Ghibu”:** *Tragedie pozitivă de Leonid Popescu*; *Albul se așterne curat* de Olga Mardari; *Transnistria în flăcări* de Gheorghe Budeanu; *Educație și identitate* de Vlad Pâslaru; *Poeta ce vibrează de dor de cuvânt* de Lidia Grosu-Gonța; *Jurnalul unui scriitor* de Nicolae Esinencu; *De n-ai fi tu iubire* de Maria Mocanu; *Oameni și*

cărți, cărți și oameni de Vitalie Răileanu; *Istoria neamului românesc* de Liliana Rotaru; *Aglaia a Vădăanii* de Emilia Plugaru ș.a.

Întâlniri cu scriitorii

În anul 2022, au fost organizate **122 de întâlniri** ale oamenilor de litere cu utilizatorii. La acestea au participat scriitorii Vasile Romanciuc, Iulian Filip, Constantin Cheianu, Claudia Partole, Titus Știrbu, Victoria Fonari, Nicolae Spătaru, Ianoș Țurcanu, Zina Izbaș, Aurelian Silvestru, Dumitru Crudu, Lucreția Bîrlădeanu, Arcadie Suceveanu, Gheorghe Budeanu, Irina Nechit ș.a.

Întâlniri cu personalități

Pe parcursul anului, au avut loc **30 de întâlniri** cu personalități din diferite domenii: istorici, actori, interpreți, folcloriști, meșteri populari, ziariști, iluzioniști și alții. Dintre ei menționăm: istorici – Adrian Cojocar, Anatol Petrencu, Vlad Mischevca; Dana Ciobanu, actriță; Mariana Cocieru, folcloristă; Gari Cozma, iluzionist; Angela Don, meșter popular; Andrei Viziru, ziarist; Sergius Ciocanu, arhitect; Sanda Porubin, prezentatoare.

Biblioteci aniversare

Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” – 145 de ani de la fondare: O bibliotecă pentru oraș. O bibliotecă pentru fiecare. Anul 2022 a fost un an aniversar pentru BM – 145 ani de la fondare (descrierea evenimentului este redată la compartimentul *Evenimentele anului*, pag. 13).

Biblioteca Nicolae Titulescu – oază de lumină pentru comunitate (45 de ani de la fondare).

Anul acesta biblioteca N. Titulescu și-a pus haine de sărbătoare – a împlinit 45 de ani de la fondare, rămânând un furnizor de idei, programe și servicii inovative orientate spre necesitățile utilizatorilor. Cu genericul *Biblioteca Nicolae Titulescu – oază de lumină pentru comunitate*, au fost organizate o suită de evenimente culturale: medalion literar-artistic *E sărbătoare în Biblioteca mea*; expoziție de desene *Să fie Pace pe Pământ*; prezentarea filmului video, realizat de bibliotecă, *Povestea Bibliotecii mele*; atelier de creație *Semne de carte originale*; masă rotundă *Importanța bibliotecii pentru mine*; atelier de pictură *Biblioteca viitorului*; prezentare video *O floare pentru Biblioteca mea* (mesaje de felicitare de la bibliotecarii care au activat la Biblioteca N. Titulescu).

Biblioteca „Onisifor Ghibu” – Trei decenii de axiomă culturală (30 de ani de la fondare).

Cu genericul *Biblioteca „Onisifor Ghibu” – Trei decenii de axiomă culturală*, Biblioteca „O. Ghibu” a celebrat 30 de ani de la inaugurare, însumând mai multe evenimente cu rezonanță locală, națională și chiar internațională, majoritatea fiind înregistrate sau transmise online pe pagina de FB a bibliotecii (facebook.com/BibliotecaGhibu).

Conferința științifică de aniversare a 30 de ani de la fondarea Bibliotecii „O. Ghibu”. În cadrul acestui eveniment, desfășurat la 15 ianuarie, a fost adus omagiu patronului spiritual al Bibliotecii – Onisifor Ghibu. Evenimentele jubiliare ale filialei, s-au intersectat armonios cu jubileul de 145 ani ai Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, inclusiv din perspectiva faptului că atelierul de comunicări pe domeniul cercetării în cadrul conferinței jubiliare (20 octombrie 2022) s-a desfășurat în incinta Bibliotecii „O. Ghibu”. În cadrul conferinței aniversare a fost prezentat filmul documentar *Trei decenii de axiomă culturală* și cărțile concepute și editate de Laboratorul de Cercetări Literare și Biobibliografice „O. Ghibu”. Programul a fost încheiat cu un recital de colinde susținut de elevii L.T. „Ion Luca Caragiale” din Chișinău și L.T. „O. Ghibu” din Orhei.

Programul evenimentelor a fost orientat spre diversificarea ariei tematice, a grupurilor țintă și a mesajelor de promovare. Astfel, în afară de tradiționalele evenimente culturale legate de prezentări de carte: întâlniri cu autori, recitaluri, expoziții, promovarea lecturii, promovarea operei patronului spiritual Onisifor Ghibu etc., pe agenda evenimentelor jubiliare au fost incluse două compartimente experimentale: compartimentul pedagogic (axat în special pe invitarea unor personalități în domeniul pedagogiei la dialog deschis asupra unor probleme științifice și practice de specialitate. Printre invitați s-au regăsit prof. univ. dr. hab. Vlad Pâslaru, prof. univ. dr. hab. Gheorghe Colțun ș.a. La compartimentul istoric (axat pe organizarea de întâlniri cu personalități din domeniu și discuții asupra unor probleme și fenomene istorice cu reverberații în actualitate), invitați au fost prof. univ. Anatol Petrencu și prof. Octavian Țîcu.

Biblioteca „Hristo Botev” – 30 de ani de lectură publică multiculturală (30 de ani de la fondare).

Biblioteca „H. Botev” a sărbătorit aniversarea sa de 30 de ani de la fondare cu genericul *Biblioteca „Hristo Botev” – 30 de ani de lectură publică multiculturală*. La eveniment au fost prezenți parteneri, prieteni, cititori, colegi ai bibliotecii. În cadrul zilelor au fost desfășurate: conferința științifică *Участие а бесарабските българи в борба за освобождението на прародината*; atelier *Educația financiară*; vernisaj de pictură *Peisaje și portrete în pictura lui Dimitrie Peicev*; lecții publice: *Cărturarul Gavriil Uric din Țara Moldovei și Vechea literatură bulgară*, *Personalități bulgare în istoria Chișinăului*, *Urmele bulgare în Chișinău*; lansarea volumului *Petar Burlak-Vâlkanov patriarhul poeziei contemporane bulgare din Basarabia : Biobibliografie = Петър Бурлак-Вълканов патриарх на съвременна бесарабска българска поезия* :

Биобиблиографията, autori Biblioteca Municipală „B.P.Hasdeu”, Biblioteca „Hristo Botev”; lansarea revistei electronice a bibliotecii *BiblioBulevard*.

Despre unele evenimente desfășurate în cadrul Zilelor Bibliotecii au fost publicate articole: *Cărturarul Gavriil Uric – caligraf și miniaturist*, *Библиотека „Христо Ботев” в Кишинев популяризира връзките между Молдова и България*, *Peisaje și portrete în pictura lui Dimitrie Peicev*, *Biblioteca bulgară „Hristo Botev” – trei decenii de activitate* (Realități culturale).

Printre numeroasele diplomele de mențiune primite de către bibliotecă cu ocazia aniversării sale, angajații au fost apreciați de Societatea Științifică a Bulgariștilor din Republica Moldova cu Trofeul „Почетен знак”, 2022.

Biblioteca „Mihail Ciachir” – 30 de ani pentru dialog și dezvoltare (30 de ani de la fondare)

Evenimentul a început cu depunerea de flori și un moment de reculegere la cimitirul central din Chișinău, la mormântul Protoiereului Ay-Boba Mihail Çakir, la care au fost prezenți Președintele comunității găgăuze Nicolae Terzi, Gagauziya Radio, Mihail Vlah, predecesorul Comitetului Observator al comunei Televideniye (GRT), Polina Barbov, Valentina Korolăk, academicianul și redactorul Todur Zanet, redactor-șef al ziarului „Ana Sozu”. A urmat momentul aniversar, desfășurat în incinta bibliotecii, cu genericul *Biblioteca „Mihail Ciachir” – 30 de ani pentru dialog și dezvoltare*. Toți cei prezenți, de fapt, au fost martori, ba chiar au și contribuit la realizarea acestui frumos și atât de necesar proiect – Biblioteca „M. Ciachir”. Pe parcursul evenimentului, pe monitor a derulat revista digitală *Felinarul cunoștințelor*, număr aniversar consacrat activității bibliotecii pe parcursul celor 30 de ani, realizat de către echipă. Au fost acordate diplome pentru implicarea în evenimentele organizate de instituție și promovarea lor. La fel, au fost menționați voluntarii bibliotecii, care au venit cu impresii despre participare la Programului estival *Provocarea verii*. Evenimentul a fost promovat în mass-media, pe rețelele sociale și ziarul „Ana Sozu” în limba găgăuză.

Biblioteca „Liviu Rebreanu”: 15 trepte ale perpetuării (15 ani de la fondare).

Cu acest generic Biblioteca „L. Rebreanu” și-a marcat cei 15 ani de activitate, organizând un program amplu care a inclus următoarele evenimente: mesaje aniversare, susținute de dr. Mariana Harjevschi, director general, BM „B.P. Hasdeu”, dr. Lidia Kulikovski, director adjunct, BM „B.P. Hasdeu”, Lina Iftodi, șeful Bibliotecii „L. Rebreanu” ș.a.; moment artistic: *Din lumea teatrului rebrenian* (fragment din comedia *Plicul* de Liviu Rebreanu); înmânarea diplomelor de grațitudine pentru parteneri, voluntari, cititori fideli și participanți; tombolă cu surprize; expoziții de carte personalizate; Gala Semnelor de Carte; prezentare video: *Biblioteca „Liviu Rebreanu”: 15 ani în*

ritmul timpului care a surprins prin elucidarea unor momente interesante din activitatea bibliotecii pe parcursul celor 15 ani despre serviciile acordate, parteneriate și, în special, despre întâlnirile cu echipa de la Biblioteca Județeană „George Coșbuc” Bistrița-Năsăud.

Biblioteca „Adam Mickiewicz” – 15 toamne poloneze la Chișinău (15 ani de la inaugurare)

Programul evenimentelor, cu genericul *Biblioteca „Adam Mickiewicz” – 15 toamne poloneze la Chișinău*, a cuprins: festivitatea de deschidere a Zilelor Bibliotecii; recital literar-artistic cu participarea Școlii de Arte „A. Stârcea”; top 15 evenimente cu accent polon; gala partenerilor și cititorilor fideli; Maraton Cultural; vizite ghidate în bibliotecă; master-class *Fii eco și stilat, crează-ți propria torbiță în stil polonez*; expoziție de carte veche și rară *Cărți scrise de și despre A. Mickiewicz*; expoziție fotografică *Mica Polonie din Chișinău*; expoziție tematică *Personalități poloneze aniversare*; revistă bibliografică *15 ani de activitate a Bibliotecii „A. Mickiewicz” reflectată în presa poloneză*. Programul a inclus și inaugurarea *Mini-bibliotecii de carte veche* și o manifestare festivă intitulată.

Festivaluri

Festivalul Etniilor

Tradiționalul Festival Republican al Etniilor cu genericul *Unitate prin diversitate*, ediția a XXI-a, s-a desfășurat la 18 septembrie în Grădina Publică „Ștefan cel Mare și Sfânt” din Chișinău. Evenimentul este organizat conform *Strategiei de consolidare a relațiilor interetnice și a Convenției – cadru pentru protecția minorităților naționale*. La aceasta frumoasă tradiție, deja de mulți ani participa și cele șase biblioteci ale minorităților naționale din cadrul BM. Obiectivul Festivalului este valorificarea și perpetuarea tradițiilor minorităților naționale, precum și dezvoltarea dialogului intercultural, consolidarea relațiilor de prietenie între reprezentanții diferitor etnii, care locuiesc pe teritoriul țării, în contextul integrării europene a Republicii Moldova.

În cadrul festivalului, cei interesați de diversitatea culturală autohtonă au vizitat diverse curți etnice, au urmărit spectacolele artiștilor profesioniști și ansamblurilor minorităților naționale, luând cunoștință de porturile populare, dansurile, obiceiurile și tradițiile specifice diverselor etnii.

Cele șase biblioteci-filiale ale BM „M. Lomonosov”, „A. Mickiewicz”, „H. Botev”, „M. Ciachir”, „I. Mangher”, „L. Ukrainka” au fost implicate activ în desfășurarea evenimentelor și serviciilor care contribuie la dezvoltarea competențelor multilingvistice și interculturale, la promovarea lecturii și tradițiilor diferitor etnii.

Festivalul Cărții Evreiești

Festivalul Cărții Evreiești, organizat de Filiala „I. Mangher”, a ajuns la cea de-a XXVI-a ediție. Programul festivalului a cuprins mai multe evenimente: expoziția intrărilor noi de carte evreiască, discuții/dezbateri, ateliere de lectură, prezentări video, ateliere de creație, conferința literară în baza cărții *Basme* de Kornei Ciukovski.

Festivalul-concurs Republican de Creație Artistică „Floarea Omeniei”, desfășurat la Filiala „O. Ghibu”, este un eveniment cu caracter republican, deschis participării tinerilor care își fac studiile în cadrul instituțiilor de învățământ profesional tehnic postsecundar din Republica Moldova care se desfășoară la inițiativa I.P. Centrul de Excelență în Energetică și Electronică, începând cu anul 2011. Scopul festivalului este de a valorifica creația literară a poetului Grigore Vieru în vederea sensibilizării culturale și exprimării artistice a tinerilor.

Festivalului Internațional „Europoezia”, ediția a VII-a, Brăila, România (30 septembrie 2022).

Filiala „Alba Iulia”, împreună cu cei 40 de poeți europeni (Turcia, Belgia, Franța, Luxemburg, Italia, Ungaria, Spania, Portugalia, Grecia și România), scriitori de renume internațional, a participat la întâlniri tematice, lecturi publice, lansări de carte, recitaluri de muzică și poezie și vizite cu scop de promovare a culturii brăilene.

Festivalul literar „Mihai Eminescu”, ediția a XV-a

Organizat de Consiliul local al Comunei Dumbrăveni, județul Suceava, România, la 15 iunie 2022, Festivalul a reunit personalitățile marcante a căror activitate este axată pe valorificarea operei lui Mihai Eminescu. La festival a participat dna Elena Dabija de la Centrul Academic Eminescu cu comunicarea *Mihai Eminescu în artefacte*.

Festivalul „Primăvara românească, pretutindeni!”

La acest festival, organizat de Fundația Romanian Business School în parteneriat cu Școala Metropolitană ARC și Școala de Gramatică de la București, au participat cititorii Bibliotecii „Ovidius”, și anume la Concursul Internațional de Limbă, Cultură și Civilizație Românească, desfășurat în cadrul festivalului. Evenimentul s-a desfășurat sub patronajul Comisiei Naționale a României pentru UNESCO. Fiecare comunitate a fost reprezentată de copii din România, Republica Moldova și Diaspora, profesori de limba română, bibliotecari, familiile participanților, invitați din fiecare școală/comunitate, invitați speciali ai organizatorilor, scriitori, sponsori ai concursului. Pe parcursul a trei zile de evenimente și întâlniri memorabile cu personalități din România din diverse domenii: muzică, literatură, teatru, dialoguri cu deosebiții dascăli de la Școala de Gramatică, București,

inițiatorii Platformei „Cuvinte românești”, participantele de la Biblioteca „Ovidius”: Victoria Bulat, Maria-Magdalena Dragancea, Alina Nigai, Lavinia Nigai, Mihaela Mămăligă, Andreea Suman, eleve la IPLT „Mihai Viteazul”, au obținut punctajul maxim la proba teoretică *Secțiuni: Gramatică și comunicare, Literatură și cultură, Tradiții și obiceiuri, Povestea și povestirea audio* și locul patru la proba practică – ediția 2022. Învingătoarele s-au învrednicit de premii bănești (400 ron) și diplome.

Feedback din partea partenerilor de la București: „*Dragostea pentru lectură și pentru limba română a micilor cititori ovidieni de la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” din Chișinău – filiala „Ovidius” este impresionantă! Premiați și acum, la a doua ediție a festivalului nostru „Primăvara românească, pretutindeni!”.* Vă așteptăm cu drag și la ediția de anul viitor! Felicitări celor care înțeleg misiunea educativă a unei biblioteci.”

Expoziția Internațională-concurs Învingător prin artă, ediția a XII-a, 2022, desfășurată la Filiala „Ovidius”, în parteneriat cu Asociația Cultural-Științifică „Vasile Pogor” din Iași, Liceul Tehnologic UCECOM, Liceul Teoretic „S. Haret”, Școala de Arte Plastice „Alexei Șciusev”, Chișinău, LTE Universitatea de Studii Europene din Moldova. La secțiunile artă decorativă și creație literară, tematica lucrărilor a reprezentat: desene – personajul preferat, creație literară, felicitări, colaje, grafică, acuarelă, fotografii, afișe pe teme joc și joacă etc. Expoziția a fost realizată în beneficiul copiilor, dar și al cadrelor didactice din învățământul preuniversitar, promovând serviciile educaționale ale instituțiilor partenere.

Ziua Siguranței pe Internet

Pe 8 februarie 2022 a fost marcată *Ziua Siguranței pe Internet/Safer Internet Day (SID)*. A 19-a ediție a repetat subiectul anului trecut *Împreună pentru un internet mai bun!* (Together for a better internet!), având ca scop promovarea utilizării respectuoase, responsabile și sigure a tehnologiilor în rândul copiilor, tinerilor, adulților, astfel contribuind împreună la crearea unui internet mai bun. Șase filiale ale BM „B.P. Hasdeu” (Traian, „A. Donici”, „A. Mickiewicz”, Biblioteca Publică de Drept, „Alba Iulia”, Biblioteca Centrală) au organizat evenimente dedicate acestui subiect, implicând tineri și adulți. Postările referitoare la *Ziua Siguranței pe Internet* pot fi vizualizate pe paginile de Facebook instituționale. Cea mai importantă activitate s-a desfășurat la Biblioteca centrală – întâlnirea cu Gheorghe Pantaz, directorul Serviciului Tehnologia Informației și Securitatea Cibernetică (Serviciu electronic guvernamental).

Programe/evenimente de promovare a patrimoniului local

Viziunea Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” este de a redescoperi orașul ce are mai multe fațete, mai multe identități și, deseori, rămâne un oraș necunoscut. În același timp, Chișinăul este alcătuit din comunități de oameni, unde activează personalități remarcabile, și care devin cunoscute de publicul larg, datorită evenimentelor inedite, organizate la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, care plasează urbea în centrul valorilor europene.

Cercetarea patrimoniului local

În acest an aniversar, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, ca instituție de cultură a cărei prioritate strategică este Chișinăul, și-a concentrat eforturile în vederea promovării și valorificării patrimoniului chișinăuian. În anul 2022 Secția „Memoria Chișinăului” a elaborat și editat trei volume: ***Bibliografia Municipiului Chișinău 2011*** (1 631 descrieri bibliografice 6 indexuri); ***Bibliografia Municipiului Chișinău 2012*** (1 865 descrieri bibliografice 6 indexuri) – care cuprind o serie de informații cu referire la diverse aniversări, inaugurări, festivaluri, lansări care creează o imagine specifică a anului; ***Biblioteca Municipală în presa anilor 2012-2021*** (3 137 descrieri bibliografice 6 indexuri) – care are ca obiect de cercetare imaginea Bibliotecii Municipale reflectată în presa periodică de la noi și din alte țări. Această ediție cuprinde bilanțul activității BM din ultimii 10 ani, în total **3 137** articole publicate în presa periodică și culegeri, care reflectă activitatea bibliotecii și promovarea în mass-media.

A continuat colaborarea cu Banca Națională a RM, pentru care au fost identificate date aniversare ale Chișinăului pentru anii 2023-2024 (150 de date aniversare).

În 2022 au fost redactată și completată Rubrica *Chișinăul de azi*, care a fost inițiată pe blog în anul 2021 cu 365 de postări, peste 3000 de date. Pe parcursul anului pe pagina Secției de pe Facebook au fost prezentate cele mai importante evenimente din istoria zilei și semnificația ei pentru Chișinău, însoțite de ilustrații caracteristice evenimentului dat. În total au fost publicate 131 de file de calendar.

Colecția de exponate a Bibliotecii Municipale „B. P Hasdeu”

În decursul anilor, Biblioteca Municipală a primit o mulțime de trofee, medalii, diplome și alte distincții, în semn de apreciere sau cadou, de la diverse instituții, personalități de vază și oaspeți din Republica Moldova precum și din afara țării. Printre aceștia se numără: Președintele României Klaus Iohannis, Primăria Municipiului Chișinău, Biblioteca Metropolitană București, Primăria Municipiului Bârlad etc.

Pentru a face vizibilă galeria de trofee, medalii, diplome ale Bibliotecii Municipale, Secția „Memoria Chișinăului”, cu prilejul aniversării a 145 de ani de la fondarea Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, la 15 iulie 2022, a creat și lansat site-ul *Colecția specială a Bibliotecii Municipale „B. P. Hasdeu”* (sites.google.com/view/suvenirele-bibliotecii-hasdeu/pagina-de-pornire) unde este reprezentată colecția respectivă, care urmează să fie completată în timp. Site-ul este alcătuit din cinci compartimente, după cum urmează: *Medalii, Trofee, Plachete, Diplome, Cărți-cadou*. Fiecare compartiment prezintă obiectele clasificate în conformitate cu filiala care le deține, însoțite de o mică descriere. La moment, pe site sunt incluse 31 de medalii, 16 diplome, 8 plachete, 21 trofee etc. din filialele: „Târgu-Mureș”, „Transilvania”, „H. Botev”, „Alba Iulia”, „Ovidius”, Centrul Academic Eminescu.

LiteraTur

În ziua de 17 iunie anul curent Secției „Memoria Chișinăului” a lansat Proiectul *LiteraTur* care are scopul de a reflecta, într-o formulă accesibilă publicului contemporan, viziunea scriitorilor care au vizitat și au scris despre orașul Chișinău. Proiectul presupune crearea podcasturilor, iar fiecare episod abordează opera unui nou scriitor, ale cărui texte au legătură cu viața orașului. În 2022 a fost elaborat un podcast dedicat lui Geo Bogza, unde este descris periplul scriitorului și jurnalistului român Geo Bogza (1908-1993) pe tărâmurile Basarabiei și, în special, prin Chișinău.

Chișinăul la reportofon

Proiectul *Chișinăul la reportofon*, inițiat în anul 2020, este o încercare de a ne recupera amintirile. În anul de referință proiectul s-a completat cu șapte interviuri noi. Interviurile au fost publicate pe blogul *Chișinău, orașul meu*, la rubrica dată, în limbile română și rusă. În anul de referință au fost realizate șapte interviuri: *Mihail Muntean – cântăreț moldovean și pedagog* (tenor lirico-dramatic, Artist al Poporului din Republica Moldova); *Elena Bontea – pictoriță* (Maestru în Arta. Interviul a fost republicat la ziarului „Timpul”); *Gheorghe Petraru – actor* (Teatrul „Eugene Ionescu”); *Alexandr Palei – pianist și dirijor moldo-american* (Artist al Poporului din Republica Moldova); *Iulian Caranfil – cântăreț* (Formația „Contemporanul”); *Veaceslav Ignatenco – artist plastic* (Maestru în Arta); *Valentina Țîmbalî – doctor în biologie (șefa Laboratorului de Plante Tropicale a Grădinii Botanice)*. În aceste interviuri au fost incluse peste 55 de fotografii de epocă, originale, din colecții personale. S-au aflat detalii noi, valoroase pentru reconstituirea atmosferei Chișinăului de altădată.

Dialogurile bibliotecii

Pe blogul *Chișinău, orașul meu* a fost inițiată rubrica **Dialogurile bibliotecii**, care propune scurte prezentări ale unor poeți contemporani, care au scris despre Chișinău. În cadrul rubricii se publică câte un poem scris de aceștia, dar și o lectură video a poemului care sunt postate pe canalul Youtube și pe pagina de Facebook a Secției „Memoria Chișinăului”. În anul 2022 au fost realizate interviuri cu scriitorii: Vitalie Vovc, Ionela Hadârcă, Ivan Pilchin, Vitalie Răileanu, Andrei Scifos, Constantin Cojan, Arcadie Suceveanu. Interviuri și alte materiale video cu artiști din alte țări: Amelia Gheorghită, Andrew Davidson-Novosivschi, Jan Cornelius, Florin Lăzărescu, Slava Svitova, Ionel Ciupureanu, Valeriu A. Cuc, Cosmin Perța, Vadim Șterbate.

De asemenea, pe canalul YouTube rubrica *Dialogurile Bibliotecii*, susținută de A. Vakulovski, s-a completat cu recitaluri de texte despre Chișinău: Dumitru Fanfarov – Celebrare Chișinău; Maria Pilchin – O noapte cu Grișa Kotovski; Veronica Ștefăneț /Chișinău 585/; Emilian Galaicu-Păun – Chișinău; Nicolae Popa – La Porțile Orașului Chișinău; Iulia Iaroslavschi – poeme; Lena Chilari /Chișinău 585/; Vlad Drăgoi /Chișinău 585/; Jan Cornelius despre Chișinău; Florentin Popa /Chișinău 585/; Andrei Gamart – Haide; Artur Cojocar – poeme despre Chișinău.

BiblioTur

Serviciul **BiblioTur** revine în 2022 după doi ani de pandemie. În luna ianuarie au fost organizate trei excursii pentru liceeni din or. Drochia și Criuleni (58 participanți).

În perioada 2-9 ianuarie 2022; 17-18; 24-25 decembrie 2022, Secția „Memoria Chișinăului” a participat, la inițiativa Primăriei Municipiului Chișinău, în cadrul programului *Cunoaștem Chișinăul cu Moș Crăciun* – ruta specială a troleibuzului turistic lansată pentru copiii și părinții lor în zilele de sâmbătă și duminică unde au descoperit povești, legende urbane, poezii, cântece despre Chișinău. Astfel, în perioada sărbătorilor de iarnă, bibliotecarii Secției „Memoria Chișinăului” au realizat 30 de excursii pentru copii. De Ziua Copilului și de Ziua Funcționarului Public au fost efectuate 4 excursii la care au participat peste 100 de persoane.

Welcome to Chișinău

Secția „Memoria Chișinăului” a realizat o serie de interviuri cu turiști străini din Spania, Italia și Peru. Oaspeții orașului ne-au împărtășit impresiile despre capitală și despre chișinăuieni, comparând Chișinăul cu orașul lor de origine. Astfel, menționăm următoarele interviuri din rubrica *Welcome to Chișinău* din 2022: interviu cu Violeta Azpiazu, turistă din Spania – *Violeta Azpiazu: „By the time I was there, Madame Butterfly’s Opera was being staged, and that evening was perfectly*

delicious; interviu cu Ivan Salas, turist din Peru – *Din America de Sud... la Chișinău!*; interviu cu Enrico Filippo Mele, turist din Italia – *Enrico Filippo Mele: „I was seriously thinking to come to live in Chisinau”*. Interviuurile au fost traduse din limba engleză în română și rusă, pentru a fi disponibile publicului, și publicate pe blogul *Chișinău, orașul meu*, dar și pe rețelele sociale Facebook, LinkedIn.

Elementul deosebit din acest an a fost faptul că turiștii la final de excursie acordau un interviu despre impresiile sale vizavi de orașul Chișinău care au fost plasate pe blogul *Chișinău, orașul meu*.

Zilele Chișinăului *Chișinău, oraș drag!*

Cu scopul valorificării și promovării patrimoniului cultural-istoric al capitalei, în perioada 16-18 iulie 2022, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” și Secția „Memoria Chișinăului” au organizat **Zilele Chișinăului** cu genericul *Chișinău, oraș drag!*. Evenimentul a fost planificat în contextul unei ample activități culturale – Festivalul *Te salut, Chișinău!*, organizat de Direcția Cultură a Primăriei Municipiului Chișinău (14-17 iulie 2022). *Zilele Chișinăului* au inclus diverse activități dedicate orașului și oamenilor săi, dintre care:

- Prezentarea monografiei *Chișinăul de altădată (1436-1812)*, autori acad. Andrei Eșanu și dr. Valentina Eșanu cu prezența: acad. M. Cimpoi, dr. hab. Aliona Grati, dr.hab. Sergiu Musteață, Alexandru Corduneanu;
- Lecție publică *Turiștii despre Chișinău sovietic*, susținută de dr. hab. Aliona Grati, întregită de o expoziție inedită de cărți poștale de epocă *Chișinăul în imagini (sec. XX)*;
- Lansarea celui de-al 82-lea număr al Revistei BiblioPolis, consacrat Chișinăului, cu prezența autorilor de articole și interviuri;
- Lansarea site-ului *Colecția specială a Bibliotecii Municipale „B. P. Hasdeu”* (sites.google.com/view/suvenirele-bibliotecii-hasdeu/pagina-de-pornire) care cuprinde cele mai importante trofee, diplome, medalii obținute de BM pe parcursul anilor;
- Lansarea spotului video, dedicat Chișinăului, elaborat în premieră, cu monumentele lui Ștefan cel Mare, Arcul de Triumf, Primăria mun. Chișinău, Sala cu Orgă. Secvențele video au fost filmate cu ajutorul unei drone cu ajutorul voluntarului SMC Cătălin Carmari, care a asigurat partea tehnică a videoclipului;
- Elaborarea culegerii *Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”* (date din istoria clădirii).

Ca în fiecare an, SMC vine de *Zilele Chișinăului* cu teste, jocuri noi. Au fost elaborate două teste noi *Să ne cunoaștem arhitecturii Chișinăului* (cele mai importante edificii ale orașului și cei care au stat la baza creării lor), *Cât de atenți sunteți* (test de atenție) ambele elaborate în aplicația Quizizz.

Evenimentele consacrate Chișinăului se organizează nu doar în cadrul *Zilelor Chișinăului* sau *Hramul Orașului*, dar pe parcursul întregului an.

Activitatea filialelor Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” în promovarea patrimoniului local Chișinău

Susținerea uneia dintre prioritățile naționale *Aprofundarea rolului bibliotecii de garant al memoriei locale*, au fost racordate la evenimente de consemnare a datelor remarcabile, locurilor istorice, personalităților chișinăuiene ce țin valorificarea istoriei și culturii orașului Chișinău.

Pe parcursul anului 2022, filialele BM s-au implicat activ în marcarea celor 586 de ani de la prima atestare documentară a orașului Chișinău, prin diverse acțiuni de interacțiune cu comunitatea chișinăuiană. Putem menționa seria de activități consacrate orașului: expoziții (de carte, de fotografii, de pictură), prezentări de carte, lecții publice, discuții/dezbateri, evenimente muzical-literare, recitaluri de poezie. Tradițional, în *Zilele Chișinăului* se organizează întâlniri cu personalități chișinăuiene. În acest an, utilizatorii BM s-au întâlnit cu savanți, scriitori, pictori, arhitecți, compozitori, prezentatori etc., care au vorbit despre activitate și despre oraș. *Zilele Chișinăului* au coincis cu Programul *Provocarea Verii*, de aceea filialele au organizat multe excursii prin capitală. De asemenea, concursurile și jocurile intelectuale de verificare a cunoștințelor, elaborate de Secția „Memoria Chișinăului” erau la ordinea zilei, fiind tot mai populare în rândul copiilor.

Orașul Chișinău și oamenii lui a fost promovat prin expoziții și prezentări de carte, evenimente literar-artistice, discuții, concursuri literare și de erudiție, excursii virtuale, articole publicate pe blog, teste online. Au fost organizate 46 de **expoziții de carte** cu diferită tematică: *Chișinău – oraș prosper*, *Chișinăul în trecut și prezent* („H. Botev”); *Chișinău în literatură*; *Chișinău orașul meu* (Codru); *Suburbiile Chișinăului* (de Arte „T. Arghezi); *Мой любимый город*; *Chișinău de ieri și de azi* („I. Mangher”); *Eu sunt o carte despre Chișinău*; *Chișinău, Leagăn, Suflet și Lumină* („Transilvania”); *Chișinău – leagănul inimii mele* și expoziția virtuală *Chișinăul inimii mele* (M. Drăgan); *Cărți despre Chișinău*; *Всё мне дорого в этом городе* („L. Ukrainka”); *Cu drag de tine, oraș iubit* (N. Titulescu); *Te salut, Chișinău* („M. Lomonosov”); *Descoperă Chișinăul altfel* („V. Belinski”); *Chișinău – intonația viselor noastre* („Târgu-Mureș”); *Orașul meu din albe flori de piatră...* (BC).

În ultimii ani observăm că orașul Chișinău inspiră artiștii plastici, fotografi, iar operele lor sunt vernisate în filiale BM: **vernisaaje / expoziții de pictură, expoziții originale de fotografii (15)**: *Chișinău – orașul meu de vis*; *Chișinăul în culori de Lică Sainciuc* („O. Ghibu”); *Chișinăul e frumos în orice anotimp* (N. Titulescu); expoziție inedită de cărți poștale de epocă *Chișinăul în imagini /sec. XX/*

(SMC); vernisarea expoziției de pictură a artistului plastic Mihai Mungiu; expoziție de fotografii *Mica Polonie din Chișinău* („A. Mickiewicz”); expoziție de fotografii *Imaginea Chișinăului în obiectiv* a fotografului Ion Chibzii („Maramureș”); vernisaj de pictură *Te salut, Chișinău*: expoziție personală a maestrului Anatol Gherasimov („Transilvania”); vernisarea expoziției de pictură *Te salut, Chișinău* semnată de artistul plastic Gheorghe Munteanu (BC) ș.a.

Lansări de carte (2): *Chișinăul interbelic. Alte evocări (Ne)sentimentale*, îngrijită de Diana Vrabie; lansarea Colecției *Memoriile Basarabiei*, apărută la editura „Știința” (BC).

Prezentări de carte (22): *Chișinăul de alte data* de Andrei Eșanu și Valentina Eșanu (BC); *Chișinău ascuns* de Lică Sainciuc („H. Botev”, „L. Ukrainka”); *Chișinăul de ieri și de azi*; *Chișinăul din inima noastră*; *Chișinăul și Chișinăuienii de Iurie Colesnic* de Iurie Colesnic, *Chișinău – bulevarde, străzi, piețe, parcuri. Ghid enciclopedic*, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” („Târgu-Mureș”) etc.

Lecții publice (21) la care sunt invitați specialiști în diverse domenii: *Turiștii despre Chișinău sovietic* susținută de dr. hab. Aliona Grati (SMC); *Formarea și dezvoltarea orașului Chișinău până în sec. XIX* susținut de dr. arhitect Sergius Ciocanu („H. Botev”); *Basarabia în cadrul Imperiului Rus: evoluția politică, social-economică și culturală* prezentată de Cristina German, lector univ. („H. Botev”); *Mărturii despre Chișinău din secolul XIX, începutul secolului XX* cu invitatul Viorel Bolduma, profesor de istorie și educație pentru societate, lector univ.; *Patrimoniul arhitectural al Chișinăului* cu invitata Cristina Gherasim, dr. în istorie, cercetător șt. superior, conf. univ. („Târgoviște”); Elina Bolgarina, Zinaida Matei, Vladimir Tarnakin, Aleksandr Pavlov, Mihail Orlov ș.a. au susținut lecții publice la Filiala „M. Lomonosov. Alte lecții publice cu personalități, precum Ion Negrei, istoric; Aliona Grati, scriitoare, critic literar, dr. hab. în filologie, profesor universitar; Gheorghe Budeanu, jurnalist au fost organizate la Filiala „Alba Iulia”.

Pe lângă **întâlnirile cu scriitorii (122)**, filialele BM au organizat **întâlniri cu personalități chișinăuiene (28)**: Aliona Grati, scriitoare, critic literar, dr. hab. în filologie, prof. univ., Dumitru Apetri dr., colaborator în cadrul AȘM; Florentin Leancă, artist plastic; Ștefan Urâtu, apărător al drepturilor omului; Iurie Ciocan fost președinte al Comisiei Electorale Centrale din Republica Moldova („Alba Iulia”). Marina Usataia, arhitect; Veronica Ternavschi, pictor („A. Mickiewicz”). Sergius Ciocanu, arhitect, dr. în studiul artelor; Eugen Doga, compozitor (de Arte „T. Arghezi”). Chiril Moțpan, lector superior, membru al Uniunii Jurnaliștilor din Moldova; Veronica Cumpăna, Centrul de Sănătate Prietenos Tinerilor; Grigore Plămădeală, pictor, grafician, artist plastic; Liuba Jignea-Suveică, prof. univ., director adjunct al ANP; Liudmila Zghibarța, director al Centrului de Instruire al

ANP; Margareta Chitcatii, pictor, caricaturist („Ștefan cel Mare și Sfânt”). Ion Iachim, prozator și publicist („Maramureș”). Ronin Terente, poet, actor, prezentator; Garry Cozma, actor; Dana Chicu sportivă, fotbalista echipei Goliador Chișinău; Sanda Porubin, prezentatoare TV; Gabriela Lungu, actrița, directoarea Teatrului Municipal de Păpuși „Guguță” din Chișinău; Traian Stoianov, prezentator TV („Târgu-Mureș”). Feodor Kaunov, inginer-constructor; Alexandr Postolache, poet, medic („M. Lomonosov”). Ion Negrei, dr. în istorie („Ovidius”), Leonid Popescu, artist plastic (Biblioteca Centrala) ș.a.

Pe parcursul anului utilizatorii BM au făcut cunoștință cu istoria și legendele orașului, străzile, parcurile, monumentele și personalitățile notorii ale Chișinăului prin intermediul 27 de **discuții tematice**.

În ultimii ani, datorită Programului *Provocarea verii* observăm o implicare pronunțată a filialelor în organizarea excursiilor. În anul 2022 au fost organizate **103 excursii**: *Pe Urmele Polonezilor din Chișinău; Centrul Vechi istoric al Chișinăului; Muzeul Regiei Transport Electric din Chișinău; Stația de pompieri din Chișinău; Prima stație de reciclare și sortare a gunoiului din oraș etc.* („A. Mickiewicz”), *Chișinăul Evreiesc; Strada bibliotecii mele* („I. Mangher”); *Muzeul Regiei Transport Electric din Chișinău; Parcul Dendrarium; Aleea Clasicilor; Librăria „M. Eminescu”* („L. Ukrainka”); *Parcurile: Serghei Lazo, Trandafirilor; Parcul Catedralei; Teatrul Național „M. Eminescu”* („Ștefan cel Mare și Sfânt”); *Complexul Memorial „Feciorilor Patriei – Sfântă Amintire”; Monumentul Guguță, Pretura sectorului Râșcani, Tipografia Centrală* („Târgu-Mureș”) ș.a.

Concursuri de erudiție, teste, jocuri (22): *Cunoaștem Chișinăul* (M. Drăgan); *Chișinăul de azi, Chișinăul de altădată; Quiz-ul Urme poloneze în Chișinău* („A. Mickiewicz”); *Ce cunosc eu despre Chișinău?; Călătorie prin labirint* („L. Ukrainka”); teste inteligente: *Cunoaște-ți Chișinăul mai bine; Ce ne spun imaginile* („N. Titulescu”); *Explorăm străzile Chișinăului; Cât de bine cunoașteți Chișinăul; Ghiciți edificiile din Chișinău* („Alba Iulia”); asamblarea pieselor din puzzle *Chișinău-Orașul* („Târgu-Mureș”), *50 de întrebări despre Chișinău; Знаешь ли ты Кишинев?* („M. Costin”) etc.

Ateliere de creație (7): atelier de scriere creativă a unui text dedicat Chișinăului cu Ronin Terente („Târgu-Mureș”); **atelier de desen**: *Chișinăul în culori; Chișinău – oraș de vis* („M. Drăgan”); *Primăvara în Chișinău; Desenăm în acuarelă orașul drag, Chișinău!* („A. Mickiewicz”); *Chișinău, orașul meu drag* („N. Titulescu”).

Spectacole, medalioane, recitaluri de poezii (5): *Cu dragoste de Chișinău* („Transilvania”); *Orașul meu – mândria mea* („Maramureș”) ș.a.

Reviste bibliografice (11): *Cărți despre Chișinău, Trăiește scriitorul în Chișinău* etc.

Pe **blogurile** filialelor au fost plasate 26 de postări despre Chișinău și au fost create **11 povești digitale**.

Impact: În total, pe parcursul anului au fost organizate și desfășurate **391** de evenimente dedicate Chișinăului, care au oferit utilizatorilor oportunitatea să cunoască, să consolideze și să-și verifice cunoștințele despre Chișinău.

Blogul *Chișinău, orașul meu*

În anul 2022, mediul online a rămas prioritar pentru promovarea activității Secției „Memoria Chișinăului”, dar și a Chișinăului.

În anul 2022, blogul *Chișinău, orașul meu* a avut un total de **46 601 de vizualizări și 24 256 de vizitatori unici**, cu 11 157 mai multe vizualizări și cu 7 275 mai mulți vizitatori decât în anul 2021, fiind completat cu **84** de articole noi. În acest a creșterea cifrelor se datorează faptului că Secția „Memoria Chișinăului” a pus accent în mare parte pe promovarea colecției de cărți și colecției filatelice, elaborând tot mai multe articole proprii care valorifică bagajul de informații disponibil în Secție.

Programe/servicii pentru persoane defavorizate

Ediția XI-a a **Colocviilor de vară** din anul curent (6 iunie), a întrunit comunitatea de bibliotecari ai BM sub genericul *Biblioteca pentru seniori* și s-a axat pe o temă mai specifică: atragerea la lectură a vârstnicilor. Descierea *Colocviilor de vară* este reflectată la compartimentul respectiv.

În anul 2022, **Filiala „I. Mangher”** a continuat să livreze servicii pentru persoanele defavorizate. Cei 452 de beneficiarii ai Centrului de zi „HESED Iehuda” din Chișinău, persoanele cu vârsta de 65+, au fost implicați în 15 activități de socializare: ateliere de lectură, discuții tematice, lansări și prezentări de publicații. Pentru utilizatorii bibliotecii cu vârsta de 50+, în cadrul Clubului *Modul sănătos de viață*, au fost realizate activități de gimnastică curativă și discuții tematice despre alimentația sănătoasă. Ședințele practice includeau și un complex special de exerciții fizice și proceduri în zonele problematice ale organismului. Clubul și-a extins activitatea sa și cu o grupă specială a persoanelor cu gradul de invaliditate 2 și 3. Cele 14 ședințe ale clubului la care au participat 142 de seniori au contribuit la starea de bine și au schimbat preferințele de alimentare a persoanelor de vârsta a treia. În parteneriat cu Comunitatea evreiască și cu sinagoga, în bibliotecă funcționează un program pentru copii autiști. Acești copii beneficiază de suportul specialiștilor profesioniști din organizațiile evreiești: pedagogi, psihologi, defectologi. De asemenea pentru

participanții de la Centrul de reabilitare pentru copii cu dizabilități „Atenție”, biblioteca organizează ateliere de lectură, ateliere de creație, excursii, concerte, spectacole.

Clubul *65+ Eu pot! Eu vreau! Eu merit!* pentru seniori la **Filiala M. Costin** a devenit popular printre cititorii – pensionari ai bibliotecii. Aceasta este determinată de atmosfera caldă, plăcută, liberă și de o comunicare firească. Seniorii povestesc despre viața și pasiunile lor, fac schimb de sfaturi utile, ascultă muzică, recită poezii, propun teme pentru următoarele ședințe, se familiarizează cu publicațiile recent apărute, își găsesc prieteni noi și, evident, ei nu se mai simt atât de singuratici. În cadrul serviciului au fost desfășurate 71 de activități la care au participat 341 de seniori.

La **Filiala „Ștefan cel Mare și Sfânt”** în cadrul Clubului *Vârsta de aur* a fost oferit suport și persoanelor de vârsta a treia. Una din problemele de ordin psihologic cu care se confruntă vârstnicii este singurătatea. Clubul a fost conceput anume pentru a răspunde nevoilor și problemelor întâmpinate de vârstnici. Cele 10 ședințe la care au participat 62 de seniori au contribuit la îmbunătățirea calității vieții și la incluziunea socială a persoanelor pensionate.

Filiala „M. Lomonosov” oferă mai multe servicii pentru persoanele de vârsta a treia. Obiectivele de bază ale acestor servicii sunt: dezvoltarea abilităților de utilizare a dispozitivelor mobile; stimularea comunicării și includerea persoanelor în viața socială activă prin discuții despre carte și literatură, prin întâlniri cu personalităților din domeniul literar-artistic; studierea istoriei, culturii, arhitecturii Chișinăului; educarea pentru modul sănătos de viață. Serviciile *Врачебные секреты здоровья, Женский клуб ЗОЖ „Преображение”, Ceainicul galben: Facem cunoștință cu oamenii de creație, Salonul Elegia, Открытая книга, Klik. История Кишинева – любителям города, Connect Plus. Dispozitive mobile* – sunt populare și apreciate de circa 900 de chișinăuienii seniori care au obținut competențe și au comunicat cu semenii său în cadrul celor 78 de ședințe.

Serviciul *Lectură generoasă* cu genericul *Între maturi și pentru oricine* pe parcursul anului s-a realizat la **Filiala „Transilvania”**. 263 de persoane de vârsta a treia în cadrul celor 12 ședințe s-au întâlnit la bibliotecă pentru a discuta despre cărți, autori notorii, pentru a comunica, socializa și a se dezvolta cognitiv.

La **Filiala „Ovidius”** Serviciul *Șezători de altădată* de mai bine de șase ani tinde spre realizarea unui scop bine definit, ce constă în revalorificarea obiceiurilor și tradițiilor populare. 48 de persoane de vârsta a treia în cadrul celor 6 ședințe și-au promovat arta și dibăcia, au valorificat portul popular specific zonei basarabene.

Concluzii

Anul 2022, din fericire, ne-a transpus în totalmente spre mediul fizic, dar, totuși, nu am renunțat la avantajele serviciilor online. Astfel, pe parcursul anului, evenimentele și serviciile prestate de cele 27 filiale, au fost cu prezență fizică și doar pe alocuri online.

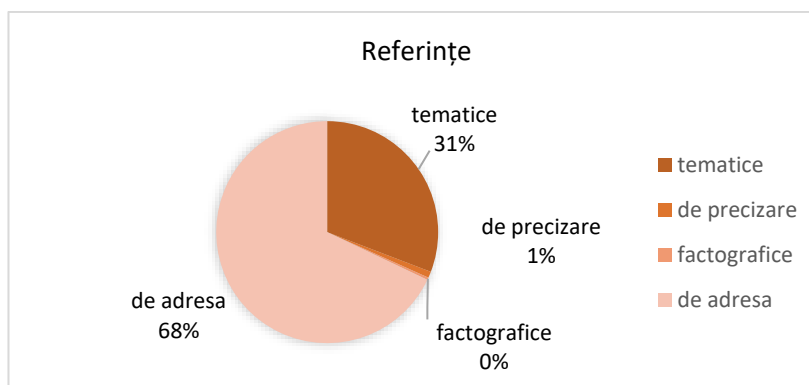
În acest context, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a fost mereu în acțiune, organizând **7 633** evenimente culturale, din care **1 902** expoziții de carte tradiționale și virtuale.

Aceste reușite caracterizează Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” drept o instituție viabilă, rezilientă și capabilă de a se ajusta circumstanțelor create și necesităților utilizatorilor. S-a mizat pe cel mai important factor care poate să influențeze benefic asupra transformării bibliotecii – inovația. Ne-am convins că doar prin oferirea serviciilor moderne biblioteca își va păstra rolul de promotor al schimbării de ordin cultural, educațional, economic și social. În acest sens, dinamica evoluției serviciilor Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” reprezintă un indicator al excelenței instituției în calitate de centru axat pe inovare, creativitate, schimbare, modernizare, regândire și implementare a multiplelor servicii orientate spre dezvoltarea comunității chișinăuiene.

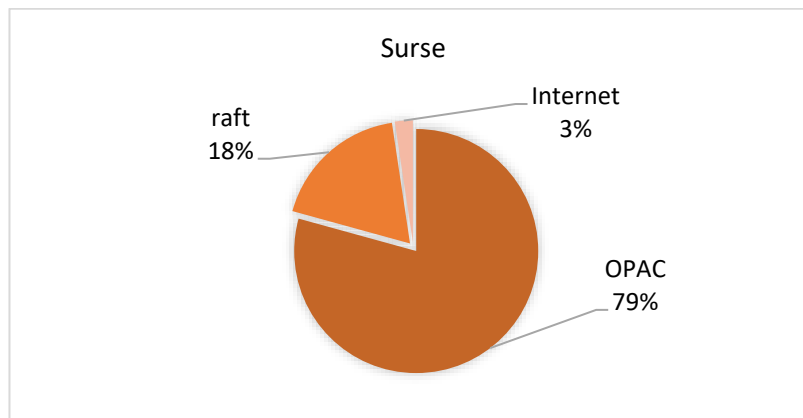
Servicii de referințe

Biblioreferințe

Pe parcursul anului 2022 utilizatorii s-au adresat la bibliotecă prin diferite căi (direct, prin telefon și email), adresând **4 194** de solicitări de diferit tip: tematice, factografice, de precizare și de adresă.

După criteriul *sursa de informație* referințele se grupează în felul următor:

Din totalul de referințe, 68% revine referințelor *de adresă* (disponibilitatea documentelor în bibliotecă), procentul de utilizare a OPAC-ului, ca sursă de informare, este argumentată de cele 79% din căutări.

Asistența informațională

În 2022 serviciul *Întrebă bibliotecarul*, gestionat de Secția tehnologia informației, inclusiv cu aportul colegilor din filialele BM „B.P. Hasdeu”, a înregistrat 1 069 (2021 – 1123) cereri, 1 010 căutări (2021 – 999), din care 738 de referințe adresate BPD, iar 331 înregistrate pe *Întrebă bibliotecarul*, disponibil pe hasdeu.md. Pe *Chat-ul* online s-au înregistrat 133 de cereri (2021 – 240 cereri) în cadrul a 98 de sesiuni (2021 – 180 de sesiuni). Pe *Întrebă bibliotecarul* și *Chat-ul online* utilizatorii au manifestat interes pentru subiecte precum: *prelungirea termenului de împrumut a cărții, filialele BM ce dețin cărți în limba rusă, Literatură la subiectul Meteorologie și climatologie, programul filialelor BM, documente de arhivă evacuate din Basarabia în 1940* ș.a.

Pe *Messenger* au fost adresate 1 630 întrebări, referitoare la: *programul bibliotecilor, reguli de participare la programele și concursurile bibliotecii, înregistrarea la concursuri, termenul de împrumut al edițiilor și modalitatea de prelungire, procesul de donare a cărților către bibliotecă, atitudinea personalului de bibliotecă față de utilizatori* ș.a.

Conform **solicitărilor informaționale** înregistrate, cea mai utilizată și productivă modalitate de comunicare cu utilizatorii bibliotecii este reprezentată de aplicația *Messenger*.

Servicii de dezvoltare a competențelor utilizatorilor

Programul de lectură *Chișinăul citește*

Programul *Provocarea verii*, ediția a IV-a

Concursul Premiile BM „B.P. Hasdeu” pentru debut în literatură

Proiectul Cultural Scriitorii pentru Capitală, Capitala pentru Scriitori

Întâlniri cu scriitori

UTILIZAREA BIBLIOTECII

Utilizatori

Pentru bibliotecă nu a fost niciodată mai important, ca în aceste timpuri pe care le parcurgem, să conecteze oamenii la informații exacte, să le ofere resurse, tradiționale și online, de încredere și servicii relevante. Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” este mândră să sprijine și să consolideze comunitățile, să aducă oamenii împreună și să creeze spații în care toată lumea se simte binevenită. De aceea, chișinăuienii apelează cu încredere la serviciile bibliotecii, fie că împrumută cărți, caută informații, cercetează, învață tehnologie sau își dezvoltă diverse abilități și competențe esențiale.

În 2022, an marcat de aniversarea a 145 de ani de la fondare cu dezideratul *O bibliotecă pentru oraș. O bibliotecă pentru fiecare*, BM „B.P. Hasdeu” a deservit peste **123 104** de utilizatori activi, ceea ce reprezintă 43,5% din utilizatorii înregistrați – **282 796** din chișinăuienii dețin card de acces la BM „B.P. Hasdeu” – sau 42,7% din populația municipiului Chișinău, care conform Recensământului din 2014 constituie 662 836 rezidenți. Din numărul total de utilizatori activi 64 014 (52%) utilizatori au vârsta *sub 16 ani*.

În anul de referință, comunitatea de utilizatori ai BM a sporit cu 15 631 persoane, care au primit cardul de acces la colecțiile și serviciile instituției, cu 3 917 utilizatori mai mult decât în anul 2021.

Deja al treilea an consecutiv, luna septembrie este luna Cardului de bibliotecă, perioadă în care biblioteca și serviciile ei sunt promovate intens prin intermediul Campaniei *Fii deștept! Ia un card inteligent la BM „B.P. Hasdeu”*. În acest an, Campania a atras la BM un număr record de utilizatori noi – 4 626 persoane, cu 831 persoane mai mult decât în anul precedent (în 2021 – 3 795 utilizatori noi; în 2020 – 2 734 utilizatori noi). Desfășurarea Programului *Provocarea verii* a sporit numărul utilizatorilor BM cu 298 persoane.

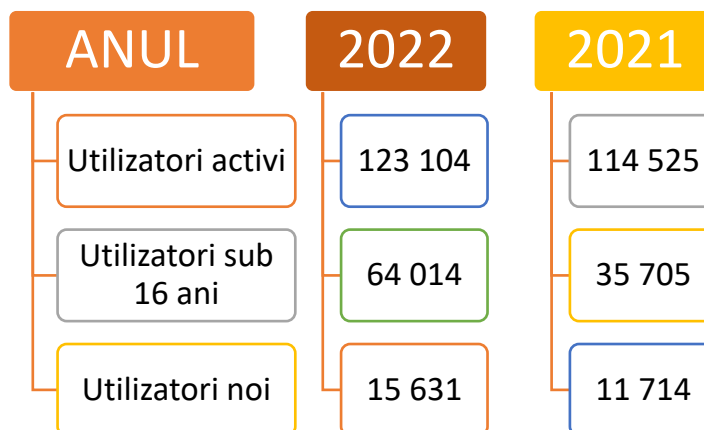
Biblioteca Municipală nu a rămas indiferentă față de soarta refugiaților din Ucraina (fugiți din calea războiului). Șase dintre filialele BM au fost implicate mai activ, oferind servicii educaționale și

de loisir pentru 1 489 de persoane (copii și adulți), din care 792 de utilizatori au primit card gratuit de acces la bibliotecă.

La fel, BM a acordat un ajutor important chișinăuienilor prin implicarea în cadrul Programul guvernamental *Ajutor la contor* (program de compensații pentru reducerea vulnerabilității energetice). În consecință aproximativ 2 000 de persoane au devenit utilizatori ai bibliotecii.

Utilizatori activi

Ultimii ani au fost ani dificili pentru întreaga societate nu doar pentru bibliotecă, dar BM a făcut față provocărilor în mod eficient și a furnizat în siguranță serviciile și resursele noastre esențiale. Am redeschis toate locațiile noastre disponibile cu servicii complete. Acest fapt a readus utilizatorii noștri în incintele filialelor, fapt demonstrat de indicatorii statistici de mai sus: comparativ cu anul 2021 numărul utilizatorii activi au crescut 8 579 (7%), iar numărul utilizatorilor noi cu 3 917 persoane (23%).

Cei mai mulți utilizatori noi au fost înregistrați la Centrul Academic Internațional Eminescu – 1 628 persoane, urmat de filialele: „Transilvania” (1 352), „L. Rebreanu” (1 119), „H. Botev” (1 012), Biblioteca Centrală (960), „Târgoviște” (883), „V. Ignatenco” (751) și „Alba Iulia” (736). Luna septembrie a fost luna în care s-a înregistrat cel mai mare număr de utilizatori noi – 4 626 persoane, ca urmare a desfășurării Campaniei *Fii deștept! Ia un card inteligent la BM „B.P. Hasdeu”*.

În medie, în anul de referință, per rețeaua de biblioteci BM, au fost înregistrați 1 303 utilizatori noi per lună (976 în 2021, 856 în 2020 și 898 în 2019), per filială au fost înregistrați 579 (434 în 2021, 313 în 2020 și 399 în 2019). Zilnic la BM s-au înregistrat 52,6 utilizatori noi (41,4 în 2021, 37 în 2020 și 37,5 în 2019) – 2 per zi per filială (1,5 în 2021, 1,4 în 2020 și 2019).

BM ocupă un loc important în viața chișinăuienilor, fapt confirmat de cele 282 796 persoane care dețin card de acces la BM, care constituie 42,7% din populația urbei (662 836 rezidenți).

Structura utilizatorului activ după statutul ocupațional

ANUL / CATEGORIA	2022	2021
Utilizatori activi	123 104 ↑	114 525
Intelectuali	16 865 (13,7%)	21 470 (18,7%)
Muncitori	5 293 (4,3%)	10 337 (9%)
Studenti	8 002 (6,5%)	12 972 (11,4%)
Elevi	64 014 (52%) ↑	42 804 (37,4%)
Preșcolari	8 617 (7%) ↑	2 902 (2,5%)
Pensionari	9 233 (7,5%)	4 601 (4%)
Șomeri	4 555 (3,7%)	6 617 (5,8%)
Alte categorii	6 525 (5,3%)	12 822 (11,02%)

În structura utilizatorului activ conform statutului ocupațional, cea mai mare pondere, de 64 014 persoane (52%), o au *elevii* din învățământul liceal și profesional tehnic de vârstă 7-19 ani, fiind o creștere considerabilă cu 21 210 utilizatori mai mult comparativ cu anul precedent (2021 – 42 804). Unul dintre motive este anularea restricțiilor pandemice, ce a readus această categorie de utilizatori la bibliotecă (în 2020 elevii constituiau 49,4% din utilizatorii activi). La creșterea numărului de utilizatori din această categorie a contribuit oferta de servicii și programe, dar și desfășurarea Campaniei *Fii deștept! Ia un card inteligent la BM „B.P. Hasdeu”* prin intermediul căreia au fost intens promovate serviciile bibliotecii în cadrul instituțiilor de învățământ. Este și o situație firească dat fiind faptul că, potrivit datelor prezentate de Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova, pe parcursul ultimilor 5 ani numărul elevilor în învățământul liceal a înregistrat o evoluție ascendentă de aproximativ 8%.

Categoria *elevi* este urmată numeric de categoria *intelectuali* care constituie 16 865 (13,7%) din numărul utilizatorilor activi, deși înregistrează o scădere de 4 605 persoane comparativ cu anul 2021 (21 470). Odată cu crearea repozițiilor instituționale (crearea și dezvoltarea arhivelor

electronice), informația necesară acestei categorii de utilizatori, preocupată în mare măsură de formarea și perfecționarea profesională, a devenit mult mai accesibilă, fapt ce a diminuat necesitatea de a veni la bibliotecă. În incinta bibliotecii intelectualii vin pentru a participa la diverse evenimente culturale: lansări de carte, întâlniri cu personalități, lecții publice etc., oferite preponderent în filialele Biblioteca Centrală, Centrul Academic Internațional Eminescu, „M. Lomonosov”, „I. Mangher”, Biblioteca Publică de Drept, „Ovidius”, „Transilvania”, „O. Ghibu”.

Categoria *pensionari*, în anul de referință, constituie 9 233 (7,5%) utilizatori și a înregistrat o creștere semnificativă cu 4 632 persoane, situându-se, astfel, pe poziția trei din numărul total de utilizatori activi. Acest fapt se explică prin revenirea acestei categorii la bibliotecă datorită anulării restricțiilor impuse de pandemie în anii 2020-2021, dar și implicării bibliotecii în programul guvernamental *Ajutor la contor* (program de compensații pentru reducerea vulnerabilității energetice) prin intermediul căruia pensionarii au redescoperit biblioteca.

Categoria *preșcolari* succede categoria *pensionari* cu 8 617 (7%) persoane, înregistrând o creștere sugestivă de 5 715 utilizatori (2021 – 2 902), fapt condiționat în mare măsură de programele și serviciile (inclusiv extramuros) dedicate acestei categorii de utilizatori.

Urmează categoria *studenți* cu 8 002 (6,5%), în descreștere cu 4 790 persoane (2021 – 12 972) comparativ cu anul precedent. Diminuarea acestei categorii de utilizatori este influențată în mare parte de migrația tinerilor care pleacă la studii peste hotare, dar și de accesibilitatea informației în mediul online: documente, baze de date, repozitoriile electronice ale instituțiilor superioare de învățământ din țară, dar și din întreaga lume. Conform datelor prezentate de Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova, la începutul anului de studii 2022/23, în învățământul superior numărul de studenți este în descreștere cu 4,8% față de anul de studii precedent.

În descreștere, în raport cu anul 2021, sunt și utilizatorii din *alte categorii* – 6 525 (5,3%) cu 6 297, *muncitori* – 5 293 (4,3%) cu 5 042 și *șomeri* – 4 555 (3,7%) cu 2 062. Aceste categorii, fiind dintre cele mai afectate de criza pandemică, au fost nevoite să se retragă din câmpul muncii, din cauza măsurilor de protecție instaurate, găsind alternativă la bibliotecă. Odată cu anularea restricțiilor – au revenit în câmpul muncii.

Structura utilizatorilor activi după vârstă

ANUL / CATEGORIA	2022	2021
Utilizatori activi	123 104	114 525
până la 16 ani	64 014 (52%) ↑	35 705 (31,2%)
17 – 34 ani	17 416 (14%)	44 321 (38,7%)
35 – 64 ani	32 441 (26,4%) ↑	29 868 (26,1%)
Peste 65 ani	9 233 (7,5%) ↑	4 631 (4%)

În structura pe grupe de vârstă a utilizatorilor, cea mai mare pondere, în acest an, revine utilizatorilor cu vârsta până la 16 ani, care constituie 52% (64 014) din numărul total de utilizatori activi. Această categorie a înregistrat o creștere semnificativă cu 28 309 persoane (2021 – 35 705), ca urmare directă a anulării restricțiilor impuse de pandemie. Redeschiderea bibliotecilor, reluarea activității depline a serviciilor, programelor și campaniilor explică revenirea copiilor și adolescenților la bibliotecă, confirmare servind și indicatorii statistici conform statutului ocupațional. Tot aici se regăsesc și copiii refugiați din Ucraina pentru care BM organizează diverse activități.

Utilizatorii cu vârsta între 35-64 de ani – 32 441 9 (26,4%) sunt într-o ușoară creștere cu 2 573, comparativ cu anul precedent (2021 – 29 868). Este un indicator bun, având în vedere că 39% din populația municipiului Chișinău, potrivit datelor prezentate de Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova, o constituie persoanele din această categorie de vârstă. Ponderea acestei categorii de vârstă revine intelectualilor – mai mult de jumătate (16 652), care vin la bibliotecă pentru activitatea de cercetare și participarea la evenimente de anvergură precum lansări de carte, întâlniri cu personalități din diverse domenii.

Categoria 17-34 ani – 17 416 (14%) reprezintă aproape în egală măsură liceeni (8 617) și studenți (8 002), iar a cincea parte intelectuali, muncitori, șomeri și alte categorii. Acest indicator înregistrează o descreștere considerabilă de 26 905 persoane, condiționată în primul rând de scăderea numărului de studenți.

Utilizatorilor cu vârsta peste 65 de ani le corespunde categoria pensionari, numărul cărora în acest an s-a dublat de la 4 601 la 9 233, cum s-a menționat mai sus, datorită anulării restricțiilor impuse de pandemie în anii 2020-2021, dar și implicării bibliotecii în programul guvernamental

Ajutor la contor. Conform datelor prezentate de Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova, în anul 2022, în structura pe vârste a populației municipiului Chișinău s-a constatat o majorare a vârstnicilor de la 9% la 13%.

Structura utilizatorului activ după sex

ANUL / CATEGORIA	2022	2021
Utilizatori activi	123 104	114 525
Gen feminin	80 724 (65,5%)	74 441 (65%)
Gen masculin	42 380 (34,5%)	40 084 (35%)

Distribuția pe sexe a utilizatorilor BM relevă o preponderență a femeilor de 65%, în raport cu 35% a utilizatorilor de genul masculin, la fel ca și în anii precedenți. Este un fapt real, confirmat și de datele prezentate de Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova care confirmă predominanța feminină în rândul populației de 52,3% față de 47,7% a bărbaților.

Potrivit structurii utilizatorului activ al BM, concluzionăm, că utilizatorul BM în anul 2022 este foarte tânăr (52% până la 16 ani) și adult (26,4% între 35-64 ani). Iese în evidență numărul mic al utilizatorilor de 17-34 de ani. Migrația la studii și muncă în afara țării a condiționat direct diminuarea numărului de utilizatori ai bibliotecii din această categorie, este un fapt îngrijorător, dar biblioteca va continua să ofere servicii importante și necesare pentru toată comunitatea chișinăuiană.

Intrări directe la BM

Bibliotecile reunesc oamenii, asigurând accesul deschis la informații, evenimente științifice culturale și educaționale, servicii de instruire non-formală, construind comunități puternice. În anul 2022, Biblioteca Municipală a fost deschisă pentru public 297 de zile și a funcționat pentru locuitorii municipiului 70 200 ore, în medie 1 350 ore pe săptămână, 50 de ore per filială.

Din luna mai, biblioteca a fost deschisă pentru public 6 zile pe săptămână, s-a revenit la programul de lucru luni-joi – 10 ore deschis pentru public, vineri, duminică – 8 ore, în total 52 ore pe săptămână. Din 1 noiembrie, în contextul situației de alertă în sectorul electroenergetic, cât și în scopul reducerii consumului de energie electrică, s-a trecut la un nou program de activitate de la ora 09.00-17.00, șase zile pe săptămână, în total 42 ore pe săptămână.

În această perioadă, cei 123 104 de utilizatori activi ai Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” din care 64 014 copii sub 16 ani, au frecventat biblioteca de **908 864** ori (cu 218 159 mai mult decât în anul precedent, 2021 – 690 705), respectiv utilizatorii sub 16 ani – 473 947 vizite (cu 114 248 mai mult decât în anul anterior, 2021 – 359 699).

ANUL / CATEGORIA	2022	2021
Utilizatori activi	123 104	114 525
Intrări directe	908 864	690 705
Din care copii (până la 16 ani)	473 947	359 699

Atestăm o creștere a numărului de utilizatori activi, respectiv și a numărului de intrări directe, comparativ cu anul 2021. Acest fapt se datorează, în mare parte, datorită revenirii activității bibliotecii la programul de dinaintea pandemiei, cu prezența fizică a utilizatorilor.

Un accent deosebit în anul de referință a fost pus pe dezvoltarea serviciilor pentru toate categoriile de utilizatori: educaționale, culturale, informaționale. Pe parcursul anului, utilizatorii BM au vizitat biblioteca de 57 885 ori (6% din numărul total de intrări) pentru a beneficia de servicii.

Pentru a beneficia de programele, evenimentele culturale, științifice și de socializare ale BM, utilizatorii au efectuat 64 384 de intrări, aproximativ cu 10 000 intrări mai mult decât în 2021.

Serviciile și programele bibliotecii au fost promovate, pe lângă instrumentele virtuale de comunicare, și prin metode tradiționale – organizarea vizitelor colective. În anul curent au fost organizate 868 (573 – 2021) vizite colective la care au participat 23 016 persoane (0,3% din numărul total de intrări) (12 396 – 2022), cu 295 vizite colective și 10 620 intrări mai mult comparativ cu anul precedent.

96 229 (10,5%) din numărul total de intrări la BM au fost efectuate și pentru a utiliza Internetul și Zonele WI-FI, fie pe computerele și tabletele aflate în dotarea bibliotecii, precum și pe dispozitivele personale.

Un factor semnificativ a fost implicarea BM în servicii și proiecte desfășurate în ajutor refugiaților din Ucraina prin organizarea activităților educaționale, de socializare, de consiliere

psihologică etc. În perioada martie – decembrie, cei 1 489 de refugiați, au vizitat biblioteca de 57 808 ori, ceea ce constituie 0,6% din numărul total de vizite.

11 985 intrări din numărul total, au fost efectuate în urma implicării BM în Programul guvernamental *Ajutor la contor*, pe parcursul lunilor octombrie – decembrie, în vederea înregistrării unor categorii de chișinăuieni în Sistemul Informațional „Vulnerabilitatea energetică” pe platforma online compensatii.gov.md pentru compensarea cheltuielilor la consumul de energie.

Cartea rămâne a fi punctul cel mai atractiv al bibliotecii, cum e și firesc, astfel, aproximativ 72% (653 876 intrări), au fost efectuate pentru împrumutul și consultarea documentelor.

Cel mai mare număr de intrări se atestă în filialele: „I. Mangher” (95 128), CAIE (91 362), „Transilvania” (72 870), „L. Rebreanu” (45 930) și Biblioteca Centrală (43 926). Numărul mare de servicii oferite de aceste filiale atrag chișinăuienii să le viziteze mai des. Cele mai aglomerate, cu cele mai multe intrări, sunt lunile: noiembrie (94 370), iunie (91 553) și octombrie (90 998), ceea ce corespunde programelor de vară, începerii anului nou școlar, dar și conferințelor de totalizare ale programelor BM, desfășurate în aceste perioade.

Datele statistice menționate mai sus au la bază numărul de persoane care au intrat fizic în bibliotecă, cu excepția celor care utilizează de la distanță serviciile bibliotecii. Fiecare din cei **123 104** utilizatori activi au venit la BM, în medie, de **7,4** ori (6 ori în anul 2021).

Utilizarea de la distanță a bibliotecii în mediul virtual, în special Pagina web a BM (www.hasdeu.md) și cele 39 de bloguri ale filialelor au înregistrat 697 985 vizite virtuale (688 772 – 2021), în creștere cu 1,3% comparativ cu anul 2021. Analiza detaliată este reflectată în compartimentul *Promovarea online. Instrumente de comunicare instituționale*.

Raportându-ne la cele **297 zile deschise pentru public** din anul 2022, numărul înregistrat al intrărilor directe la bibliotecă indică o frecvență medie zilnică de **3 060 intrări**, iar numărul vizitelor la distanță (pagina web și bloguri) indică o frecvență medie zilnică de **1 912 vizite** (raportat la **365 de zile ale anului**, colecția digitală și conținutul creat fiind disponibile 24/24).

În concluzie, chișinăuienii au efectuat **1 606 849** (2021 – 1 379 477) **vizite total** la bibliotecă din care **57%** (908 864) – **intrări directe** și **43%** (688 772) – **vizite virtuale**, în creștere comparativ cu anul precedent.

Utilizarea resurselor infodocumentare

În 2022 au fost împrumutate, în sălile de lectură și la domiciliu, **1 044 657** (2021 – 939 773) unități pe diferit suport, din care 43% îl constituie împrumul copiilor, media fiind de 8,5 documente per utilizator activ. Rata de circulație a colecției este 0,9 (2021 – 0,8). Potrivit indicatorilor statistici, constatăm o creștere a numărului de documente împrumutate cu 10% (104 884 documente) comparativ cu anul 2021.

Împrumul direct după tipul de documente

ANUL	2022	2021
Împrumul direct după tipul de documente	1 044 657 (100%)	939 773 (100%)
Cărți	875 321 (84%)	771 403 (82,2%)
Cărți electronice (E-bookuri)	77 700 (7,4%)	95 200 (10%)
Documente de muzică tipărită	6 002 (0,5%)	3 864 (0,4%)
Multimedia (AV; CD;CD-ROM; DVD)	2 087 (0,2%)	1 566 (0,2%)
Alte (artefacte, jocuri de societate, hărți, timbre ș.a.)	7 377 (0,7%)	1 918 (0,2%)
Publicații seriale	76 179 (7,2%)	65 822 (7%)

Din numărul total de împrumuturi directe 91,4% (953 021) revine **cărților**, din care 84% (875 321) în format tradițional și 7,4% (77 700) în format digital, disponibile pe e-readere; 0,5% (6 002) documentelor de muzică tipărită, 0,2% (2 087) documentelor multimedia (AV; CD; CD-ROM; DVD), 0,7% (7 377) altor documente (artefacte, jocuri de societate, hărți, timbre) și 7,2% (76 179) publicațiilor seriale.

Deși portofoliul **e-bookurilor**, disponibile pe 12 e-readere în șapte filiale („N. Titulescu”, „Ovidius”, „Ștefan cel Mare și Sfânt”, „Târgoviște”, „Târgu-Mureș”, „Transilvania” și Biblioteca Centrală) au un conținut divers de cărți în format digital în limbile română, rusă, engleză, germană, italiană, franceză ș.a. din domeniul beletristicii, numărul de împrumuturi este în descreștere cu aproximativ 3%: de la 10% la 7,4%. Defecțiunea suporturilor (filialele „N. Titulescu”, Biblioteca

Centrală) explică cauza descreșterii numărului de împrumuturi. Cel mai mare număr de împrumuturi s-a înregistrat la Filiala „Târgoviște” – 23 800 documente împrumutate (dispozitivul fiind împrumutat de 34 de ori), urmat de Filiala „Ștefan cel Mare și Sfânt” cu 20 300 de împrumuturi (dispozitivul – de 29 ori).

Categoria **alte documente** reprezintă diferite colecții din care fac parte documente de tipul *artefacte*: filatelie, tablouri, monede, jocuri, hărți etc, dar și jocurile de societate. În anul 2022 împrumutul lor a crescut cu 0,5%: de la 0,2% la 0,7%, fapt cauzat de popularitatea crescută a jocurilor de societate (în special în cadrul Programului *Provocarea verii*), dar și completării colecției cu 58 de tablouri și jocuri de societate. Categoria dată a fost cea mai solicitată în filialele: „Transilvania” (1 371), CAIE (1 324) și „L. Rebreanu” (1 188). Printre cele mai solicitate jocuri de societate se numără: *Monopoly, Păsări sălbatice de pe la noi, Mistakos, Personality game, Mari domnitori români, Jenga, Catan, Uno Spin Twister Hopp, Micul magician. 25 trucuri, Brains: Harta comorii și Republica Moldova*.

Categoria **documente de muzică tipărită**, al cărui conținut principal îl constituie reprezentarea *muzicii* în general sub formă de **note**, reprezintă 0,5% (2021 – 0,4%) din numărul total de împrumuturi. Cea mai mare colecție este deținută de, cum este și logic, Filiala de Arte „T. Arghezi”, de aici și cel mai mare număr de împrumuturi – 4 250 de documente.

Colecția multimedia a BM este disponibilă în filiale pe diferite suporturi: AV; CD, CD-ROM, DVD. Cu toate că majoritatea calculatoarelor de generație nouă nu sunt dotate cu tehnologiile de lectură a CD-urilor, cauză care a diminuat achiziționarea acestui tip de documente, împrumutul lor este la același nivel cu anul 2021 – 0,2% din numărul total de împrumuturi. Cea mai mare colecție de documente electronice este deținută de Filiala de Arte „T. Arghezi”, avantaj ce argumentează numărul cel mai mare de împrumuturi (755), urmată de Filiala „L. Rebreanu,, cu 483 de împrumuturi. Cele mai căutate au fost: *Mari cântăreți de jazz și blues: CD 4: Miles Davis, Mari cântăreți de jazz și blues: CD 9: Charlie Parker, 40 Days and 40 Nights, Ciupercuța balerină, Mari cântăreți de jazz și blues: CD 5: Glenn Miller, Mari cântăreți de jazz și blues: CD 6: Nina Simone, Cenușăreasa, Mari cântăreți de jazz și blues: CD 3: B.B. King, Biology, Cântare copilăriei, Mari cântăreți de jazz și blues: CD 1: Louis Armstrong, Mari cântăreți de jazz și blues: CD 2: Ella Fitzgerald etc.*

Împrumutul publicațiilor seriale

În anul de referință au fost recepționate **111** titluri de ediții periodice, din ele: **78** titluri – reviste; **33** titluri – ziare; **65** titluri fiind în limba română, în descreștere comparativ cu anul 2021,

fapt ce poate fi explicat prin trecerea unor ediții în format online și prin livrarea dificilă a presei din România și Federația Rusă. Bineînțeles că aceasta se răsfrânge și asupra numărului de împrumuturi al publicațiilor seriale, care în anul curent a atins cifra de **76 179** împrumuturi ceea ce constituie **7,2%** din numărul total de împrumuturi, cu o nesemnificativă creștere de 0,2% comparativ cu 2021. 85,5% din publicațiile seriale sunt consultate pe loc și 24,5% împrumutate la domiciliu. Din numărul total de împrumuturi ale publicațiilor seriale (36 147), 53% sunt în limba română și 47% în alte limbi; 26% (19 638) revin copiilor. Cele mai împrumutate titluri sunt publicațiile (în ordine descrescătoare): *Monitorul Oficial al Republicii Moldova, Komsomolskaia pravda, Argumenty i fakty, Караван устопуї, Смена, Liza, Ziarul de Gardă, Literatura și Arta, Florile Dalbe, Gazeta de Chișinău, Smena, Revista Națională de Drept, Legea și viața, Burda, Alunelul, Makler, Aquarelle, Noi* ș.a. Publicațiile seriale sunt cele mai citite în filialele: BPD (10 736) – din domeniul dreptului; „L. Ukrainka” (7 719), M. Costin (6 453), „M. Ciachir”, „Transilvania” (5 974), „I. Mangher” (4 399) – filiale cărora le corespunde cel mai mare număr de utilizatori de vârstă a treia – pensionari – care rămân fideli presei scrise vizavi de generația mai tânără care citește publicațiile seriale, utilizând mijloacele electronice.

Împrumutului electronic

Una din prioritățile anului 2022, ca și în 2021, a fost generarea conținutului digital – dezvoltarea colecției digitale a BM, disponibilă online 24/24 ore. Și în acest an a continuat digitizarea selectivă a Colecției Hasdeu „Moștenire” (cărți, reviste, manuscrise) și publicarea cărților electronice create în *Biblioteca digitală* a BM (opac.hasdeu.md). La moment BM oferă acces la resursele online: colecție de cărți digitizate, documente recomandate elevilor, Repozitoriul instituțional al BM HAPes, compartimentul e-resurse pe pagina web a BM, podcasturi, bloguri ale filialelor, canale YouTube, aplicații web, quizuri, catalogul electronic, precum și baze de date. Astfel, împrumutul electronic a constituit **165 594 documente**, în descreștere nesemnificativă comparativ cu anul precedent (2021 –174 856).

Impact: din numărul total de împrumuturi – 1 210 251 – 84% (1 044 657 documente) revine împrumutului direct și 16% revine împrumutului electronic (165 594 documente).

Împrumutul direct după locul consultării

ANUL	2022	2021
Împrumutul direct după locul consultării	1 044 657 (100%)	939 773 (100%)
Consultare pe loc	548 605 (52,5%)	539 098 (57,4%)
Împrumut la domiciliu	496 052 (47,5%)	400 675 (42,6%)

În prezentarea comparativă pe anii 2022-2021, se observă o constantă în privința împrumutului direct după locul consultării al documentelor în favoarea sălilor de lectură cu diferența de 5%. Acest indicator confirmă prezența fizică a utilizatorilor în incinta bibliotecii, odată ce au fost relaxate restricțiile epidemiologice. La fel, utilizatorii refugiați din Ucraina consultă documentele, preponderent, în sălile de lectură ale filialelor BM. Cel mai mare număr de împrumut la domiciliu se regăsește în filialele: „Târgoviște” (51 197), „Ovidius” (36 471), „L. Rebreanu” (33 203), „Transilvania” (31 733), „Ștefan cel Mare și Sfânt” (29 187). Numărul mai mare de documente consultate în sălile de lectură se atestă în filialele: CAIE (40 028), „Transilvania” (24 240), M. Costin (15 032), „A. Donici” (14 583).

Consultarea documentelor după limbi

ANUL	2022	2021
Consultarea documentelor după limbi	1 044 657 (100%)	939 773 (100%)
Limba română	823 138 (79%)	739 641 (78,7%)
Alte limbi	221 519 (21%)	200 132 (21,3%)

Împrumutul resurselor informaționale în limba română rămâne dominant și în acest an, cu 79% (823 138), așa cum este și numărul dominant al utilizatorilor, dar și componența fondului de carte. 21% (221 519) din numărul total de documente împrumutate revin documentelor în alte limbi. Filialelor minorităților naționale corespunde, cum este și logic, numărul cel mai mare de documente împrumutate în alte limbi: M. Costin (27 006), „I. Mangher” (24 977), „H. Botev” (20 523), „L. Ukrainka” (20 100).

Bibliotecile se află în permanentă evoluție, raliindu-se provocărilor secolului actual. Într-o societate dominată de tehnologii, BM reușește să-și mențină dreptul la libera informare și comunicare, să păstreze viu interesul chișinăuienilor față de carte și lectură prin diverse programe și servicii, prin oferta de carte conform solicitărilor și preferințelor. O demonstrează și indicatorii statistici prin intermediul celor 85% în favoarea cărții. Grație catalogului electronic al BM (OPAC) și a împrumutului automatizat al documentelor, putem afla cu ușurință care sunt cele mai împrumutate cărți la domiciliu.

Topul celor mai împrumutate 20 de cărți la BM pentru anul 2021

1. *Tema pentru acasă* de Nicolae Dabija
2. *Însemnările unei puștoaice. Vol. 1 : Povestiri dintr-o viață nu chiar atât de fabuloasă* (Vol. 1) de Rachel Renee Russell
3. *Fetița căreia nu-i plăcea numele său* de Elif Shafak
4. *Numără stelele. O poveste din Copenhaga* de Lois Lowry
5. *Jurnalul unui puști. Vol. 1 : Jurnalul lui Greg Heffley* de Jeff Kinney
6. *Baltagul* de Mihail Sadoveanu
7. *Neamul Șoimăreștilor* de Mihail Sadoveanu
8. *Singur în fața dragostei* de Aureliu Busuioc
9. *Eu sunt Malala* de Malala Yousafzai
10. *Ultima lună de toamnă* de Ion Druță
11. *Confesiunile unui prieten imaginar* de Michelle Cuevas
12. *Viața pe marte* de Jennifer Brown
13. *În ospeție la ursulețul Marmi* de Mircea Grecu și Jana Grecu
14. *Prietenii mei dragi* de Eugen Doga
15. *Pasărea albă a copilăriei mele* de Ion Druță
16. *Isprăvile lui Guguță* de Spiridon Vangheli
17. *Amintiri din copilărie. Povești* de Ion Creangă
18. *Păcală și Tândală pe când erau mici*
19. *35 de zile de speranță* de Anna Gavalda

Romanul *Tema pentru acasă* de Nicolae Dabija se află în topul preferințelor utilizatorilor deja de **12 ani!** – încă de la prima ediție a cărții. În anul 2022 a fost împrumutată de 3 373 persoane. În topul de mai sus se regăsesc titluri de carte citite atât din plăcere cât și conform curriculei școlare.

Un loc aparte îl ocupă titlurile propuse spre lectură de BM în cadrul programelor și concursurilor organizate.

La modul global, solicitările se îndreaptă spre beletristica obligatorie din programa școlară și universitară, citită de elevi și studenți, dar și către lectura din plăcere, aceasta din urmă fiind provocată de petrecerea timpului liber util și plăcut de alte categorii de populație: pensionari, persoane casnice, șomeri. Anual literatura artistică își consolidează poziția și grație programului de lectură *Chișinăul citește*, al concursului *Bătălia cărților* sau al programului *Provocarea verii*, care prin activitățile organizate în cadrul lor, a expozițiilor, a personalităților invitate și a dezbaterilor literare promovează nu numai cărțile incluse, dar și alte titluri, alți autori, provocând participanților curiozitatea de a le citi.

În anul 2022, lectura s-a aflat în vizorul BM. Astfel, pe parcursul lunilor august – septembrie, BM a realizat un studiu amplu de cercetare a lecturii – **Barometrul lecturii** – pentru a afla ce citesc, de ce citesc, cum și de unde își aleg cărțile pentru lectură cititorii Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”. *Scopul cercetării* a fost evaluarea consumului de lectură a cititorilor Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”. Analiza sondajului va fi finalizată în anul 2023, iar rezultatele vor fi incluse într-un raport publicat în Revista de biblioteconomie, științe ale informării și de cultură *BiblioPolis* a BM și pe pagina web a instituției (www.hasdeu.md).

Concluzii: utilizatorii, chiar dacă profilul lor nu diferă cu mult, în fiecare an își modifică cerințele, preferințele, necesitățile de lectură, iar BM prin colecția actuală, diversă ca tip și adresă, cu acces liber la raft și, în bună parte, integrată în catalogul electronic le oferă o gamă largă de documente pentru toate vârstele, preocupările, gusturile, pasiunile.

PROMOVAREA BIBLIOTECII

Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” joacă un rol primordial în comunicarea informațională și culturală pentru viața chișinăuienilor. Întru a menține permanent atenția comunității și a spori interesul constant al acestei instituții culturale, este necesară de o bună comunicare, promovare continuă și eficientă.

Activitatea *Secției comunicare și promovare* este axată pe menținerea și îmbunătățirea imaginii BM, a informării, convingerii, dar și de re-amintire utilizatorilor activi și potențiali despre activitățile, serviciile, evenimentele, întrunirile cu scriitori, cu personalități marcante, oameni politici etc. din cadrul celor 27 de filiale ale Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”.

Un rol aparte în promovarea imaginii pozitive a Bibliotecii Municipale în societate, se datorează impactului informației difuzate în mass-media, iar pentru a reuși *Secția* are misiunea de concepere/scriere a textelor și transmiterea comunicatelor și postcomunicatelor de presă, în timp relevant, surselor informaționale, iar aceasta la rândul ei, presupune o bună colaborare cu centrele mass-media (presa scrisă, TV, Radio), ce contribuie în mare măsură la crearea unui climat de încredere, simpatie și reciprocitate.

Fiind responsabilă de conceptualizarea designului materialelor promoționale, *Secția promovare și comunicare* se află într-o continuă evoluție, pentru a reflecta cele mai actuale tendințe de design, unde simplitatea formatelor, cromatică și conținutul mesajelor materialelor promoționale trebuie să fie memorabile, să reflecteze cele mai actuale noutăți/activități pentru a ajuta utilizatorii să devină mai informați, mai motivați și consacrați, să înțeleagă mai bine rostul și dimensiunea lecturii, cercetării, editării, dar și alte activități culturale din spațiul Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”.

Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, în anul 2022, a marcat aniversarea de *145 ani de activitate*. Cu acest prilej a fost organizată Conferința aniversară cu genericul *O bibliotecă pentru oraș. O bibliotecă pentru fiecare* (19-21 octombrie 2022). Secția comunicare și promovare a realizat un set de materiale promoționale necesare pentru eveniment (afișul evenimentului, poster, banner, certificate de participare, agenda evenimentului, ecusoane pentru participanți, tricouri, chipiuri cu

elemente distincte instituționale). Totodată, a prezentat la Conferință posterul informativ *Sinergia Campaniei de atragere și fidelizare a utilizatorilor Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”* (Campania *Fii deștept! Ia un card inteligent la BM „B.P. Hasdeu”*), care conține cele mai importante date statistice comparative, impactul campaniei: utilizatori noi, vizite la bibliotecă, Ambasadori susținători a campaniei, impresiile utilizatorilor, prezența în mass-media, imaginea grafică a cardului de acces.

Campania *Fii deștept! Ia un card inteligent la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu!”* a ajuns la ediția a III-a. În anul de referință a fost lansat la data de 7 septembrie 2022. Campania din această ediție s-a înscris în șirul evenimentelor dedicate aniversării a 145 de ani ai Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” și s-a desfășurat până la sfârșitul lunii septembrie.

Campania a fost lansată în anul 2020 și se desfășoară în luna septembrie a fiecărui an. Pe parcursul celor trei ani aproximativ 300 de ambasadori – personalități din diverse domenii – au pledat pentru Biblioteca Municipală. Toate edițiile creează un efect de sinergie – și acest lucru se produce atunci când are loc coordonarea mai multor acțiuni ale tuturor filialelor, în vederea obținerii unui rezultat comun – acela de a atrage mai mulți reprezentanți ai comunității chișinăuene la bibliotecă. Obiectivul general al Campaniei constă și în cooptarea utilizatorului în spațiul prietenos al bibliotecii, obținând în acest scop și un card de acces gratuit. Atragerea și fidelizarea continuă a utilizatorilor urmărește menținerea și intensificarea unei atitudini pozitive, apreciative față de Biblioteca Municipală.

Pentru toți utilizatorii/vizitatorii/cititorii, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” oferă numeroase servicii ce vizează lectura, cercetarea, educația, recreere, IT, care sunt accesibile în baza cardului de acces la bibliotecă. Înregistrarea lor oferă oportunitatea de a beneficia de serviciile și evenimentele bibliotecii, inclusiv împrumutul de carte etc., organizate de bibliotecari și de alți actori ai procesului cultural.

Anii 2020, 2021 și 2022 au avut un impact specific aparte față de anii precedenți: primii doi ani fiind marcați negativ de pandemie, iar 2022 – de războiul din țara vecină – Ucraina. Chișinăuianul a căutat un refugiu și o zonă de comunicare și de comuniune, care să-l ajute să reziste în situațiile de criză. În acest context, pe o poziție aparte s-a dovedit a fi Biblioteca Municipală, care și-a deschis larg ușile pentru vizite și activități limitate. Astfel, în cei trei ani, Campania a adus **11 155 utilizatori noi la BM**: 2020 – 2 734, 2021 – 3 795 și în 2022 – 4 626.

Toate edițiile au beneficiat de o vie prezență în mass-media (emisiuni radio și TV, presa scrisă, portaluri de știri), site-ul BM și ale filialelor, dar și o activă diseminare pe rețelele de socializare, în

special pe Facebook. Campaniile au făcut mai vizibilă și mai atractivă activitatea BM, contribuind la buna informare a cetățenilor din întreg municipiul Chișinău. Pe o bună parte dintre ei, realmente, i-a fidelizat, aceștia venind cu regularitate pentru a-și înnoi lecturile.

Așadar, este o campanie inedită de atragere și fidelizare a utilizatorilor, unde, toate filialele Bibliotecii Municipale s-au implicat activ în atragerea/cooptarea noilor cititori.

În perioada respectivă, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” are misiunea de a reaminti comunității chișinăuiene despre oportunitățile oferite de a beneficia de serviciile și activitățile bibliotecii, inclusiv împrumutul de carte la domiciliu și alte resurse, obținând cardul de acces gratuit.

În acest an, s-a venit cu un mesaj către publicul cititor printr-un spot promo, realizat prin intermediul unui filmuleț video, cu îndemnul de a obține Cardul inteligent al BM. Astfel, crearea conținutului digital ne-a permis ca prin intermediul platformelor on-line și ale materialelor promoționale să contribuim prompt la fidelizare și atragerea cititorilor. Materialele promoționale au fost realizate după un concept grafic reprezentativ identității noastre instituționale, ce acoperă aria serviciilor bibliotecii pentru comunitate: afiș A3, flyer, creioane și căni cu logo-ul bibliotecii, diplome. Dintre materialele electronice enumerăm: fotografii, cover Facebook, bannere etc. Toate acestea au influențat vădit și argumentat la promovarea campaniei și imaginii Bibliotecii Municipale „B. P. Hasdeu”.

Desigur, la menținerea comunicării permanente cu utilizatorii, pentru a fi și mai informați, dar și mai motivați prin numărul de diverse evenimente, prin modalitățile de consolidare a imaginii bibliotecii pentru utilizatori și comunitate, ne-a ajutat formatul variat de promovare și de informare prin conținutul mesajelor publicitare, dar și al materialelor promoționale cu fidelă implicare a colegilor BM.

Concluzii: optimizarea imaginii va rămâne în continuare o preocupare permanentă a *Secției promovare și comunicare*, deoarece viitorul Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” depinde de profesionalismul nostru, în mare măsură, inclusiv și de imaginea pe care o formează (ca opinie, ca model, ca reper șic!) în societate în pofida noilor resurse informaționale care încearcă să o substituie. *Misiunea primordială* rămâne a fi axarea continuă de fidelizare și atragere a utilizatorilor noi, conceperea și distribuirea materialelor promoționale eficiente, concludente, didactice, organizarea trainingurilor, meselor rotunde, întrunirilor profesionale, campaniilor de promovare, ale lecțiilor publice, atelierelor de scriere creativă etc; atragerea benevolă a ambasadourilor BM, organizarea activităților culturale de promovare a lecturii, toate acestea având drept scop

îmbunătățirea și fortificarea imaginii Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” în spațiul valoric cultural-artistic și literar al capitalei noastre.

Ecouri în mass-media

Pe parcursul anului de activitate 2022, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a demonstrat argumentat un impact major la promovarea activităților culturale, științifice, informaționale și profesionale prin mediatizarea la posturile TV – 180, radio –111, mediul online – 220, precum și în presa scrisă – 350 de emisiuni, reportaje și articole. Cele mai multe informații despre activitățile BM au fost promovate pe posturile TV: Moldova 1 (TRM), TV8, Jurnal TV, ProTV, TVR Iași; la Radio: Vocea Basarabiei, Radio Moldova și în Mediul online: www.chisinau.md – Pagina oficială a Municipiului Chișinău, www.cultura.md, www.stiri.md, www.moldpres.md.

Filiala cea mai prezentă în mass-media este Centrul Academic Internațional Eminescu cu 65 prezențe TV, 64 prezențe radio, 100 prezențe în mediul online.

Analiza comparativă a mass-mediei pe ultimii trei ani

Canal media	2022	2021	2020
Presa online	220	380	241
TV	180	109	92
Radio	111	185	168
Presa print	350	359	310

O prezentare amplă a prezenței Bibliotecii Municipale în mass-media este redată în **Anexa nr.**

4 – Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” în presă.

Promovarea online. Instrumente de comunicare instituționale

Site-uri gestionate

Pe parcursul anului 2023 Secția tehnologia informației a administrat site-ului bibliotecii și sistemele informatice open source utilizate de bibliotecă.

Site-ul BM – hasdeu.md în anul de referință a înregistrat următorii indicatorilor de bază:

Anul	Utilizatori	Utilizatori noi	Sesiuni	Sesiuni per utilizator	Afișări de pagină	Pagini per sesiune	Durata medie
2022	29 901	25 590	54 011	1,8	103 359	1,9	00:02:03
2021	28 776	28 230	61 994	2,1	124 175	2	00:02:14
2020	32 090	31 403	64 599	2	134 249	2,1	00:02:02

Indicatorii: *utilizatori, utilizatori noi, sesiuni, afișări de pagină, numărul de sesiuni per utilizator* sunt în descreștere. Din totalul de vizite numai 16,7% sunt utilizatori care revin pe site, convingi că

găsesc informații relevante, 83% fiind utilizatori noi, care vizitează site-ul în speranța regăsirii informației necesare. Acest indicator rămâne neschimbat pe parcursul ultimilor șase ani și indică că utilizatorul este în căutarea conținutului, pe care nu-l oferă sau îl oferă într-o măsură foarte mică.

Analizând *fluxul comportamental* observăm compartimentele site-ului care erau țintă intereselor utilizatorilor și se refereau la prima interacțiune cu site-ul. O creștere majoră se datorează interesului utilizatorilor față de concursul de lectură *Bătălia cărților*; 48% – interesul față de informația despre posturile vacante; 42% a înregistrat pagina *Filiale* în limba rusă, fapt care poate fi explicat de fluxul mare de refugiați din Ucraina, care se informau despre rețeaua de biblioteci din Chișinău, 17% revin paginii *Prezentarea bibliotecii*. Blogurile BM au înregistrat o creștere de 9%. Restul paginilor au marcat o descreștere a vizitelor.

32% de utilizatori ai site-ului sunt bărbați, 68% – femei, care se încadrează în următoarele categorii de vârstă: 18-24 – 20%; 25-34 ani – 25%; 35-44 – câte 24%; 45-64 – 17% și 65+ – 5%. Cei mai mulți utilizatori activi au fost înregistrați în lunile: februarie, martie, aprilie, octombrie.

67,31% (29% – 2020) de *trafic* revine căutărilor directe prin introducerea URL-ului site-ului (direct search), 47,44% (56% – 2020) din sesiuni reprezintă traficul realizat în urma unei căutări simple în orice motor de căutare (organic search), 4,65% (9,38% – 2020) – revine traficului de pe rețele sociale (social search); iar 4% de sesiuni reprezintă accesarea site-ului de pe alte site-uri (referral search). Traficul de pe rețele sociale a rămas la același nivel cu 2021. O creștere este semnalată pentru sesiunile de pe Pinterest (193%), Twitter (95%) și o scădere ale sesiunilor de pe Facebook (0,29%) și Youtube (-67%), Instagram (-2,7%), Wordpress (-100%). Conținutul publicat pe rețele a motivat utilizatorul să viziteze în special paginile site-ului: *Chișinăul citește* și *Filiale*.

51% (40% în 2021) de utilizatori au accesat pagina web a bibliotecii de pe *dispozitivele mobile*, ceea ce reprezintă o creștere de 16% în comparație cu anul precedent; 0,89% (0,93% în 2021) pe *tablete*, ceea ce reprezintă o descreștere de 11,9%, iar cele 48% de accesări de pe *calculatoare staționare* continuă să scadă, semnalând o descreștere de 25%. Consemnăm că raportul între dispozitive mobile și calculatoare în ultimii ani rămâne constant.

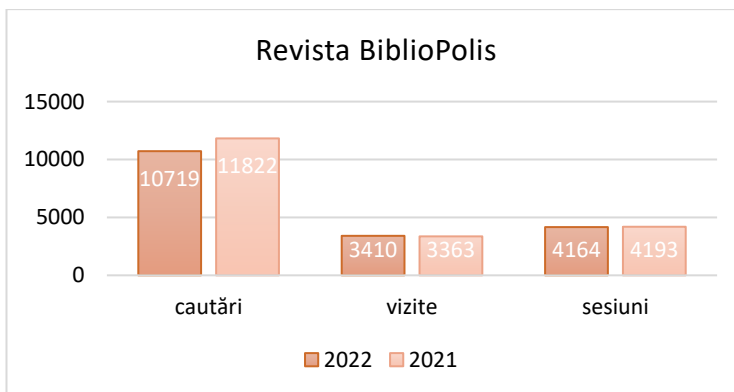
Concluzii: Site-ul Bibliotecii Municipale este un instrument ce reflectă activitatea bibliotecii, oferind acces la colecția de carte, care poate fi citită sau audiată, rezervată pentru un împrumut ulterior; acces la baze de date abonate de BM, deschise pentru utilizare gratuită; acces la evenimentele organizate de bibliotecă, în anul de referință preponderent online. Deși a fost actualizat la timp indicatorii principali de utilizare a site-ului au înregistrat o descreștere, ceea ce

denotă că este necesară extinderea ofertei de resurse electronice, promovarea continuă a conținutului și schimbarea designului site-ului pentru ai oferi un aspect modern.

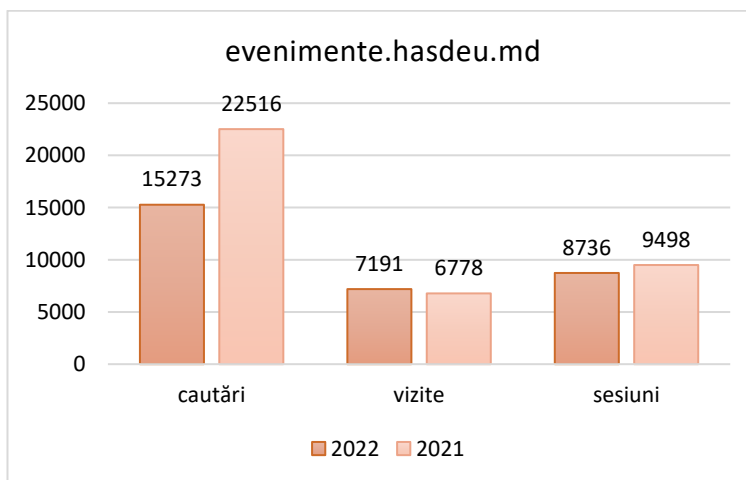
Sistemele informatice open source

Pe parcursul anului 2023 Secția Tehnologia Informației a administrat sistemele informatice open source utilizate de bibliotecă: Open Journal System (revista *BiblioPolis*), Wordpress.org (platforma evenimente.hasdeu.md), Dspace (Repozitoriul instituțional al BM – HAPes), Oracle (Biblioreferințe), Koha (Sistemul Integrat de Bibliotecă) prin intermediul căruia este realizată gestionarea activității bibliotecii).

Administratorii web au monitorizat funcționalitatea sistemelor, efectuând actualizarea lor. Varianta electronică a Revistei *BiblioPolis* a înregistrat următorii indicatori de utilizare practic la același nivel cu anul 2021, ceea ce confirmă că specialiștii, studenții, masteranzii manifestă interes față de articolele din revistă.

Platforma *Evenimente. Programe. Servicii* disponibilă pe platforma Wordpress pe parcursul anului de referință a înregistrat următorii indicatori în scădere:

Repozitoriul instituțional al BM, la fel disponibil pe o platformă open source, sporește vizibilitatea produselor științifice ale BM, accesul la rezultatele și eficiența activității de cercetare și asigură conservarea pe termen lung a fișierelor.

Pe parcursul anului 2022 această resursă a fost completată cu **42** de publicații ale BM și a înregistrat un număr de **562 762** de căutări, ceea ce reprezintă o creștere de 8,5 ori în comparație cu anul 2021 (**66 100** de căutări) și **104 293** de vizualizări a documentelor (în 2021 – **50 100**). Cuvintele-cheie utilizate la căutarea informației se referă la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” (25,6%), bibliotecă publică (9,5%), servicii de bibliotecă (9%), evenimente (7,28%), Chișinău (5,25%), activități (4,8%), scriitori (4,8%) etc.

Bloguri

În 2022 subdiviziunile Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” au gestionat **39** bloguri instituționale. Per total în 2022 pe blogurile BM au fost publicate **1 905** postări (2021 – 2331 postări), care au adunat 614 976 vizite (2021 – 655 191 vizite) și 897 385 vizualizări (2021 – 951 221 vizualizări). Datele înregistrate în ultimii cinci ani relevă faptul că cele mai bune rezultate au fost înregistrate în anul 2020.

Indicatori	2022	2021	2020	2019	2018
Vizite	668 077	559 885	652 824	445 892	506 655
Vizualizări	974 508	828 621	953 811	643 821	765 320
Postări	2 017	2132	2772	1956	3133
Vizite per postare	331	263	235	228	161

I. **Lectură.** Blogurile filialelor: V. Bielinski, „Transilvania”, Traian, „Târgu-Mureș”, „Târgoviște”, „O. Ghibu”, N. Titulescu, M. Costin, „M. Lomonosov”, „M. Ciachir”, „Maramureș”, M. Drăgan, „L. Ukrainka”, „H. Botev”, „I. Mangher”, CAIE, „A. Donici”, „A. Mickiewicz” și a Bibliotecii Centrale au scris despre:

- **cărți, impresii de lectură:** *Cărți jubiliare 2022; Personalități aniversare; Lecturi de vacanță; Для тех, кто любит читать детективы; Книжная осень 2022; Легкие романы про любовь; Читай со мной; Библиотекарь рекомендует; Книги для весеннего настроения; Журнал «Burda» в тренде 35 лет!; Коллекция редкой книги в библиотеке им. Л. Украинки; Подборка книг с именем в названии; Povestea unui blog de Viorica Covalschi; Fahrenheit 451 de Ray Bradbury; Fraierul de Claudia Partole; Hotel California de Constantin Cheianu; Reflecții despre romanul „Răscoala” de Liviu Rebreanu, semnate de Lidia Grosu ș.a.*

Blogurile Secției studii și cercetări, a filialelor „Târgoviște”, „H. Botev”, „I. Mangher”, CAIE, „A. Donici”, de Arte „T. Arghezi”, „Transilvania” „O. Ghibu”, M. Costin, „M. Lomonosov”, „M. Ciachir”, „Maramureș”, M. Drăgan, „L. Rebreanu”, „L. Ukrainka”, „H. Botev” și a Bibliotecii Centrale au oferit informații prin diferite forme:

- **reviste bibliografice:** *Opera lui Mihail Sadoveanu; Scriitori născuți în octombrie; Scriitori născuți în luna septembrie; Scriitori omagiați în luna august; Scriitori născuți în luna iulie; Scriitorii lunii iunie; Scriitori născuți în luna mai; Jocurile anotimpurilor (colecție de jocuri de jucat în familie); Cronicile din Narnia* ș.a.
- **lansări de carte:** *Un cocor cu GPS* de Ianoș Țurcanu, *Niciodată pierdută, feminitatea de scriitoarea Rodica Iuncu; Petar Burlak-Vâlkanov – patriarhul poeziei contemporane bulgare din Basarabia : Biobibliografie; Премъера книги – Мария Великар: Телевизията е моят живот (Мария Великар: Телевидение моя жизнь); Dionis Tanasoglu – yazıcı hem dramaturg (Dionisie Tanasoglu – scriitor și dramaturg)* de Stepan Bulgar; *Непенсионерские барбаризмы, Георги Барбаров; Explorarea metodelor de cercetare în domeniul biblioteconomiei și științei informării* de Nelly Țurcan; *Vladimir Beșleagă sau anevoioasa cale a cunoașterii de sine* de Nadejda Ivanov; *Eminescu, lumea valorilor și noi, postmodernii* de Mihai Cimpoi; *Dimensiunea unui dar providențial* de Eugenia Tofan; **Aripile iubirii de Cristina Ciobanu** ș.a.;
- **prezentări de carte:** *Întrebări mari de la cei mici... la care răspund oameni foarte importanți; Rugăciune pentru Cernobîl* de Svetlana Aleksievici; *O să te țin în brațe cât vrei tu și încă o secundă* de Ioana Chichet-Macoveiciuc; *Hai cu mine la Soroca* de Nina Soroceanu; *Povestea mea* de Michelle Obama; *Gagauzların istoriyası orta asirlerdän büünkü günä kadar («История гагаузов с периода средневековья до настоящего времени»)* de Stepan Bulgar; „*Universul lecturii la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”* de Elena Butucel, *Biblioteca interactivă: 111 forme și metode de animație* de Lidia Kulikovski; *Pașii tăi spre Taina Împărăției* de Ghenadie Postolache ș.a.;
- **Expoziții virtuale:** *Cărți de istorie noi în colecția Bibliotecii Onisifor Ghibu; Cele mai recente ediții ale autorilor străini și ale celor autohtoni; 10 cărți care merită citite; N. Gogol – prozatorul și dramaturgul; Читаем бестселлер; Книги-юбиляры 2022: Арап Петра Великого, Дубровский, Песнь о вещем Олеге А. С. Пушкина; Николай Гоголь – Вечера на хуторе близ Диканьки, Мертвые души, Шинель ; 100 de cărți digitizate* ș.a.

II. Texte preluate

- **Texte preluate din reviste și cărți:** *Literatura Română; Almanah enciclopedic; Revista Moldova; Aniversări culturale; 99 de atracții turistice din Republica Moldova; Cărți jubiliare: Povestea lui Harap-Alb de Ion Creangă – 145 de ani de la publicare; Povestea spicului de grâu; Mere putrede și mere bune; Doi frați; Fata cea harnică; Stânca Corbului de A. Russo; Privighetoarea de Emil Gârleanu; Negustorul necinstit* ș.a. (filialele: N. Titulescu, M. Costin, „L. Ukrainka”, „H. Botev”, „I. Mangher”, Codru, CAIE, „A. Donici”, „Alba Iulia”, de Arte „T. Arghezi”, „A. Mickiewicz” ș.a.);
- **Studii, comunicări, dialoguri, texte semnate de critici literari:** *Între „natura de adaos” și „adaosul de destin” de Pompiliu Crăciunescu; Mihai Cimpoi sau „Filosofia cumpenei” de prof. Adrian Dinu Rachieru; Eminescu și arta murală. Reminiscente ale imaginarului paleocreștin de Robert-Andrei Stoica; Basarabia în viziunea lui Eminescu de Tudor Nedelcea* ș.a. (filialele: N. Titulescu, CAIE ș.a.).

III. Activități, servicii

Filialele pe blogurile administrate au scris despre:

- **proiecte culturale:** *Scriitorii pentru Capitală, Capitala pentru scriitori; Proiect educațional: Împreună de mână sub căciula lui Guguță; Proiectul Educație ecologică; Проект Библиотека – дом, дарящий тепло; Дневной центр для детей и взрослых из Украины* ș.a. (filialele „Târgu-Mureș”, „Ștefan cel Mare și Sfânt”, de Arte „T. Arghezi”, „L. Ukrainka”);
- **servicii de bibliotecă:** *Magic Creator; Engleza Fermecată; Limba care ne unește; Fantezie; Serviciul de gestionare financiară; Scazoterapia; ProSănătate; Bibliodădaca; BiblioPicii; Turnirul amabilităților; Club 65+; DecoArt; Библиотеки в помощь гражданам Молдовы; Регистрация на платформе compensatii.gov.md.; LawDocs* ș.a. – pe blogurile filialelor: „Transilvania”, Traian, „Târgoviște”, „Ștefan cel Mare și Sfânt”, M. Costin, „M. Lomonosov”, „Maramureș”, „L. Ukrainka”, „I. Mangher”, BPD, „A. Donici”, „Alba Iulia”, Biblioteca Centrală ș.a.;
- **întâlniri cu scriitori, poeți, personalități:** *Claudia Partole, Vasile Romanciuc, Viorica Covalschi, Geta Lipovanciuc, Lidia Grosu, Nina Soroceanu, Titus Știrbu, Eugenia Bulat, Nicolae Rusu, Galina Furdui, Constantin Cheianu, Andrei Viziru, Vladimir Beșleagă, Irina Nechit, Ștefan Sofronovici, Daniela Barcari, Zinaida Ambroci, Nicolae Popa, Gheorghe Bâlici, Leonor Courtoisie* ș.a. – blogurile filialelor Traian, „Târgu-Mureș”, „Târgoviște”, „Ștefan cel Mare și Sfânt”, „Ovidius”, N. Titulescu, „M. Ciachir”, M. Drăgan, „L. Rebreanu”, CAIE, „A. Donici”, „Alba Iulia”, de Arte „T. Arghezi” ș.a.);

- **Conferințe, congrese, festivaluri:** Conferință Științifică Ștefan cel Mare în imaginea posterității; Научна ученическа конференция с международно участие *Участие на бесарабските българи в борба за Освобождението на Прародината от османското робство* ș.a.; **Congresul Mondial al Eminescologilor; Festivalul cărții evreiești** ș.a.);
- **Concursuri:** *Bătălia Cărților*; Concursul de cântece și poezii pascale (online) *Sărbătoarea Paștelui în ochii copiilor, ediția a II-a*; Concursul republican literar-artistic (online) *Grigore Vieru – steaua și lumina demnității noastre, ediția a II-a*; Concurs de colinde, datini și obiceiuri de Crăciun și Anul Nou *Dor de sărbători*; Concursul de Creație al Tinerei Generații *ARS Adolescentina, ediția a XXIII-a*; Concursul de istorie pentru cei mici *DACIADA* ș.a. (filialele „Transilvania”, „Târgu-Mureș”, „Ovidius”, „O. Ghibu”, „M. Ciachir”, „H. Botev”, CAIE, „A. Donici” ș.a.).

În an aniversar, toate filialele BM au postat informații despre **activitățile dedicate celebrării celor 145 de ani de la fondarea Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”,** Programului estival **Provocarea verii**; Programului de lectură **Chișinăul citește**; Campaniile: **Fii deștept! Ia un card inteligent la BM „B.P. Hasdeu!”**; **Lecturi Naționale – Balade și romane de Adam Mickiewicz** (campanie de promovare a lecturii și a scriitorilor polonezi).

Aniversările filialelor: BM „B.P. Hasdeu” – 145 de ani, Filiala N. Titulescu – 45 de ani, Filiala „O. Ghibu” – 30 de ani, Filiala „H. Botev” – 30 de ani, Filiala „M. Ciachir” – 30 de ani, Filiala „L. Rebreanu” – 15 ani, Filiala „A. Mickiewicz” – 15 ani sunt consemnate de bloggerii respectivelor biblioteci: *Biblioteca „Hristo Botev” – 30 de ani pe harta Chișinăului; День Библиотеки Mangher – 31 ani; Biblioteca N. Titulescu își pune straine de sărbătoare – împlinește 45 de ani de la fondare; 15 toamne poloneze la Chișinău; 22 ani de activitate ai CAIE* etc.

Filialele „Ștefan cel Mare și Sfânt”, „Ovidius”, „H. Botev”, CAIE, „A. Donici”, de Arte „T. Argezi”, „I. Mangher” au scris despre **evenimentele dedicate orașului Chișinău.**

Postările au reflectat și aspectul legat de **parteneriatele** constituite de filialele BPD, „Târgu-Mureș”, „Transilvania”, „Ștefan cel Mare și Sfânt”, Traian, „Ovidius”, CAIE, „Maramureș” ș.a. cu diferite instituții: *Библиотека им. Леси Украинки – сотрудничество с Теоретическим лицеем „Dacia”; Colaborarea fructuoasă a Bibliotecii „Hristo Botev” cu Asociațiile bulgare din Republica Moldova; Gimnaziul „Nicolae H. Costin”; Colegiul „Alexei Mateevici”; Liceul Teoretic „Traian”; Școala Primară nr. 82; Detașamentul de Salvatori și Pompieri Ciocana; Договор о сотрудничестве с World Jewish Relief (WJR); Centrul de Instruire Continuă în Domeniul Electoral (CICDE); Acord de*

colaborare dintre Facultatea de Drept a Universității de Stat din Moldova și Biblioteca Publică de Drept; Asociația Filateliștilor, Maximafilistilor și Cartofilistilor (AFMC) din Republica Moldova; Parteneriatul de colaborare între CAIE și Biblioteca Germană Alexander Tietz din Reșița; Institutul Patrimoniului Cultural; Ambasada Republicii Polone la Chișinău; Ministerul Afacerilor Externe al Republicii Polone; Congresul Național al Ucrainenilor din Moldova; Organizația Umanitară Internațională – INTERSOS ș.a.

IV. Postări tematice

- **Curiozități:** *10 expresii idiomice celebre în Polonia ș.a. („A. Mickiewicz”);*
- **Tradiții, sărbători:** *Luna septembrie; Luna lui Gustar; Luna lui Cuptor în tradiția populară; Dragobete; Mărțișor; Pasti; Duminica Floriilor; Duminica Mare; Halloween; Sărbătoarea kurban și tradițiile (filialele: Traian, „Târgu-Mureș”, „Târgoviște”, „Ștefan cel Mare și Sfânt”, N. Titulescu, M. Costin, „M. Ciachir”, „Maramureș”, M. Drăgan, „L. Ukrainka”, CAIE, „A. Donici” ș.a.);*
- **Informații corelate Zilelor Internaționale:** *Zilele Științei la BM „B.P. Hasdeu”; Ziaua Mondială a Animalelor; Ziaua Armatei Naționale; Ziaua Mondială pentru Asistență Umanitară; Ziaua Internațională a Tineretului; Ziaua Internațională a Grădinilor Zoologice și Parcurilor; Ziaua Mondială a Broaștei Țestoase; Ziaua Internațională a Familiei; Ziaua Europei; Ziaua Mondială a Poeziei; Ziaua Mondială a Scriitorilor; Ziaua Națională a Lecturii; Ziaua Siguranței pe Internet (Safer Internet Day); Ziaua Internațională a Alfabetizării; Ziaua Mondială a Pâinii; Ziaua Internațională a Păcii; Ziaua Limbii Române; Ziaua Mondială a Apei; Ziaua Mondială a Turismului; Ziaua Limbilor Europei; День вишиванки; Ziaua Scrisului de Mână; Ziaua Internațională a Traducătorilor; Zilele Europene ale Patrimoniului ș.a. (filialele: V. Bielinski, „Transilvania”, Traian, „Târgoviște”, „Ștefan cel Mare și Sfânt”, „Ovidius”, N. Titulescu, „M. Lomonosov”, „M. Ciachir”, „Maramureș”, M. Drăgan, „L. Ukrainka”, „H. Botev”, „I. Mangher”, BPD, Codru, CAIE, „A. Donici”, „Alba Iulia”, de Arte „T. Arghezi”, Biblioteca Centrală ș.a.).*
- **Conținuturi originale** găsim pe blogurile:
 - interviuri cu personalități și/sau interviuri cu vizitatori ai orașului (Secția „Memoria Chișinăului”; Secția studii și cercetări);
 - impresii în urma vizitelor de studii, stagieri (Biblioteca Centrală; Campusul Competențelor);
 - Impresii despre vizita angajaților bibliotecii la muzeul „Casa Părintească” din s. Palanca r. Călărași (filialele: „Ovidius”; CAIE);

- Istorii de succes ale voluntarilor bibliotecii (Filiala „M. Ciachir”).
- **Revistele filialelor:** *Biblioteca. Tezaur. Modern* – revista de divertisment a Bibliotecii „Târgu-Mureș”; *Razele X* – revista Bibliotecii „Ștefan cel Mare și Sfânt”; *Библиомозаика* – revista Bibliotecii „M. Lomonosov”; *Rebreniana* – revista Bibliotecii „L. Rebreanu”; *BiblioBulevard* – revista Bibliotecii „H. Botev”; *Dimineața capitalei* – revista Bibliotecii „I. Mangher”; *Polonistica* – revista Bibliotecii „A. Mickiewicz”.
- **Studii biblioteconomice și de eminescologie:** *O vizită la maestrul Eugen Doga; Film artistic de lung metraj consacrat activității literare și științifice a academicianului Mihai Cimpoi la cea de-a 80-a aniversare; Arhitectura bibliotecilor* (CAIE, Secția studii și cercetări).
- **Rețete** culinare evreiești, poloneze (filialele: „I. Mangher”, „A. Mickiewicz”).

Top 10 bloguri cu cel mai mare impact al postărilor

Blog	Vizite	Postări	Vizualizări	Vizualizare per postare
Chișinău muzical	33457	8	51661	6457
Regatul Spiridușilor (blogul pentru copii al Bibliotecii „Târgu Mureș”)	17693	5	27213	5442
Biblioteca „Târgu-Mureș”	28961	16	39808	2488
Biblioteca „Onisifor Ghibu”	14673	9	21606	2400
Biblioteca „Nicolae Titulescu”	46486	39	68090	1745
Ora poveștilor (blogul pentru copii al CAIE)	53996	53	78879	1488
Biblioteca Centrală a BM „B. P. Hasdeu” din Chișinău	41098	51	56511	1108
Ne întâlnim la Biblioteca Ștefan cel Mare	26600	35	35255	1007
Библиотека „Христо Ботев”	7405	13	9676	744
Biblioteca Târgoviște în serviciul comunității	10622	25	16002	640

În 2022, comparativ cu anul precedent, în topul celor mai de impact postări și-a menținut poziția de lider – blogul *Chișinăul muzical*; blogul *Biblioteca „Nicolae Titulescu”* împreună cu *Ora poveștilor* (blogul pentru copii al CAIE) și *Biblioteca Centrală* au coborât câteva poziții, blogul *Biblioteca „Târgu-Mureș”* și-a menținut poziția, iar Blogurile *Filiala Maramureș*, *Polonistica*, *Chișinău, orașul meu*, *Biblioteca „Alexandru Donici”* și *Biblioteca de Arte „Tudor Arghezi”* au părăsit topul. Locul acestora a fost luat de blogurile *Regatul spiridușilor*, *Biblioteca „Onisifor Ghibu”*, *Ne*

întâlnim la Biblioteca Ștefan cel Mare, Biblioteca „Hristo Botev” și Biblioteca Târgoviște în serviciul comunității.

Postările blogurilor, incluse în acest top, au atins cel mai înalt coeficient de vizualizare per postare. După cum putem observa din tabel, numărul postărilor nu este mare, însă impactul acestora este maxim. Postările acestor biblioteci fiind orientate tematic către subiecte referitoare la piese muzicale dedicate orașului Chișinău, recomandări de lectură, expoziții virtuale, activități de bibliotecă, curiozități despre sărbători și personalități, concursuri, zile internaționale, întâlniri cu personalități, reviste bibliografice, parteneriate, istorii de succes și texte pentru copii preluate din cărți și reviste.

Top 10 bloguri cu cel mai mare număr de postări

Blog	Vizite	Postări	Vizualizări	Vizualizare per postare
Biblioteca „Alexandru Donici”	70235	180	101645	564
E-Resurse Drept	5285	174	13976	80
Centrul Academic Internațional Eminescu	49579	165	71106	430
Библиотека М. Костин	31838	115	45440	395
Biblioteca „Mihail Ciachir”	12473	88	17976	204
Chișinău, orașul meu	24256	84	46601	554
Biblioteca „Alba Iulia”	4836	71	7136	100
BiblioHost (blog susținut de Secția studii și cercetări și Secția activitate editorială)	1654	66	4201	63
Filiala Maramureș	21426	60	30870	515
Polonistica (blogul Bibliotecii „Adam Mickiewicz”)	18439	60	27126	452

Cele mai multe postări au fost publicate, în 2022, pe blogurile gestionate de bibliotecile „A. Donici”, BPD, CAIE, M. Costin, „M. Ciachir”, „Alba Iulia”, „Maramureș” și „A. Mickiewicz” (aceste două biblioteci având un număr egal de postări), secțiile Studii și cercetări și „Memoria Chișinăului”. Bibliotecile respective și-au axat eforturile pe sporirea numărului de postări orientate preponderent către subiecte referitoare la: recomandări de lectură, expoziții virtuale, serviciile bibliotecii, zile internaționale, date și informații despre evenimente și personalități preluate din cărți și reviste, interviuri cu vizitatori ai orașului, studii despre arhitectura bibliotecilor, eminescologie, interviuri,

dialoguri cu personalități, lansări de carte, activități și programe de bibliotecă, proiecte și parteneriate ș.a.

Totuși, după cum putem observa, impactul acestor postări nu a fost unul mare, indicatorul *vizualizare per postare* înregistrând valori medii spre minime.

Revista *BiblioCity* a înregistrat un număr mediu de postări în 2022 – 63, vizualizările – 22 041 și vizitele – 21 055, fiind și acestea în limite medii, asemeni indicatorului vizualizare per postare 349. Cele mai populare postări în *BiblioCity* sunt postările din alți ani: *Имидж библиотеки и информационные технологии*, publicată în 2011 cu 18 100 vizualizări; *Lectura izvorul cunoașterii*, publicată în 2010 cu 31 700 vizualizări; *Проверка фонда как метод его изучения*, publicată în 2011 cu 17 300 vizualizări.

15 cele mai populare postări în 2022

Postare	Vizualizări	Blog
Citate și aprecieri despre M. Eminescu	1700	Centrul Academic Internațional Eminescu
Ion Creangă — Viața marelui povestitor român	1200	Biblioteca „Lesea Ukrainka”
Limba noastră cea română – graiul neamului românesc	1086	Ne întâlnim la Biblioteca Ștefan cel Mare
Жительница Польши – полька или полячка? Как правильно?	1040	Polonistica (blogul Bibliotecii „Adam Mickiewicz”)
Comentariu literar „Moartea căprioarei” de N. Labiș	979	Biblioteca „Alexandru Donici”
George Călinescu – 20 citate celebre din romanul „Enigma Otiliei”	900	Biblioteca „Târgu Mureș”
<i>Clopotnița</i> de Ion Druță	803	Biblioteca „Liviu Rebreanu”
<i>Biserica albă</i> de Ion Druță	679	Biblioteca „Liviu Rebreanu”
Romanul <i>Ca peștele în copac</i> de Lynda Mullaly Hunt	678	Biblioteca Centrală
Povestea anotimpurilor	646	Ora povestilor (blogul pentru copii al CAIE)
<i>Domnul Trandafir</i> de M. Sadoveanu	457	Ora povestilor (blogul pentru copii al CAIE)
<i>Șarpele Aliodor</i> de V. Voiculescu	441	Ora povestilor (blogul pentru copii al CAIE)
<i>Booktrailer sau Încă o dată despre expoziții virtuale</i>	374	BiblioGeek (blogul Secției tehnologia informației)
Copilăria și imaginea ei în literatura universală	348	Filiala Maramureș
Amintiri din copilărie – capodoperă de Ion Creangă (1881)	329	Biblioteca „Alexandru Donici”

Postările care au generat trafic, per general, sunt postări publicate în anii precedenți, spre exemplu: *Rezumatul romanului „Ca peștele în copac” de Lynda Mullaly Hunt* (Biblioteca Centrală), publicată în 2020; *Copilăria și imaginea ei în literatura universală* (Biblioteca „Maramureș”), publicată în 2013; *Amintiri din copilărie – capodoperă de Ion Creangă (1881)* (Biblioteca „A. Donici”), publicată în 2016; *Жительница Польши – полька или полячка? Как правильно?* (Polonistica – blogul Bibliotecii „A. Mickiewicz”), publicată în 2018; *Domnul Trandafir* de M. Sadoveanu (Ora povestilor – blogul pentru copii al CAIE), publicată în 2016; *George Călinescu – 20 citate celebre din romanul „Enigma Otiliei”* (Biblioteca „Târgu-Mureș”), publicată în 2017; *Citate și aprecieri despre Eminescu* (Centrul Academic International Eminescu), publicată în 2017; *Povestea anotimpurilor* (Ora povestilor – blogul pentru copii al CAIE), publicată în 2016; *Limba noastră cea română – graiul neamului românesc* (Ne întâlnim la Biblioteca Ștefan cel Mare), publicată în 2020; *O carte eternă: Pe urmele lui Orfeu* (Biblioteca „Alba Iulia”), publicată în 2020; *Concurs: Cel mai frumos slogan/îndemn la lectură publicat în 2015* (Regatul spiridușilor – blogul pentru copii al Filialei „Târgu-Mureș”) ș.a., excepție făcând postările *Знаменитому Кишиневскому фонтану в городском парке Ștefan cel Mare – 95 лет* (Biblioteca M. Costin) și *Cărțile care mi-au influențat viața* (Ne întâlnim la biblioteca Ștefan cel Mare) publicate în 2022.

Aceasta se explică prin faptul, că postările anului 2022 nu au fost orientate către subiecte de interes, nu au fost promovate, dar și prin insuficiența cuvintelor-cheie, în majoritatea postărilor, motiv din care acestea au apărut în lista motoarelor de căutare pe ultimele pagini.

YouTube

În 2022, pe canalul de YouTube al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” au fost publicate conținuturi referitoare la teme: Programul *Chișinăul citește*; Concursul de lectură *Bătălia Cărților*; *21 martie – Ziua internațională a Poeziei*; *Felicitare de Ziua Internațională a Cărții și a Bibliotecarului*; Prezentarea volumului *Ludicul în activitatea bibliotecii publice. Vademezum pentru bibliotecari* de Lidia Kulikovski; *Biblioteca Digitală a BM*; *Bufnițe și Pelicani: lansarea blogului BiblioHost*; Lansarea cărții *Universul lecturii la BM „B.P. Hasdeu”* de Elena Butucel; Campania de fidelizare a utilizatorilor *Fii deștept! Ia un card inteligent la BM „B.P. Hasdeu”*; Evenimentul *Grigore Vieru – Lacrima lui Mihai Eminescu* la CAIE cu Fuego; Inițiativa civică *Citim Eminescu*, organizată la CAIE cu prilejul *Zilei Naționale a Culturii*; *Sărbătorirea aniversării a 30 de ani de la fondarea Filialei „Transilvania”*; activitatea cenaclului *Magia cuvântului* la Biblioteca Centrală ș.a.

Per total, pe canalul instituțional BM, au fost încărcate 2022 – **13 video** (2021 – 19 video, 2020 – 162 video) care au acumulat **20 238 vizionări** (2021 – 21 705 vizionări, 2020 – 27 481 vizionări) și **565,4 ore de vizionare**. Pe parcursul anului a fost efectuată **1 translație** online (2021 – 11 translații online, 2020 – 13 translații online) pentru cei **473 abonați** (2021 – 389 abonați, 2020 – 283 abonați) interesați de conținuturile postate de bibliotecă.

Conținuturile postate pe canalul instituțional BM, au trezit interesul spectatorilor din Republica Moldova – 61,1% (12 094 vizionări), România – 14,9% (2 945 vizionări), Franța – 0,2% (38 vizionări) și Germania – 0,1% (12 vizionări).

Cele mai populare 5 postări pe canalul instituțional, din cele 13 video publicate în 2022 sunt:

1. Evenimentul *Grigore Vieru – Lacrima lui Mihai Eminescu* la CAIE cu Fuego – 1 538 vizionări;
2. Demararea concursului de lectură *Bătălia Cărților 2022* – 364 vizionări;
3. Programul *Chișinăul citește* – 218 vizionări;
4. Biblioteca Digitală a BM – 114 vizionări;
5. Bufnițe și Pelicani: lansarea blogului BiblioHost – 72 vizionări.

În 2022, per total pe cele 27 de canale de YouTube ale rețelei de biblioteci Hasdeu, au fost publicate **1 435 postări** (2021 – 1 864 postări, 2020 – 2 236 postări) ce au adunat **734 828 vizionări** (2021 – 645 554 vizionări, 2020 – 261 776 vizionări), **104 294,14 ore de vizionare** (2021 – 22 383,21 ore de vizionare, 2020 – 9 692,38), ceea ce reprezintă **72 ore per postare** (2021 – 12 ore per postare, 2020 – 4,3 ore per postare). Canalele YouTube ale filialelor BM au **15 401 de urmăritori**. În 2022, comparativ cu 2021, numărul postărilor a scăzut însă **a crescut timpul de vizionare** a postărilor, fapt explicat prin calitatea postărilor și subiectele abordate în cadrul acestora.

Luna	Postări 2022	Vizionări 2022	Postări 2021	Vizionări 2021	Postări 2020	Vizionări 2020
Ianuarie	130	87 464	201	61 456	69	43 788
Februarie	257	99 597	222	65 925	65	32 902
Martie	150	70 892	247	73 991	100	55 932
Aprilie	181	60 675	250	50 316	164	41 483
Mai	96	58 366	241	70 293	305	47 812
Iunie	145	32 735	160	62 133	350	29 291
Iulie	123	25 015	151	29 463	443	27 346
August	55	29 976	88	28 298	255	21 877
Septembrie	89	57 100	123	49 351	278	40 836
Octombrie	73	68 728	71	100 600	227	42 502
Noiembrie	72	67 956	110	53 728	333	81 397
Decembrie	94	77 117	105	81 201	199	47 972

În 2022 pe canalele YouTube gestionate de filialele BM, a apărut un nou tip de conținut – **podcasturile** ce conțin fragmente literare în lectura bibliotecarilor:

- Filiala „A. Mickiewicz”: „Călătoria oamenilor cărții”, „Rătăcitorii” de Olga Tokarczuk; „Călătorind cu Herodot” de Ryszard Kapuscinski; „Mercedes-Benz” de Pawel Huelle;
- Filiala „A. Donici”: „Dănilă Prepeleac” „Povestea lui Stan Pățitul” de Ion Creangă; „Și totuși cine e mai mare?” din cartea „UF! Ghid de conviețuire cu frații și surorile mai mici”, autor Ionela Hadârcă;
- Filiala „Ștefan cel Mare și Sfânt”: „A venit regele!” din cartea „Crăița” de Spiridon Vangheli; „Privighetoarea și trandafirul” de Oscar Wilde; „Alice în Țara Minunilor” de Lewis Carroll;
- Filiala „Liviu Rebreanu”: „UF! Ghid de conviețuire cu frații și surorile mai mici”, autor Ionela Hadârcă; Lectura fragmentului „Simptome și prevestiri” din cartea „Citirea a doua nu ultima” de Ioan Mânăscuț;
- Filiala „Ovidius”: *Publicistica lui Mihai Eminescu; Câteva mărturii ale lui Ioan N. Roman, publicist, poet și scriitor, co-fondator al „Societății culturale dobrogene”, despre Figura poetului Eminescu;*
- Filiala M. Drăgan: „Fraierul” de Claudia Partole; „Somnul lui Păcală” de Vasile Romanciuc; „Chemarea străbunilor” de Jack London; „Ce e femeia?” de Eugen Doga; „Eterna iubire” fragment din romanul „Tema pentru acasă” de Nicolae Dabija; „Un bărbat pe nume Ove” de Fredrik Backman ș.a.

Conținuturile publicate pe canalele filialelor se referă, per general, la **subiecte** precum:

- *Carte, lectură, colecție, autori, portrete literare, povești, prezentări de carte: poezii despre iarnă, despre anotimpuri, despre cărți, recomandări de lectură la Filiala „V. Ignatenco”; Booktrailer, Lecturi publice, Audio Library, Citim autori polonezi la Filiala „A. Mickiewicz”; Lecturile verii, Povești digitale la Filiala „I. Mangher”; Презентации книг, Буктрейлеры, Пушкинский марафон, Пушкинский лекториум la Filiala „M. Lomonosov”; Club de lectură „Tinerii citec”, Provocarea verii, Booktrailer la Filiala „Târgoviște”; Povestea Paștelui de Katherine Sully, recomandări de lectură cărți despre descoperiri și invenții, recital de poezie cu ocazia hramul Chișinăului la Filiala Traian; Cartea juridică veche și rară, Cărți noi despre Drept penal la BPD; Serviciul „Pe undele lecturii” la Biblioteca „Alba Iulia”; Recomandări de lectură, Bătălia Cărților, Cărți vechi și rare din fondul CAIE, Programul Chișinăul citește la CAIE; Impresii de lectură Ronin Terente la Filiala „Târgu-Mureș”; Soliloc de bibliotecă: Volumul „Femeia de la poarta închisorii”*

de Ileana Rusu, Monografia „Răul: interpretări literare” de Constantin Ivanov la Biblioteca Centrală ș.a.

- *întâlniri cu personalități: Творим себя сами – беседы с психологом, Творческие встречи, Амбассадоры Ломоносовки, Видеомосты* la Filiala „M. Lomonosov”; *Întâlnire cu magicianul Garry Cozma* la Filiala „Târgu Mureș”; *întâlniri cu scriitorii* la filialele „Târgu-Mureș”, „M. Ciachir”, „Maramureș”, „Transilvania”, „A. Donici”;
- *cluburi: Клуб книголюбов „Universul”, Клуб любителей истории Кишинева* la Filiala „M. Lomonosov”; *Cenaclul literar „Magia cuvântului”* la Biblioteca Centrală;
- *servicii: Roboți asamblați în cadrul serviciului „Robotică la bibliotecă” în acțiune*, Filiala „Târgu-Mureș”; *Serviciul „Parlons Français”,* Filiala „Ștefan cel Mare și Sfânt”; *Ora de programare, Serviciul Robotica la bibliotecă, Ateliere de creație, Explorăm aplicații,* Filiala „L. Rebreanu”; *Serviciul Robotica la bibliotecă,* Filiala „Ovidius”; *Ora poveștilor* la Filiala Traian; *Я познаю мир – проект для учеников 1 класса* la Filiala „M. Lomonosov”; *Serviciul Lectura generoasă* la Filiala „Transilvania”; *Connect Plus: Ce sunt computerele?* la Filiala „Maramureș”; *Bazele de date juridice disponibile, Cursul de e-Servicii* la BPD;
- *interviuri: „Dialogurile bibliotecii”,* Secția „Memoria Chișinăului”; *Proiect de interviuri „Confesiuni”* la „Alba Iulia”; *Dialoguri cu Academicianul Mihai Cimpoi,* CAIE; *Dialog cu Claudia Partole, Dr., conf. univ. Lidia Kulikovski în dialog cu directorul Bibliotecii „O. Ghibu” Vitalie Răileanu; La oră de bilanț aniversar* la Filiala „O. Ghibu”; *Scriitoarea Victoria Fonari în dialog cu lucrătorii Bibliotecii Civice din Verona* la Biblioteca Centrală;
- *campanii: Campania Fii deștept! la un card inteligent!* – filialele Traian, „V. Ignatenco”, CAIE, „Transilvania”, „A. Donici”, „Târgoviște”, „Ovidius” ș.a.
- *educație: Educație nonformală; Povești despre cărți sau cum ajung cărțile la raft* la Filiala „Târgoviște”; *Proiectul „Educația ecologică”* la Filiala „Ștefan cel Mare și Sfânt”; *Educația civică, Drepturile refugiaților* la BPD;
- *evenimente, date memorabile: Знаменательные даты в литературе* la Filiala „M. Lomonosov”; *Evenimente 2022* la Filiala „Târgoviște”; *Simpozioane și activități de bibliotecă, Zilele științei* la Filiala „Transilvania”; *Conferința Ignite, Simpozionului Național de Studii Culturale, întâlnirea cu compozitorul Eugen Doga, Simpozionul Internațional „Polifonii literare - confluența universurilor artistice și didactice”* la Filiala de Arte „T. Arghezi”; *Săptămâna Științei*

– filialele: V. Bielinski, N. Titulescu, „V. Ignatenco”; *Aniversarea a 25 de ani ai Bibliotecii „Târgu-Mureș”* la Filiala „Târgu-Mureș”.

Flickr

Pe platforma de partajare a fotografiilor Flickr al BM, pe parcursul anului 2022 au fost încărcate **964 imagini**, care au acumulat **60 410 vizualizări**. Conform comparației datelor din ultimii doi ani, observăm o creștere ușoară a numărului de încărcări a pozelor cu 7% (890 de postări în anul 2021).

Filialele BM care au cont activ pe platforma dată sunt: de Arte „T. Arghezi”, Biblioteca Centrală, Centrul Academic Internațional Eminescu, M. Costin, N. Titulescu, „O. Ghibu”, „Târgu-Mureș” și Traian.

Conform numărului de fotografii încărcate pe platforma dată, filiala cu cele mai multe postări este filiala de Arte „T. Arghezi” – 249 de imagini, tot aici, se dețin și cele mai multe vizualizări – 33 369.

Cu privire la contul instituțional al BM de pe platforma Flickr, menționăm o creștere a numărului de postări 2022 – 229 postări față de anul 2021. La fel și numărul de vizualizări este mai mare, indicând 2 342 de vizualizări pentru anul 2022 și 1 503 de vizualizări pentru anul 2021.

Twitter

Contul instituțional al Bibliotecii Municipale a platformei Twitter a înregistrat **266** de postări în anul 2022, reprezentând un declin de 69% față de anul 2021 - 865 de postări. Postările/tweets văzute de către utilizatori indică cifra de **6 178** de afișări. Numărul de utilizatori care urmăresc contul instituțional al BM este de **319** de utilizatori, indicând **2 742** de vizite.

Pe această platforma **Twitter** au cont activ următoarele filiale: „A. Mickiewicz”, de Arte „T. Arghezi”, „L. Rebreanu”, „Târgoviște”, „Târgu Mureș”, „Ștefan cel Mare și Sfânt”, BPD, CAIE și Sala Germană de Lectură „Deutscher Lesesaal”.

Conform datelor cifrelor prezentate de către filiale, cel mai mare număr de postări îi revine filialei poloneze „A. Mickiewicz”, ce indică un număr de **535** de postări, tot aici, s-a înregistrat și cele mai multe afișări – **10 577**. Postarea cea mai populară este din partea Filialei de Arte „T. Arghezi” – *Zi de informare. Achiziții noi*, cu **260** de afișări. Cele mai multe vizite îi revin tot filialei date, cu **12 000** de vizite.

Pentru anul 2022 numărul total de **postări** (tweets) la BM este de **2 465**, ce indică o mică scădere față de anul 2021 – 2 465 de postări. Numărul total de **afișări** pentru anul 2022 este de **34 504** afișări, 2021 – 54 634 cu **1 010** urmăritori.

Facebook

Dintre toate rețelele de socializare, Biblioteca Municipală este cea mai prezentă pe platforma Facebook unde sunt postate cele mai relevante informații: evenimente, întâlniri cu scriitori, lansări de carte, anunțuri, postere, afișe, albume foto, videoclipuri etc.

Fiecare filială își gestionează informația pe pagină independent, în funcție de activitățile pe care le are, dar totodată este păstrată identitatea Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”.

Rețeaua de socializare Facebook, deține câteva **grupuri** pe care le gestionează, acestea sunt:

- Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” (1,4 K membri);
- Biblioteca online (3 K membri);
- Traineri Hasdeu (145 membri);
- Chișinăul citește (116 membri);
- Creativitate&Inovație Hasdeu (693 membri);
- Provocarea verii (173 membri);
- Bătălia cărților Chișinău (781 membri);
- Grup Amicii Științei și Inovației (189 membri);
- Друзья библиотеки И. Мангера (117 membri)
- Povești digitale (1 K membri)
- Prietenii Bibliotecii Stefan Cel Mare (233 membri)

Cu ajutorul acestor grupuri publice, rețeaua BM obține un impact mai mare asupra mesajului (evenimente, informații, anunțuri, postere, afișe, materiale foto și video) care dorește să-l transmită utilizatorului, dar și oferă un spațiu pentru conversații, opinii, ceea ce ajută la constituirea unei comunități implicate și relevante în rândul actualilor și potențialilor utilizatori ai BM.

Fiecare grup are specificul său ca tematică, de aceea, membrii grupului sunt acele persoane care au interese similare și, odată cu creșterea numărului membrilor, putem crea o comunitate destul de activă, iar aceasta la rândul său, ne dezvoltă vizibilitatea Bibliotecii Municipale.

Date statistice ale rețelei de socializare Facebook, cont instituțional pentru perioada 1 ianuarie – 31 decembrie 2022:

Pagina de Facebook are la moment **5 183** de urmăritori, cu 454 urmăritori mai mult în comparație cu numărul de la începutul anului 2022 (2021 – 4 729) urmăritori.

Impactul paginii de Facebook (numărul de persoane care au văzut orice conținut publicat pe pagina dată) este de **155 236** (indicator estimativ); numărul de **vizite** ale paginii este de **12 316**; **postări: 995** (cu o scădere de 52% față de anul 2021 și o scădere de 24 % față de anul 2020); **impactul postărilor** este mai scăzut comparativ cu anii precedenți, fiind de **503 256**; numărul total de **aprecieri** fiind de: **24 432**, cu o scădere de 41% față de anul 2021 și 38% față de anul 2020; la fel , în scădere sunt și numărul de **comentarii: 1 378**, acest indicator este cu minus 45% față de 2021 și minus 20% față de anul 2020; numărul **distribuirilor** postărilor este de **1 245**, această cifră reflectă, la fel, cu părere de rău, o scădere cu 26,7% față de anul 2021 și o scădere de 45% față de 2020.

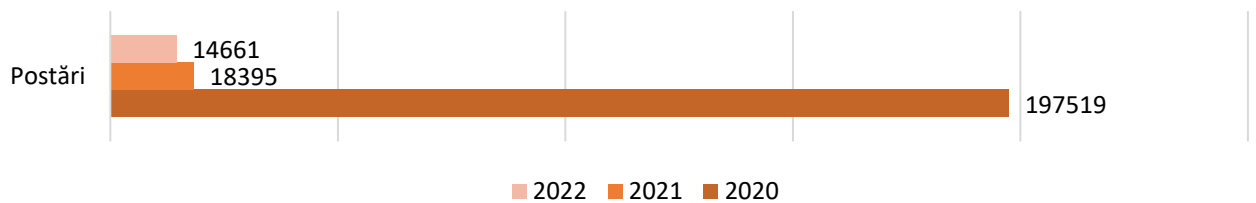
Postările de pe contului instituțional, cu cel mai mare impact au fost: anunțul *Artistul Paul Surugiu Fuego va dona bustul poetului Grigore Vieru, la Centrul Academic Internațional Eminescu* (20 300); *IsraAID în parteneriat cu Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” din Chișinău a deschis o secție nouă la Biblioteca „Lesea Ukrainka”, pentru mamele ucrainene și copiii lor, refugiați din Ucraina* (19 777); Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” – 145 de ani de activitate. Album foto (11 264).

Indicii generali ce prezintă întreaga rețea de socializare Facebook a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”

Indicii generali ai paginii de Facebook prezintă cifra acumulată de la toate filialele și Secțiile Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” pe parcursul anului 2022. Ca rezultat, în final s-au obținut următoarele cifre:

– **postări: 14 661**, ceea ce arată o scădere în comparație cu anii precedenți, iar față de anul trecut, numărul de postări indică o cifră cu 20% mai puțin. În anii precedenți numărul postărilor a fost mai mare, fiind într-un an pandemic și multe evenimente se produceau online, din anul 2022 toate activitățile, serviciile s-au realizat cu prezență fizică.

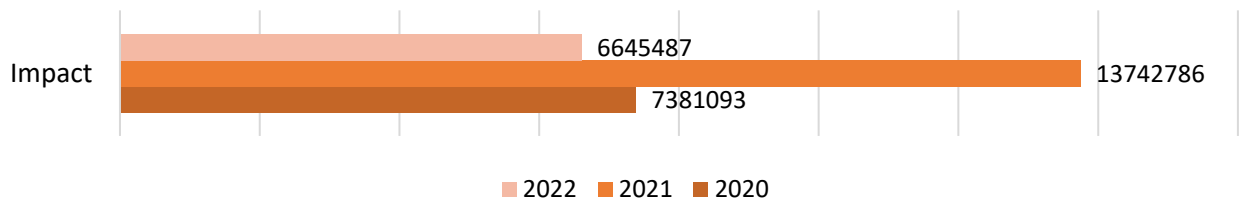
Conținutul, numărul și timpul postărilor sunt instrumentele primordiale pentru a obține rezultate maxime în comunicarea cu utilizatorii BM și potențiali utilizatori. Mai jos este prezentat un grafic cu date comparative pentru ultimii trei ani de activitate a rețelei Facebook BM, ce privește numărul de postări.

– **Impact postări: 6 645 487**, acest număr de impact, ce indică numărul de persoane care au văzut postarea, la fel, reflectă o scădere, în comparație cu anul 2021, cu 52% mai puțin, iar față de anul 2020 cu aproximativ 10% mai puțin.

Ne propunem cu pași bine definiți să mărim numărul de impact pentru anul 2023, astfel încât să nu prezinte o scădere față de anii precedenți, dar să obținem un indiciu pozitiv procentual. Astfel, și ceilalți indicatori statistici ai paginii vor avea rezultate pozitive.

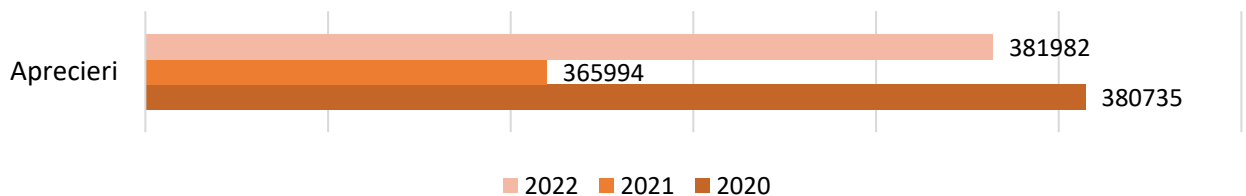
Mai jos este prezentat graficul cu date comparative pentru ultimii trei ani de activitate a rețelei Facebook BM, ce privește numărul de impact.

– **Aprecieri postări: 381 982**, acest număr de aprecieri indică o creștere în comparație cu anul 2021 cu 4%, iar față de 2020 cu aproximativ 0,3% mai puțin.

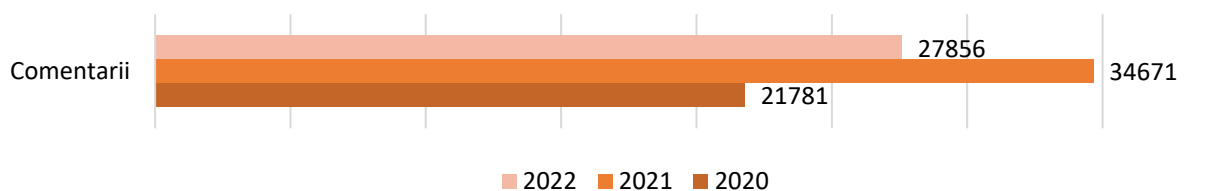
După cum s-a menționat mai sus, avem misiunea în anul 2023 să avem rezultate pozitive.

Mai jos este prezentat un grafic cu date comparative pentru ultimii trei ani de activitate a rețelei Facebook BM, ce privește numărul de aprecieri.

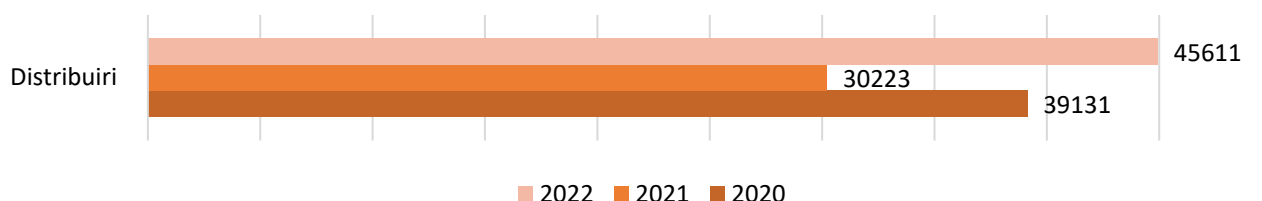
– **comentarii: 27 956**, este o cifră ce indică o scădere de 20% față de 2021 și o creștere cu 21% față de 2020.

Mai jos oferim un grafic cu date comparative pentru ultimi trei ani de activitate a rețelei Facebook BM, ce vizează numărul de comentarii:

– **distribuiri: 45 611**, numărul de distribuiri prezintă o creștere în comparație cu 2021 de 34%, iar în comparație cu anul 2020 – o creștere de 14% .

Mai jos este prezentat un grafic ce indică numărul de distribuiri pentru ultimii trei ani de activitate a rețelei Facebook BM:

Filialele cu cele mai bune rezultate de **impact** pe rețeaua Facebook sunt: „V. Ignatenco” – **1 417 413**; Biblioteca Centrală – **517 527**; Centrul Academic Internațional Eminescu – **408 453**; „Maramureș” – **300 956**.

Cele mai bune rezultate cu privire la numărul de **vizite** pe aceeași rețea de socializare, le dețin filialele: „Maramureș” – **49 918**; „L. Rebreanu” – **38 064** și „Transilvania” – **29 654** vizite.

Cele mai multe **postări** pe rețeaua de Facebook le dețin filialele „Transilvania” cu **914** postări, „Târgoviște” cu **901** postări, „Maramureș” cu **843** postări și Centrul Academic Internațional Eminescu cu **807** postări.

În top trei filiale cu cele mai multe **aprecieri** sunt: „V. Ignatenco” – **39 798**, Centrul Academic Internațional Eminescu” – **24 914** „Maramureș” – **29 277** și „Ovidius” cu **18 753** de aprecieri.

Postările filialelor BM cu cel mai mare impact al anului 2022:

Perioada	Titlul postării	Impactul	Filiala
Ianuarie	Citim Eminescu	62 488	CAIE
Februarie	Fuego în vizită la Centrul Academic Internațional Eminescu	35 636	CAIE
Martie	Atelier de creație <i>Fie soare întruna</i>	18 662	„Maramureș”
Aprilie	Paștele este cea mai importantă sărbătoare creștină a anului	20 873	„V. Ignatenco”
Mai	Poezia <i>Învățăm culorile</i>	32 349	„V. Ignatenco”
Iunie	Poezia <i>Semaforul</i>	38 511	„V. Ignatenco”

Iulie	Personalitatea zilei în lume: Frida Kahlo Frida Kahlo de Rivera	8 385	Biblioteca Centrală
August	Poezia <i>Vocale portocale</i>	49 434	„V. Ignatenco”
Septembrie	Jocurile cu degetele sunt cunoscute aproape din cele mai vechi timpuri.	31 117	„V. Ignatenco”
Octombrie	Ziua mondială a pâinii	24 084	„V. Ignatenco”
Noiembrie	Brumar, cum e numită în tradiția populară, luna noiembrie	41 016	„V. Ignatenco”
Decembrie	Poezia <i>Puradelul Moș Crăciun</i>	31 552	„V. Ignatenco”

Conform datelor prezentate în tabelul de mai sus, observăm că postarea cu cel mai mare impact îi aparține Centrului Academic Internațional Eminescu – 62 488, însă de remarcat faptul că filiala „Ignatenco” deține locul de frunte în ce privește topul postărilor lunare cu cel mai mare impact – 67%.

Instagram

Contul instituțional Instagram al BM este deschis din anul 2016. În afară de practicitea acestei rețele, ne bucurăm de opțiunile filtrelor de culoare, luminozitate sau contrast, totodată, ne folosim de avantajul de a distribui direct pe alte rețele de socializare ale BM precum: Facebook, Twitter, Tumblr. În linii generale, Instagramul este ușor de utilizat, iar impactul videoclipurilor live ne-a ajutat la promovarea evenimentelor literar-artistice din cadrul BM și desigur la atragerea vizuală a utilizatorilor activi și potențiali.

Rețeaua de socializare Instagram este prezentă în câteva filiale ale Bibliotecii Municipale precum: „A. Mickiewicz”, de Arte „T. Arghezi”, Codru, „L. Rebreanu”, „Ștefan cel Mare și Sfânt”, „Transilvania”, N. Titulescu, „M. Ciachir” și contul instituțional al BM.

În perioada anului 2022, rețeaua Instagram a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” a înregistrat **1 046** de postări; **10 023** de vizite; **31 128** de impacturi și **4 169** de urmăritori.

Privind datele statistice ale rețelei date din anul 2021, conchidem că avem o mică scădere în anul 2022 privind numărul de postări – cu 12% mai puțin, iar numărul de interacțiuni este cu 5% mai puțin.

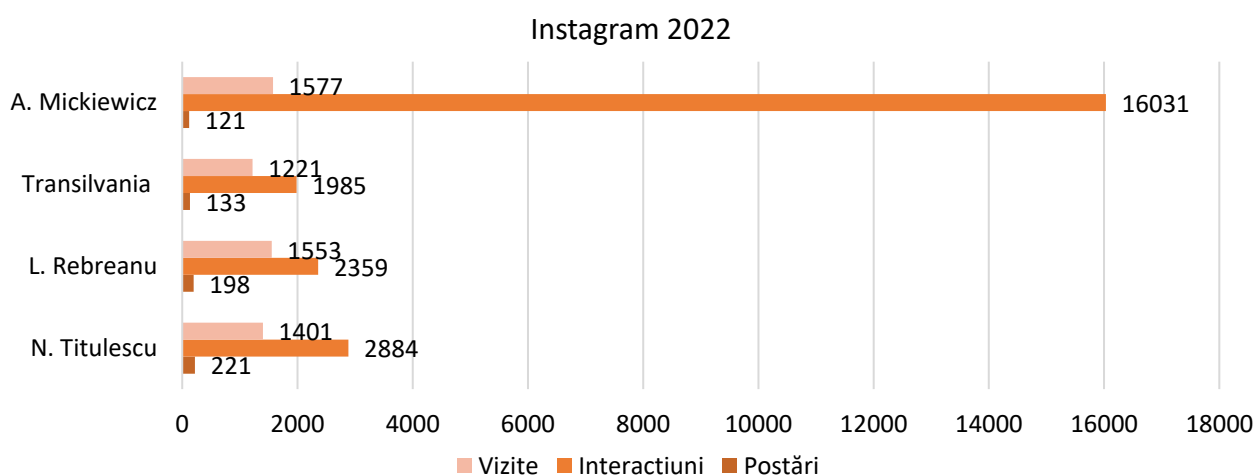
Date statistice ale rețelei de socializare Instagram – cont instituțional

Numărul de persoane care au văzut conținutul publicat pe pagina de Instagram este de aproximativ **1 039** și indică o creștere de 21,2% față de anul 2021. La moment avem **448** de urmăritori ai contului instituțional de Instagram. Numărul total de postări este de **119**, cifra dată

indică o scădere cu 45% față de 2021; numărul total de vizite este de **1 962**; numărul total de interacțiuni este **2103**, acest indicator este cu o scădere de 71% comparativ cu anul precedent.

Date statistice ale rețelei de socializare Instagram – Filiale BM

În diagrama atașată mai jos, sunt prezentate cifrele ce indică topul filialelor după numărul de postări, interacțiuni și vizite. Filiala cu cel mai mare număr de postări este N. Titulescu ce indică **221** de postări; conform celui mai mare impact, filiala de top este „A. Mickiewicz” cu **16 031** impacturi și tot ea este clasată pe primul loc după numărul de vizite – **1 577**.

Pinterest

Pinterest – cont instituțional prezintă următoarele date statistice pentru anul 2022 deține **207** de urmăritori, **62 579** de afișări, **375** de pinuri și **31 521** de vizite.

Concluzii: Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, prin multitudinea de conturi deținute pe rețelele de socializare, creează o imagine pozitivă, fiind o putere crescândă și indispensabilă, cu o influență puternică este și rămâne a fi garantul supraviețuirii bibliotecii în societate digitalizată.

Reviste online

O sursă importantă de promovare sunt și **Reviste online** ale filialelor BM (cu apariție trimestrială):

1. *Arhivarius* („I. Mangher”), are menirea de a informa cititorii despre istoria și cultura evreilor basarabeni;
2. *BiblioBulevard* („H. Botev”), prezintă materialele scrise despre istoria și cultura bulgarilor basarabeni;
3. *Biblioteca. Tezaur. Modern* („Târgu-Mureș”), reflectă activitatea bibliotecii;

4. *Buletinul Mihai Eminescu* (CAIE) care este una dintre primele reviste la BM, cu apariție din 2001, și are menirea de a valorifica și promova opera și personalitățile eminesciene;
5. *Campus Junior* („Ovidius”), reflectă activitatea bibliotecii;
6. *Dimineața capitalei* („I. Mangher”), reflectă activitatea bibliotecii;
7. *Ecoul Eminescu* (CAIE), promovează activitățile Centrului Academic Internațional Eminescu, popularizarea creației eminesciene și promovarea noutăților editoriale în cadrul eminescologiei. Prima ediție a acestei reviste este în anul 2004, iar periodicitatea apariției este lunară;
8. *Orizonturi* („Alba Iulia”) ce are ca scop promovarea culturii scrise;
9. *Polonistica* („A. Mickiewicz”), reflectă activitatea bibliotecii;
10. *Razele X* („Ștefan cel Mare și Sfânt”), reflectă activitatea bibliotecii;
11. *REBRENIANA* („L. Rebreanu”), reflectă activitatea bibliotecii și promovează opera scriitorului Liviu Rebreanu;
12. *Библиомозаика* („M. Lomonosov”) care promovează evenimentele filialei.

Activitatea de promovare / Bibliotecii aniversare

**O BIBLIOTECĂ PENTRU ORAȘ,
O BIBLIOTECĂ PENTRU FIECARE**

CONFERINȚĂ ANIVERSARĂ
19 - 21 octombrie 2022

145
Ani

Adresa: mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Ștefan nr. 146, tel.: +373 22 22 23 60, www.hasdeu.md

**BIBLIOTECA „HRISTO BOTEV” – 30 DE ANI
DE LECTURĂ PUBLICĂ MULTICULTURALĂ**

Stimată Excelență Eugen STOICEV, ambasador al Bulgariei în Republica Moldova, avem plăcerea de a vă invita la Zilele Bibliotecii „Hristo Botev”, cu genericul **Biblioteca „Hristo Botev” – 30 de ani de lectură publică multiculturală**. Evenimentul se va desfășura în perioada 2-4 martie 2022.

45 ani
Filiala Nicolae Titulescu

Vă invităm să sărbătorim împreună Zilele Bibliotecii

Biblioteca Nicolae Titulescu – cașă de lumină pentru comunitate

21 - 23 mai

15 TOAMNE POLONEZE LA CHIȘINĂU

PROGRAM
10 - 11 NOIEMBRIE

Joi, 10 noiembrie
14:00 Festivitate de deschidere a Zilelor Bibliotecii
Alocuțiune din partea oficialităților
Prezentare teatrală - artistică, parodiază Școala de Arte „Alexei Stăncuș”
Top 15 evenimente cu accent polon
Gala partenerilor și cunosctori locali

15:00 Maraton Cultural
Bucătărie și tradiție: Găsește și acționează polonez
Limbă și literatură: Adina Mickiewicz în abordarea romanică
Limbă poloneză în Chișinău - istorie și contemporaneitate
Limbă poloneză - simfonie, legendă și poveste pentru copii

Vineri, 11 noiembrie
10:00 - 12:00 Vizite ghidate în bibliotecă
15:00 Master Class: Fit eco și stilat - croază și propria sorbită în stil polonez

Expoziție de carte veche și rară:
Cărți scrise de și despre
Adina Mickiewicz

Expoziție fotografică:
Mica Polonez din Chișinău

Expoziție tematică:
Personalități poloneze aniversare

Revista bibliografică:
15 ani de activitate a
Bibliotecii „A. Mickiewicz”
reflexată în presa poloneză

Sr. Lech Kaczynski 201

022 75 58 45

biblioteca.mickiewicz@gmail.com

**BIBLIOTECA „LIVIU REBREANU”:
15 TREPTĂ ALE PERPETUĂRII**

PROGRAM
8 decembrie, ora 14:00

15 ANI
Biblioteca „Liviu Rebreanu”

Mozaic aniversar

- de Mariana Harjoșchi, director general școl. B.P. Hasdeu
- de Oana Hrișcă, șefa Filialei Biblioteca „Liviu Rebreanu”
- de Lidia Kubiștecki, conf. univ., director adjunct, BM „B.P. Hasdeu
- de Lidia Gram, scriitoare, critic literar
- de Claudia Porțel, scriitoare
- de Ludmila Borok, conf. univ., scriitoare
- de Veronika Duda, scriitoare

Memento artistic

- În lumina revizuitului, biblioteca: recital de poezie susținut de elevii Liceului Teoretic „E.T. Cioca”
- În armonia artei, Participă! Radica Orșța-Homoraru, interpretă de muzică populară și națională; Gala Eggenstein, scriitoare, compozitoare, interpretă
- Un fel de teatru: prezentare din serialul „Plișca” de Liviu Rebreanu, în lectura actorului Ion Coparu

Înmânarea diplomelor pentru parteneri, voluntari, cititori fideli și participanți

Tombola cu surprize

Expoziție Gala școlilor de carte

Prezentare video
vizi Rebreanu”. 15 ani în ritmul ritmului

o listă personalitate de carte
„Teatrul” de scriitorul Liviu Rebreanu

Tel: 022 46 19 44

biblioteca@sigma.com

INVITAȚIE

Stimată(e) _____
Avem deosebită plăcere de a Vă invita la Zilele Bibliotecii de cultură și literatură găgăuză „M.Ciachir”, cu genericul **30 de ani pentru dialog și dezvoltare**

30
ANI
Filiala „M.Ciachir”

Evenimentul se va desfășura în data de **24 noiembrie 2022, ora 14:00**

www.hasdeu.md

Activitatea de promovare

Eu sunt Biblioteca

Chîșinăul citește
Program de lectură

CONFERINȚA LITERARĂ
de totalizare
17 noiembrie 2022
ora 14:00

**ZILELE
BIBLIOTECII
DE ARTE
„TUDOR ARGHEZI”**

19 - 20 MAI 2022

022 27 45 75 str. Grădinilor, 21

*O Bibliotecă pentru oraș.
O Bibliotecă pentru fiecare.*

Mariana HARJEVSCHI

**15 MAI
ZIUA INTERNAȚIONALĂ
A FAMILIEI**
Agenda evenimentelor

2022: ANUL CULTURAL EUGEN DOGA

CONFERINȚA ȘTIINȚIFICĂ
„PERCEPEREA ȘI ÎNȚELEGEREA MESAJULUI ÎN CREAȚIA
COMPOZITORULUI EUGEN DOGA”

**3 MARTIE 2022,
ORA 14:30**

ZILELE BIBLIOTECII

Biblioteca „Hristo Botev” – 30 de ani
de lectură publică multiculturală

**2-4 MARTIE
2022**

Chîșinăul citește
Program de lectură

CONFERINȚA LITERARĂ
de totalizare
15 noiembrie 2022
ora 14:30

Adresa: str. Grădinilor nr. 21;
tel: + 373 622 27 4 575;
http://bibliort.wordpress.com

**MOLDOVA
PENTRU
PACE**

mun. Chișinău, bd. Ci. Viena, nr. 25
tel: 022 228 752

ACTIVITATE METODOLOGICĂ. FORMARE PROFESIONALĂ CONTINUĂ

Centrul de Formare Continuă pentru Bibliotecari (Campusul Competențelor) își respectă rolul de componentă indispensabilă a conceptului Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” *Instituția care învață*, înregistrând pe parcursul perioadei de activitate, din 2014, rezultate semnificative pe segmentul formării profesionale a personalului BM, oferind oportunități permanente de dezvoltare a competențelor profesionale.

În anul 2022 Campusul Competențelor (CC) a continuat coordonarea activității de formare profesională a personalului de specialitate a BM, precum și organizarea acestei activități atât pentru angajații BM, cât și pentru cei din bibliotecile arondate și din suburbii.

Activitatea educațională, de instruire a personalului de specialitate din anul 2022 s-a axat pe tema principală a anului 2022 – *Anul consolidării relațiilor dintre bibliotecă și comunitate*, precum și ținând cont de aniversarea a 145-a de la fondarea BM.

Pe parcursul anului 2022, echipa a folosit metoda ADDIE (Analyze, Design, Develop, Implement, Evaluate) în calitate de cadru în proiectarea și dezvoltarea programelor educaționale și de formare. Acest model de dezvoltare a învățării înseamnă parcurgerea etapelor de Analiză, Proiectare, Dezvoltare, Implementare și Evaluare a formării profesionale.

Dezvoltare profesională

În anul de referință Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a organizat pentru personalul de specialitate 59 activități de instruire cu un volum total de 394 ore, la care au participat 201 de persoane. Pentru fiecare persoană participantă la instruire în medie revine câte 43,17 ore (total 8 678 ore).

De asemenea, 104 bibliotecari ai BM au participat la diverse activități de formare continuă *organizate de alte organizații* (informale și formale), fiecărui participant revenindu-i 18,11 ore de instruire.

Media volumului de instruire în anul 2022, ce revine fiecărui bibliotecar-formabil al BM (pentru toate tipurile de instruire), constituie 52,5 ore / 362 persoane de specialitate, 10 561 ore.

Activitățile de instruire s-au axat pe următoarele **direcții tematice**: *Tehnologii informaționale; Management de bibliotecă. Administrare; Servicii pentru utilizatori; Resurse informaționale; Învățare. Cercetare, comunicare.*

Descrierea selectivă a activităților de formare profesională

Direcția Tehnologii informaționale:

Atelierul *Creare conținut digital, scanare* (formator Gabriela Bulduma). 45 de bibliotecari au parcurs cele patru etape principale ale scanării: scanarea ca imagine, redactarea, convertirea, transferul fișierelor – instruire necesară pentru crearea conținuturilor digitale, BM „B.P. Hasdeu” având obiectiv important digitizarea colecțiilor;

Atelierul *Dezvoltarea conținutului digital al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” în perioada estivală* (formator: Gabriela Bulduma). 31 de bibliotecari au fost instruiți despre cum urmează să fie îndrumați utilizatorii în procesul de scanare a unei publicații și cum să-i învețe să o facă: să scaneze – pregătirea scannerului, lansarea procesului de prescanare/scanare, opțiunile de scanare, scanarea în fișiere separate, ordonarea și salvarea lor în mape separate; să prelucreze fișierele – crearea unor fișiere cu conținut în acces deschis, adaptarea fișierelor create la necesitățile de cercetare, citare; să publice – platformele de publicare: biblioteca digitală, repozitoriul instituțional, blogurile bibliotecilor etc.;

Atelierul *Evidența documentelor electronice/digitale* (formator Ludmila Pânzari). Documentele digitale implică proceduri distincte de gestionare. Cu referire la noul *Regulament privind gestionarea colecțiilor BM „B.P. Hasdeu”* au fost concretizate tipurile de documente electronice supuse evidenței, prezentate registrele de evidență corespunzătoare, efectuate înregistrări, în calitate de exemplu. A fost precizată relația cu Raportul 6c.

Direcția Management de bibliotecă. Administrare:

Cursul *Comunicare instituțională* (formator dr. Constantin Marin). Trei runde de instruire, formabilii, fiind specialiști ai bibliotecii, responsabili de comunicare și promovare, managerii și personalul cu funcții de conducere din cadrul filialelor. Trainingul a dezvoltat competențele specialiștilor bibliotecii, privind implicarea efectivă în comunicarea instituțională într-o formulă renovată a comunicării.

Feedback: „Sunt foarte bucuroasă că pot participa la un asemenea curs și cunoaște un profesionist din domeniu. Mă simt ca pe băncile studentești și pe mâini bune.” (Corina Rezneac); „Acest curs înseamnă mult mai mult decât Comunicare Instituțională, căci aici am învățat nu doar să ne expunem opinia, dar și să relaționăm cu ideile și concepțiile colegilor.” (Ana Ostașevschi); „Sunt foarte mulțumită de cursul „Comunicarea instituțională”, susținut de dr. hab., prof. univ. Constantin

Marin. Participând la acesta, am învățat care este scopul principal al comunicării și ce trebuie să facem pentru a forma o imagine destul de bună a instituției noastre.” (Marta Moiseev).

Atelierul *Managementul evenimentelor în bibliotecă*. (formator Mariana Harjevschi). Evenimentele creează imagine, evenimentele sunt memorabile, actualmente, evenimentele constituie un instrument indispensabil comunicării cu utilizatorii, partenerii bibliotecilor. S-a vorbit despre tipologia evenimentelor, etapelor de lucru – de la conceperea ideii, la realizare, evaluare și impact. Informația a fost completată de formatorul dr. Mariana Harjevschi, director general BM, cu exemple din activitatea cotidiană a filialelor, și propria experiență ca organizator de evenimente.

Direcția Servicii pentru utilizatori:

Atelierul *Forme și metode de animație. Greșeli și confuzii* (formator dr. Lidia Kulikovski). Dr. Lidia Kulikovski, formatorul atelierului a pornit de la ideea, că folosind greșit noțiunile, se deteriorează conținuturile, realizarea și percepția activităților. Bibliotecarii au învățat cum să utilizeze corect în limbajul biblioteconomic și în practica profesională formele și metodele de animație cu publicul; și-au format abilități de combinare (ce putem combina și ce nu se combină cu altceva), de reinventare a unor forme noi, de personalizare a unora. Au învățat din greșeli reale, exemple bune, prin joc, exerciții și discuții facilitate.

Atelierul *Lectura în afara cutiei* (formator Elena Taragan). Participanții au fost familiarizați cu o serie de metode (se caracterizează prin inedit, dinamism și originalitate), potrivite pentru a fi aplicate în lucrul cu cititorii la bibliotecă în cadrul unor ateliere/cluburi de lectură. Scopul urmărit de acest ciclu de ateliere este de a contribui la fundamentarea rolului bibliotecii ca instituție care educă, cultivă și promovează cartea de o manieră rațională, documentată.

Direcția Resurse informaționale:

Atelierul *Evidența documentelor* (formatori: Ludmila Pînzari, Ana Chioresco, Maria Staver). Subiectele discutate: gestiunea registrelor și actelor de evidență a colecțiilor, reflectarea achizițiilor noi în catalogul electronic, evidența periodicilor în baza modulului Seriale, casarea și scoaterea documentelor din evidență; evidența documentelor multimedia și jocurilor de masă.

Atelierul *Descrierea conținuturilor pentru catalogul electronic* (formator Ludmila Pînzari). Atelierul a dezvoltat competențele necesare pentru a purcede la descrierea conținuturilor antologiilor, culegerilor, monografiilor etc., care va facilita căutarea în OPAC de către utilizatori.

Atelierul *Utilizarea bazelor de date* (formator Gabriela Bulduma). S-a vorbit despre cum pot beneficia utilizatorii de cele două baze de date noi GALE (care poate fi accesată gratuit până la 31

decembrie) și CEEOL (furnizor de reviste academice și cărți electronice, găsim aici revista Dialogica, eBook-uri semnate de autori din Republica Moldova); despre modurile de căutare în baza de date, despre instrumentele de căutare în interiorul lor, tutorialele care te ajută să lucrezi cu baza de date structurată în meniuri.

Atelierul *Descrierea bibliografică: noțiuni teoretice* (formator: dr. Natalia Goian).

Bibliotecarii începători au fost informați despre Etapele principale în evoluția catalogării: principiile de catalogare, implementarea Principiilor Pariziene, elaborarea Cerințelor Funcționale pentru înregistrările bibliografice, principiile elaborate la conferința de la Frankfurt, zonele și elementele în descrierea bibliografică, perspectiva introducerii Standardului Internațional privind descrierea bibliografică în bibliotecile din Republica Moldova. Formator dr., conf. univ. Natalia Goian

Direcția *Învățare. Cercetare, comunicare:*

Trainingul *Servicii moderne pentru biblioteci moderne* (formator: Lidia Kulikovski). Trainingul „Servicii moderne pentru biblioteci moderne” (2 runde), a avut ca scop dezvoltarea competențelor bibliotecarilor, noi angajați, de a iniția și implementa servicii moderne, relevante necesității comunității. Subiectele trainingului au vizat beneficiile serviciilor moderne, conceptul serviciilor moderne în epoca bibliotecii relaționale, portretele tip ale utilizatorilor și non utilizatorilor, metodele de studiere a necesităților comunității privind serviciile noi, elaborarea prototipului serviciului modern, managementul implementării serviciului modern.

Atelierul *Barometrul lecturii* (formatori: Tatiana Coșeri, Svetlana Javelea). Instruirea operatorilor în vederea realizării studiului de cercetare a lecturii pentru a afla de ce și cât citesc, cum, de unde și ce fel de cărți își aleg pentru lectură cititorii BM „B.P. Hasdeu”, pentru a identifica deprinderile și preferințele lor de lectură, scopul fiind evaluarea consumului de lectură a cititorilor Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”. Operatorii de teren, bibliotecari din filiale, au fost instruiți despre modul de realizare a acestui exercițiu important, succesul căruia va depinde de comportamentul și cooperarea lor cu persoanele intervievate, înțelegerea metodologiei și întrebărilor din chestionar.

Participare la instruirii nonformale și informale organizate de alte instituții

Bibliotecarii BM au participat la 68 de instruirii (1 502 de ore) organizate de alte biblioteci și organizații, instituții din RM și de peste hotare. La aceste instruirii au participat 96 de angajați ai BM, 15,65 ore per participant.

Angajații ai BM, au participat la activitățile de instruire organizate de diverse centre de instruire, inclusiv: **DVV International Moldova** (Curs Formare formatori, Stagiului de formare Curriculum GlobALE – formarea de formatori locali în domeniul educației adulților. Modulul Didactica digitală); **Biblioteca Națională a Republicii Moldova** (*Capacitatea bibliotecarilor pentru sprijinirea refugiaților și solicitanților de azil: context psihologic - sesiune online de informare; Recomandări metodologice privind completarea Sistemului de Raportare Online (ORT); Platforma compensații.gov.md; Training Vulnerabilitatea energetică; Conferința Bibliotecile – promotoare ale rezilienței sociale locale și democratice în vremuri de provocări în domeniul securității (online) ș.a.); **Fundația alături de voi România** (Atelier Feedback-ul constructiv în cadrul proceselor de recrutare și selecție; Atelier Pregătirea pentru interviu – antrenament și determinare); **Centru de Drept al Femeilor** (*Bibliotecile aduc schimbarea în comunitate în timpul crizei refugiaților; Crearea unui mediu sigur pentru copiii refugiați; Prevenirea și combaterea traficului de ființe umane; Child Protection and Child Friendly Spaces ș.a).**

Vizite de studiu, stagii, schimb de experiență

Vizită la Buzău, România

În perioada 2-5 iunie 2022, la invitația Consiliului Județean Buzău, dr. Mariana Harjevschi, director general al BM, a participat la *Zilele Chișinăului la Buzău*. În cadrul vizitei a fost co-organizată lansarea vol.1 *Chișinăul de altădată* din cadrul proiectului *Chișinăul istoric*, autori Andrei Eșanu, istoric român, profesor cercetător, membru titular al AȘM și membru de onoare al Academiei Române, Valentina Eșanu, istoric român. Coordonatorii proiectului sunt Alexandru Corduneanu, scriitor, membru al Uniunii Scriitorilor din Moldova, reprezentant al Grupului Civic pentru Patrimoniu Cultural. Evenimentul a avut loc la Biblioteca Județeană „V. Voiculescu” Buzău cu prezența delegației de la Chișinău, dar și a președintelui Consiliului Județean Buzău, Petre Emanoil Neagu, și a mai multor oameni de cultură din Buzău, dar și cu prezența managerului bibliotecii, Sorin Burlacu. Totodată, s-au dus discuții potențiale despre acțiuni de colaborare între Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” și Biblioteca Județeană „V. Voiculescu” și schimb de experiență profesională între cele două biblioteci.

Vizită la Biblioteca Națională și Universitară Zagreb, Croația

În perioada 29-30 iunie 2022, la invitația Institutului Goethe București și Atena, dr. Mariana Harjevschi, director general al BM, a participat la Festivalul *Libraries and Commons in South Eastern Europe*. În cadrul vizitei, directorul a prezentat comunicarea *Chisinau on Commons with the help of*

librarians/Dezvoltarea de către bibliotecari a resurselor despre Chișinău ca bun comun. Evenimentul a avut loc la Biblioteca Națională și Universitară a Croației cu prezența delegațiilor din bibliotecile publice din Turcia, Grecia, Croația și România. Totodată, a dialogat cu reprezentanții Institutului Goethe din Zagreb, Atena și București despre potențialele acțiuni de colaborare cu BM „B.P. Hasdeu”, nemijlocit a Sălii de Lectură Germană, în vederea realizării unor acțiuni de extindere a prezenței informației despre or. Chișinău și despre personalitățile urbei în cadrul enciclopediei Wikipedia și alte platforme cu sursă deschisă accesibile în mediul virtual.

Vizită la Botoșani, România

În perioada 5-7 iunie, 2022, la invitația Direcției Cultură a municipiului Chișinău, dr. Mariana Harjevschi, director general al BM, a participat la *Zilele Chișinăului la Botoșani și Zilele Culturii Tradiționale la Botoșani*. În cadrul vizitei directorul a moderat *Vernisajul expoziției de pictură*, expusă la Memorialul Ipotești – Centrul Național de Studii „Mihai Eminescu”. Expoziția de grup a avut drept curator pe Florina Breazu, președinte al Uniunii Artiștilor Plastici din Republica Moldova. Totodată, a dialogat cu personalul bibliotecii publice despre potențialele acțiuni de colaborare între Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” și Biblioteca Județeană „Mihai Eminescu” Botoșani, precum și în vederea colaborării Centrului Academic Eminescu din cadrul BM și Memorialul Ipotești – Centrul Internațional de Studii „Mihai Eminescu”, privind organizarea zilelor bibliotecilor la Ipotești și a unor acțiuni culturale și schimb de experiență profesională între cele două biblioteci.

Vizită la Vaslui, România

În perioada 5-7 august 2022, la invitația Direcției Cultură a municipiului Chișinău, dr. Mariana Harjevschi, director general al BM, a participat la *Zilele Chișinăului la Vaslui și Zilele Culturale la Vaslui*. În cadrul vizitei directorul a moderat *Vernisajul expoziției de pictură* expusă la Casa de Cultură „Constantin Tănase. Expoziția de grup a avut drept curator pe dl Ion Jabinschi, membru al Uniunii Artiștilor Plastici din Republica Moldova. Alte două activități, care s-au bucurat de atenția publicului, moderate de M. Harjevschi, au fost *expozițiile foto-documentare Un tandem remarcabil: Primarul Carol Schmidt și arhitectul Alexandru Bernardazzi și Chișinăul în culori*, autor Lică Sainiciuc. În cadrul Bibliotecii Județene „Nicolae Milescu Spătarul” Vaslui, a participat la festivitatea de închidere a Proiectului „Biblioteca de vacanță” și au discutat despre potențialele acțiuni de colaborare între BM „B.P. Hasdeu” și Biblioteca Județeană „Nicolae Milescu Spătarul”, precum și despre realizarea altor acțiuni culturale și a schimbului de experiență profesională între cele două biblioteci.

Vizită la Târgu-Jiu, România

În perioada 4-7 octombrie 2022, la invitația Bibliotecii Județene „Christian Tell” Gorj dr. Mariana Harjevschi, director general al BM, a participat la Conferința *Biblioteci verzi și digitale*, în cadrul căreia a participat cu prezentarea *Contribuția și impactul bibliotecilor în susținerea Agendei ONU 2030*, oferind drept exemple de bune practici experiența BM „B.P. Hasdeu” din Chișinău. Totodată a vizitat Biblioteca Județeană „Christian Tell” și a dialogat cu personalul bibliotecii publice despre potențialele acțiuni de colaborare între BM „B.P. Hasdeu” și Biblioteca Județeană „Christian Tell”. În același timp, a avut ocazia de a discuta cu Giuseppe Vitiello, președintele EBLIDA, despre utilitatea Liniilor directoare ale Consiliului European/Eblida pentru îmbunătățirea și actualizarea legislației bibliotecilor din RM din perspectiva specificului bibliotecilor publice.

Vizita de studiu la Biblioteca Județeană „Panait Istrati” Brăila, România

În perioada 28-30 noiembrie, 2022, un grup de bibliotecari de la BM, în componența directorului general dr. Mariana Harjevschi, directorului adjunct Ludmila Pînzari și șeful serviciu al Secției tehnologia informației Gabriela Bulduma, au efectuat o vizită de studiu la Biblioteca Județeană „Panait Istrati” Brăila, România.

Printre obiectivele acestei vizite s-au numărat: facilitarea transferului de cunoștințe între specialiștii din cadrul Bibliotecii Județene „Panait Istrati” Brăila și Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, studierea Bibliotecii Digitale a Brăilei, instrumentelor și softurilor utilizate în procesul de creare a conținuturilor digitale, etapele proceselor de digitizare s.a.

Programul vizitei a inclus: o amplă prezentare a tuturor spațiilor, secțiilor, serviciilor, proiectelor, proceselor, prezentări practice a echipamentelor, discuții în cadrul cărora au fost abordate diverse subiecte de interes comun precum experiența elaborării Bibliotecii Digitale a Brăilei, instrumentele și softurile utilizate, experiențele și provocările întâmpinate, excursii ghidate în spațiile de lectură extramuros – mini-bibliotecile mobile din parc.

Experiența acumulată în cadrul acestei vizite va contribui la îmbunătățirea bibliotecii digitale a BM „B.P. Hasdeu”.

Stagiu la Biblioteca Națională din Letonia

În cadrul Proiectului de Cooperare pentru Dezvoltare *Bibliotecarii promotori ai democrației locale, dezvoltării și rezilienței*, organizat de Platforma Letonă de Cooperare pentru Dezvoltare (LAPAS), ABRM, Ambasada Republicii Moldova în Letonia, Cristina Dicusar, bibliograf al Secției

„Memoria Chișinăului”, a participat la un stagiul de practică la Biblioteca Națională din Letonia, Riga (30 octombrie – 25 noiembrie 2022).

În cadrul stagiului, Cristina Dicusar a vizitat mai multe biblioteci cu scopul de a urmări noi idei și modele de relaționare cu cititorul, cu colegii bibliotecari, cu alte instituții, dar și cu administrația publică locală.

Stagiul a avut două componente principale. Prima parte a ținut de Conferința *Bibliotecarii promotori ai democrației locale, a dezvoltării și rezilienței*, care a ținut 5 zile. A doua parte a constat în vizitarea mai multor biblioteci și filiale ale bibliotecilor letone cu scopul de a discuta cu bibliotecarii și bibliografii, de a observa felul în care sunt organizate bibliotecile, programele și activitatea bibliotecarilor. Au fost vizitate 16 biblioteci din Letonia: Biblioteca Națională din Letonia, Biblioteca din Ogre, Biblioteca din Daugavpils, Biblioteca Centrală din Riga, Filiala Čiekurkalns, Biblioteca/Centru de zi pentru persoane fără adăpost, Biblioteca Salaspils, Biblioteca Ulbroka, Filiala Imanta, Filiala Āgenskalns, Biblioteca Letonă pentru Orbi, Filiala Vidzeme, Biblioteca Centrală din Jurmala, Biblioteca Olaine, Biblioteca Universității din Letonia, Biblioteca Valmiera.

Participarea personalului BM la instruirii formale

În anul 2022 cinci bibliotecari au participat la cursuri de formare profesională continuă *Bazele Biblioteconomiei și Științei Informării* (75 de ore) organizate de Centrul de Formare Continuă al USM (525 de ore). **Cursul *Bazele Biblioteconomiei și Științelor Informării*** (I. Haraz, L. Veretino, S. Lojchina). **Cursul *Tendențe moderne în activitatea infodocumentară*** (L. Canțîr, L. Gamarța).

Formatorii BM

În calitate de formatori la activitățile de instruire din anul 2022 au fost: L. Pânzari – 9 instruirii; L. Kulikovski – 8 instruirii; T. Clopot – 6 instruirii; T. Coșeri – 9 (4 instruirii BM; 5 instruirii formale la USM); G. Bulduma – 4 instruirii; M. Harjevschi – 3 instruirii; V. Lozinschi – 3 instruirii; C. Marin – 3 instruirii; E. Bocancea – 3 instruirii; A. Chioresco – 2 instruirii; E. Taragan – 2 instruirii; E. Ungureanu – 2 instruirii; S. Javelea – 2 instruirii ș.a.

Dezvoltare curriculară

Pentru susținerea procesului de formare continuă, echipa CC a elaborat câteva dosare electronice/format tipar: mapă electronică privind *Curricula activităților de formare*; mapă (electronică și pe hârtie) a *Fișelor activităților de instruire*; mapă electronică a *Tutorialelor*. De asemenea, au fost actualizate mapele cu suporturile de curs (pe hârtie) pentru activitățile de

formare, precum și au fost plasate link-urile cursuri online (doc. Word) pe site-ul CC (<https://cneihasdeu.wordpress.com/instruiri-si-opportunitati/>).

Pe parcursul anului personalul Secției a participat la diverse activități de formare, livrate atât de BM „B.P. Hasdeu”, cât și de alte instituții. De asemenea, formatorii Secției au realizat diverse activități de formare:

Dr. hab., prof. univ. Nelly Țurcan:

- Conferința științifică internațională *Competitivitate și inovare în economia cunoașterii*, Secțiunea Bibliotecile în societatea contemporană – provocări, transformări și premise pentru dezvoltare în noul context social-economic; comunicare: *Abilități și competențe pentru practica Științei Deschise* (23 septembrie 2022);
- Atelierul al 2-lea Eveniment Național de Diseminare NI4OS-Europe în Moldova online, comunicare: *Evaluare și recompense în contextul Științei Deschise* (5 mai 2022);
- Lecția publică în cadrul *Zilelor Științei* la Biblioteca Națională din Republica Moldova, comunicare: *Știința Deschisă – oportunități pentru bibliotecile publice* (8 noiembrie 2022);
- Conferința științifică națională *Știința Deschisă în republica Moldova*, ediția a 2-a (IDSI, USM), comunicare: *Agenda Științei Deschise în Republica Moldova: politici și acțiuni naționale* (27 octombrie 2022);
- Conferința științifică națională *Știința Deschisă în republica Moldova*, ediția a 2-a (IDSI, USM) în calitate de moderator (27-28 octombrie 2022).

Dr. hab., prof. univ. Constantin Marin:

- Cursul *Comunicarea instituțională* (grup 1: 5.04.2022–18.05.2022; grup 2: 28, 30.11.2022, 02.12.2022; grup 3: 12, 14, 16.12.2022).

Tatiana Clopot (participare ca formator în cadrul BM):

- Atelierul *Aplicația „LightShot”* (18, 20.01.2022);
- Atelierul *Tehnoredactarea Rapoartelor de activitate* (3.02.2022);
- Atelierul *Sistemul de înregistrare și evidență a refugiaților* (13, 18.03.2022);
- Trainingul *Aspecte ale marketingului digital în bibliotecile publice: Comunicarea prin e-mail* (6.07.2022);
- Trainingul *Instrumente de colaborare online* (13.07.2022).

Studiul nevoilor de formare profesională continuă

Formarea profesională continuă (FPC) este o obligație pe tot parcursul carierei pentru profesioniștii din domeniul biblioteconomiei și științei informării. FPC este recunoscută ca un instrument pentru actualizarea și extinderea cunoștințelor și abilităților. FPC pentru personalul de specialitate se bazează pe mai mulți factori, inclusiv, evoluțiile rapide în tehnologia informației și comunicațiilor, discrepanța dintre pregătirea anterioară și practica biblioteconomică.

În aceste circumstanțe, calea principală a evoluției profesionale a bibliotecarilor din cadrul Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” constă în formarea profesională continuă pe parcursul carierei profesionale.

În scopul identificării nevoilor de FPC s-a ținut cont de existența unui sistem de evaluare a nevoilor zilnice, bazat pe rezultatele analizelor de performanță a angajaților, care sunt în concordanță cu obiectivele principale ale instituției, ce permit crearea programelor atât pentru angajații individuali, cât și pentru personalul în ansamblu. Acest proces a fost realizat în paralel cu planificarea anuală și autoevaluările.

Pentru planificarea 2023 CC a colectat datele privind solicitările de formare continuă de la filialele BM, precum și oferta de instruire de la secțiile BM.

Nevoile de instruire pentru personalul BM se concentrează pe următoarele direcții: *Instruiri în Tehnologii informaționale* (12 instruirii); *Management de bibliotecă. Administrare* (9 instruirii); *Servicii pentru utilizatori* (9 instruirii); *Resurse informaționale* (11 instruirii); *Învățare. Cercetare, comunicare* (14 instruirii).

Promovarea activității Campusului Competențelor

Pentru promovarea CC, precum și a activităților de instruire, au fost folosite instrumentele de comunicare precum: pagina de Facebook a Campusul Competențelor, site-ul Centrului, e-mail, revista BiblioPolis, revista digitală CC⁺ ș.a. De asemenea, activitățile de formare profesională au fost promovate pe alte pagini sau grupuri pe FB: *Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”*; *Creativitate&Inovație Hasdeu*; *Biblioteca Online*; *Traineri Novateca*; *LecturaCentral*.

În anul de referință, pentru promovarea activității de formare profesională în cadrul BM a fost utilizat site-ului *Campusului Competențelor* (<https://cneihasdeu.wordpress.com/>). Au fost căutate și distribuite materiale relevante de instruire online pentru comunitatea profesională și materiale cu tematici actuale, materiale video.

Concluzii despre rezultatele obținute:

- În anul de referință Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a organizat pentru personalul de specialitate 61 activități de instruire cu un volum total de 8678 de ore, la care au participat 201 de persoane. Pentru fiecare persoană participantă la instruire în mediu revine câte 43,17 ore;
- În anul 2021 la activități de formare continuă (formale, informale și formale) au participat 305 de angajați ai BM, fiecărui participant revenindu-i 34,63 ore de instruire, iar media volumului de instruire ce revine fiecărui bibliotecar al BM constituie 29,83 ore;
- În anul 2022 au fost livrate mai puține instruirii, dat fiind faptul că s-a micșorat numărul de instruirii online, precum și datorită faptului că personalul de specialitate din toate subdiviziunile BM a fost plinar antrenat în pregătirea și organizarea evenimentelor legate de aniversarea a 145-a de la fondarea Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”;
- Tematica instruirilor a fost diversă, dar au predominat diverse activități educaționale axate pe formarea competențelor digitale;
- Cu scopul planificării activităților educaționale relevante pentru anul 2023 s-au folosit datele din rapoartele de activitate pentru anul 2022 și solicitările filialelor, precum și oferta secțiilor BM. De asemenea, procesul de atestare a profesionalului de specialitate a permis identificare lacunelor și necesităților în formarea competențelor de specialitate, din poziția managerială a subdiviziunii;
- Pentru promovarea CC, precum și a activităților de instruire au fost folosite instrumentele de comunicare precum: de pagina CC pe Facebook, site-ul Centrului, e-mailul, revista BiblioPolis etc.;
- Au fost actualizate curricula activităților de instruire pentru personalul BM.

Probleme:

- Există probleme de comunicare între subdiviziunile BM privind planificarea, organizarea și raportarea activităților de formare continuă;
- Sunt probleme privind pregătirea dosarului formatorului (nu toți formatorii pregătesc și prezintă la CC *Dosarul activității de instruire*);
- Din motive obiective unele activități planificate pentru anul 2022 nu au fost realizate (în special din lipsa numărului suficient de personal în cadrul CC).

Recomandări:

- Diversificarea ofertei de instruire conform necesităților și tendințelor de dezvoltare a bibliotecilor publice;
- Extinderea colaborării cu alte centre de formare continuă din țară, prin încheierea acordurilor de colaborare;
- A include în fișa postului (pentru formatori) responsabilitatea de elaborare și prezentare a *Dosarului activității de instruire*;
- Fortificarea activității de promovare a formării profesionale continue a personalului de specialitate din cadrul BM;
- Identificarea persoanelor pentru suplinirea funcțiilor vacante în cadrul CC.

Activitatea profesională

ACTIVITATEA DE CERCETARE ȘI EDITORIALĂ

Cercetarea bibliografică și biblioteconomică

În anul aniversar 145, a fost semnat un număr impresionant de publicații – peste 440 (dintre care **opt cărți**, peste **400 de articole** științifice și non-științifice). De departe cea mai impresionantă și vizibilă prezență a avut-o dna **Lidia Kulikovski**, care a publicat două ample și inovative studii bibliografice: *Publicațiile bibliografice ale Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : Bibliografie de bibliografii, Bibliografia revistei BiblioPolis, 2012-2021* și un volum coordonat în colaborare cu dna dr. Mariana Harjevschi, *Puterea inovației* (ideea și conceptul aparținându-le), un volum de multiautorat, cu cca 70 de autori-bibliotecari.

În cadrul Secției studii și cercetări, Claudia Tricolici a continuat lucrul asupra *Total librarian: Lidia Kulikovski: Biobibliografie*, care urmează să apară în anul 2023. Lucrarea cuprinde un volum mare de linkuri către sursa originală a lucrărilor incluse în volum, în schimb va constitui o supersursă pentru identificarea rapidă a majorității textelor semnate de-a lungul vieții de protagonistă, absolut toate din sfera biblioteconomică – o istorie ea însăși a bibliotecii.

Colecțiile Bibliotecii Municipale s-au îmbogățit și ele cu mai multe studii valoroase. Astfel, în colecția *Bibliographica* au intrat șapte volume:

- **Maria Cosniceanu: În slujba numelui corect** : Monografie bibliografică / Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu” ; autori-alcătuitori: Elena Ungureanu, Zinaida Tâmbur ; ediție îngrijită de Mariana Harjevschi ; coordonator: Lidia Kulikovski ; redactare bibliografică: Claudia Tricolici. – Chișinău : Garomont-Studio, 2022. – 200 p. : fot. – (Colecția „Bibliographica”, ISBN 978-9975-134-81-1). – ISBN 978-9975-162-15-9. <https://zenodo.org/record/7457127#.Y63OVnaZOUk> – 30 de descărcări în 14 zile.
- **Petar Burlak-Vâlkanov patriarhul poeziei contemporane bulgare din Basarabia** : Biobibliografie = Петър Бурлак-Вълканов патриарх на съвременна бесарабска българска поезия : Биобиблиографията / Bibl. Municipală B.P. Hasdeu, Bibl. „Hristo Botev” ; alcăt.: Angela Olărescu, Larisa Barabaș ; coord.: Lidia Kulikovski ; red. bibliogr.: Claudia Tricolici ; ed. îngr. de Mariana Harjevschi. – Chișinău : Garomont-Studio, 2022. – 180 p. : fot. – Tit. paral.:

lb. rom., bulg. – Cuprins paral.: lb. rom., bulg. – (Col. Bibliographica, ISBN 978-9975-134-81-1).
– ISBN 978-9975-162-23-4.

- **Cărți și oameni, oameni și cărți:** ediții elaborate în cadrul Laboratorului de cercetări literare și bibliografice al Bibliotecii „Onisifor Ghibu” (2011-2021) / Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu” ; Biblioteca (filiala) „Onisifor Ghibu” ; ediție îngrijită de Mariana Harjevschi ; coordonator: Lidia Kulikovski ; coordonatori și antologatori: Vitalie Răileanu, Marin Postu ; corpus bibliografic: Eugenia Covaș, Natalia Andreeva ; redactare bibliografică: Claudia Tricolici. – Chișinău : Garomont-Studio, 2022. – 184 p. – (Colecția *Exegeze literare*, ISBN 978-9975-162-16-6). – ISBN 978-9975-162-17-3
- **Bibliografia municipiului Chișinău (2011)** / Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu”, Secția „Memoria Chișinăului” ; alcătuitor: Taisia Foiu ; a contribuit: Cristina Dicusar ; redactor științific: Lidia Kulikovski. – Chișinău : Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu”, 2022 (Garomont-Studio). – 257 p. – (Colecția „Chișinăuiana”, ISBN 978-9975-162-30-2). – ISBN 978-9975-162-29-6.
- **Bibliografia municipiului Chișinău (2012)** / Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu”, Secția „Memoria Chișinăului” ; ediție îngrijită de Mariana Harjevschi ; alcătuitor: Taisia Foiu ; redactor științific: Lidia Kulikovski. – Chișinău : Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu”, 2022 (Garomont-Studio). – 265 p. – (Colecția „Chișinăuiana”, ISBN 978-9975-162-30-2). – ISBN 978-9975-162-31-9.
- **Publicațiile bibliografice ale Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : Bibliografie de bibliografii** / Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu” ; Lidia Kulikovski , coord.: Mariana Harjevschi ; red. bibliografică: Claudia Tricolici, Natalia Goian ; consultant bibliografic: Taisia Foiu. – Chișinău : Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, 2022 (Garomont-Studio). – 362 p. : tab. – (Colecția „Bibliographica”, ISBN 978-9975-134-81-1). – ISBN 978-9975-162-28-9.
- **Bibliografia revistei BiblioPolis, 2012-2021** / Lidia Kulikovski ; Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu” ; resp. de ed.: Mariana Harjevschi ; redactare bibliografică: Claudia Tricolici ; Chișinău : Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, 2022 (Garomont-Studio). – 393 p. : tab. – (Colecția „Bibliographica”, ISBN 978-9975-134-81-1). – ISBN 978-9975-162-32-6.

Colecția **Professional**, în 2022, s-a completat cu una dintre cele mai originale lucrări făcute în ultima perioadă:

- **Puterea inovației** / Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu” ; idee: Lidia Kulikovski ; concept: Lidia Kulikovski, Mariana Harjevschi ; conț.: angajații BM ; red. de specialitate: Lidia Kulikovski ;

redactare și stilizare în rom.: Maria Pilchin ; redactare și stilizare în rusă: Ivan Pilchin. – Chișinău : [S. n.], 2022. – 395 p.

Una din lucrările care se editează periodic în cadrul BM este:

Simpozionul național de studii culturale dedicat *Zilelor europene ale patrimoniului cultural*.

– Ed. a 3-a, 28 sept., 2021 / Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu”; Filiala de Arte „Tudor Arghezi”; Institutul Patrimoniului Cultural. – Chișinău, 2022, 204 p., lucrare redactată de membrii SSC și SAE și în care au publicat materiale mai mulți angajați ai Bibliotecii Municipale: Lidia Kulikovki, Mariana Harjevschi, Ștefan Sofronovici, Anastasia Moldovanu, Violeta Tipa, Mariana Cocieru. În lucrare sunt prezentate cca 50 de comunicări, susținute de reprezentanți ai mediului academic, universitar, bibliotecilor publice, instituțiilor de cultură din Republica Moldova, România și Germania. Articolele prezente în acest volum sunt structurate în trei secțiuni: I. *Patrimoniul artistic – valoare culturală, educativă și economică pentru societatea secolului al XXI-lea*; II. *Patrimoniul etnografic: expresie a spiritualității și modului tradițional de viață*; III. *Cartea ca element al patrimoniului cultural: prezervarea și valorificarea prin digitizare*. BM a fost prezentă cu comunicările semnate de Ștefan Sofronovici (*Moștenirea etnografică și folclorică a lui Nichita P. Smochină*), Anastasia Moldovanu (*Patrimoniul local – sursă de cercetare a Filialei de Arte „Tudor Arghezi” prin prisma lucrărilor de specialitate*), Mariana Harjevschi (*HAPeS – repozitoriu electronic al memoriei instituționale la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”*), Lidia Kulikovski (*Bibliografia creatoare de patrimoniu*) și Mariana Cocieru (*Digitizarea și prezervarea materialului arhivistic privind evoluția istorică și culturală a evreilor din Basarabia*).

Pe parcursul anului 2022, membrii Secției activitate editorială, în colaborare cu specialiștii din cadrul Secției studii și cercetări, precum și din alte subdiviziuni ale BM, au pregătit spre tipar următoarele publicații:

Publicații periodice

1. Revista „BiblioPolis”, vol. 82 (2021), nr. 3 (numărul dedicat aniversării a 585 de ani de la întemeierea Chișinăului);
2. Revista „BiblioPolis”, vol. 83 (2021), nr. 4 (numărul dedicat problemelor digitizării și a tehnologiilor informaționale în cadrul BM);
3. Revista „BiblioPolis”, vol. 84 (2022), nr. 1 (numărul în care s-a reflectat implicarea bibliotecarilor BM în ajutorarea refugiaților din Ucraina);

4. Revista „BiblioPolis”, vol. 85 (2022), nr. 2 (numărul dedicat domeniului artelor și activităților cu profil artistic în BM);
5. Revista „BiblioPolis”, vol. 86 (2022), nr. 3 (numărul dedicat aniversării a 145 de ani de la fondarea Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”);
6. Revista „BiblioPolis”, vol. 87 (2022), nr. 4 (numărul dedicat problemelor implicării seniorilor în activitățile bibliotecii);
7. Revista „Mihai Eminescu, Buletin de cercetări eminescologice, valorificare și promovare a operei și personalității lui Mihai Eminescu”. Serie nouă, nr. 1 (21), 2021;

Toate lucrările editate de Biblioteca Municipală în 2022 urmează să fie postate în Repozitoriul instituțional al Bibliotecii Municipale B.P. Hasdeu (<https://hapes.hasdeu.md/>), respectând astfel angajamentul de a pune la dispoziția publicului producția sa editorială în acces deschis.

Numeroasele contribuții editoriale din 2022 sunt prezentate în **Anexa nr. 4 – Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” în presă.**

Probleme întâmpinate

Una dintre problemele majore cu care ne-am ciocnit pe parcursul anului 2022, ca și în anul precedent, ținea de imposibilitatea de a armoniza activitatea secției cu capacitățile și regimul de lucru al tipografiei, întrucât reținerea tipăririi și comunicarea uneori deficientă cu agentul economic responsabil de acest segment a stagnat, la un moment dat, apariția produselor editoriale pregătite spre tipar în cadrul BM. Recomandarea generală, în acest sens, ține de eficientizarea comunicării și condiționarea mai strictă a principiilor de prestare a serviciilor editorial-poligrafice de către agenții economici corespunzători.

În al doilea rând, am înregistrat numeroase probleme legate de etapele de pregătire a lucrărilor și insuficienta coordonare a echipelor de lucru asupra publicațiilor propuse spre editare. Din acest motiv, am fost nevoiți să revenim de câteva ori la același manuscris deja machetat, ceea ce reținea lucrul asupra altor publicații și stopa întregul proces editorial. Pentru a îmbunătăți situația, am recurs la organizarea unei întâlniri cu autorii care au propus lucrări pentru anul 2023 în vederea disciplinării procesului de pregătire a publicațiilor, a definitivării responsabilităților a termenilor stricte de realizare a produselor editoriale.

Concluzii și recomandări

Anul 2022 a fost un an aniversar al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” care a împlinit 145 de ani de la fondare. Am concentrat eforturile noastre asupra realizării produselor editoriale care să

reflecte această aniversare și să contribuie la comunicarea succeselor instituției și a dialogului ei cu utilizatorii.

Totodată, a fost un an al unor crize majore, mai ales provocat de agresiunea militară a forțelor armate ruse în Ucraina. În acest sens, am încercat să contribuim la fortificarea poziției pacifiste și umaniste a bibliotecarilor/intelectualilor prin implicarea directă în acțiunile de ajutorare a refugiaților ucraineni, coordonarea suportului de carte oferit de Goethe Institut pentru refugiații ucraineni de la Chișinău.

Pe parcursul anului, am consolidat, în continuare, comunicarea prin mijloacele digitale. Prioritară a fost definitivarea produselor editoriale în format electronic, fără a diminua calitatea finală, și accesibilitatea lor pe platforma online a revistei „BiblioPolis” și în Repozitoriul HAPeS al BM „B.P. Hasdeu”.

Organizare și participare la evenimente științifice

În anul 2022 la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” s-au produs mai multe evenimente științifice remarcabile, care au suscitat interes sporit din partea participanților. S-au organizat conferințe, simpozioane, mese rotunde, lecții publice, colocvii.

Printre cele mai semnificative evenimente științifice au fost: **Conferința internațională O bibliotecă pentru oraș. O bibliotecă pentru fiecare**, **Conferința Personalitatea lui Eugeniu Coșeriu**, **Colocviile de vară Biblioteca pentru seniori**, **Congresul Mondial al Eminescologilor Eminescu și provocările timpului nostru**, **Simpozionul național Cartea ca element al patrimoniului cultural: prezervarea și valorificarea prin digitizare**, **Simpozionul Vlad Pohilă – maestru al cuvântului**, **Simpozionul național Eminescu, lumea valorilor și noi postmodernii și Ideea Europeană**. **Lecții publice:** *Turiștii străini despre Chișinăul sovietic; Chișinăul de altădată. Istoria de constituire a orașului; Patrimoniul arhitectural al Chișinăului; Mărturii despre Chișinău din secolul XIX, începutul secolului XX.* **Mese rotunde:** *Contribuția scriitorilor la crearea unei imagini de capitală culturală a Chișinăului în conștiința publicului larg; Impactul Lecturii în școală și în societate, Biblioteca și cărțile motivaționale în dezvoltarea profesională a educatorilor etc.*

În total au fost organizate 111 evenimente științifice la care au participat 4 538 persoane: 1 congres, 1 colocviu, 24 de conferințe, 26 mese rotunde, 46 lecții publice (lista este prezentată în Anexa nr. 3 – Organizarea și participarea la reuniuni științifice, inclusiv profesionale).

Colocviile de vară ediția XI-a *Biblioteca pentru seniori*

Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a întrunit comunitatea de bibliotecari sub genericul *Biblioteca pentru seniori* (6 iunie) și s-au axat pe o temă mai specifică: atragerea la lectură a vârstnicilor. Participanții au adus în discuție modul de implicare și conectare al seniorilor la serviciile bibliotecilor, dar și au subliniat despre noi forme și metode de incluziune socială, culturală și digitală a seniorilor prin intermediul serviciilor de bibliotecă. Cei 11 vorbitori au împărtășit despre experiențele proprii și ale bibliotecilor din care activează dezvoltând oferta de servicii pentru seniori. A fost făcut schimb de experiență între filialele prestatoare de servicii pentru acest grup vulnerabil și sensibil, care trebuie atras tot mai mult în activitățile practicate în biblioteci și în afara lor.

În comunicarea Domniei sale, ***Bătrânii – comoară și povară***, dr. Lidia Kulikovski director adjunct al BM, subliniază că bătrânii sunt înțelepți, dar și incomozi. Spre apusul vieții, toate lucrurile ne părăsesc, bătrânețea devenind suprema singurătate. „Tot ce este aproape, se îndepărtează” – aceste cuvinte se referă și la lentul proces de îmbătrânire. Dar îmbătrânirea nu este o nenorocire totală, ci este un prilej ca omul să se arate puternic. Pot bibliotecile să susțină vârstnicii să se simtă utili, puternici, să nu simtă îmbătrânirea ca pe o nenorocire totală? În ciuda unor bariere în relația bibliotecă-seniori, instituționale, de mediu, personale, sociale, biblioteca a demarat proiecte de incluziune socială, vizând acest grup de vârstă – filialele „M. Lomonosov”, „I. Mangher”, „O. Ghibu”, excelând la acest subiect, adunând mii de seniori în sălile bibliotecilor. Filialele BM pot ajuta persoanele de vârstă a treia prin implicarea lor în activități, servicii, prin scoaterea lor din contextul singurătății, prin delegare de roluri (voluntar, consilier, ambasador etc.), oferire de oportunități capabile să-i ajute să depășească mai ușor contextele problematice care le îngreuiază viața și așa nesigură, este recomandarea expertului Lidia Kulikovski.

Viorica Moraru, șef serviciu Filiala „Ovidius”, a prezentat comunicarea ***Cunoaștem tradițiile de la seniori***, Biblioteca „Ovidius” e spațiul unde arta a prins contur, unde tradițiile și obiceiurile străbunilor sunt așezate în capul mesei prin livrarea serviciului modern de bibliotecă „Șezători de altădată”. Despre serviciul „Șezători de altădată” s-a auzit în fiecare casă de pe acest meleag. Cei care au conștientizat că aici e și locul lor, nu au ezitat să vină, să fie parte integrantă a Bibliotecii „Ovidius”. La aceste ședințe vin oameni de diferite vârste, cei care sunt mai aproape de spiritul culturii tradiționale. Alții – din curiozitate. Astfel, oamenii pot vorbi față-n față unul cu altul, se cunosc mai bine, glumesc, cântă, spun poezii și, câteodată, încing și câte o horă. Așa trebuie să fie între oameni, e ceva salutar.

Igor Fonari, doctor în filosofie, psiholog, a avut un discurs pe tema **Susținerea și ajutorul seniorilor prin educație și instruire**. Majoritatea persoanelor de vârstă a treia nu pot naviga pe internet și nu pot să-și permită, de exemplu, consultații la psiholog, fiindcă sunt destul de costisitoare. Dar Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a venit cu oferte pentru acest segment al populației, inițiind mai multe servicii și cursuri gratuite, în care să existe comunicare, instruire pentru accesarea lumii virtuale. La „Ștefan cel Mare și Sfânt”, serviciul major pentru persoanele de vârstă a treia, a devenit clubul *Vârsta de aur: comunicare, instruire, agrement* (fondat la finele anului 2020). Scopul principal al acestui serviciu a devenit susținerea seniorilor prin întâlniri de socializare și de familiarizare a oamenilor de vârstă a treia cu cunoștințe și cu instruire în dezvoltarea stilului de viață sănătos, pozitiv și eficient. Un alt suport esențial pentru seniorii Bibliotecii „Ștefan cel Mare și Sfânt” a devenit clubul *Socrate*. Următorul serviciu foarte util pentru seniori a devenit serviciul *Școala cu succes. Știința soluționării conflictelor și arta comunicării*.

Natalia Ciorbă, șef serviciu, Filiala „M. Lomonosov” a prezentat comunicarea **Cultura digitală pentru seniori: servicii IT la Filiala „M. Lomonosov”**. Tehnologia economisește bani, timp, este comodă și merită a fi înțeleasă și de către cititorii de vârste înaintate. Mai mult decât atât, s-a constatat că există un interes sporit din partea acestora pentru realizarea acestui deziderat. La Filiala „M. Lomonosov”, în 2013, a fost organizat serviciul «КомпьюТerra для пенсионера». Ulterior, cu sprijinul Novateca a fost mai bine echipată biblioteca. Utilizatorii au însușit aici cum să navigheze pe rețele, cum să facă uz de Viber, Skype, Web Banking ș.a., cum să scaneze fotografii de familie, și alte lucruri extrem de utile. În acest sens, biblioteca devine centru de susținere comunitară și își realizează pe deplin misiunile sale economică, culturală, socială.

Natalia Kravciuk, șef, Filiala M. Costin, a avut discursul **Eu pot! Eu vreau! Eu merit!** După ce au fost examinate cerințele acestor categorii de utilizatori (seniorii), la Filiala „M. Costin” a fost organizată o grupă de seniori de vârstă 80-85 de ani – seniori intelectuali, prietenoși, zâmbitori și activi. În noiembrie 2021, Clubul 65+ „Чем себя занять” („Cu ce să te ocupi”) s-a deschis. Ședințele sunt deferite, deseori au loc într-un mediu neformal. Membrii clubului cu „vârstă de aur” sunt persoane inteligente, cu mult umor, știu să se bucure de orice clipă a vieții. Fiecare eveniment de la ședință include diferite forme de lucru: discuții, lectură, vizionarea filmelor, reamintiri, meșteșuguri etc. Foarte mult le place să participe la diverse master-class-uri: „Toamna aurie”, „Crăciun fericit”, „Mărțișor”, „Paște fericit” etc. Pentru a le crea o dispoziție bună, le-au fost propuse câteva activități: aplicații în tehnică Iris Folding: lebădă, botgros, necunoscuta etc. Popularitatea Clubului 65+ „Чем

себя занять” la cititorii bibliotecii este determinată de atmosfera caldă, plăcută, liberă și de o comunicare firească. Seniorii povestesc despre viața și pasiunile lor, fac schimb de sfaturi utile, ascultă muzică, recită poezii, propun teme pentru următoarele ședințe, se familiarizează cu cărțile recent apărute, cu reviste și ziare, își găsesc prieteni noi și, evident, nu se mai simt atât de singuratici.

Ediția 2022 a Colocviilor de vară BM a adus împreună specialiști ai bibliotecii care lucrează cu pasiune, identifică corect nevoile, gestionează resurse și fac din bibliotecă o instituție incluzivă.

Săptămâna Creativității și Inovației, ediția a VII-a cu genericul *Sunt creativ*

Săptămâna Creativității și Inovației, ediția a VII-a (15-20 aprilie) s-a desfășurat sub sloganul *Sunt creativ*. Organizată la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, a avut ca scop impulsionarea bibliotecarilor să iasă din propriile metode și cunoștințe, provocându-i să gândească și să acționeze dincolo de standarde, să schimbe, să inoveze, să descopere, să adapteze, să probeze, să experimenteze ceva neprevăzut în activitatea lor. Pe parcursul unei săptămâni, bibliotecarii într-o manieră ludică au livrat servicii și organizat evenimente publice. În cadrul săptămânii au fost inaugurate *Săli de jocuri* la filialele „Transilvania”, „I. Mangher”, „Târgu-Mureș”. Filialele au desfășurat activități prin care tehnologia le-a fost prieten, sursele intelectuale creative slujindu-se de acestea în calitate de suport și motor. Lansarea ediției a avut loc la Biblioteca „Transilvania”, unde a fost deschisă sala de jocuri pentru copii, zugrăvită de pictorița Vasiluța Vasilache. Totodată, în cadrul evenimentului a fost lansat volumul „Ludicul în activitatea bibliotecii publice: Vademecum pentru bibliotecari”, autor Lidia Kulikovski, director adjunct Cercetare/Inovare.

În *Săptămâna Creativității și inovației* 2022 bibliotecarii au participat la instruirea „Cum să elaborăm benzi desenate” și au mers în vizită la centrul MEDIACOR, un centru multifuncțional unde au explorat activități pentru a se inspira în realizarea serviciilor pentru public. În baza unor texte ai căror autori sunt scriitori români (Vasile Romanciuc, Mircea Cărtărescu), pe tematica programelor instituționale (*Bătălia cărților*, *Chișinăul citește*), pe tematică filosofică sau bibliotecară, au fost create benzi desenate de către bibliotecari împreună cu utilizatorii bibliotecii. Activitatea aceasta a presupus implicarea unui element inovativ puternic în activitatea de bibliotecă, elaborarea benzilor desenate solicitând imaginația, acestea bucurându-se de o audiență sporită.

Zilele Științei, ediția a VII-a, cu genericul *Popularizăm știința la bibliotecă*

Zilele Științei, ediția a VII-a, s-au desfășurat sub genericul *Popularizăm știința la bibliotecă* (10-17 noiembrie). Bibliotecarii au valorificat aspectul de popularizare a științei, implementând forme și metode noi de promovare a științei. Bibliotecile au răspuns provocărilor de a promova cartea de

știință, de a prezenta literatura științifică recurgând la varii forme de animație, lansând un număr nou al revistelor filialelor, publicând articole despre descoperirile secolului, elaborând recenzii de carte științifico-fantastică, valorificând educația STEAM, incluzând jocurile în activitatea de bibliotecă pentru a pune accentul pe dimensiunea ludică a științei. Blogurile filialelor s-au îmbogățit cu noi articole, care au promovat știință pe înțelesul copiilor, spațiile au fost umplute cu expoziții de carte. Au fost realizate nelipsite din fiecare ediție experimente chimice, s-au desfășurat jocuri cognitive, vizite ghidate, discuții/dezbateri.

Una dintre cele mai importante manifestări științifice a anului 2022, la care și-a adus contribuția CAIE, este ediția a XI-a a **Congresului Mondial al Eminescologilor**, desfășurat cu genericul *Eminescu și provocările timpului nostru (Ideea europeană, „eterna pace”, destinul valorilor, Eminescu în exilul românesc, dialogul artelor, „canonicitate”* (31 august – 1 septembrie 2022). După mesajele de salut a urmat o prelegere publică cu prilejul Sărbătorii Naționale *Ziua Limbii Române*, susținută de către Răzvan Theodorescu, vicepreședinte al Academiei Române, intitulată: *Două specificități istorice românești: latinitatea și statalitatea*. Acestuia i s-a conferit titlul de membru de onoare al AȘM. Raportul plenar, intitulat *Eminescu și schimbările de paradigme ontologice și estetice*, a fost prezentat de către proaspătul academician Theodor Codreanu. Prima zi de lucru a Congresului s-a încheiat cu omagierea academicianului Mihai Cimpoi la a 80-a aniversare. A doua zi, pe 1 septembrie 2022, lucrările congresului au continuat în incinta CAIE. Oratorii au discutat o gamă diversă de subiecte eminesciene, transmise și online: prof. Albu Mihaela, *Eminescu și eminescologia în exilul românesc*; prof. Pompiliu Crăciunescu, *Între „natura de adaos” și „adaosul de destin”*; prof. Teodor Damian (SUA), *Ideea de Dumnezeu în poezia lui Eminescu*; Ion Hadârcă, *Preeminența Eului eminescian*; acad. Valeriu Matei, *B.P. Hasdeu și Eminescu*; prof. Dumitru Copilu-Copillin, *Eminescu – valoare națională de dimensiune universală*; prof. Elis Râpeanu, *Eminescu și credința ortodoxă*; prof. Viorel Dinescu, *Eminescu și Dante*; prof. Liviu Chiscop, *Eul eminescian*; prof. Dumitru Apetri, *Luceafărul: Prima versiune rusă*; prof. Tatiana Butnaru, *Presentimentul mioritic în poezia lui Mihai Eminescu*; Catinca Agache, *Mihai Eminescu în paginile revistei „Luceafărul” (perioada budapestană: 1902-1906)*; Ionel Novac, *Mihai Eminescu în paginile revistei „Viața Basarabiei”*; dr. Miroslava Metleaeva, *Interpretarea psihotipului etnic în prima traducere a „Luceafărului” în rusă și influența acesteia asupra traducerilor ulterioare*; dr. Victoria Fonari, *Eminescu în oglinda categoriilor de timp și atemporalitate*; dr. Emilia Stajila, *Eminescologia interculturală din perspectivă orientală în dialogurile lui Mihai Cimpoi*; dr. Marian Mărgărit, *Legile*

eufoniei eminesciene; prof. Adrian Dinu Rachieru, *Canon și politică*; Valentin Coșereanu, *Manuscrisele lui Eminescu*; dr. Constantin Ivanov, „*Răul*” *la Eminescu*; prof. Mihai Stan, *Târgoviște – India (online)*; Emil Stănescu, *Eminescu sau Cartea Umbrelor Luminoase (online)*; prof. Florian Copcea, *Poeziile lui Mihai Eminescu transpuse în limba sârbă*. După sesiunea de comunicări la *Galeria de Artă Eminescu* a urmat vernisarea expoziției fotografice *Mihai Cimpoi – „clasicul de lângă noi”*. Autor: Eugenia Tofan, care a fost o donație pentru patrimoniul Centrului Academic Internațional Eminescu, și anume pentru *Aula Academician Mihai CIMPOI*, inaugurată cu prilejul celei de-a 80-a aniversări. Acad. Mihai Cimpoi a prezentat *Buletinul Eminescu*, nr. 1 (21) 2021, în care au fost publicate comunicările de la *Congresului Mondial al Emnescologilor*, Ediția a X-a. Totodată, a lansat și rodul muncii sale cu prilejul aniversării – noile apariții editoriale: *Dante – Leopardi și sinele culturii românești*; *Eminescu, lumea valorilor și noi, postmodernii*; *Eminescu și ideea europeană*; *Patru literați târgovișteni în creion luminos: Tudor Cristea, Mihai Stan, George Coandă, Victor Petrescu*.

Doamna prof. univ. dr. Lucia Olaru Nenati și directoarea Elena Dabija au vorbit publicului despre noua carte din Colecția *Regal de Înțelepciune*, ediție bibliofilă de lux: *Lili Bobu. Pretext Eminescu. Confesiune în dialog...: Un interviu inedit cu Academicianul Mihai Cimpoi*, editată de Asociația Culturală *Regal d’Art* din Botoșani, România, președinte Lili Bobu. Dr. Constantin Ciobanu, președintele Asociației Filateliștilor, Maximafiliștilor și Cartofiliștilor din Republica Moldova a organizat și a prezentat la Congres Expoziția filatelică *Eminesciana*, acordând o medalie specială *Academicianului Mihai Cimpoi pentru merite deosebite în promovarea filateliei din Republica Moldova*. În cadrul acestui eveniment a fost organizată o expoziție de carte *Mihai Cimpoi – un călător celebru pe meridianele românității*. Colecția CAIE s-a îmbogățit cu numeroase ediții eminesciene inedite și medalii jubiliare oferite de participanți sărbătoritului. Lucrările Congresului au fost reflectate în mass-media locală, națională și internațională.

Alte evenimente

În cadrul suitei de evenimente dedicate celor 145 de ani ai Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, la 13 ianuarie 2022, în Sala cu coloane a Bibliotecii Municipale de pe bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 148, a fost lansat blogul **BiblioHost** comun al Secției studii și cercetări și al Secției activitate editorială. Evenimentul a fost organizat în parteneriat cu Teatrul Național „Mihai Eminescu”. Blogul BiblioHOST a fost prezentat publicului de către dr. Mariana Harjevschi, directoarea BM, dr. Lidia Kulikovski, dr. hab. Elena Ungureanu, Ivan și Maria Pilchin, Elena Taragan. Videoul de la evenimentul

de lansare a blogului BiblioHOST, cu genericul *Bufnițe și Pelicani* se găsește la adresa: <https://wordpress.com/post/bibliohost.wordpress.com/776>.

Concluzii: aniversarea a 145-a de la fondarea BM a mobilizat exemplar angajații, care au fost la înălțimea evenimentului, implicându-se cu toată responsabilitatea în activitățile de pe Agenda aniversară. Volumul *O bibliotecă pentru oraș. O bibliotecă pentru fiecare* reprezintă o muncă de echipă, un bilanț al activităților organizate de/și în bibliotecă, de/și în rețea. Toate aparițiile editoriale biblioteconomice de valoare care au văzut lumina tiparului în 2022 vor fi prezentate la Concursul ABRM.

Cercetarea de marketing

Biblioteca Municipală urmărește periodic să identifice necesitățile și preferințele utilizatorilor, dar și ale angajaților, aplicând diverse metode și tehnici de cercetare. Comunicarea instituțională în viziunea angajaților BM și obiceiurile de lectură ale utilizatorilor au constituit în anul 2022 interesele de cercetare.

Cercetarea Comunicarea instituțională în viziunea angajaților

Sondajul de opinii *Comunicarea instituțională în viziunea angajaților*, elaborat și analizat de prof. univ., dr. hab. Constantin Marin (Universitatea de Stat din Moldova), a fost realizat la Biblioteca Municipală pentru a diagnostica și a efectua analiza SWOT a dialogului instituțional ca atribut al bibliotecii moderne.

Chestionarul a fost compus din 42 de întrebări compartimentat în patru secțiuni: subiecte generale, comunicarea instituțională internă, comunicarea instituțională externă, date despre respondenți. Opiniile online au fost exprimate de 117 de angajați cu funcții de conducere și execuție.

Participanții la sondaj în proporție de 77,8 la sută s-au arătat mulțumiți de calitatea comunicării în cadrul BM. 14,5 % dintre ei au spus că nu sunt mulțumiți, iar restul, 7,7% – nu au știut ce să răspundă.

Fiind rugați să aplice o scală valorică de la 0 la 10, respondenții în proporție de 78% au acordat între 8 și 10 puncte în evaluarea contribuțiilor comunicării la realizarea lor profesională. La fel au procedat 68,4 la sută dintre cei chestionați când a fost vorba despre aportul comunicării în asigurarea confortului lor psihologic, iar 66,1 % – în cazul integrării lor în serviciul în care activează.

BM este percepută diferit de proprii angajați. Astfel, 55,6 la sută dintre participanții la chestionarul menționat o tratează drept instituție culturală, 18,8% – ca prestator de servicii infodocumentare, 15,4 la sută – în calitate de liant între utilizator și spațiul infodocumentar, iar 4,3%

– ca depozit de carte. Numărul celor care consideră că BM se produce în toate ipostazele (de fapt, ceea ce este sau ar trebui să fie Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”) e ceva mai mult de 6%. Percepțiile diferite ale angajaților sunt o consecință firească a priorităților, accentelor sau preferințelor în comunicarea instituțională pe care o desfășoară BM.

Pentru a identifica percepțiile și viziunile, privind starea și perspectivele comunicării instituționale în cadrul Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, s-a utilizat și metoda calitativă focus-grupul. Desfășurat în aprilie-mai 2022, în timpul unui curs de formare profesională, a implicat 12 persoane, reprezentând efectivul bibliotecii antrenat direct în comunicarea instituțională.

Prin metoda calitativă și cea cantitativă a fost efectuată analiza SWOT a comunicării instituționale:

S – Puncte tari	W – Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> - La BM s-a cristalizat tradiția comunicării cu publicul extern. - BM a recurs la instrumentele de comunicare ori de câte ori a organizat diverse evenimente culturale, de formare etc. - BM și-a cultivat imaginea de bibliotecă performantă și receptivă la inovațiile din domeniu. - Experiența acumulată în domeniul comunicării instituționale va facilita implementarea prezentei strategii. - BM dispune de o echipă de comunicare interesată și creativă. - BM aplică resurse tehnologice moderne de comunicare. 	<ul style="list-style-type: none"> - BM a desfășurat comunicarea instituțională în lipsa unei viziuni/strategii formalizate de lungă durată ceea ce a redus din eficiența și impactul ei. - Comunicarea instituțională nu este abordată în complexitate. - Subdiviziunea specializată în comunicare a înregistrat puține inițiative, ea acționează frecvent complementar la evenimentele organizate de BM. - Comunicarea internă a constituit sectorul puțin valorificat de BM. - S-a atestat un decalaj între comunicarea offline și cea online. - Comunicarea instituțională până în 2021 nu a devenit domeniu de formare continuă a angajaților. - Comunicarea instituțională nu a fost supusă monitorizării, măsurării impactului și evaluării. - Comunicarea instituțională nu dispune de un buget distinct. - BM nu dispune de experiența externalizării unor servicii de comunicare. - Platformele online ale BM rămân în urma evoluțiilor.

	<ul style="list-style-type: none"> - Acțiunile de comunicare ale diferitor actanți ai BM sunt coordonate insuficient.
<p style="text-align: center;">O – Oportunități</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bunul nume al BM poate servi o trambulină pentru fortificarea prin comunicare strategică a statutului ei social și profesional. - Utilizarea echilibrată a resurselor comunicaționale online cu cele offline. - Prin comunicare, BM ar putea să se poziționeze pe piața infodocumentară municipală (în raport cu bibliotecile din afara structurii ei) și națională. - Experiența notorie de formare a BM poate servi temei pentru organizarea instruirii continue în domeniul comunicării instituționale. 	<p style="text-align: center;">T – Amenințări</p> <ul style="list-style-type: none"> - Menținerea coordonatelor și stratagemelor perimate de comunicare instituțională ce ar fi în detrimentul BM. - Imaginea parțială a BM. - Bazin de utilizatori valorificat parțial. - Comunicare ocazională cu partenerii de dezvoltare. - Dezvoltarea încetinită a bibliotecii digitale și a serviciilor infodocumentare prestate la distanță. - Deteriorarea continuă a fațadei BM. - Promovarea dispersată a imaginii BM: separat sau în competiție cu cea a instituțiilor afiliate.

Rezultatele cercetării au servit drept surse praxiologice pentru elaborarea *Strategiei de comunicare 2023-2027*. Prezenta strategie reprezintă primul document al BM ce dimensionează direct și distinct principiile, obiectivele, direcțiile, publicul-țintă, instrumentarul offline și online, precum și necesitățile de informare și comunicare internă și externă a instituției. Documentul este focalizat astfel asupra dezvoltării transparenței interne și externe, fortificării relațiilor BM cu membrii și componentele ei structurale, cu publicul extern, precum și asupra dezvoltării imaginii puternice în rândul angajaților și beneficiarilor.

Studiul Barometrul lecturii

În anul 2022, lectura s-a aflat în vizorul BM. Astfel, pe parcursul lunilor august – septembrie, BM a realizat un studiu amplu de cercetare a lecturii – *Barometrul lecturii* – pentru a afla ce citesc, de ce citesc, cum și de unde își aleg cărțile pentru lectură cititorii Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”. **Scopul cercetării** a fost evaluarea consumului de lectură a cititorilor Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”.

Obiectivele urmărite: *determinarea comportamentelor de lectură* (timp, loc, cantitate de lectură etc.); *investigarea obiceiurilor de lectură* (de ce citesc, ce citesc, cum și de unde își aleg cărțile pentru lectură etc.); *identificarea motivației lecturii* (factori care îi determină să citească etc.); *studierea tipologiilor de lectură* (categorii de cărți, genuri literare, titluri de carte; scriitori preferați (autohtoni, străini etc.); *examinarea consumului de carte asociat altor produse* (oferta de

ziare/reviste etc.); *evaluarea atitudinilor asociate de carte* (calitatea și accesul la resursele informaționale, încredere în oferta de carte a bibliotecii, împrumută de la bibliotecă sau dețin bibliotecă personală etc.); *estimarea organizării animațiilor literare* (nivelul de adaptare a activității bibliotecii la nevoile de informare ale comunității; participarea la programe și concursuri de lectură, lansare de carte, ateliere de lectură, cluburi de lectură, cinacluri literare etc.); *determinarea gradului de utilizare a bibliotecii* (frecvența, scopul vizitei etc.).

Barometrul lecturii a avut în centrul său cercetarea cantitativă (sondajul de opinie). Chestionarul BL a cuprind întrebări standard, același în fiecare an, și întrebări tematice, care au urmărit temele de interes pentru anul în curs (total 34 de întrebări). Printre temele specifice de analiză se numără: *Comportamente de lectură* (10 întrebări); *Obiceiuri de lectură, motivația lecturii* (10 întrebări); *Tipologii de lectură* (7 întrebări); *Organizarea animațiilor literare și a lecturii în bibliotecă* (3 întrebări); *Utilizarea bibliotecii* (4 întrebări); *Profilul respondentului* (3 întrebări).

Chestionarul a fost realizat de către 16 operatori, bibliotecari recent angajați la BM pe un eșantion de 788 respondenți, cititori ai BM, de la 17 ani.

Analiza sondajului va fi finalizată în anul 2023, iar rezultatele vor fi incluse într-un raport publicat în Revista de biblioteconomie, științe ale informării și de cultură *BiblioPolis* a BM și pe pagina web a instituției (www.hasdeu.md).

RESURSE

Resurse umane. Distincții

Rolul și importanța resurselor umane este unul iminent, prin implicarea directă asupra performanței instituționale, contribuind la crearea de valoare adăugată pentru instituție. Indiferent de ce trebuie realizat, este nevoie de personal competent. Personalul din cadrul BM se prezintă într-o structură care reflectă faptul că dispunem de personal corespunzător pentru desfășurarea tuturor activităților.

Statele de personal ale Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” constituie 423 unități, dintre care: 162 funcții de conducere, 200 funcții de execuție și 61 personal auxiliar.

Situația pe ansamblu a resurselor umane din cadrul BM „B.P. Hasdeu” arată astfel:

Personal		Personal de specialitate						Personal auxiliar
				cu studii superioare		cu studii medii		
Total	în echivalent norme întregi	total	în echivalent norme întregi	total	din care de specialitate	total	din care de specialitate	
423	423	362	362	332	125	30	5	61

În anul de raport fluctuația în rândul angajaților, comparativ cu anii precedenți, rămâne în continuare la nivel înalt, motivarea insuficientă a personalului, în special cea financiară constituind una din cauzele principale ale fluctuației sporite a personalului și un impediment major în atragerea și menținerea tinerilor specialiști. La fel, lipsa unei motivații adecvate a personalului generează și alte probleme: creșterea absenteismului, reducerea productivității muncii, reducerea calității serviciilor etc. Dinamica pentru ultimii 3 ani este prezentată în tabelul de mai jos.

Dinamica fluctuației personalului BM

	2019	2020	2021	2022
Salariați eliberați în decursul anului, persoane	83	60	54	65
Încadrări în serviciu, persoane	93	32	46	46

Caracteristici ale persoanelor demisionate

Motivul	Total	Funcții de conducere	Funcții de execuție	Personal auxiliar	Vârsta			Vechime în muncă			
					sub 25 ani	25 – 54 ani	peste 55 ani	până la un an	1 – 4 ani	5 – 10 ani	14 – 32 ani
demisionați	61	14	41	6	20	29	12	22	23	13	3

deces	2	2					2				2
altele	2		2			2			2		

Pe parcursul anului 2022 raporturile de serviciu ale unor angajați au fost modificate prin modalități precum transferul, promovarea și asigurarea interimatului unor funcții de conducere, la moment, temporar vacante (13 angajați).

Analiza caracteristicilor de vârstă relevă tendințe contradictorii, dar, care, de fapt, scot în evidență problemele instituției – atractivitatea scăzută a posturilor la BM, fluctuația personalului, în special a tinerilor specialiști etc.

În vederea unei analize s-a eșantionat personalul de specialitate a BM „B.P. Hasdeu” pe 3 grupe de vârstă:

- Grupa de vârstă sub 25 ani – un număr de **12** persoane din care 7 femei și 5 bărbați;
- Grupa de vârstă între 25 și 54 ani – un număr de **231** persoane din care 217 femei și 14 bărbați;
- Grupa de vârstă 55 ani și peste – un număr de **119** persoane din care 95 femei și 24 bărbați.

Așa cum rezultă din datele de mai sus, personalul cu vârsta între 25 și 54 de ani are ponderea cea mai mare în resursele umane angajate în prezent (64%), urmată de personalul cu vârsta peste 55 de ani, care reprezintă 32% și în următorii ani trebuie treptat să transfere cunoștințele unei generații noi. Vârsta medie a angajaților constituie 48 de ani.

Din totalul de personal de specialitate 88% (319 persoane) sunt de sex feminin și 12% (43 persoane) sunt de sex masculin. Pe parcursul anilor 2019-2021 se atestă o mică creștere a personalului de sex masculin (2019 – 12,5%, 2020 – 13%, 2021 – 13,1%), însă în acest an acest indicator este în descreștere.

Asigurarea unei baze durabile de dezvoltare a bibliotecii presupune existența resurselor umane adecvate, atât din punct de vedere numeric, cât mai ales și din punct de vedere calitativ. Astfel, în ultimii ani ponderea angajaților cu studii superioare se menține la același nivel: 2022 – 92% (38% – în domeniu), 2021 – 93% (39,5% - în domeniu) și în 2020 – 92% (26% – în domeniu). Creșterea procentului angajaților cu studii în domeniu în ultimii 2 ani se datorează faptului că angajații, care au urmat cursul de 75 ore „Bazele Biblioteconomiei și Științelor Informării”, conform standardelor, începând cu anul 2021, se califică cu studii în domeniu.

Deținerea **categorieilor de calificare**, asigură stabilirea nivelului de performanțe profesionale în conformitate cu standardele profesionale, crearea cadrului motivațional pentru dezvoltare profesională, pentru realizarea maximă a potențialului intelectual și creativ, creșterea

responsabilității personale pentru reușita în carieră. Din totalul de personal profesional 177 angajați dețin categorii de calificare: *categoria superior* – 43, *categoria I* – 66 și *categoria II* – 68.

Personalul BM este avantajat din perspectiva obținerii cunoștințelor și dezvoltării abilităților, luând în considerație posibilitatea de a participa la diverse instruirii la CFCB „Campusul competențelor”, instruirii naționale și internaționale. Totodată, pentru menținerea și dezvoltarea salariaților se alocă timp, resurse materiale și personal corespunzător, pe care acești salariați trebuie să le amortizeze rămânând o perioadă cât mai îndelungată în instituție.

Dezvoltarea cu pași rapizi a tehnologiilor moderne, transformările profunde ale relațiilor socio-economice și a realității în sine implică și necesită anticiparea și planificarea schimbărilor corespunzătoare ale cunoștințelor, capacităților și abilităților angajaților. Atât instruirile interne, cât și cele din exterior oferă oportunități de creștere și dezvoltare profesională prin cunoașterea noilor metodologii și metode utilizate de către alte biblioteci, cu experiență semnificativă în domeniu și posibilitatea de a învăța de la cei mai buni.

Distincții, premii, diplome, trofee și medalii obținute

Inovațiile și randamentul profesional al echipei Hasdeu au fost apreciate de comunitatea utilizatorilor și cea profesională. Diplomele, trofee și premiile obținute au adăugat valoare și au contribuit la fortificarea identității distincte a BM:

- Medalia „Mihai Eminescu”: Zinaida Pahomi, Secția managementul resurselor informaționale;
- Ministerul Culturii al Republicii Moldova: Concursul „Premiile în domeniul Culturii pentru anul 2021” – Violeta Tipa premiul „Veniamin Apostol” în domeniul educației artistice; Premiul Național GALEX (BNRM) „Cea mai bună lucrare (publicație) în biblioteconomie” – dr. hab. Nelly Țurcan pentru lucrarea „Exploatarea metodelor de cercetare în biblioteconomie și știința informării”; 9 diplome de excelență;
- Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova: 3 diplome de excelență;
- Ambasada Republicii Bulgare în Republica Moldova: 1 diplomă de excelență;
- Președintele raionului Taraclia: 1 diplomă de excelență;
- Primăria municipiului Chișinău: 61 diplome de excelență; „Gala Premiilor Literare” – Vitalie Răileanu, Nicolae Spătaru;
- Direcția Generală Cultură și Patrimoniu Cultural: 17 diplome de excelență; „Gala Premiilor Literare” – Vitalie Răileanu pentru volumul „Jurnalul unui scriitor” de Nicolae Esinencu;
- Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova: 9 diplome de excelență;

- Asociații ale minorităților naționale: 5;
- Salonul Internațional de Carte pentru Copii și Tineret: premiul „Cartea cognitivă” – Victoria Fonari pentru cartea „Jurnalul micului călător din Chișinău”; 5 diplome de excelență;
- Universitatea de Stat din Moldova: 3;
- Uniunea Scriitorilor din Republica Moldova: Premiul pentru cartea de poezie – Maria Pilchin „Tu ești rusul cel bun”;
- Concursul de Creație al Tinerei Generații ARS ADOLESCENTINA: 7;
- Primăria s. Opaci, raionul Căușeni: 3,
- Primăria orașului Târgul Frumos (România): 1;
- Primăria Dumbrăveni (Suceava, România): 10;
- Biblioteci din România: 13;
- Centrul Cultural „Eugen Simion” (Suceava, România): 3;
- Asociația Culturală „Regal D'Art” (Botoșani, România): 10;
- Premiul literar „Cartea Discretă a Anului” (România): Dumitru Crudu pentru cartea „Margareta noastră”;
- Premiul Leibniz 2022 (Societatea Leibniz din România): Dumitru Crudu pentru cartea „Margareta noastră”;
- Uniunea Ziariștilor Profesioniști din România. Filiala Chișinău: 1;
- Asociației Istoricilor din Republica Moldova „Alexandru Moșanu”: 1;
- Academiei Europene de Cultură, Știință și Literatură: 1;
- Societatea Culturală Apollon-România; Academia Internațională de Literatură și Artă: 6;
- Fundația Romanian Business School (București, România): 2;
- Asociația Umanitar-Culturală-Științifică „Vasile Pogor” (Iași, România): 1;
- Cenaclul Literar-Artistic „Vocea Generațiilor”: 2;
- Biblioteci din Rusia: 5;
- Săptămânalul „Literatura și Arta”: 2;
- Armata Națională a Republicii Moldova: 1;
- Academiei Națiunii Române: 3;
- Instituțiile de învățământ preuniversitar din mun. Chișinău: 35;
- Preturile mun. Chișinău: 5;
- Scrisori de mulțumire: 8;

- Medalia de bronz la concursul „EuroInvent” 2022, Iași: Victoria Fonari pentru cartea „Hermeneutica mitului antic în poezia din Republica Moldova (1990-2010);
- Medalia Festivalului Literar Internațional „Mihai Eminescu”. Ediția XV – 15 iunie 2022. Dumbrăveni – Suceava: 1;
- Medalia „150 de ani de la Marea Serbare a Tuturor Românilor. 1871”. Putna, 2021. Societatea Numismatică Română. Gruparea Colecționarilor de Medalii și Insigne Mihai Eminescu: 1;
- Medalia Congresului Mondial al Eminescologilor. Ediția a XI. Chișinău-Dumbrăveni: 10;
- Banca Națională a Moldovei a oferit Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” moneda jubiliară „Ion Neculce - 350 de ani de la naștere” în semn de recunoștință pentru valorificarea și promovarea memoriei literare. Moneda face parte din seria „Personalități” ce va intra în circulație din 23 decembrie 2022.

Impactul activității Bibliotecii Municipale la dezvoltarea comunității chișinăuiene a fost apreciată prin **258 de diplome, trofee și medalii.**

Resurse tehnologice

În anul de referință au fost achiziționate din surse alocate din bugetul local : 1 MFU, 25 de calculatoare de tipul All-in-one ; 7 boxe ; 17 camere web ; 18 căști ; 4 aparate foto cu stativ ; 10 trepiede; 1 scanner pentru digitizarea cărților etc. Două biblioteci au fost dotate cu echipament IT în cadrul proiectelor : Biblioteca „L. Ukrainka” – 3 laptopuri și Biblioteca Centrală – 1 laptop, 1 proiector, 1 imprimantă MFU, 3 tablete, 3 căști, 1 ecran de proiectare.

La 1 ianuarie 2023, în gestiunea filialelor BM se află următoarele echipamente tehnice¹:

Nr.	Tip echipament	Cantitate					Post utilizator			
		2022	Donații	2021	2020	2019	2022	2021	2020	2019
1.	Calculatoare	460	4	435	403	402	80	116	120	133
2.	Imprimante	45		45	45	45				
3.	MFU	51	1	50	46	51	18	18	17	
4.	Scanere	6		5	5	5		1	2	
5.	Proiectoare	29	1	29	27	27				
6.	Tablete	93	3	93	93	93	88	88	84	
7.	E-readere	12		12	12	12	12	12	12	12
8.	Scanner de barcode	50		50	45	45				
9.	Set de robotică	29		29	29	29	29	29	29	29
10.	Console	7		7	7	7	7	7	7	
11.	TV	12		12	12	12				
12.	Ecran tactil	1		1	1	1				
13.	Aparate foto	42		38	30	29				
14.	Reportofon	6		6	2	2				
15.	Sisteme audio	8		8	8	8				
16.	Tablă interactivă	1		1	1	1				

Din parcul de mașini și dispozitive, care se află în gestiunea Bibliotecii Municipale, sunt calculatoare cu anul de producere 2005-2010 degradate atât fizic, cât și din punctul de vedere al SO, care nu mai corespund softurilor utilizate la momentul actual: 123 calculatoare (27,7%); 28 imprimante, aparate xerox (62,2%); 8 scanere (6%); 10 monitoare (2,2%) etc. După efectuarea expertizei tehnice și aprobarea proceselor verbale de către administrația publică locală aceste dispozitive urmează a fi casate.

¹ Echipamentul IT din proiecte nu este inclus în inventarul bibliotecilor.

Utilizare echipament

Din totalul de **460** calculatoare: **454** sunt stații de lucru pentru bibliotecari și utilizatori, **șase** calculatoare tip server; **123** (27,7%) – nu funcționează și sunt incluse în listele de casare; **324** calculatoare sunt conectate la Internet prin cablu sau Wi-Fi, dintre care **80** (17,4%) sunt stații de lucru destinate utilizatorilor.

O schimbare semnificativă s-a produs în numărul de *stații de lucru pentru bibliotecari*, care a crescut, în comparație cu 2021 (**199** de calculatoare), cu **58** de unități și constituie în anul de referință **257** de calculatoare. Această creștere se explică prin faptul că au fost achiziționate **25** de calculatoare și **4** oferite cu titlul de donații, iar alte 29 au fost anterior stații de lucru pentru utilizatori.

În anul de referință numărul de *stații de lucru pentru utilizatori* a înregistrat o diminuare cu încă **36** unități, în comparație cu 2021 (**116** calculatoare) și constituie – **80** calculatoare (17,4% din total). Numărul de stații de lucru pentru utilizatori a diminuat din motivul transferării lor în stații pentru bibliotecari și a problemelor tehnice. BM a oferit utilizatorilor acces la echipamente, 100% conectate la Internet, în 21 filiale.

Posturile de lucru pentru utilizatori sunt distribuite în următoarea ordine:

- 20 stații de lucru – Campusul Competențelor (pentru instruire);
- 8 stații de lucru – BPD;
- 6 stații de lucru – Biblioteca Centrală;
- 5 stații de lucru – „M. Lomonosov” – nu au fost utilizate din motivul că biblioteca se află în reparație;
- 4 stații de lucru – filialele: „Transilvania”, „A. Mickiewicz”;
- 3 stații de lucru – filialele: „I. Mangher”, „Ovidius”, „Târgu-Mureș”, „L. Rebreanu”, „Maramureș”;
- 2 stații de lucru – filialele: „H. Botev”, „Alba Iulia”, M. Costin, CAIE, M. Drăgan, „Târgoviște”;
- 1 stație de lucru – filialele: Codru, „O. Ghibu”, N. Titulescu, „M. Ciachir”, „A. Donici”, „Ștefan cel Mare și Sfânt”.

Deși accesul publicului la calculatoare a fost realizat de pe **80** de stații de lucru utilizarea a crescut considerabil în comparație cu anul 2021 - stațiile de lucru destinate utilizatorilor fiind utilizate de **8 350** ori (2021 – **1 554** ori) – fiecare calculator a fost utilizat în medie de **104** utilizatori activi.

Din numărul total de **91** de tablete PC disponibile pentru utilizatori, **84** au asigurat funcționarea serviciilor pe tablete și au înregistrat o creștere considerabilă în comparație cu anii 2021, 2020 – **4 447** de utilizări (2021 – **1 370**; 2020 – **3 681**). Cel mai mult au fost utilizate tabletele în filialele „Ovidius”, „L. Rebreanu”, M. Drăgan și „Târgu-Mureș”.

Zonele Wi-Fi în filiale, oferind utilizatorilor posibilitatea de a accesa resursele de internet ale bibliotecii, de a comunica cu prietenii, partenerii pe dispozitive personale: telefoane mobile, laptopuri, tablete, au fost utilizate pe parcursul anului, înregistrând un număr în creștere de **83 503** de utilizatori (pentru comparație **66 136** – 2021; **33 251** – 2020).

Concluzie: parcul de mașini, **460** unități, a crescut grație achizițiilor din bugetul local și donații. **27,7%** din numărul total de calculatoare sunt nefuncționabile, din motivul uzurii fizice și morale. Pentru ca echipamentul să corespundă software-ului, care se dezvoltă continuu și solicită parametri și o capacitate de lucru mai mare, suspendarea unor programe esențiale cauzează necesitatea upgrade-ului echipamentului învechit. După o perioadă de diminuare a indicatorilor de utilizare a echipamentului impuse de situația epidemiologică, situația se redresează – evoluția utilizării calculatoarelor, tabletelor și seturilor de robotică fiind una ascendentă.

Asistența tehnică

Asigurarea asistenței tehnice a echipamentului, aflat în gestiunea filialelor și secțiilor BM, a fost efectuată de colaboratorii Secției tehnologia informației în baza cererilor de suport tehnic înregistrate de filiale în fișierul *Asistență tehnică* de pe *Google Drive*.

Pe parcursul anului au fost efectuate peste 90 de vizite la filiale, peste 90 de intervenții la solicitările filialelor de la distanță, care au constat în: *măsuri de profilaxie (actualizare antivirus, măsuri de igienă digitală: ștergere cash, history etc.); adaptare soft; Diagnosticare echipament/profilaxie (aspirare praf), Instalare/reinstalare echipament; Reinstalare soft/sisteme operaționale; Conectări periferii; Schimb de piese; Rețele (Wi-Fi, configurare, extindere, schimb de cabluri, conectare); Setarea filtrelor Internet; Administrare servere BM.*

Pe parcursul anului a fost asigurată administrarea și monitorizarea SIB Koha prin intermediul sistemului de vizualizare a datelor Grafana. Conform datelor oferite de sistem OS Koha a funcționat normal, cu blocări cauzate de un număr mare de sesiuni deschise inactive. În perioada noiembrie-decembrie sistemul nu a funcționat din motivul întreruperii curentului electric la sediul central al BM și lipsa unui UPS puternic pentru web server care ar asigura funcționarea mașinilor pe perioada paniei de curent.

Secția a asigurat asistența tehnică a evenimentelor online organizate de BM – transmisiunile live pe platformele Zoom (15), canalul Youtube (12); instruirea bibliotecarilor în oferirea accesului la conținutul documentelor din catalogul electronic al bibliotecii, formarea competențelor de scanare și prelucrare a documentelor pentru Repozitoriul instituțional HAPes și Biblioteca Digitală a BM.

Resurse financiare. Extinderea bugetului

Gestiune financiară. Achiziții publice

Raportul privind gestionarea bugetului Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” pentru anul 2022 este prezentat în conformitate cu Legea 181 legea finanțelor publice din 25/07/2014 *Rolul instituțiilor bugetare*; Legea 160 din 20/07/2017 cu privire la Biblioteci; Regulamentului cu privire la delegarea salariaților entităților din Republica Moldova; Legea contabilității și raportării financiare 287 /15/12/2017; Hotărârea Guvernului nr.130 / 06.02.1998; Art.24 (3) CF al RM. Art. 71, Art. 72 al CM; Hotărârii Guvernului nr. 10 din 05/01/2012.

În anul 2022 Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a utilizat mijloace publice în suma 47 422 405 lei din suma total alocată de 57 243 700 lei, astfel avem un executat de 82,84 la sută.

Particularitățile cheltuielilor publice. Una din sarcinile principale ale statului modern este satisfacerea nevoilor sociale, culturale și informaționale ale populației prin alocarea de considerabile resurse financiare în scopul îmbunătățirii condițiilor de viață ale populației. Cheltuielile publice pentru acțiuni social-culturale sunt îndreptate spre realizarea serviciilor de bibliotecă în mod gratuit sau cu plată redusă. Cheltuielile pentru acțiuni informaționale și culturale îndeplinesc un important rol economic și social, deoarece pe seama resurselor alocate de stat se asigură informarea și educația, instruirea și dezvoltarea personală și profesională a cetățenilor. Cheltuielile destinate acțiunilor social-culturale sunt acoperite din surse publice sau private, interne sau externe etc.

Aceste surse sunt: fondurile bugetare, fondurile financiare cu destinație specială, fondurile proprii ale bibliotecii. În diferite țări sursele de finanțare a acestei categorii de cheltuieli sunt diferite, dar majoritatea statelor asigură cea mai mare parte din cheltuielile social-culturale din fondurile bugetare. În componenta cheltuielilor bugetului consolidat al Republicii Moldova, cheltuielile destinate acțiunilor social-culturale constituie cel puțin o doime din totalul cheltuielilor. Aceasta vorbește despre faptul că acțiunile respective constituie una din prioritățile autorităților publice ale Republicii Moldova.

Serviciile publice satisfac necesități publice cu caracter indivizibil și costul lor este suportat de întreaga societate, în principal pe seama resurselor bugetare, obținute din taxele, impozitele pe care le plătesc rezidenții și nerezidenții Republicii Moldova.

Principala sursă de finanțare a acestor cheltuieli o reprezintă bugetul public central sau local, după subordonarea instituțiilor respective. Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” este o instituție publică care se află în structura administrativ - teritorială a Municipiului Chișinău și anume în cadrul Direcției Cultură. Biblioteca activează în baza regulamentului de organizare și funcționare, nu are statut de persoană juridică, este reprezentată de Directorul General al bibliotecii, conform Regulamentului este ordonatorul trei de credite.

Descrierea generală privind executarea bugetului. Cheltuielile de casă la data de 31.12.2022, din contul celor de bază au constitui **47 422 405**, având nivel de executare, în raport cu cel precizat, în proporție de 82,84 la sută.

Structura cheltuielilor aprobate și executate în aspectul articolelor de cheltuieli ale Clasificației bugetare, pe componenta de bază, se prezintă în tabelul nr. 1.

Tabelul nr.1

DESCIFRAREA CHELTUIELILOR LA COMPONENTA DE BAZĂ, PE FIECARE RAMURĂ PENTRU ANUL 2022				
Denumire	ECO (articol)	Alocații precizate, a. 2022 (mii lei)	Cheltuieli executate, a. 2022 (mii lei)	Executat față de precizat (%)
1	2	3	4	
Remunerarea muncii angajaților conform statelor	211180	31 960 000	27 933 985	87,40%
Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii	212100	9 268 400	8 131 138	87,73%
Cheltuieli privind utilizarea combustibilului	221110	0	13 067	100,00%
Cheltuieli privind utilizarea materialelor de uz gospodăresc, și rechezite de birou	221160	0	400 113	100,00%
cheltuieli privind materialele de construcție	221170	0	49 979	100,00%
cheltuieli privind alte materiale	221190	0	30 309	100,00%
Energie electrică	222110	850 000	834 829	98,22%
Energie termică	222130	2 000 000	1 533 617	76,68%
Apă și canalizare	222140	90 000	62 577	69,53%
Alte servicii comunale	222190	70 000	70 000	100,00%
Servicii informaționale (internet, baze de date etc.)	222210	390 000	171 310	43,93%
Servicii de telecomunicații	222220	135 000	128 792	95,40%
Servicii de locațiune	222300	750 000	689 787	91,97%
Servicii de transport	222400	20 000	16 705	83,53%
Servicii de reparații curente	222500	730 300	914 646	125,24%
Formare profesională	222600	40 000	0	0,00%
Deplasări de serviciu	222720	60 000	27 625	46,04%
Servicii editoriale	222910	200 000	155 045	77,52%
Servicii de pază	222940	220 000	250 024	113,65%
Servicii bancare	222970	40 000	38 741	96,85%
Servicii poștale (abonare)	222980	340 000	325 929	95,86%
Servicii neatribuite altor alineate (activități culturale, premii, delegații)	222990	80 000	67 110	83,89%
Alte prestații sociale ale angajatorilor (concedii medicale)	273500	100 000	115 360	115,36%
Reparații capitale ale clădirilor	311120	3 000 000	1 413 432	47,11%
Procurarea mașinilor și utilajelor (echipament tehnic)	314110	2 000 000	70 000	3,50%
Procurarea uneltelor și sculelor, inventarului de producere și gospodăresc (mobilier)	316110	2 000 000	1 755 290	87,76%
Procurarea altor mijloace fixe (carte)	318110	1 800 000	1 062 707	59,04%
Procurarea combustibilului, carburanților și lubrifianților	331110	30 000	29 992	99,97%
Procurarea pieselor de schimb	332110	30 000	0	0,00%
Procurarea materialelor de uz gospodăresc și rechizitelor de birou, materialelor promoționale	336110	810 000	960 600	118,59%
Procurarea materialelor de construcție	337110	150 000	100 000	66,67%
Procurarea altor materiale (apă potabilă)	339110	80 000	69 696	87,12%
Total		57 243 700	47 422 405	82,84%

Extinderea bugetului (surse extrabugetare)

Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” în 2022 a realizat activități de Advocacy prin care s-a contribuit la realizarea obiectivelor și responsabilităților comunitare. Bugetul extins s-a constituit din mai multe surse.

Proiecte mici

- **Proiectul *Spațiu sigur pentru mame și copii. Centru de zi*** la Filiala „I. Mangher”. Investițiile de 750 000, 00 lei au fost făcute de către organizația britanică de caritate World Jewish Relief (WJR). Pentru asigurarea unui spațiu funcțional cultural de recreere și agrement pentru mame și copii, în condițiile deplasării persoanelor civile în Republica Moldova de pe teritoriul conflictului militar din țara vecină, sursele financiare au fost utilizate la: reparația a 100 mp din spațiu, achiziționarea mobilierului atractiv și comod, rechizitelor de birou și materialelor de papetărie, jocurilor și jucăriilor;
- **Proiectul *Spațiu pentru mamele ucrainene și copiii lor*** la Filiala „L. Ukrainka”. Investițiile de 50 000, 00 lei au fost făcute de către Organizația Internațională Non-guvernamentală Isra AID. Sursele financiare au fost utilizate la achiziționarea mobilierului, rechizitelor de birou și materialelor de papetărie, jocurilor și jucăriilor, cărților în limba ucraineană. Pentru elevii și studenții refugiați au fost procurate trei notebookuri în sumă de 75 000,00 lei care s-au utilizat pentru procesul de studiu online;
- **Proiectul *Integrarea diasporei polone și ucrainene, inclusiv pentru refugiați din Ucraina*** la Filiala „A. Mickiewicz”. Investițiile de 84 000,00 lei au fost făcute de Congresul Național al Ucrainenilor din Moldova cu finanțarea din partea Solidarity Fund PL în MD (fundație de stat gestionată și co-finanțată de Ministerul Afacerilor Externe al Republicii Polone) au fost utilizate la achiziționarea mobilierului, rechizitelor de birou și materialelor de papetărie, jocurilor și jucăriilor, cărților în limba ucraineană, pentru organizarea excursiilor.
- **Proiectul *Spațiul sigur pentru femei și copii*** la Biblioteca Centrală în cadrul proiectului cadrul inițiativei „Bibliotecile aduc schimbarea în comunitate în timpul crizei refugiaților”. finanțat de Centrul de Drept al Femeilor/Women's Law Center, în parteneriat cu Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova, cu suportul financiar al organizației International Rescue Committee. Mijloacele financiare de 119 029, 00 lei au fost investite în: etajeră pentru cărți și jucării, scaune pentru copii, set masă pentru copii, masă pliantă, scaun, canapea, bean bag, pernuțe pe podea; jocuri și cărți; notebook, boxe, căști, imprimantă, set cartușe, proiector, ecran proiector.

Donații

- Filiala „A. Mickiewicz”: Organizația Umanitară Internațională – INTERSOS a oferit transport pentru organizarea excursiilor (6 000, 00 lei); S.R.L. Casa Moroșan FLO Master a oferit rechizite școlare și articole pentru artă și hobby (6 000, 00 lei); un antreprenor a donat 1 300, 00 lei pentru procurarea unei mese și scaune pentru copii; o companie privată a donat materiale de construcții pentru reparația cosmetică în zona copii (3 000, 00 lei);
- Filiala „Alba Iulia”: un antreprenor privat a donat un aparat de aer condiționat în sumă de 10 000, 00 lei;
- Filiala Traian: o companie privată a donat materiale de construcții pentru reparația cosmetică a holului (3 000, 00 lei);
- Filiala „H. Botev”: Societatea Științifică a Bulgariștilor a investit 20 000, 00 lei pentru restaurarea parchetului;
- Filiala „Maramureș”: membrii comunității au donat un pian (6 000, 00 lei);
- Centrul Academic Internațional Eminescu: Paul Surugiu – Fuego a donat bustul Grigore Vieru (în bronz), realizat de sculptorul Petrică Buhnici (65 000, 00 lei);
- Centrul de Instruire Continuă în Domeniul Electoral (CICDE) a donat Bibliotecii Publice de Drept un certificat cadou pentru procurarea tehnicii în valoare de 5 000 lei , iar pentru Filiala „Alba Iulia” un certificat în valoare de 500,00 de lei de la librăria „Librarius”. Certificatele au fost oferite pentru participarea la concursul „Biblio-R.A.F.T. electoral”, desfășurat în cadrul proiectului „Consolidarea democrației în Moldova prin alegeri incluzive și transparente” (EDMITE) implementat de Programul Națiunilor Unite de Dezvoltare în Moldova;
- Donații de carte de la membrii comunității: 117 300, 00 lei.

Taxe compensatorii

- Amenzi: 10 550, 00 lei;
- Pierderea permisului de cititor: 10 880, 00 lei;

Voluntariat: 17 230, 00 lei.

FACILITĂȚI. DOTĂRI

Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” își canalizează eforturile pentru a asigura un mediu sigur și binevoitor chișinăuienilor în procesul de studiu, cercetare și odihnă. Prioritățile specifice ale bibliotecii sunt orientate spre transformarea filialelor în instituții moderne ce oferă acces la cunoștințe necesare comunității, organizând spații inteligente facilitatoare pentru interferență socială și culturală.

Ingineria fiabilității la bibliotecă este axată pe asigurarea condițiilor care nu periclitează sănătatea omului, utilizarea echipamentelor cu maximă securitate, optimizarea confortului și igiena muncii: iluminarea adecvată, ambianța termică, umiditate.

Rețeaua Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, alcătuită din 27 de filiale cu diverse specializări, cuprinde întregul teritoriu al orașului Chișinău. Suprafața totală a localurilor filialelor este de 10 444,63 mp, din care 9 404,03 mp pentru utilizatori. Spațiile puse la dispoziția rezidenților au următoarele caracteristici:

- 25 sunt reamenajate, iar 3 – special construite („Transilvania”, de Arte „T. Arghezi”, Codru);
- sunt amplasate în subsolul sau demisolul blocurilor locative;
- 23 proprii, iar 5 – în locațiune/contract de comodat („Maramureș”, „O. Ghibu”, „V. Ignatenco”, Centrul Academic Internațional Eminescu, M. Drăgan);
- 6 necesită reparații capitale, iar 14 – reparații curente.

Interesele actuale ale bibliotecii preponderent se centrează pe abordarea sistemică, pe conducerea rațională a resurselor pentru realizarea misiunii și obiectivelor. În acest scop, anual se realizează analiza constructivă a neconformităților, evaluând situația printr-un calificativ al nivelului riscului.

O noutate semnificativă în cadrul direcției date a fost inițierea *Studiului de fezabilitate pentru modernizarea Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”*. Obiectivele generale ale studiului constau în:

- Analiza stării actuale a bibliotecii municipale (inclusiv filialele) și elaborarea unei viziuni privind dezvoltarea durabilă a instituției;
- Fundamentarea necesității investițiilor economice, biblioteconomice, culturale, arhitecturale a BM pentru modernizarea rețelei de biblioteci-filiale ale Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” din mun. Chișinău;

- Identificarea posibilităților de extindere a serviciilor culturale, educaționale, alfabetizare digitală și biblioteconomice ale Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”.

Biblioteca a oferit materialele și informațiile necesare pentru realizarea obiectivelor studiului:

1. Rezultatele studiului de pre-fezabilitate: analiza spațiilor cu indicarea nivelului de risc;
2. Copiile planurilor cadastrale ale filialelor;
3. Chestionarul de fezabilitate: completarea chestionarului pentru toate spațiile Bibliotecii Municipale cu indicarea următoarelor componente: date generale, aspect arhitectural, aspect energetic, aspect tehnic, aspect social.

De asemenea în luna iulie 2022 a fost realizată expertiza tehnică a clădirii din bd. Ștefan cel Mare și Sfânt nr. 148, care a avut scopul:

- Examinarea stării tehnice a elementelor de construcții și corespunderea lor cerințelor normative în vigoare;
- Aprecierea gradului de degradare a elementelor de construcții și posibilitatea de includere a lor în procesul de efectuare a lucrărilor de renovare/restaurare;
- Elaborarea recomandărilor tehnice privind consolidarea elementelor de construcții.

În realizarea expertizei s-au întreprins următoarele:

- Examinarea stării tehnice a clădiri istorice;
- Studiarea schemei constructive și soluțiilor tehnice;
- Identificarea materialelor și articolelor utilizate la executarea construcției existente, precum și nivelul lor de degradare;
- Analiza posibilităților și condițiilor pentru executarea lucrărilor de renovare și restaurare a clădirii.

Raportul de expertiză cuprinde următoarele aspecte:

- Categoria de importanță a clădirii;
- Condițiile seismice ale terenului;
- Condiții geologice și hidrologice;
- Caracteristicile construcției.

Pe parcursul anului, sinergia instituțională a fost orientată spre satisfacerea nevoilor pentru livrarea serviciilor, pentru materializarea ideilor și inovațiilor, pentru îmbunătățirea performanței.

Astfel, direcțiile prioritare au fost:

- (1) Întreținerea infrastructurii – clădiri și utilaje:

- finisarea reparației la Filiala „M. Lomonosov” (partea stângă); reparații cosmetice curente în filialele: Biblioteca Centrală, „Transilvania”, „H. Botev”, „A. Mickiewicz”, Traian;
- reparația/restaurarea fațadei la Centrul Academic Internațional Eminescu; schimbarea geamurilor sparte la Filiala „Târgu-Mureș”;
- reamenajarea spațiilor: spații pentru refugiați („I. Mangher”, „A. Mickiewicz”, „L. Ukrainka”, Biblioteca Centrală), spații pentru joc („Transilvania”, „Târgu-Mureș”, „Târgoviște”).
- remedierea operativă a avariilor, neconformităților: apă și canalizare, robinete; lumină; inundații; uși și geamuri; mobilier; rezolvarea problemelor de încălzire termică la Filiala Traian și Biblioteca Centrală. Au fost întocmite scrisori către Apă-Canal, Termoelectrica, Întreprinderi municipale de gestiune a Fondului Locativ privind diverse situații de intervenție în rețelele ingineresti comune. La Spații Verzi privind salubritatea (curățirea/tăierea copacilor și tufarilor) și amenajarea spațiilor adiacente, iar la Direcția Cultură pentru conectarea filialelor la „0”. Cele mai multe implicări a muncitorilor au fost la capitolul: deteriorarea ielelor, robinetelor, sistemului de canalizare, uzura scaunelor și ușilor de la intrare, asamblarea mobilierului, montarea și demontarea contoarelor de apă pentru verificare, instalarea și/sau schimbarea lămpilor, prizelor.

(2) asigurarea filialelor cu bunuri pentru livrarea serviciilor și pentru întreținerea spațiilor:

- achiziționarea mobilierului la Filiala „M. Lomonosov”;
- asigurarea unui mediu confortabil: jaluzele („Târgoviște”, „L. Rebreanu”, „Ștefan cel Mare și Sfânt”, „I. Mangher”, „V. Ignatenco”, Centrul Academic Internațional Eminescu, Biblioteca Publică de Drept); aparate de aer condiționat (server, Biblioteca Publică de Drept, Centrul Academic Internațional Eminescu);
- instalarea ușilor de intrare la filialele „I. Mangher” și Biblioteca Publică de Drept;
- completarea cu rafturi la Filiala „Alba Iulia”;
- aprovizionarea cu dezinfectant, cu produse de igienă și articole de menaj, cu apă potabilă în perioada estivală în corespundere cu recomandările de prevenire a infecției Covid-19;
- profilaxia aparatelor de aer condiționat (35);
- acordarea pianelor (15).

(3) transportarea bunurilor: resurse informaționale, rafturi, mese, scaune, produse de igienă, articole de menaj, rechizite de birou, articole de papetărie și alte articole din hârtie.

Pe parcursul anului un interes distinct a fost și față de siguranță, eficiență, comoditate. În acest context, s-au asigurat condiții care nu periclitează sănătatea omului, s-a accentuat utilizarea echipamentelor cu maximă securitate prin intermediul instruirilor privind securitatea muncii, s-a optimizat confortul și igiena muncii (iluminare adecvată, ambianță termică, umiditate).

Toate filialele dispun de firme și program de activitate. Indicatoarele de orientare prin și spre filiale/secții ghidează utilizatorii și partenerii. În toate spațiile sunt afișate schemele de evacuare și pictograme specifice: *Fumatul interzis; Atenție! Pericol electric; Leșire.*

Eșecurile-lecțiile anului 2022 nu au perturbat activitatea, dar au fost o barieră în realizarea obiectivelor instituționale:

1. Reparații capitale la filialele: Biblioteca Centrală, „I. Mangher”, de Arte „T. Arghezi”;
2. Reparația fațadei și pragurilor la Filiala „Ovidius”;
3. Nu au fost organizate licitații pentru scaune și mobilier, pentru robinete, lacăte;
4. Accesul restricționat la telefonie mobilă pentru a comunica cu restanțierii;
5. Bibliotecarii nu au o atitudine fiabilă față de bunurile bibliotecii;
6. Caietul de sarcini al necesarului de bunuri și servicii cuprinde toate solicitările filialelor. Cu părere de rău nu este achiziționată toată cantitatea. Acest fapt implică schimbări în repartizarea mărfurilor în filiale. De asemenea, numărul mic de bunuri electrice, în mod special lămpile, au fost primite într-o cantitate minimă, iar mărfuri pentru sistemul de apă și canalizare – deloc. La acest capitol sunt cele mai multe avarii;
7. Incapacitatea de a soluționa problema condensării spațiului de la intrarea în Filiala „Târgu-Mureș”. Compania privată nu a respectat specificațiile tehnice în procesul de construcție a intrării în bibliotecă. Pe parcursul anului au fost mai multe inițiative de a contacta proprietarul companiei private care se află peste hotarele republicii. Cu părere de rău subiectul nu a fost discutat și remediat. Se propune pentru anul 2023 instalarea a 2 sisteme de ventilare în această zonă;
8. Proiectul transfrontalier inițiat de către Pretura sectorului Buiucani privind reparația Filialei „Alba Iulia” nu s-a realizat;
9. Proiectul de reparație și de asigurare cu mobilier la Filiala „M. Ciachir” inițiat de Organizația TIKKA nu s-a realizat;
10. Micșorarea spațiilor Filialei Codru cu 30 m.p. (colecția pentru copii și mobilierul a fost transferat în sala mare);

11. Biblioteca Municipală nu are un fond de rezervă în caz de riscuri.

Biblioteca Municipală își va orienta eforturile spre reziliența infrastructurii pentru a crea un mediu prietenos chișinăuienilor în consolidarea abilităților și împărtășirea ideilor.

CONCLUZII. PROBLEME ȘI ORIENTĂRI DE PERSPECTIVĂ

CONCLUZII

- Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” și-a conjugat eforturile pentru a realiza agenda aniversară dedicată marcării celor 145 ani de la fondare prin diverse activități creative și inovative;
- Pentru a se adapta crizei războiului, biblioteca și-a reorientat activitatea în mediul comunitar, dezvoltând proiecte și servicii pentru refugiații din Ucraina, iar bibliotecarii s-au reprofilat pentru a fi aproape de familiile vulnerabile prin servicii de voluntariat și asistență;
- Performanțele în domeniul cercetării de la Biblioteca Municipală s-au manifestat prin elaborarea și editarea unei game variate de publicații dedicate istoriei bibliotecii municipale, dar și excelenței;
- Serviciile de lectură rămân a fi o importantă verigă de conexiune cu membrii comunității;
- Criza spațiilor pentru depozitare a documentelor;
- Abordarea prin intermediul parteneriatelor a oferit perspective de dezvoltare, dar și noi oportunități de servicii, produse, pentru utilizatori;
- Activitatea bibliotecarilor și impactul Bibliotecii Municipale la îmbunătățirea vieții chișinăuienilor a fost apreciată prin 258 de distincții, diplome, trofee și medalii.

PROBLEME

- Dificultăți în procesul de finanțare adecvată privind dezvoltarea rețelei de filiale ale Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”;
- Lipsa specialiștilor în domeniul biblioteconomic, dar și fluctuația permanentă a cadrelor de specialiști, ceea ce diminuează calitatea serviciilor orientate spre utilizatori;
- Insuficiența tehnologiilor moderne și altor medii performante ce ar facilita accesul la resursele bibliotecii în online pentru utilizatori;
- Absența formatorilor pentru a oferi tematici actuale de formare pentru bibliotecari;
- Implicare insuficientă în proiecte naționale și internaționale.

ORIENTĂRI DE PERSPECTIVĂ

- Finalizarea Studiului de fezabilitate privind modernizarea Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, ce ar permite modernizarea edificiului, dar și serviciilor de bibliotecă;
- Alocarea resurselor financiare pentru resurse, achiziții de licențe, softuri;
- Aderarea la programe europene destinate finanțării proiectelor culturale, științifice și profesionale;

- Dinamizarea ritmului digitalizării în filialele Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”;
- Dezvoltarea serviciilor și programelor creative și reziliente bazate pe ODD-uri, asigurând acces la servicii prin prisma așteptărilor utilizatorilor;
- Dezvoltarea ofertei de formare pentru bibliotecari pentru a le fortifica competențe în domeniul reziliențe culturale, sociale, tehnologice etc.;
- Crearea spațiilor reziliente și facilitatoare pentru comunicarea socială și culturală a chișinăuienilor.

ANEXE

Anexa nr. 1

INDICATORI DE PERFORMANȚĂ – 2022

BUGET	2022	2021
Cheltuieli total	47 422 405	65 763 435
populația țintă	662 836	662 836
per utilizator	385,22	574,23
per populația țintă	71,5	99,21
Cheltuieli total pentru achiziții resurse informaționale	1 388 637	2 461 586
per utilizator	11,3	21,49
per populația țintă	2,1	3,71
% cheltuieli pentru achiziții	2,9 %	3,74 %
Venituri, sponsorizări, fonduri atrase	2 327 666	971 103
proiecte mici	1 003 029	262 000
donații de carte	948 677	557 443
contribuții, voluntariat, donații	354 530	137 860
venituri din taxe compensatorii	21 430	13 800
PERSONAL		
Personal	423	425
în echivalent normă întreagă	423	425
per utilizator	0,003	0,004
per 1000 locuitori	0,6	0,6
per 2300 locuitori	1,5	1,5
cheltuieli pentru personal	36 180 483	32 980 700
% cheltuieli pentru personal	76,3 %	50,15 %
Personal de specialitate	362	363
în echivalent normă întreagă	362	363
cu studii superioare	332	339
cu studii superioare de specialitate	125	131
personal implicat în servicii publice	264	265
per utilizator	0,002	0,002
per 1 000 locuitori	0,4	0,4
per 2 300 locuitori	0,9	0,9
Bibliotecari atestați	177	179
grad superior	43	41
grad I	66	68
grad II	68	70
Bibliotecari instruiți	201	187
Ore academice de instruire	10 561	21 393
per bibliotecar instruit	52,5	114,4

PUNCTE DE SERVIRE. DOTĂRI. ACCES. FACILITĂȚI		
Număr de biblioteci	27	27
Spațiu total / spațiu pentru utilizatori	10 444,63 / 9 404,03	10 474,63 / 9 434,03
per utilizator	0,08 / 0,08	0,09 / 0,08
locuri pentru utilizatori	1 977	1 977
locuri pe cap de locuitor	0,003	0,003
Timp mediu de funcționare pe săptămână	50	52
ore deschise pentru public	70 200	73 008
zile deschise pentru public	297	283
ECHIPAMENT		
Numărul total de calculatoare	460	435
nr. de calculatoare per 1 000 locuitori	0,7	0,6
UTILIZARE		
Total înregistrați (deținători de card)	282 796	267 299
Utilizatori noi	15 631	11 714
Utilizatori activi	123 104	114 525
Utilizatori activi ca % din populație	18,6	17,3%
Utilizatori per bibliotecar (total / servicii)	340 / 466	315 / 432
Intrări total	908 854	690 705
per utilizator activ	7	6
per zi	3 060	2 441
per oră	12,9	9,5
per bibliotecar(total / servicii)	2 511 / 3 443	1 903 / 2 606
pe cap de locuitor	1,4	1
SERVICII total	168	135
participanți total	57 885	15 037
Obiectivul de Dezvoltare Durabilă 3. Sănătate și bunăstare	8	5
Obiectivul de Dezvoltare Durabilă 4. Educație de calitate	136	123
Obiectivul de Dezvoltare Durabilă 5. Egalitate de gen	2	
Obiectivul de Dezvoltare Durabilă 10. Inegalități reduse	3	1
Obiectivul de Dezvoltare Durabilă 11. Orașe și comunități durabile	10	3
Obiectivul de Dezvoltare Durabilă 15. Viață pe Pământ	9	2

ACTIVITĂȚI total	7 633	5 551
din care expoziții	1 902	1 388
participanți	64 384	54 119
% de participanți din intrări pentru servicii	6,4	0,7
% de participanți din intrări pentru activități culturale	7,1	7,8
BIBLIOTECA ONLINE		
Nr. conturi pe rețele sociale	90	
nr. de urmăritori	106 271	
nr. de accesări	875 513	
Pagina Web		
vizualizări	103 359	124 185
vizite	29 901	33 581
sesiuni	54 011	61 994
sesiuni per vizită	1,8	1,8
Bloguri		
postări	2 017	2 331
vizualizări	974 508	951 221
vizite	668 077	655 191
vizualizare per postare	483,1	408,1
vizită per postare	331,2	281,1
Youtube		
postări	1 435	4 811
vizionări	734 828	731 713
durata vizionare	104 294,1479	63 808,24
vizionări per postare	512	152
Twitter		
postări	2 465	2 348
vizualizări	54 634	124 232
vizualizări per postare	22,2	52,9
Facebook		
postări	14 661	18 395
impact postări	6 645 487	13 742 786
distribuirii	45 611	30 223

comentarii	27 856	34 671
aprecieri	381 982	365 994
ÎMPRUMUTUL DOCUMENTELOR	1 044 657	939 773
per utilizator activ	8,5	8,2
per zi	3 517	3 321
per oră	14,9	12,9
per bibliotecar (total / servicii)	2 886 / 3 957	2 589 / 3 546
pe cap de locuitor	1,6	1,4
Împrumutul electronic	165 549	174 856
Împrumut per intrări	1,1	1,4
RESURSE INFORMAȚIONALE		
Titluri adăugate stocului	5 489	5 456
per utilizator	0,04	0,05
pe cap de locuitor	0,008	0,008
Titluri total	720 636	720 485
per utilizator	5,8	6,3
pe cap de locuitor	1,1	1,1
Exemplare adăugate stocului	29 755	22 321
per utilizator	0,2	0,2
pe cap de locuitor	0,04	0,03
per titlu adăugat	5,4	4,1
Documente (stoc) total (ex.)	1 203 714	1 189 220
per utilizator	9,8	10,4
pe cap de locuitor	1,8	1,8
per titlu	1,7	1,6
Colecții (ex.)		
cărți	1 137 503	1 122 613
publicații seriale	19 309	19 780
documente AV	11 273	11 449
documente de muzică tipărită	17 733	17 536
documente electronice	15 177	15 149
alte documente: hârti, atlase, tablouri	2 718	2 692
manuscrite	1	1
Rata de înnoire a stocului (ani)	40,5	53,3
Rata de circulație	0,9	0,8

**SERVICII DE DEZVOLTARE A COMPETENȚELOR CONFORM
OBIECTIVELOR DE DEZVOLTARE DURABILĂ**

Obiectivul 3. Sănătate și stare de bine – 8 servicii					
Nr d/o	Filiala	Denumirea serviciului	Beneficiari (vârsta)	Instruiri	Participanți
1.	„A. Mickiewicz”	Totul despre Parenting	0-45	7	84
2.	Codru	Viaț@sănătoasă	62+	4	57
3.	„I. Mangher”	Clubul <i>Modul sănătos de viață</i> (cultura fizică)	50+	192	1675
4.	„Maramureș”	ProSănătate	10-45	24	422
5.	N. Titulescu	Ungherașul psihologului	7-13	16	172
6.	„Ștefan cel Mare și Sfânt”	Clubul <i>Vârsta de aur</i> (comunicare, instruire, agrement)	55+	10	69
7.	„V. Ignatenco”	Cresc sănătos!	5-12	25	122
8.	„Ștefan cel Mare și Sfânt”	Știința și arta soluționării conflictelor	15+	9	55
Total				287	2656
Obiectivul 4. Educație de calitate – 125 servicii					
4.1. Arta oratorică – 4 servicii					
Nr d/o	Filiala	Denumirea serviciului	Beneficiari (vârsta)	Instruiri	Participanți
1	BPD	Clubul de <i>Oratorie și Leadership la nivel practic</i> (în lb. engleză)	21+	42	810
2	„I. Mangher”	Studioul <i>Arlekin / Арлекин</i> (oratorie)	5+	28	336
3	„Ștefan cel Mare și Sfânt”	Limba care ne unește	50+	28	139
4	„Târgu-Mureș”	Ora TV	8-12	19	228
Total				117	1513
4.2. Conduită și comportament – 11 servicii					
Nr d/o	Filiala	Denumirea serviciului	Beneficiari (vârsta)	Instruiri	Participanți
1	„A. Mickiewicz”	Copilul tău în siguranță	7-9	36	292
2	CAIE	În drum spre casă	7+	11	316
3	„H. Botev”	În drum spre casă	7-8	6	166
4	„M. Lomonosov”	În drum spre casă	până la 16	22	595
5	„M. Lomonosov”	<i>Клуб Лectorium Живая этика</i>	40+	33	199
6	„Ovidius”	În drum spre casă	9-14	12	100

7	„Ștefan cel Mare și Sfânt”	Bunele maniere	8-10	4	103
8	„Ștefan cel Mare și Sfânt”	Semaforul – prietenul meu	6-10	6	118
9	„Ștefan cel Mare”	Pregătit pentru viață	9-10	5	148
10	Traian	În drum spre casă	9-14	5	31
11	„Transilvania”	Turnirul amabilităților	10	10	353
		Total		150	2421
4.3. Cultură și recreere – 45 servicii					
Nr d/o	Filiala	Denumirea serviciului	Beneficiari (vârsta)	Instruiri	Participanți
1	„A. Mickiewicz”	Happy Toddlers	1-45	18	115
2	„A. Mickiewicz”	Kino Polska	18+	1	14
3	„A. Mickiewicz”	ECO crafts	6-10	22	373
4	„A. Mickiewicz”	Bibliotec@ostași	18-21	6	190
5	„Alba Iulia”	Educația prin Film	10-11	55	566
6	„Alba Iulia”	Atelierul surprizelor	7-10	8	19
7	Arte „T. Arghezi”	Viața formelor (Galeria oamenilor de artă)	11+	2	12
8	Arte „T. Arghezi”	Clubul <i>Ce? Unde? Când?</i>	18+	37	1028
9	Biblioteca Centrală	ART-Creativ	5+	30	238
10	CAIE	Studioul de dans <i>Hora lui Bazatin</i> (dans popular)	14+	290	479
11	CAIE	ABC-ul muzical	8-12	534	534
12	CAIE	Galeria de Artă EMINESCU	8+	2	100
13	CAIE	În împărăția șahului	7+	89	479
14	„H. Botev”	CinemaParc	30-70	50	329
15	„I. Mangher”	Studioul de ceramică <i>Eu în lume / Я в мире</i>	5+	41	319
16	„I. Mangher”	Studioul de dans <i>KWANTIS</i> (dans modern și clasic)	6+	43	353
17	„I. Mangher”	Tabăra de creație (de vară)	7-12	131	5983
18	„I. Mangher”	Studioul <i>ArtDesen</i>	6+	89	443
19	„L. Rebreanu”	Vino să crezi	6-11	38	238
20	„Maramureș”	Sunt priceput la toate	10-13	24	338
21	„Maramureș”	EcoCreator (CES)	6-14 18-45	22	230
22	„M. Ciachir”	Clubul <i>Vârsta de aur</i>	60+	8	41
23	M. Costin	Клуб <i>Чем себя занять</i>	65+	25	368
24	M. Costin	Vacanța veselă la bibliotecă	7+	36	586
25	M. Costin	DecoArt	7+	72	1198
26	„M. Lomonosov”	Красота своими руками	40-75	2	20
27	„M. Lomonosov”	Салон <i>Элегия</i>	26+	4	120

28	„M. Lomonosov	Салон Голубой чайник	41+	2	20
29	„M. Lomonosov”	Лекторий Дорога души	10+	4	89
30	N. Titulescu	De mână cu creativitatea	7-13	19	178
31	„Ovidius”	Jocuri CuMinți	7-14	49	327
32	„Ștefan cel Mare și Sfânt”	Fantezie	8+	13	137
33	„Ștefan cel Mare și Sfânt”	Filmul dezvoltativ	18+	9	67
34	„Ștefan cel Mare și Sfânt”	Cartea senzorială	10-11 18+	13	85
35	„Ștefan cel Mare și Sfânt”	ProLogic	10-11	11	110
36	„Târgoviște”	Meșterița	7+	13	73
37	„Târgoviște”	Teatrul de păpuși <i>Bibliopicii</i>	9+	7	51
38	„Târgoviște”	Povestea de seară pe Facebook	7+	4	1222
39	„Târgoviște”	Jocuri de societate	9+	6	33
40	Traian	Magic Creator	7-13	26	177
41	„Transilvania”	Făurașii	7-12	34	529
42	„Transilvania”	Galeria artelor frumoase	5+	6	253
43	„Transilvania”	JocoTeca	5-14	67	1092
44	„Transilvania”	BiblioPicii	1-5	36	518
45	„V. Ignatenco”	Creative Magic	5-12	26	110
		Total		2024	19784

4.4. Cunoașterea științelor – 6 servicii

Nr d/o	Filiala	Denumirea serviciului	Beneficiari (vârsta)	Instruiri	Participanți
1	„A. Mickiewicz”	Science Lab	7-12	2	25
2	„M. Lomonosov”	Știința sacrală a lui Roerich	20+	6	70
3	„Maramureș”	Micii economiști	12-14	9	58
4	„Ovidius”	STEAM creativity	7-12	57	400
5	„Ștefan cel Mare și Sfânt”	Micii genii	6-14	16	153
6	„Târgoviște”	Micii europeni	6-12	8	221
		Total		98	927

4.5. Educație mediatică – 2 servicii

Nr d/o	Filiala	Denumirea serviciului	Beneficiari (vârsta)	Instruiri	Participanți
1	„Ovidius”	Fii informat	7-18	5	89
2	„Ștefan cel Mare și Sfânt”	Educație pentru media	8-11	7	183
		Total		12	272

4.6. Lectură – 40 servicii					
Nr d/o	Filiala	Denumirea serviciului	Beneficiari (vârsta)	Instruiri	Participanți
1	„Alba Iulia”	Scriitorii în dialog	15+	5	134
2	„Alba Iulia,,	Pe undele lecturii	15+	17	697
3	„Alba Iulia”	Confesiuni în bibliotecă	15+	5	241
4	Arte „T. Arghezi”	Citim împreună	7+	9	101
5	Arte „T. Arghezi”	Cenaclul <i>Prietenii muzelor</i>	9+	3	200
6	Biblioteca Centrală	Cenaclul <i>Magia cuvântului</i>	16+	7	156
7	Biblioteca Centrală	Cenaclul <i>REPUBLICA</i>	18+	8	198
8	Biblioteca Centrală	Clubul <i>Creativ Writing Vlad Ioviță</i>	15+	20	152
9	Biblioteca Centrală	Clubul de lectură filozofică <i>Hermes</i>	13+	6	77
10	CAIE	Povestea vine la tine	3-7	26	580
11	CAIE	Cunoaștem Eminescu PAS cu PAS	8-12	13	105
12	„H. Botev”	Lumea magică a poveștilor	7-8	18	477
13	„H. Botev”	Pasionați de lectură	5-6	23	386
14	„I. Mangher”	Povestea de Șabbat	5+	31	250
15	„I. Mangher”	Universul cărții evreiești	60+	13	401
16	„I. Mangher”	Clubul <i>TRAUMINSEL</i> (limba germană)	12+	39	212
17	„Maramureș”	LecturICI	5-6	18	225
18	„Maramureș”	Povestea din plic	4-7	5	43
19	„Maramureș”	Atelierul de lectură în aer liber <i>Aleea cititorilor</i>	11-15	4	28
20	„Maramureș”	Atelierul de lectură <i>Cărticica pentru prichindei și mai măricei</i>	3-9	8	59
21	„M. Costin”	Scazoterapia	7+	50	1239
22	„M. Lomonosov”	Лекторий <i>Дорога души</i>	41-62 63+	4	89
23	„M. Lomonosov”	Клуб библиофилов <i>Открытая книга</i>	41-62 63+	27	345
24	„M. Lomonosov”	Клуб <i>Пушкинский Лекторий</i>	16+	12	292
25	„M. Lomonosov”	<i>Biblioteca vine la tine</i> (persoane dezavantajate)	60+	3	72
26	„O. Ghibu”	Miercurea cărților din biblioteca ta	15+	30	0
27	„Ovidius”	Clubul de lectură <i>ZOOM-ZOOM</i>	7-14	84	483
28	„Ovidius”	Clubul <i>Tinere talente</i>	14-21	9	456

29	„Ștefan cel Mare și Sfânt”	Clubul de lectură <i>Evrica</i>	9-11	10	142
30	„Ștefan cel Mare și Sfânt”	Clubul <i>Pe aripile poeziei</i>	15-16	11	203
31	„Ștefan cel Mare și Sfânt”	Caravana lecturii	5-7	9	176
32	„Târgoviște”	Atelierul literar <i>Ecolectura</i>	17+	7	238
33	„Târgoviște”	Clubul de lectură <i>Tinerii citesc</i>	12-18	6	24
34	„Târgoviște”	Clubul literar <i>Miercurea pe la Chindia</i>	8+	3	144
35	„Târgu-Mureș”	Clubul de poezie	14-18	25	129
36	„Transilvania”	Lectură generoasă	50+	8	214
37	„V. Ignatenco”	Traista cu Povești	2-10	31	112
38	„V. Ignatenco”	Healthy books / Cititul e sănătos	2-18	164	841
39	„V. Belinski”	Clubul de lectură <i>Copiii – prietenii poeziei</i>	4-5	26	489
40	„V. Belinski”	Clubul de lectură <i>Prietenii cărții</i>	5-6	13	274
		Total		810	10684

4.7. Orientare în carieră – 2 servicii

Nr d/o	Filiala	Denumirea serviciului	Beneficiari (vârsta)	Instruiri	Participanți
1	„Ștefan cel Mare și Sfânt”	100 de profesii explicate pe înțelesul copiilor	9-11	4	111
2	„Târgu-Mureș”	Viitoarea mea carieră	15-25	6	161
		Total		10	272

4.8. Studiarea limbilor – 10 servicii

Nr d/o	Filiala	Denumirea serviciului	Beneficiari (vârsta)	Instruiri	Participanți
1	„A. Mickiewicz”	Limba română pentru alolingvi	7+	18	119
2	Arte „T. Arghezi”	Engleza pentru fiecare	7+	19	90
3	„H. Botev”	Limba bulgară (4 grupuri: 2 grupe copii 2 grupe adulți)	6-16 17-65	59	3488
4	„L. Rebreanu”	L' Italiano per te	7+	29	249
5	„M. Lomonosov”	Limba română pentru începători (online și în bibliotecă)	30-75	68	943
6	„M. Lomonosov”	Разговорный итальянский клуб	41+	14	98

7	„M. Lomonosov”	Limba română pentru începători (online și în biblioteca)	50-75	24	493
8	„Ștefan cel Mare și Sfânt”	Engleza de la mic la mare	7+	33	272
9	„Traian,,	Engleza fermecată	7-11	28	87
10	„Transilvania”	Vreau să știu engleza	7-8	8	80
		Total		300	5919

4.9. Istorie, tradiții și valori – 5 servicii

Nr d/o	Filiala	Denumirea serviciului	Beneficiari (vârsta)	Instruiri	Participanți
1	„Ștefan cel Mare și Sfânt”	Clubul <i>Socrate</i>	20+	11	68
2	Biblioteca Centrală	Clubul Istoricilor	14+	6	161
3	Biblioteca Centrală	EtnoBiblioteca	12+	41	349
4	„Ștefan cel Mare și Sfânt”	Cunoaște-l pe Ștefan cel Mare	9-10	5	77
5	„Ovidius”	Șezători de altă dată	50+	6	48
		Total		69	655

Obiectivul 5. Egalitate de gen – 2 servicii;

Nr d/o	Filiala	Denumirea serviciului	Beneficiari (vârsta)	Instruiri	Participanți
1	„Ștefan cel Mare și Sfânt”	Clubul pentru femei <i>Zebrele</i>	20+	3	34
2	„Ștefan cel Mare și Sfânt”	<i>A opta minune a lumii – Femeia</i>	16+	6	103
		Total		9	137

Obiectivul 10. Inegalități reduse – 3 servicii

Nr d/o	Filiala	Denumirea serviciului	Beneficiari (vârsta)	Instruiri	Participanți
1	„I. Mangher”	Spațiu sigur pentru mame și copii	5+	331	5011
2	„I. Mangher”	Limba germană pentru refugiați	30+	2	8
3	„I. Mangher”	Engleza pentru refugiați	7+	2	10
		Total		335	5029

Obiectivul 11. Orașe și comunități durabile – 10 servicii

Nr d/o	Filiala	Denumirea serviciului	Beneficiari (vârsta)	Instruiri	Participanți
1	„A. Mickiewicz”	Клуб <i>Kocham Polska</i>	6-12	21	403
2	„A. Mickiewicz”	Gătește cu accent polonez	6-70	9	103
3	„H. Botev”	Клуб <i>Българско огнище</i>	9-70	20	751
4	„I. Mangher”	Excursie <i>Chișinăul evreiesc</i>	15+	9	198

5	„I. Mangher”	Muzeul Patrimoniului cultural a Evreilor Moldovei	7+ 30+	34	326
6	„L. Ukrainka”	КлубСопілка Молдови	25+	9	184
7	„Maramureș”	Lumea în obiectiv	10-14	8	68
8	„M. Lomonosov”	Клуб КЛИК. История Кишинева – любителям города	26-62 63+	11	98
9	„Ștefan cel Mare și Sfânt”	Chișinău – oraș misterios	7-10	7	141
10	Secția „Memoria Chișinăului”	BiblioTur	7+	8	63
		Total		136	2335

Obiectivul 15. Viață pe pământ – 9 servicii

Nr d/o	Filiala	Denumirea serviciului	Beneficiari (vârsta)	Instruiri	Participanți
1	„A. Mickiewicz”	EcoCity	5-12	10	225
2	„Alba Iulia”	Natura – prietena mea	9-10	5	291
3	„I. Mangher”	Эко Клуб Человек в современном мире	50+	6	26
4	„L. Rebreanu”	Birdwatching	7+	8	60
5	„L. Ukrainka”	Ecologist	8	20	306
6	„M. Lomonosov”	ЭКО лекторий	până la 16	17	432
7	„M. Lomonosov”	Мы познаем мир	până la 16	19	503
8	„Ștefan cel Mare și Sfânt”	Educație ecologică	5+	11	140
9	„Transilvania”	Eco responsabil	16-19	6	180
		Total		102	2163

ORGANIZAREA ȘI PARTICIPAREA LA REUNIUNI ȘTIINȚIFICE, INCLUSIV PROFESIONALE

Tema, subiectul reuniunii	Tipul și nivelul reuniunii	Organizator, data organizării	Număr partici panți	Nume, prenume participant Tema comunicării
O bibliotecă pentru oraș. O bibliotecă pentru fiecare	Conferință internațională	BM „B.P. Hasdeu” 19.10.2022	313	<p><i>dr. Mariana Harjevschi</i> <i>dr. Lidia Kulikovski</i> „Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu – 145 ani de prezență comunitară”</p> <p>„Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”: perspective de cooperare europeană”</p> <p><i>Ludmila Pânzari</i> „Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” pentru chișinăuieni: conexiuni”</p> <p><i>Tatiana Coșeri</i> „Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”: file de istorie”</p> <p><i>Ivan Pilchin</i> „Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” 145 ani de memorie comunitară”</p> <p><i>Taisia Foiu</i> „Bibliografia Municipiului Chișinău: 2011, 2012”</p>
Lectura – vector al dezvoltării unei societăți	Conferință internațională	BM „B.P. Hasdeu” 20.10.2022	40	<p><i>dr. hab. Elena Prus</i> „Homo legens versus homo barbarus”</p> <p><i>Vitalie Răileanu</i> „Lectura la timpul prezent”</p> <p><i>Maria Pilchin</i> „Marketingul lecturii în biblioteca publică: cazul Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”</p> <p><i>dr. Carolina Dodu-Savca</i> „Ecolectura – modul de a citi selectiv și asumat”</p> <p><i>Moni Stănilă</i></p>

				<p>„Cenaclurile literare în viața bibliotecilor”</p> <p><i>Liliana Juc</i> „Metode ludice de promovare a lecturii”</p> <p><i>Diana Drozdovschi</i> „Lectura între tradițional și modern la Biblioteca „Liviu Rebreanu”</p> <p><i>Zina Izbaș</i> „Rolul lecturii de calitate în bibliotecă și în familie”</p> <p><i>Doina Spătaru</i> „Lectură-„liană”: cunoaștere și dezvoltare”</p> <p><i>Ștefan Sofronovici</i> „Colecția bibliofilă „Regal d'Art. Impactul unui parteneriat”</p>
Cercetarea ca prioritate	ca Conferință internațională	BM „B.P. Hasdeu” 20.10.2022	41	<p><i>dr. Marin Postu</i> „Cercetarea științifică în cadrul Bibliotecii Municipale: cazul Bibliotecii „O. Ghibu”</p> <p><i>Taisia Foiu</i> „Chișinăul în cercetările Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”</p> <p><i>Tatiana Coșeri</i> „Dimensiunea profesională a buletinului „BiblioCity”</p> <p><i>Elena Dabija</i> „Dimensiunea științifică a Congresului Mondial al Eminescologilor”</p> <p><i>Gabriela Bulduma</i> „Connect Plus: 5 ani de instruire tehnologică la BM „B.P. Hasdeu”</p> <p><i>Maria Staver</i> „Colecția specială la BM”</p>

				<p><i>Anastasia Moldovanu</i> „Valoarea specifică a colecției Bibliotecii de Arte „Tudor Arghezi”</p>
<p>Contribuția și impactul bibliotecilor în susținerea Agendei ONU 2030</p>	<p>Conferință internațională</p>	<p>BM „B.P. Hasdeu” 20.10.2022</p>	<p>73</p>	<p><i>dr. Mariana Harjevschi</i> „Biblioteca în susținerea ODD-urilor”</p> <p><i>Ludmila Stoianov</i> „Biblioteca interactivă. Experiența serviciului <i>Ora TV</i>”</p> <p><i>Angela Vintilă</i> „Produse și servicii online pentru comunitate în perioada crizei pandemice”</p> <p><i>Alexandru Moraru</i> „Clubul istoricilor – incursiune prin istoria neamului”</p> <p><i>Angela Olărescu</i> „Biblioteca în sprijinul multilingv. Serviciul „Limba bulgară”</p> <p><i>Tamara Gurali. Ludmila Odobescu</i> „Jocul – instrument de învățare în bibliotecă”</p> <p><i>Ana Ostașevschi-Ureche</i> „Dezvoltarea competențelor media și digitale în bibliotecă”</p> <p><i>Elena Zavtoni</i> „Al 3-lea Spațiu al Comunității. Experiența BPD”</p> <p><i>Ludmila Barbă</i> „Solidari cu poporul Ucrainei”</p> <p><i>Anna Bațmanov</i> „Centrul „Spațiu sigur pentru mame și copil” destinat refugiaților ucraineni”</p> <p><i>Corina Rezneac</i> „Colaborarea cu mass-media – o provocare”</p>

Conferință Ignite	Conferință internațională	BM „B.P. Hasdeu” 21.10.2022	77	<p><i>Dumitru Crudu</i> „Biblioteca și războiul”</p> <p><i>Natalia Russeva</i> „Servicii și proiecte educaționale noi în parteneriat cu Liceul Teoretic „P. Movilă”</p> <p><i>Natalia Cauliuc</i> „Copii fericiți – părinți mulțumiți”</p> <p><i>Elena Taragan</i> „Mentori ai lecturii”</p> <p><i>Tatiana Donțu</i> „Lectura, formare transformatoare”</p> <p><i>Svetlana Gumeni</i> „Adam Mickiewicz în abordare sentimental-romantică”</p> <p><i>Natalia Smirnov</i> „Vraja cărților trecute”</p> <p><i>Irina Cojocaru</i> „O provocare inedită pentru bibliotecari”</p> <p><i>Valentin Astafi</i> „Biblioteca-laborator”</p> <p><i>Sergiu Cojocaru</i> „Educarea artisticului – prioritatea noastră”</p> <p><i>Ludmila Ganganu-Mândru</i> „Perpetuu ludus la „Transilvania”</p> <p><i>Liliana Manoilova</i> „Bibliodădaca”</p> <p>dr. hab. <i>Elena Ungureanu</i> „Omul web”</p>
Biblioteca pentru seniori	Colocviile de vară	BM „B.P. Hasdeu”	37	<p><i>dr. Mariana Harjevschi</i> „Preocupări globale pentru implicarea și conectarea</p>

		Filiala „M. Lomonosov” 06.06.22		<i>seniorilor în serviciile bibliotecilor”</i> <i>dr. Lidia Kulikovski</i> <i>„Seniorii – comoară și povară. Forme și metode de incluziune socială, culturală și digitală”</i> <i>Parascovia Onciu</i> <i>„Lecturi și relecturi”</i> <i>Natalia Kravciuk</i> <i>„Eu pot, eu vreau, eu merit”</i> <i>Natalia Ciorbă</i> <i>„Cultura digitală pentru seniori”</i> <i>Igor Fonari</i> <i>„Citim și dialogăm împreună cu seniorii”</i> <i>Angela Borșci</i> <i>„Seniorii – voluntari la bibliotecă”</i> <i>Vera Harti</i> <i>„La sfat cu bunica”</i> <i>Victoria Cebanu</i> <i>„Cunoaștem tradițiile de la seniori”</i>
Percepția și înțelegerea mesajului în creația compozitorului Eugen Doga	Conferință locală	Filiala de Arte „T. Arghezi” 03.03.2022	47	<i>Anastasia Moldovanu</i> „Creația compozitorului Eugen Doga – trepte în devenire”
Cartea ca element al patrimoniului cultural: prezervarea și valorificarea prin digitizare	Simpozionului Național de Studii Culturale dedicat Zilelor Europene ale Patrimoniului Cultural	Filiala de Arte „T. Arghezi” Institutul Patrimoniului Cultural 28.09.2022	63	<i>Dr. Lidia Kulikovski</i> <i>„Istoria Bibliotecii „B.P. Hasdeu”. O istorie cum se scrie istoria pe la noi”</i> <i>Anastasia Moldovanu</i> <i>„Biblioteci personale, surse de patrimoniu și de cercetare în colecția Bibliotecii de Arte „T. Arghezi”</i>

				<p><i>dr. Miroslava Luchiancova</i> „Fenomenul literar Basarabean”</p> <p><i>Taisia Foiu</i> „Limbaajul bibliografic al Chișinăului”</p> <p><i>Dr. hab. Aliona Grati</i> „Abordări ale legendelor orașului Chișinău”</p> <p><i>Margarita Șcelicova</i> „Fondul cărților rare ale Filialei „M. Lomonosov”: constituire, dezvoltare și descoperiri”</p> <p><i>Elena Taragan</i> „Revista BiblioPolis – păstrătoare a valorilor culturale, artistice și literare”</p> <p><i>Ștefan Sofronovici</i> „Impactul unui parteneriat, colecția bibliografică Regal D’ART”</p>
70 de ani ai studioului „Moldova -film”	Conferință națională	Institutul Patrimoniului Cultural	2	<p><i>Anastasia Moldovanu</i> „Profilul cinematografic reflectat în colecția de documente a Filialei de Arte „Tudor Arghezi””</p> <p><i>Violeta Tipa</i> „Prin labirinturile filmului de animație moldovenesc”</p>
Polifonii literare – confluența universurilor artistice și didactice	Simpozion internațional	Filiala de Arte „T. Arghezi” Liceul Teoretic „Rambam”	30	<p><i>Anastasia Moldovanu</i> „Promovarea lecturii prin intermediul oamenilor din domeniul artei”</p> <p><i>Maria Burcovschi</i> „Promovarea lecturii prin metode inovative”</p>
Zilele Europene ale Patrimoniului	Simpozion național	Filiala de Arte „T. Arghezi”	30	<p><i>Anastasia Moldovanu</i> „Biblioteci personale, surse de patrimoniul și de cercetare în colecția Bibliotecii de Arte”</p>

		Institutul Patrimoniului Cultural		<i>Violeta Tipa</i> „Versiunile cinematografice ale operelor lui Ion Creangă în viziunea exegeților”
Turiștii străini despre Chișinăul sovietic	Lecție publică locală	BM „B.P. Hasdeu” 07.2022	30	<i>dr. hab. Aliona Grati</i>
Eminescu și provocările timpului nostru (ideea europeană, „eterna pace”, destinul valorilor, Eminescu în exilul românesc, dialogul artelor, „canonicitate”)	Congresul Mondial al Emnescologilor	Centrul Academic Internațional Eminescu 31.08 - 01.09.2022	130	<i>dr. Miroslava Metleaeva</i> „Interpretarea psihotipului etnic în prima traducere a „Lucafărului” în rusă și influența acesteia asupra traducerilor ulterioare” <i>dr. Victoria Fonari</i> „Eminescu în oglinda categoriilor de timp și atemporalitate”
Biblioteca școlară – punte infailibilă în formarea inteligenței	Simpozion local	Instituția Publică Liceul Teoretic cu Învățământ Seral Nr. 1 09.12.2022	2	<i>Lilia Gamarța</i> „Inspiră, implică și conectează” <i>Zina Izbaș</i> „Realizarea practică a unui interviu”
Teoria și practica administrației publice	Conferință internațională	Academia de Administrare Publică 20.05.2022	2	<i>Lilia Gamarța</i> <i>Lilia Canțâr</i> „Proiectarea spațiilor bibliotecii pentru învățare și culturalizare”
Noi provocări, noi servicii de bibliotecă	Simpozion internațional	Biblioteca Județeană „Duiliu Zamfirescu”, Focșani, România 05.2022	1	<i>Lilia Gamarța</i> „Biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt” - provocări și soluții în perioada pandemiei”
Apa – matricea existenței: Cercetare, actualizare și valorificare. Folcloristul Efim Junghietu – în memoriam	Simpozion național	Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu” al MEC, Direcția Raională Culturală și Turism	1	<i>Mariana Cocieru</i> „Valorificarea estetică a elementului cosmogonic „apa” în proza română din Basarabia”

		Ungheni, Muzeul de Istorie și Etnografie Ungheni 23.10.2022		
Obiceiurile de naștere la românii din Basarabia: istorie și actualitate. Petre V. Ștefănuță – în memoriam	Simpozion național	Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”, Secția Cultură Ialoveni, Liceul Teoretic „Petre Ștefănuță”, Biblioteca Publică Raională „Petre Ștefănuță” 19.11.2022	1	<i>Mariana Cocieru</i> „Ritualurile de naștere în localitățile de pe valea Nistrului de Jos”
Dialog millet dili icin nem onun rolu kultura, uuretim nem inca zanaat ilerlemesinde (dedicată 100 de ani a savantului D. Tanasoglo)	Conferință națională	Instituția publică Centrul de cercetări științifice al Găgăuziei „M.V. Marunevici” 07.07.2022	1	<i>Angela Olărescu</i> „Specificul etnic în Biblioteca bulgară „Hristo Botev” din Chișinău”
Международен форум „Българско наследство”	Conferință internațională	Управителният съвет на Сдружение „Българско наследство” град Балчик, Република България 24.08.2022	1	<i>Angela Olărescu</i> „За етнологията на българите”
Lectura ca bază pentru cultură, cunoaștere și dezvoltare	Conferință internațională	Biblioteca Națională a R. Moldova 23.08.2022	7	<i>dr. Mariana Harjevschi</i> „Experiența Bibliotecii Municipale „B. P. Hasdeu” - De la lectura solitară la lectura comunitară”
Rolul activităților extra-curriculare în educația și	Conferință internațională	BM „B.P. Hasdeu”	1	<i>Maria Pilchin</i> „Educația non-formală a copiilor și tinerilor în cadrul

dezvoltarea copiilor și tinerilor		Fundația Dan Voiculescu pentru Dezvoltarea României 28.09.2022		programelor de lectură de la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”.
Lectura și educația timpurie	Conferință internațională	Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă” 02.12.2022	3	<i>Ana Ostașevschi-Ureche</i> „Dezvoltarea competenței de lectură din fragedă copilărie” <i>Elena Taragan</i> „Autorii copilăriei. Atragerea publicului tânăr spre romanul de aventuri” <i>Liuba Ciobanu</i>
BiblioPUBLICA „Biblioteci Verzi și Digitale”	Conferință internațională	Asociația Națională a Bibliotecarilor și Bibliotecilor Publice din România Biblioteca Județeană „Christian Tell” Gorj 5-7.10.2022	2	<i>dr. Mariana Harjevschi</i> „Contribuția și impactul bibliotecilor în susținerea Agendei ONU 2030” <i>dr. Lidia Kulikovski</i> „Biblioteca digitală, premoniții borgesiene”
Bibliotecile și bunurile comune în Europa de Sud Est	Conferință internațională	Biblioteca Națională și Universitară a Croației Institutul Goethe București și Atena 28.06 – 1.07.2022	1	<i>dr. Mariana Harjevschi</i> „Dezvoltarea de către bibliotecari a resurselor despre Chișinău ca bun comun”
Cu Druță prin ani și peste ani	Conferință locală	Colegiul de Ecologie din Chișinău 30.09.2022	1	<i>Liliana Juc</i> „Căsuța de la răscruce – un altfel de Druță”
Consolidarea relațiilor dintre bibliotecă și comunitate: premisă pentru dezvoltare și rezistență în timp	Conferință zonală	Biblioteca Națională a R. Moldova 18.05.2022	5	<i>Cristina Dicusar</i> „Calitatea conținutului în contextul promovării memoriei locale”
Prezentul și perspectivele patrimoniului cultural	Masă rotundă internațională	Biblioteca Națională a R. Moldova	1	dr. hab. Aliona Grati

		22.03.2022		
Știința Deschisă în Republica Moldova	Conferință națională	Institutul de Dezvoltare a Societății Informaționale 27-28.10.2022	3	<i>dr.hab. Nelly Țurcan</i> „Agenda Științei Deschise în Republica Moldova: politici și acțiuni naționale” dr.hab. Elena Ungureanu Elena Taragan
Știința Deschisă oportunități pentru bibliotecile publice	Lecție publică internațională	Biblioteca Națională a R. Moldova 08.11.2022	23	<i>dr.hab. Nelly Țurcan</i> „Știința Deschisă – oportunități pentru bibliotecile publice”
Competitivitate și inovare în economia cunoașterii”, Secțiunea „Bibliotecile în societatea contemporană – provocări, transformări și premise pentru dezvoltare în noul context social-economic	Conferință internațională	Biblioteca Științifică a Academiei de Studii Economice 23.09.2022	10	<i>dr.hab. Nelly Țurcan</i> „Abilități și competențe pentru practica Științei Deschise”
Eveniment Național de Diseminare NI4OS-Europe în Moldova	Conferință națională	Asociația Rețelei de Cercetare și Educație din Moldova (Research and Educational Networking Association of Moldova – RENAM) 05.05.2022	1	<i>dr.hab. Nelly Țurcan</i> „Evaluare și recompense în contextul Științei Deschise”
Eminescologia: studii și cercetări. Ediții academice	Conferință internațională	Centrul Cultural „Acad. Eugen Simion”, Dumbrăveni, Suceava 25.06.2022	1	<i>Elena Dabija</i> „Activitatea CAI Eminescu pe parcursul a 22 de ani: parteneriate, proiecte, servicii, realizări, promovarea și valorificarea patrimoniului eminescian și cultural”
Ne revedem sub umbra lui Eminescu!	Conferință internațională	Centrul Academic	56	<i>Elena Dabija</i>

		Internațional Eminescu Erwin Josef Țigla, Gheorghe Jurma, Reșița, România 03.03.2022		„Contribuția Centrului Academic Internațional Eminescu la constituirea și valorificarea patrimoniului cultural eminescian”
Eminesciana de vară	Simpozion internațional	Centrul Academic Internațional Eminescu 15.06.2022	50	<i>Elena Dabija</i> „Mihai Eminescu în artefacte”
Proprietatea intelectuală în contextul noii realități: evoluții, provocări și perspective	Conferință internațională	Organizator: AGEPI în cooperare cu Organizația Mondială a Proprietății Intelectuale (OMPI) și Oficiul European de Brevete (OEB) 08.09.2022	1	Elena Zavtoni
Trans History	Seminar internațional	Fundația pentru Patrimoniul Evreiesc și ESJF 06.03.2022	1	Anna Bațmanova
Методы работы с книгой	Seminar internațional	Благотворител ь-ный Фонд „Джойнт”, Proiect „Pijamnaja biblioteka” (Rusia) 11.12.2022	1	Tatiana Ischimji
Pe urmele lui Adam Mickiewicz	Conferința internațională	Institutul de literatură din Cracovia, Polonia 01-14.08.2022	1	Svetlana Gumeni
Patrimoniul cultural: cercetare, valorificare, promovare	Conferință internațională	Filiala de Arte „T. Arghezi” 30-31.05.2022	83	

Gabriela Lungu și teatrul miracolului	Masă rotundă internațională	Filiala de Arte „T. Arghezi” 04.03.2022	17	
Montarea coșurilor și sobelor	Masă rotundă locală	Filiala de Arte „T. Arghezi” Asociația obștească a sobarilor 07.05.2022	17	
Chișinăul de altădată. Istoria de constituire a orașului	Lecție publică locală	Filiala de Arte „T. Arghezi” 20.05.2022	86	
Contribuția scriitorilor la crearea unei imagini de capitală culturală a Chișinăului în conștiința publicului larg.	Masă rotundă locală	Filiala de Arte „T. Arghezi” 20.06.2022	18	
1918 - Anul Marii Uniri	Conferință locală	Filiala „Transilvania” 26.03.2022	30	
Unirea idealul românilor de pretutindeni / 27 martie 1918 - Unirea Basarabiei cu România	Simpozion local	Filiala „Transilvania”	60	
Vlad Pohilă - maestru al cuvântului	Simpozion local	Filiala „Transilvania” 06.04.2022	50	
Sănătatea, dreptul tău, viitorul tău / Ziua Internațională a sănătății	Masă rotundă locală	Filiala „Transilvania” 07.04.2022	30	
Regele Marii Uniri de la 1918 / Ziua Națională a României	Masă rotundă locală	Filiala „Transilvania” 30.11.2022	30	
Marea unire de la 1 decembrie 1918 – visul unei națiuni	Masă rotundă locală	Filiala „Târgoviște” 01.12.2022	72	
Marea Unire a Principatelor Române	Lecție publică locală	Filiala „Ștefan cel Mare” 01.12.2022	65	

Zilele de comemorare a Holocaustului în context internațional	Lecție publică locală	Filiala „Ștefan cel Mare” 01.02.2022	14	
Tranzacția ecologică în Republica Moldova: analiză și perspective	Masă rotundă locală	Filiala „Ștefan cel Mare” 18.12.2022	18	
2 martie- ziua memoriei: 30 de ani de la conflictul armat de pe Nistru	Masă rotundă locală	Filiala „Ștefan cel Mare” 02.03.2022	10	
Conștiința literară a lumii / Ziua Mondială a Scriitorului	Masă rotundă locală	Filiala „Ștefan cel Mare” 03.03.2022	28	
27 martie- Unirea Basarabiei cu Romania	Lecție publică locală	Filiala „Ștefan cel Mare” 28.03.2022	28	
Limba română: ascensiune sau regres?	Masă rotundă locală	Filiala „Ștefan cel Mare” 29.08.2022	18	
Parteneriatele mobilizează, stimulează și provoacă o colaborare productivă	Masă rotundă locală	Filiala „Ștefan cel Mare” 12.10.2022	48	
30 de ani de la Războiul pentru apărarea Independenței și Integrității teritoriale a Republicii Moldova	Conferință locală	Filiala „Ovidius” 09.03.2022	37	
Recviem pentru personalitățile care au luptat cu dăruire pentru valorile supreme ale neamului : Limba Română, Alfabetul latin, Istoria adevărată	Masă rotundă locală	Filiala „Ovidius” 29.08.2022	20	
Biblioteca de carte românească - necesitate și deschidere spre valori europene	Conferință internațională	Filiala „O. Ghibu” 15.01.2022	55	

Dilemele lui Onisifor Ghibu	Conferință locală	Filiala „O. Ghibu” 25.05.2022	14	
Personalitatea lui Eugeniu Coșeriu	Conferință locală	Filiala „O. Ghibu” 09.09.2022	168	
Coaliția sectorului cultural Independent	Masă rotundă internațională	Filiala „O. Ghibu” 1-2.12.2022	37	
Constelația etniilor	Masă rotundă locală	Filiala „M. Ciachir” 24.02.2022	12	
Investiții în planeta noastră și construcții un viitor prosper și echitabil	Lecție publică locală	Filiala „L. Rebreanu” 20.04.2022	19	
Жизнь и творчество Михаила Хазина	Lecție publică locală	Filiala „I. Mangher” 25.01.2022	30	
Кишинёвское гетто. История, которую нельзя забывать	Lecție publică locală	Filiala „I. Mangher” 30.01.2022	15	
Ицхак Рабин. Роль в истории	Lecție publică locală	Filiala „I. Mangher” 01.03.2022	24	
Отголоски Кишинёвского Погрома	Lecție publică locală	Filiala „I. Mangher” 04.04.2022	24	
Basarabia - prima pe calea unirii neamului	Lecție publică locală	Filiala „Alba Iulia” 25.03.2022	26	
Chișinău, pagini de istorie și literatură	Lecție publică locală	Filiala „Alba Iulia” 11.10.2022	36	
Biblioteca: spațiu de dialog comunitar și intercultural	Masă rotundă locală	Filiala „A. Mickiewicz” 16.01.2022	14	
Biblioteca și cărțile motivaționale în dezvoltarea	Masă rotundă locală	Filiala „A. Mickiewicz” 16.03.2022	14	

profesională a educatoilor				
30 de ani de relații diplomatice între Polonia și RM	Masă rotundă locală	Filiala „A. Mickiewicz” 11.05.2022	24	
Drepturile Copilului în viziunea pedagogului polonez-evreu, Janusz Korczak	Masă rotundă locală	Filiala „A. Mickiewicz” 23.05.2022	20	
Balade și Romane de Adam Mickiewicz -	Lecție publică internațională	Filiala „A. Mickiewicz” 03.09.2022	42	
Impactul corupției asupra realizării drepturilor omului în Republica Moldova	Lecție publică locală	Filiala „Ștefan cel Mare” 19.12.2022	40	
Mărturii despre Chișinău din secolul XIX - începutul secolului XX	Lecție publică locală	Filiala „Târgoviște” 06.10.2022	15	
Patrimoniul arhitectural al Chișinăului	Lecție publică locală	Filiala „Târgoviște” 12.10.2022	18	
Tradiții și obiceiuri de iarnă: între mit și adevăr	Lecție publică locală	Filiala „Târgoviște” 15.12.2022	20	
Actualitatea lui Mihai Eminescu – chipul și asemănarea”	Conferință internațională	BM „B.P. Hasdeu” Biblioteca Județeană „Ioan N. Roman” Constanța 15.01.2022	40	
Impactul Lecturii în școală și în societate	Masă rotundă internațională	BM „B.P. Hasdeu” Biblioteca Județeană „Gh. Asachi” Iași Muzeul Național al Literaturii Române Iași 15.02.2022	40	
Ștefan cel Mare în memoria posterității	Conferință internațională	Filiala „Ștefan cel Mare”	30	

		08.07.2022		
Cimpoi, Mihai. Două existențe asemănătoare: Eminescu și Maiorescu (post-scriptum la Epoca Eminescu de Titu Maiorescu)	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional Eminescu 06.05.2022	23	
Prunariu, Dumitru-Dorin. Cosmolonie, mit și știință în opera lui Mihai Eminescu	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional Eminescu 13.05.2022	17	
Rachieru, Adrian-Dinu. Luceafărul - O autobiografie?	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional Eminescu 19.05.2022	23	
Sahlean, Adrian-Gheorghe. Hainele împăratului. De ce este Eminescu (cel puțin în lumea anglofonă) cel mai necunoscut poet național european?	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional Eminescu 26.05.2022	26	
Descoperim universalitatea eminesciană	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional Eminescu 05.04.2022	42	
Eminescu - pe meridianele lumii	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional Eminescu 20.04.2022	72	
Eugen Doga - unul din cei zece compozitori ai lumii	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional Eminescu 01.03.2022	40	

Ion Creangă – basmul care nu se termină niciodată	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional Eminescu 02.03.2022	23	
Nicolae Bilețchi - un critic și istoric de frontieră (85 de ani de la naștere)	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional Eminescu 16.03.2022	17	
Mihai Dolgan - legenda rockului moldovenesc (80 de ani de la naștere)	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional Eminescu 27.03.2022	27	
Eminescu și copiii	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional Eminescu 28.03.2022	30	
Mite Kremnitz și Eminescu (Mite Kremnitz - 170 de ani de la naștere)	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional Eminescu 04.01.2022	17	
Petru Zadnipru - 95 de ani de la naștere	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional Eminescu 13.01.2022	21	
Petru Creția - 95 de ani de la naștere	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional Eminescu 21.01.2022	18	
Descoperim patrimoniul eminescian	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional Eminescu 09.02.2022	26	
Sfântul Ierarh Petru Movilă - fiul Moldovei și Părintele Ucrainei	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional Eminescu	21	

		15.02.2022		
Războiul ruso-moldovenesc de la Nistru - 30 de ani	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional Eminescu 28.02.2022	32	
Mihai Eminescu universalul	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional Eminescu 08.06.2022	50	
Efigii eminesciene	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional Eminescu 15.06.2022	70	
Mihai Eminescu: Nu noi suntem stăpânii limbii, Ci limba e stăpâna noastră	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional Eminescu 30.08.2022	70	
Alexandru Hâjdeu, membru fondator al Academiei Române - 211 ani de la naștere	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional Eminescu 30.11.2022	32	
Vița-de-vie - izvor de admirație, inspirație și mândrie din moși-strămoși	Masă rotundă națională	Centrul Academic Internațional Eminescu Academia de Științe a Moldovei; Institutul de Genetică, Fiziologie și Protecție a Plantelor 29.08.2022	45	
Cosmogonie, mit și știință în opera lui Mihai Eminescu	Simpozion național	Centrul Academic Internațional Eminescu 30.09.2022	40	

Nicolae Dabija - poet al destinului românesc	Simpozion internațional	Centrul Academic Internațional Eminescu Asociația Culturală Regal d'Art din Botoșani; Societatea Culturală Apollon-București 17.06.2022	68	
In memoriam Ion Melniciuc – străjer al limbii române (Comemorarea a 5 ani de eternitate, 26 martie 1941-17 august 2017)	Simpozion național	Centrul Academic Internațional Eminescu 30.08.2022	70	
O, adevăr sublim...	Simpozion național	Centrul Academic Internațional Eminescu 15.01.2022	115	
Eminescu, lumea valorilor și noi postmodernii. Eminescu și Ideea Europeană	Simpozion național	Centrul Academic Internațional Eminescu 20.05.2022	84	
Destinul literar al poetului Victor Teleucă la 90 de ani de la naștere	Simpozion local	Centrul Academic Internațional Eminescu 19.01.2022	30	
Dumitru-Dorin Prunariu, cosmonaut, membru de onoare al AȘM: Cosmogonie, mit și știință în opera lui Mihai Eminescu	Simpozion local	Centrul Academic Internațional Eminescu	35	
Actul identității noastre naționale: în timp și spațiu. 104 de	Conferință locală	Centrul Academic	48	

ani de la Unirea Basarabiei cu România		Internațional Eminescu 25.03.2022		
Ziua Bibliotecarului. Ziua Internațională a Cărții și a Dreptului de Autor	Conferință internațională	Centrul Academic Internațional Eminescu Biblioteca orășanească Tata Oancea, Bocșa, România Casa de Presă Libertatea, Panciova, România 20.04.2022	26	
Facultatea de Drept - facilitățile și oportunitățile încadrării în cariera juridică. Experiența absolvenților USM	Lecție publică locală	Biblioteca Publică de Drept 08.11.2022	21	
Minorul-victimă a traficului de copii	Lecție publică locală	Biblioteca Publică de Drept 21.10.2022	18	
Anul recunoștinței eroilor căzuți în Războiul pentru Independența Republicii Moldova	Conferință locală	Biblioteca Centrală Universitatea de Stat din Moldova 24.02.2022	27	
Pentru integritatea și independența țării!	Lecție publică locală	Biblioteca Centrală 29.03.2022	35	
Sărbătorile Pascale: tradiții și obiceiuri	Lecție publică locală	Biblioteca Centrală 18.04.2022	17	
Familia piatră sfântă	Lecție publică locală	Biblioteca Centrală 16.05.2022	55	
Lectura între ieri și azi	Masă rotundă locală	Biblioteca Centrală 30.05.2022	22	

Homeschooling-ul în școlile din Moldova	Lecție publică locală	Biblioteca Centrală 04.06.2022	22	
Aportul diplomației la consolidarea Independenței Republicii Moldova	Lecție publică locală	Biblioteca Centrală 24.08.2022	18	
Spiridon Vangheli - virtuțile și valorile copilăriei	Conferință locală	Biblioteca Centrală 14.06.2022	75	
Dietoterapie și hidroterapie	Conferință internațională	Biblioteca Centrală 17.06.2022	28	
Ziua Reformației - 505 ani	Conferință locală	Biblioteca Centrală 31.10.2022	45	
Actualitatea operei savantului enciclopedist B.P. Hasdeu	Conferință locală	Biblioteca Centrală 28.02.2022	35	
Victor Teleucă și traseele creației sale în „Improvizația nisipului” (90 de ani de la naștere)	Masă rotundă locală	Biblioteca Centrală 19.01.2022	17	
260 години от създаването на „История славянобългарска” на Паисий Хилендарски; участие на бесарабските българи в борба за освобождението на прародината	Conferință locală	Filiala „H. Botev”	30	
Участие на бесарабските българи в борба за освобождението на прародината	Conferință locală	Filiala „H. Botev”	25	
Българсты Кишинева и Одессы: взаимодействие и сотрудничество Розите на България	Masă rotundă locală	Filiala „H. Botev”	30	

Personalități bulgare în istoria Chișinăului	Lecție publică	Filiala „H. Botev”	20	
Urmele bulgare în Chișinău	Lecție publică	Filiala „H. Botev”	20	
Cărturarul Gavriil Uric din Țara Moldovei și vechea literatură bulgară	Lecție publică	Filiala „H. Botev”	20	
In memoriam: священник Василия Кулеша	Masă rotundă locală	Filiala „H. Botev” 10.04.2022	30	
Metodica predării limbii bulgare în liceele din Moldova	Masă rotundă națională	Filiala „H. Botev” 07.05.2022	19	
Розите на България	Masă rotundă locală	Filiala „H. Botev” 02.06.2022	10	
Formarea și dezvoltarea orașului Chișinău până în sec. XIX	Lecție publică locală	Filiala „H. Botev” 13.10.2022	35	
Ororile trecutului nu se vor repeta	Simpozion local	Filiala „Maramureș” 06.07.2022	31	
Anul Bibliologic 2021 – anul fortificării digitalizării activității bibliotecii	Simpozion național	Biblioteca Națională a R. Moldova 31.03.2022	2	
Biblioteca anului 2022: Conștientizare. Flexibilitate. Adaptabilitate	Conferință internațională	Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova 22.12.2022	2	
Bibliotecile – promotoare ale rezilienței sociale locale și democrației în vremuri de provocări în domeniul securității	Conferință internațională	Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova 31.10.2022	10	

BIBLIOTECA MUNICIPALĂ „B.P. HASDEU” ÎN PRESĂ

Ediții aparte

1. **Bibliografia municipiului Chișinău (2011)** / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Secția „Memoria Chișinăului” ; ed. îngr. de Mariana Harjevschi; alcăt.: Taisia Foiu ; a contribuit: Cristina Dicusar ; red. șt.: Lidia Kulikovski. – Chișinău : Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, 2022 (Garomont-Studio). – 257 p. – (Colecția „Chișinăuiana”, ISBN 978-9975-162-30-2). – ISBN 978-9975-162-29-6.
2. **Bibliografia municipiului Chișinău (2012)** / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Secția „Memoria Chișinăului” ; ed. îngr. de Mariana Harjevschi ; alcăt.: Taisia Foiu ; red. șt.: Lidia Kulikovski. – Chișinău : Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, 2022 (Garomont-Studio). – 265 p. – (Colecția „Chișinăuiana”, ISBN 978-9975-162-30-2). – ISBN 978-9975-162-31-9.
3. **Bibliografia revistei BiblioPolis, 2012-2021** / Lidia Kulikovski ; Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu” ; resp. de ed.: Mariana Harjevschi ; red. bibliogr.: Claudia Tricolici ; Chișinău : Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, 2022 (Garomont-Studio). – 393 p. : tab. – (Colecția „Bibliographica”, ISBN 978-9975-134-81-1). – ISBN 978-9975-162-32-6.
4. **„Cărți și oameni, oameni și cărți”**: Ediții elaborate în cadrul Laboratorului de cercetări literare și bibliografice al Bibliotecii „Onisifor Ghibu” (2011-2021) / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” ; Biblioteca (filiala) „Onisifor Ghibu” ; ed. îngr. de Mariana Harjevschi ; coord.: Lidia Kulikovski ; coord. și antologatori: Vitalie Răileanu, Marin Postu ; corpus bibliogr.: Eugenia Covaș, Natalia Andreeva ; red. bibliogr.: Claudia Tricolici. – Chișinău : Garomont-Studio, 2022. – 184 p. – (Colecția *Exegeze literare*, ISBN 978-9975-162-16-6). – ISBN 978-9975-162-17-3.
5. **Cimpoi, Mihai**. Nicolae Dabija în două oglinzi critice / Mihai Cimpoi, Theodor Codreanu; **doc. bibliogr. Elena Dabija, Vera Sîrbu**. – Târgoviște: Bibliotheca, 2022. – 270 p.
6. **Crudu, Dumitru**. Omul nou : o antologie a poeziei proletcultiste din Republica Sovietică Socialistă Moldovenească: 1924-1970 / Dumitru Crudu ; cu o cronol. de Igor Cașu. – Chișinău : Cartier, 2022. – 182 p. – (Ser.: „Cartier popular”). – ISBN 978-9975-86-562-3.
7. **Fonari, Victoria**. Creația lui Nicolae Dabija sub semnul orfic / Victoria Fonari ; pref.: Mihai Cimpoi ; red.: Daniel Corbu. – Iași : Ed. Princeps Multimedia, 2022. – 136 p. – (Col. Eseu). – ISBN: 978-606-8510-29-3.
8. **Fonari, Victoria**. Hermeneutica mitului antic în poezia din Republica Moldova (1990-2010): studio monogr. / Victoria Fonari ; consultant șt.: Mihai Cimpoi ; Universitatea de Stat din Moldova. – Chișinău : Epigraf, 2021. – 272 p. – ISBN: 978-9975-60-418-5.
9. **Maria Cosniceanu: În slujba numelui corect** : Monografie bibliografică / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” ; aut.-alcăt.: Elena Ungureanu, Zinaida Tâmbur ; ed. îngr. de Mariana Harjevschi ; coord.: Lidia Kulikovski ; red. bibliogr.: Claudia Tricolici. – Chișinău : Garomont-Studio, 2022. – 200 p. : fot. – (Colecția „Bibliographica”, ISBN 978-9975-134-81-1). – ISBN 978-9975-162-15-9. <https://zenodo.org/record/7457127#.Y63OVnaZOUk>

10. **O bibliotecă pentru oraș.** O bibliotecă pentru fiecare: Culegere de comunicări de la Conferința aniversară / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” ; ed. îngr. de Mariana Harjevschi. – Chișinău, 2022. – în curs de apariție
11. **Petar Burlak-Vâlkanov patriarhul poeziei contemporane bulgare din Basarabia :** Biobibliografie = Петър Бурлак-Вълканов патриарх на съвременна бесарабска българска поезия : Биобиблиогр. / Bibl. Municipală B.P. Hasdeu, Bibl. „Hristo Botev” ; alcăt.: Angela Olărescu, Larisa Barabaș ; coord.: Lidia Kulikovski ; red. bibliogr.: Claudia Tricolici ; ed. îngr. de Mariana Harjevschi. – Chișinău : Garomont-Studio, 2022. – 180 p. : fot. – Tit. paral.: lb. rom., bulg. – Cuprins paral.: lb. rom., bulg. – (Col. Bibliographica, ISBN 978-9975-134-81-1). – ISBN 978-9975-162-23-4.
12. **Pretextul Eminescu. Confesiuni în dialog...** (un interviu inedit cu Academicianul Mihai Cimpoi) / ed. inițiată și coord. de Lili Bobu ; pref. Adrian Dinu Rachieru; **doc. bibliogr. Elena Dabija, Vera Sîrbu** ; Asociația Regal D Art. – Botoșani : S. n., 2022. – 224 p.
13. **Publicațiile bibliografice ale Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : Bibliografie de bibliografii** / Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu” ; Lidia Kulikovski , coord.: Mariana Harjevschi ; red. bibliogr.: Claudia Tricolici, Natalia Goian ; consultant bibliogr.: Taisia Foiu. – Chișinău : Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, 2022 (Garomont-Studio). – 362 p. : tab. – (Colecția „Bibliographica”, ISBN 978-9975-134-81-1). – ISBN 978-9975-162-28-9.
14. **Puterea inovației** / Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu” ; idee: Lidia Kulikovski ; concept: Lidia Kulikovski, Mariana Harjevschi ; conț.: angajații BM ; red. de specialitate: Lidia Kulikovski ; redactare și stilizare în rom.: Maria Pilchin ; red. și stilizare în rusă: Ivan Pilchin. – Chișinău : [S. n.], 2022. – 395 p.
15. **Simpozionul național de studii culturale** : dedicat Zilelor Europene ale Patrimoniului, Ediția a 4-a, Chișinău, 28 septembrie 2022 : **Rez. ale comunicărilor** / Inst. Patrimoniului Cultural, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Filiala de Arte „Tudor Arghezi” ; Comitetul științific: Victor Ghilaș (copreședinte) [et. al.] ; comitetul de organizare: Victor Ghilaș (copreședinte) . – [et. al.] . – Chișinău : S. n., 2022. – (Notograf Prim) . – 80 p.
16. **„Studii culturale”, Simpozion national. Studii culturale** : Materialele Simpozionului Național de Studii Culturale : dedicate Zilelor Europene ale Patrimoniului, Ed. a 3-a, 28 sept. 2021 / coord. : Violeta Tipa. – Chișinău ; Institutul Patrimoniului Cultural, 2002. – ISBN: 978-9975-52-213-7.
- Vol. 3.** 2022. – 204 p. : fig. Antetit.: Inst. Patrimoniului Cultural, Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu”, Filiala de Arte „Tudor Arghezi”. – Text parțial în lb. rusă. – Rez. : lb. engl. – Referințe bibliogr. La sfârșitul art. – ISBN 978-9975-84-166-5.
17. **Stănilă, Moni.** Ofsaid : volum de poezie / Moni Stănilă. – București : Editura Nemira, 2022. – 156 p. – ISBN: 978-6064-31-372-0.
18. **Vakulovski, Alexandru.** Letopizdeț. Cactuși albi pentru iubita mea: Roman. – Iași : Editura Polirom, 2022. – 280 p. – ISBN: 9789734690985.

19. **Vieru, Grigore. Opera poetică**, Vol. III. Bucuria tăcută... / ed. inițiată și coord. de Lili Bobu ; consultanți literari: acad. Mihai Cimpoi, **Elena Dabija** et al. ; Asociația Regal D Art. – Botoșani : S. n., 2022. – 399 p.

Articole din culegeri, ediții seriale și ediții periodice

20. **Ardelean, Teodor.** Din Maramureș, spre inima Basarabiei : [despre Troița din Chișinău] / Teodor Ardelean // BiblioPolis. – 2022. – Vol. 85, Nr 2. – P. 116-117. – (Istoria locală).
21. **Bargan, Victoria.** „Războiul Solomonarilor” – o incursiune în basmele și miturile românești : [despre cartea „Războiul Solomonarilor” scrisă de Moni Stănilă, aut. art. cititoarea fidelă a bibl. „Ovidius”, participantă la proiectul concurs „Bătălia cărților”, deținătoare a titlului de Cititor Exeget, etapa „Convinge-mă să Citesc”] / Victoria Bargan // Univers Pedagogic pro. – 2022. – 22 dec. – P.5.
22. **Batâr, Ștefan.** Expoziția pictorului Ion Jabinschi : [despre vernisarea expoziției Diversitate prin expresii la CAE] // Ecoul Eminescu. 2022. – Febr. (Nr 2) – P. 3.
23. **Bâlici, Gheorghe.** „Ce, nu vedeți cât sunt de ager?! Mă țin, am planuri grozave!” : [se menționează prezentarea volumelor Traseul Centenarului Marii Uniri și o mireasă pentru tata semnate de profesorul Ion Mărgineanu, la Bibl. Centrală] / Gheorghe Bâlici // Gazeta de Chișinău. – 2022. – 11 febr. – P. 4.
24. **Bâlici, Marcel.** Abordări creatoare în studiul RLNM în liceul „Rambam” : [colab. a Filialei de Arte „Tudor Arghezi” cu LT „Rambam”: sunt menționați col. bibl.] / Marcel Bâlici // Făclia. – 2022. – 8 iul. – P. 8.
25. **Biblioteca „B.P. Hasdeu”** a lansat programul estival „Provocarea verii” : [pe strada pietonală Eugen Doga din capitală] // Moldova Suverană – 2022. – 3 iun. – P. 1.
26. **Biblioteca „Onisifor Ghibu”** – trei decenii de axiomă culturală : [despre evoluția Bibl. „Onisifor Ghibu” pe parcursul a 30 de ani] // BiblioPolis. – 2022. – Vol. 84, Nr 1. – P. 96-102. – (Aniversări).
27. **Bibliotecarii** în ajutorul refugiaților ucraineni: voluntariat, implicare și competență : [răspunsuri la întrebări anchetei rev. „BiblioPolis”: **Angela Ababii**, Biblioteca Publică de Drept ; **Daniela Andriuța**, Filiala „Traian” ; **Ludmila Barbă**, Filiala „Lesia Ukrainka” ; **Angela Borș**, Filiala „Ițic Mangher” ; **Clavdia Căraruș**, Filiala „M. Drăgan” ; **Victoria Cebanu**, Filiala „Ovidius” ; **Adelina Chicerman**, Centrul Academic Eminescu ; **Diana Ciornii**, **Stela Goreaci**, **Eugenia Saghin**, Biblioteca Publică de Drept ; **Tamara Dunaeva**, Filiala „Mihail Lomonosov” ; **Natalia Gaina**, Filiala „V. Ignatenco” ; **Valentina Marcu**, Filiala „Alexandru Donici” ; **Angela Olărescu**, Filiala „Hristo Botev” ; **Corina Rezneac**, Secția promovare și comunicare ; **Zinovia Russu**, Filiala „V. Belinski” ; **Elena Ungureanu**, Secția studii și cercetări ; **Doina Vicol**, **Elena Mihailov**, Filiala „Adam Mickiewicz” ; **Angela Vintilă**, Filiala „Mihail Ciachir”] // BiblioPolis. – 2022. – Vol. 84, Nr 1. – P. 67-88. – (Ancheta „Bibliopolis”).
28. **Boldea, Iulian.** „Orice revistă de cultură are un rost propedeutic și paideic, o funcție formativă, modelatoare” : [interviu cu Iulian Boldea, redactor-șef al revistei de cultură „Vatra”, despre literatură, ziar ș.a.] / consemnare: **Aliona Grati** // Dialogica. Rev. de studii culturale și literatură. – 2022. – Anul IV (Nr 1). – P. 6-12. – (Dialog).
29. **Bontea, Elena.** Familia mea a fost deportată în Bureația, Mongolia, eu am rămas singură : [interviu cu pictorița Elena Bontea în cadrul proiectului „Chișinău la reportofon”] / consemnare: **Taisia Foiu** // Timpul din România. – 2022. – Sept. (Nr 17). – P. 12-13.

30. **Borozan, Mariana.** Zilele limbii române: un dialog cu scriitoarea Victoria Fonari / Mariana Borozan // Univers Pedagogic pro. – 2022. – 10 febr. – P. 8.
31. **Botnaru, Diana.** Mircea V. Ciobanu sau omul-biblioteca : [lansarea volumelor *Un tărâm al literaturii* (eseuri, crit. lit.) și *Biblioteca* (roman), semnate de Mircea V. Ciobanu, eveniment desfășurat la Biblioteca Centrală a BM „B.P. Hasdeu” și moderat de crit. lit. Maria Pilchin] / Diana Botnaru // Gazeta de Chișinău. – 2022. – 22 apr. – P. 12.
32. **Budeanu, Gheorghe.** Maria Cosniceanu, un nume primenit al neamului românesc : [despre lansarea monogr. *Maria Cosniceanu: în slujba numelui corect* la Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu”] / Gheorghe Budeanu // Natura. – 2022. – Nr 9 (367). – sept. – P. 15.
33. **Bulat-Saharneau, Maria.** Reabilitarea patriotismului sau lecția de istorie a Eugeniei Bulat : [lansarea cărții *Călărașii și renașterea națională*, aut. Eugenia Bulat, în incinta Bibl. Municipale „B.P. Hasdeu”, organizată cu ocazia împlinirii a 104 ani de la Unirea Basarabiei cu România] / Maria Bulat-Saharneau // Gazeta de Chișinău. – 2022. – 22 apr. – P. 15.
34. **Butnaru, Tatiana.** Poet, filozof, om al cetății : [despre scriitorul Ștefan Sofronovici cu ocazia aniversării de 65 de ani de la naștere] // Literatura și arta. – 2022. – 22 sept. – P.6.
35. **Canțîr, Lilia.** Biblioteca – sprijin educațional pentru comunitate / Lilia Canțîr // Magazin bibliologic. – 2022. – Nr 4 – P. (în curs de apariție).
36. **Canțîr, Lilia.** Proiectarea spațiilor bibliotecii pentru învățare și culturalizare / Lilia Canțîr // Teoria și practica administrării publice: materialele Conf. șt.-practică Intern. [online]. – 20 mai, 2022. – P. 542-547. Disponibil: <http://aap.gov.md/files/conferinte/tpap22.pdf>
37. **Canțîr, Lilia.** Servicii de bibliotecă pentru comunitate: practici și oportunități pentru o bună comunicare cu utilizatorul / Lilia Canțîr // BiblioPolis. – 2022. – Vol. 84, Nr 1. – P. 57-61. – (Servicii).
38. **Catan, Alexandra.** „Profesorul” – o carte pentru noi, adolescenții : [despre lansările de cate a scriitoarei Eugenia Bulat la biblioteca „Transilvania”] / Alexandra Catan // Univers Pedagogic pro. – 27 oct. – 2022. – P. 8.
39. **Cărăuș-Sinița, Elena.** „Ororile trecutului nu se vor repeta”: simp. consacrat comemorării victimelor deportărilor staliniste [orgaizat în incinta Filialei „Maramureș”] / Elena Cărăuș-Sinița // BiblioPolis. – 2022. – Vol. 87, Nr 4. – P. 126-128. – (Comemorări).
40. **„Câmpul magnetic al lecturii”:** testimoniale la aniversarea Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [părerile utilizatorilor BM „B.P. Hasdeu” despre bibl., servicii și bibliotecari] // BiblioPolis. – 2022. – Vol. 86, Nr 3. – P. 78-98. – (Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” - 145).
41. **Ceban, Ion.** Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” – 145 ani de la fondare : [mesaj la aniversare din partea primarului Chișinăului – Ion Ceban] / Ion Ceban // BiblioPolis. – 2022. – Vol. 86, Nr 3. – P. 7-11. – (Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” - 145).
42. **Cebanu, Olivia.** Impresii despre biblioteca preferată / Ecoul Eminescu. – 2022. Iul. (Nr 7). – P. 4.
43. **Cernolev, Diana.** Elena Bria – artista care uimește prin suavitatea operelor sale / Diana Cernolev // Timpul din România. – Oct. – 2022. – P. 2.

44. **Chicerman, Adelina.** Robotica la CAIE : despre serviciul Robotica la bibliotecă pe parcursul anilor // Ecoul Eminescu. – 2022. – Noiem. (Nr 11). – P. 3-4.
45. **Chiselița, Vasile.** Maestrul Ion Paulencu: schița unui bilanț de creație la ceas aniversar : [despre viața și activitatea cântărețului de operă, artist la Teatrul de Operă și Balet „Maria Bieșu” din Chișinău, interpret de muzică populară în orchestra „Folclor”, pedagog, scenarist, folclorist, redactor de emisiuni muzicale – Ion Paulencu, mesaj la aniversare] / Vasile Chiselița // BiblioPolis. – 2022. – Vol. 85, Nr 2. – P. 100-115. – (Aniversări).
46. **Cimpoi, Mihai.** Acad. Mihai Cimpoi: „Bibliotecarul, nesubstituibil de calculator, rămâne și azi un străluminător al căilor obscure pe care le străbate oricine pe oceanul infinit al informației...”: [viața și activitatea acad. Mihai Cimpoi] / consemnare: Raia Rogac // BiblioPolis. – 2022. – Vol. 87, Nr 4. – P. 96-109. – (Mihai Cimpoi – 80).
47. **Ciochină, Mircea.** Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” la ceas aniversar : [despre conf. aniversară desfășurată în Sala Mare a Palatului Republicii din Chișinău] / Mircea Ciochină // BiblioPolis. – 2022. – Vol. 87, Nr 4. – P. 110-116. – (Aniversări) ; Realități culturale. – 2022. – Nr 12. – P. 19-22.
48. **Ciorbă, Natalia.** Цифровая грамотность для людей старшего возраста = Cultura digitală pentru seniori: servicii IT la Filiala „M. Lomonosov” / Natalia Ciorbă // BiblioPolis. – 2022. – Vol. 87, Nr 4. – P. 76-80.
49. **Cîrja, Rodica.** Culorile basmelor în viziunea tinerilor pictori despre vernisarea Expoziției de Artă în incinta CAIE // Ecoul Eminescu. – 2022. – Apr. (Nr 4) – P. 4.
50. **Cîrja, Rodica.** Irina Nechit, om al cărții și al bibliotecii [despre întâlnirea scriitoarei Irina Nechit cu participanții la tabăra de vară Provocarea verii, 2022] // Realități culturale. – 2022. – Nr 8. – P. 6.
51. **Cîrja, Rodica.** Vara, vara, unde-l vara? : [despre întâlnirea cu scriitoarea Irina Nechit în cadrul Programului Provocarea verii 2022] // Ecoul Eminescu. – 2022. – Iul. (Nr 7). – P. 3.
52. **Cîssa, Lidia.** Maria Velicsar – personalitate notorie în cultura Moldovei : [lansarea cărții *Мария Великсар: телевизиона е моят живот* („Maria Velicsar: televiziunea e viața mea”), la Bibl. „Hristo Botev”] / Lidia Cîssa // BiblioPolis. – 2022. – Vol. 85, Nr 2. – P. 125-129. – (Lansări).
53. **Cocieru, Mariana.** Activitatea editorială a Bibliotecii „I. Mangher” / Mariana Cocieru, M. Метляева // Dimineața capitalei / Утро столицы. – 2022. – Nr 5. – P. 1.
54. **Cocieru, Mariana.** Anatol Magdâl – abnegația pentru arta coregrafică tradițională / Mariana Cocieru // Dimineața capitalei / Утро столицы. – 2022. - Nr 3. - P. 3 - 4.
55. **Cocieru, Mariana.** Digitizarea și prezervarea materialului arhivistic privind evoluția istorică și culturală a evreilor din Basarabia / Mariana Cocieru // Studii culturale, simpozion național (3 ; 2021 ; Chișinău). Studii culturale : Materialele Simpozionului Național de Studii Culturale : dedicat Zilelor Europene ale Patrimoniului, Ed. a 3-a, 28 sept. 2021. – P. 191-204; Arhivarius: Rev. Secției Analitică și Relații Externe a Bibl. Evreiești „Ițic Mangher”, filială a Bibl. Municipale „B.P. Hasdeu”. – 2022. – Nr 4. – P. 12-23.

56. **Cocieru, Mariana.** Obiceiurile nupțiale ale românilor din Basarabia forța tradiției / Mariana Cocieru // Arhivarius: Rev. Secției Analitică și Relații Externe a Bibl. Evreiești „Ițic Mangher”, filială a Bibl. Municipale „B.P. Hasdeu”. – 2022. – Nr 5. – P. 16-22.
57. **Comunitatea evreiască a participat** la festivalul „Unitate prin diversitate” : [participarea bibl. „I. Mangher”] // Наш голос. – 2022. – № 10 (80). – P. 6.
58. **Corghencea, Natalia.** Cunoaștem Eminescu în săptămâna științei : [despre Zilele Științei la Centrul Eminescu] // Ecoul Eminescu. – 2022. – Noiembrie. (Nr 11). – P. 3.
59. **Corghencea, Natalia.** Uniți prin poezia marelui Poet Eminescu : [despre inițiativa comunitară Citim Eminescu, 2022 la CAIE] // Ecoul Eminescu. – 2022. – Ian. (Nr 1). – P. 4.
60. **Corghencea, Natalia.** Un dialog în bibliotecă : [despre vizita elevilor de la școala primară Nr 90 la Centrul Eminescu] // Ecoul Eminescu. – 2022. – Mar. (Nr 3). – P. 4.
61. **Corghencea, Natalia.** O vacanță de vis în lumea cunoștințelor : [despre deschiderea și startul Programului Provocarea verii la CAIE] // Ecoul Eminescu. – 2022. – Lun. (Nr 6). – P. 1.
62. **Corghencea, Natalia.** Scriitorul cu aripi de carte : [despre întâlnirea cu scriitorul Vasile Romanciuc în cadrul Programului Chișinăul citește la CAE] // Ecoul Eminescu. – 2022. – Apr. (Nr 4). – P. 4.
63. **Corghencea, Natalia.** Tinerii creatori ai Chișinăului despre expoziția de lucrări de desing interior expusă la Centrul Eminescu // Ecoul Eminescu. – 2022. – Oct. (Nr 10). – P. 4.
64. **Cornelius, Jan.** „Fratele cel mare” era peste tot : [interviu cu scriitorul Jan Cornelius] / consemnare: Nicolae Spătaru // Timpul din România. – 2022. – Dec. (Nr 20). – P. 10-11.
65. **Coșeri, Tatiana.** Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” în timp (tabel cronologic) / Tatiana Coșeri // BiblioPolis. – 2022. – Vol. 86, Nr 3. – P. 19-48. – (Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” - 145).
66. **Coșeri, Tatiana.** Identitatea fizică a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” in timp : [despre BM „B.P. Hasdeu” și locațiile diferite de-a lungul anilor în care a fost instituită] / Tatiana Coșeri // BiblioPolis. – 2022. – Vol. 86, Nr 3. – P. 49-62. – (Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” - 145).
67. **Coșeri, Tatiana.** Introspecție praxiologică în terotehnologie / Tatiana Coșeri // Magazin bibliologic. – 2022. – Nr 1-2. – P. 70-73.
68. **Coșeri, Tatiana.** Profilul bibliotecarului în revista *BiblioPolis* / Tatiana Coșeri // Kulikovski Lidia. Bibliografia revistei BiblioPolis, 2012-2021. – P. 55-66.
69. **Cotoman, Tamara.** Opera din Basarabia în secolul XX / Tamara Cotoman // BiblioPolis. – 2022. – Vol. 84, Nr 1. – P. 127-131. – (Recenzii și consemnări).
70. **Crudu, Dumitru.** Bibliotecile și războiul / Dumitru Crudu // Timpul din România. – Noiembrie. – 2022. – P. 3.
71. **Cuciureanu, Gheorghe.** Excellence or Misconduct: How the Visibility of Team Leaders Impacts the Research Project Competition in the Republic of Moldova? / Gheorghe, Cuciureanu, Nelly Țurcan, Irina Cojocar, Igor Cojocar // Science and Innovation (Ucraina). – 2022 (în curs de publicare).
72. **Dabija, Elena.** Aprecieri despre doamna Locusteanu Lucia Elena / Elena Dabija // Locusteanu Lucia Elena. Trecând prin timp. – Cluj-Napoca, 2022. – P. 251-252.

73. **Dabija, Elena.** Ediții bibliofile în colecția Centrului Academic Internațional Eminescu / Elena Dabija // *Ecoul Eminescu*. – 2022. – Apr. (Nr 4). – P. 1.
74. **Dabija, Elena.** Forul Mondial al eminescologilor : [despre desfășurarea lucrărilor Congresului Mondial al Emnescologilor, ediția a XI] / Elena Dabija, Ștefan Sofronovici // *Univers Pedagogic pro*. – 2022 – 15 sept. (Nr 32). – P. 7.
75. **Dabija, Elena.** Freamătul și expresivul germinate de spirit românesc : [despre desfășurarea Congresului Mondial al Emnescologilor, Ed. a XI-a la CAE] / Elena Dabija // *Literatura și arta*. – 2022. – 15 sept. – P. 7.
76. **Dabija, Elena.** Lansarea cărții „Părinții ca sfinții” de Ștefan Sofronovici / Elena Dabija // *Buletinul Mihai Eminescu: Serie nouă*. – 2021. – Nr 1 (21) – P. 205-209.
77. **Dabija, Elena.** O vizită la maestrul Eugen Doga : [despre pregătire volumul omagial dedicat compozitorului E. Doga și contribuția CAE la această ediție bibliofilă] / Elena Dabija // *Ecoul Eminescu*. – 2022. – Iul. (Nr 7). – P. 2.
78. **Dabija, Elena.** Ziua Culturii Naționale la 172 de ani de la nașterea lui Mihai Eminescu / Elena Dabija // *BiblioPolis*. – 2022. – Vol. 84, Nr 1. – P. 43-50. – (Eminesciana 2022).
79. **Dicusar, Cristina.** O privire în urmă: *Margareta noastră și Sălbaticii copii dingo* : [despre cărțile „Margareta noastră” și „Sălbaticii copii dingo” de Dumitru Crudu] / Cristina Dicusar // *BiblioPolis*. – 2022. – Vol. 86, Nr 3. – P. 144-148. – (Recenzii și consemnări).
80. **Dicusar, Cristina.** „Realist și Egal” de Ion Buzu : [cronică de carte] / Cristina Dicusar // *Timpul din România*. – Iun. – 2022. – P. 10.
81. **Doga, Eugen.** Eugen Doga: „Prima carte și prima bibliotecă mi-au fost mama...” : [interviu cu Eugen Doga – compozitor, breviar biografic] / consemnare: Raia Rogac // *BiblioPolis*. – 2022. – Vol. 85, Nr 2. – P. 52-63. – (Eugen Doga - 85).
82. **Donica, Lilia.** Conferințe literare ale Programului de lectură „Chișinăul citește”, ediția a XIX-a [la Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu”] / Lilia Donica // *Literatura și Arta*. – 2022. – 1 dec. – P. 7.
83. **Filip, Iulian.** Pietonală cărturească de vis : [despre mai multe instituții culturale din Chișinău, printre care teatre, biblioteci etc.] / Iulian Filip // *Literatura și Arta*. – 2022. – 13 oct. – P. 5.
84. **Filip, Iulian.** Șantierul cărțurărești : [despre lansarea cărții *Fraierul*, aut. Claudia Partole, la Bibl. Naț. pentru Copii „Ion Creangă”, despre proiectele *Să citim împreună!* a Bibl. „Ion Creangă” și *Chișinăul citește o carte* a Bibl. Municipale „B.P. Hasdeu”] / Iulian Filip // *Literatura și Arta*. – 2022. – 17 febr. – P. 7. – (Vorbitul de bine la români).
85. **Foiu, Taisia.** „Limbajul bibliografic al Chișinăului” / Taisia Foiu // *Simpozionul Național de Studii culturale dedicat Zilelor Europene ale Patrimoniului*, ed. IV-a, 28 sept. 2022. – Chișinău, 2022. – P. 66-67.
86. **Fonari, Victoria.** Arad – pierla vieneză a României : [impresii de călătorie] / Victoria Fonari // *Literatura și Arta*. – 2022. – 12 mai. – P. 8.
73. **Fonari, Victoria.** I-am citit și admirat scrierile : [Mihai Cimpoi: repere crit.] / Victoria Fonari // *Literatura și Arta*. – 2022. – 8 sept. – P. 6.
74. **Fonari, Victoria.** O îmbinare armonioasă: profesor și autor de monografii științifice, cărți artistice pentru maturi și copii : [inteviu cu dr. Victoria Fonari, prof. univ., scriitoare, colab. la

- Bibl. Centrală a BM] / consemnare: Silvia Țurcan // Univers Pedagogic pro. – 2022. – 25 aug. – P. 3.
75. **Fonari, Victoria.** Susținerea și ajutorul seniorilor prin educație și instruire : [despre activitățile Bibl. „Ștefan cel Mare” de integrare a persoanelor în etate în era digital prin diverse traininguri, programe etc.] / Victoria Fonari // BiblioPolis. – 2022. – Vol. 87, Nr 4. – P. 71-75. – (Teorii și practici).
76. **Fonari, Victoria.** Un intelectual detectiv [Firiță Carp] / Victoria Fonari // Literatura și Arta. – 2022. – 14 apr. – P. 6.
77. **Fonari, Victoria.** Universul devine o îmbrățișare : [poezie] / Victoria Fonari // Făclia. – 2022. – 1 apr. – P. 8.
78. **Fonari, Victoria.** Victoria Fonari: „Lectura este proprie tuturor vârstelor” : [interview cu Victoria Fonari despre copilăria și adolescența scriitoarei, traducătoarei și conf. univ.] / consemnare: Viorica Ataman // BiblioPolis. – 2022. – Vol. 84, Nr 1. – P. 89-95. – (Interviu).
79. **Fonari, Victoria.** Ziua Portului Popular la Universitate : [Ziua cămășii tradiționale românești] / Victoria Fonari // Literatura și Arta. – 2022. – 30 iun. – P. 7.
80. **Gagim, Ion.** Eugen Doga, compozitorul eminescian : [comunicare la conf. șt. „Percepția și înțelegerea mesajului în creația compozitorului Eugen Doga” organizată de Bibl. de Arte „Tudor Arghezi”, Chișinău, 2022, 3 mar.] / Ion Gagim // BiblioPolis. – 2022. – Vol. 85, Nr 2. – P. 68-79. – (Eugen Doga – 85).
81. **Ganganu-Mîndru, Liudmila.** Adevărul în cadrul și înafara lui: o întâlnire cu cineastul Andrei Buruiană : [lansarea cărții „Adevărul în cadrul și înafara lui” de Andrei Buruiană - operator de sunet, operator de scenarii, scenarist , desfășurată la Filiala „Transilvania”] / Liudmila Ganganu-Mîndru // BiblioPolis. – 2022. – Vol. 85, Nr 2. – P. 130-135. – (Lansări).
82. **Garștea, Irina.** Pledoarie pentru „Războiul Solomonarilor”, de Moni Stănilă : [cititor fidel a bibl. „Ovidius”, participantă la proiectul concurs „Bătălia cărților”, deținătoare a titlului de Cititor Exeget, etapa „Convinge-mă să Citesc”] // Noi – În curs de apariție.
83. **Ghelețchi, Ion.** Galerile subterane din orașul Cahul „și astăzi rămân o enigmă” : [interview cu Ion Ghelețchi, doctor în istorie, conferențiar și prorector la Universitatea de Stat „B.P. Hasdeu” din Cahul, despre experiența de cercetare arheologică asupra galeriilor subterane, descoperite în orașul Cahul] / consemnare: Aliona Grati // Dialogica. Rev. de studii culturale și literatură. – 2022. – Anul IV (Nr 3). – P. 6-12. – (Dialog).
84. **Goian, Natalia.** Locul de muncă – factor important in activitatea personalului bibliotecii: aspecte ergonomice / Natalia Goian, Sergiu Cojocar / BiblioPolis. – 2022. – Vol. 87, Nr 4. – P. 34-54. – (Studii și cercetări).
85. **Grati, Aliona.** Abordări ale legendelor orașului Chișinău / Aliona Grati, Diana Dementieva // Simpozionul Național de Studii culturale dedicat Zilelor Europene ale Patrimoniului, ed. IV-a, 28 sept. 2022. – Chișinău, 2022. – P. 68.
86. **Grati, Aliona.** „Fiți bineveniți la noi în Chișinăul Românesc!” Regele Ferdinand și Regina Maria în capitala Basarabiei : [despre vizita la Chișinău a regelui Ferdinand I și a reginei Maria în mai

- 1920] / Aliona Grati // Dialogica. Rev. de studii culturale și literatură. – 2022. – Anul IV (Nr 1, supl.). – P. 128-137. – (Orașul meu).
87. **Greco, Mihai** / Mihai Greco, Viorica Lupu, Ion Coșuleanu, Nelly Țurcan Analysis of European and national policies and practices on research data management (Final version). (2022). Zenodo. <https://doi.org/10.5281/zenodo.7490144>.
88. **Grosu, Lidia**. „Pe marginea absolutului”, poeta Victoria Fonari / Lidia Grosu // Făclia. – 2022. – 1 apr. – P. 8.
89. **Grosu, Lidia**. Zona de ardere a unui roman : [despre prez. primului roman al scriitoarei Nina Soroceanu Iminent în cadrul Bibl. „Liviu Rebreanu”, filiala BM „B.P. Hasdeu”] / Lidia Grosu // Literatura și Arta. – 2022. – 24 febr. – P. 11.
90. **Harjevschi, Mariana**. *BiblioPolis* sincronizează cu ritmul lumii biblioteconomice moderne : [pref.] / Mariana Harjevschi // Kulikovski Lidia. Bibliografia revistei BiblioPolis, 2012-2021. – Chișinău, 2022. – P. 11-13.
91. **Harjevschi, Mariana**. Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”: 145 : [interviu cu directorul general al Bibl. Municipale „B.P. Hasdeu”, Mariana Harjevschi] / consemnare: Raia Rogac // Timpul din România. – 2022. – Dec. (Nr 20). – P. 22.
92. **Harjevschi, Mariana**. Comunicarea istoriei instituționale – Bibliografia de bibliografii / Mariana Harjevschi : [pref.] // Kulikovski Lidia. Publicațiile bibliografice ale Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : Bibliografie de bibliografii. – Chișinău, 2022. – P. 11-13.
93. **Harjevschi, Mariana**. Cultura juridică pentru bibliotecari pe paginile revistei *BiblioPolis* / Mariana Harjevschi // Kulikovski Lidia. Bibliografia revistei BiblioPolis, 2012-2021. – Chișinău, 2022. – P. 41-48.
94. **Harjevschi, Mariana**. HAPes – repozitoriu electronic al memoriei instituționale la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” / Mariana Harjevschi // „Studii culturale”, simpozion național (3 ; 2021 ; Chișinău). Studii culturale : Materialele Simpozionului Național de Studii Culturale : dedicat Zilelor Europene ale Patrimoniului, Ediția a 3-a, 28 sept. 2021. – Chișinău, 2022. – P. 182-185.
95. **Harjevschi, Mariana**. Mariana Harjevschi: „Existența legislației de bibliotecă semnalează maturitatea domeniului. Totodată, trebuie să ne asigurăm ca aceasta mișcă domeniul înainte” / consemnare: Dorin Cozan // BiblioPolis. – 2022. – Vol. 87, Nr 4. – P. 91-95. – (Interviuri megestrale).
96. **Harjevschi, Mariana**. Portretul Dariei Harjevschi în publicistica vremii / Mariana Harjevschi // BiblioPolis. – 2022. – Vol. 84, Nr 1. – P. 17-23. – (Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” – 145).
97. **Iftodi, Lina**. Mesaje de mulțumire și apreciere pentru bibliotecari : [feedback-ul părinților pentru bibl. „Liviu Rebreanu”] / Lina Iftodi // Univers Pedagogic Pro. – 20 oct. – 2022. – P. 8.
98. **Ionescu, Olesea**. Timpul, iubirea și cuvântul : [întâlnirea scriitoarei Victoria Fonari cu elevii gimnaziului Bozieni, r. Hâncești și prezentarea cărții pentru copii *Jurnalul micului călător*] / Olesea Ionescu // Făclia. – 2022. – 18 febr. – P. 3.

99. **Ivanov, Nadejda.** Oprivire asupra probei esteticului: (neo)moderniști basarabeni de Alexandru Burlacu / Nadejda Ivanov // BiblioPolis. – 2022. – Vol. 84, Nr 1. – P. 123-126. – (Recenzii și consemnări).
100. **Ivanov, Nadejda.** Virtuțile și valorile copilăriei în creația lui Spiridon Vangheli / Nadejda Ivanov // BiblioPolis. – 2022. – Vol. 85, Nr 2. – P. 93-99. – (Aniversări).
101. **Izbaș, Zina.** Parfumul viu al unei întâlniri de neuitat : [despre lansarea cărții „Motănașul din flori” autoare Lucreția Bârlădeanu la bibl. „Ovidius”] / Zina Izbaș // Florile dalbe. – 2022. – 26 aug. – P. 3.
102. **Jantâc, Nicolae.** Oglinda unei epoci zbućumate : [lansarea volumului *Călărașii și Renașterea Națională. Mărturii, evocări, imagini*, semnată de Eugenia Bulat. Eveniment organizat și desfășurat la Bibl. Centrală, moderatoare Maria Pilchin] / Nicolae Jantâc // Univers Pedagogic pro. – 2022. – 14 apr. – P. 8.
103. **Kravciuk, Natalia.** Eu pot! Eu vreau! Eu merit! : [despre activitățile din cadrul Bibl. „M. Costin” pentru a face bibl. mai accesibilă vârstnicilor, un program special pentru pensionari] / Natalia Kravciuk // BiblioPolis. – 2022. – Vol. 87, Nr 4. – P. 80-83. – (Teorii și practici).
104. **Kulikovski, Lidia.** Bătrânii – comoară și povară : [despre activitățile organizate de BM „B.P. Hasdeu” ce implică personae în etate, pentru susținerea vârstnicilor] / Lidia Kulikovski // BiblioPolis. – 2022. – Vol. 87, Nr 4. – P. 62-67. – (Teorii și practici).
105. **Kulikovski, Lidia.** Bibliografia createare de patrimoniu / Lidia Kulikovski // Studii culturale, Simpozion național (3 ; 2021 ; Chișinău). Studii culturale : Materialele Simpozionului Național de Studii Culturale : dedicat Zilelor Europene ale Patrimoniului, Ed. a 3-a, 28 sept. 2021. – Chișinău, 2022. – P. 186-190.
106. **Kulikovski, Lidia.** Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” – 145 de ani (I). Ce și cum era cu peste 100 de ani în urmă: ce oferea biblioteca chișinăuienilor, cine citea și ce preferințe de lectură aveau? / Lidia Kulikovski // BiblioPolis. – 2022. – Vol. 84, Nr 1. – P. 7-16. – (Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” – 145).
107. **Kulikovski, Lidia.** Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” – 145 de ani (II). Biblioteca Publică a Orașului Chișinău la 35 de ani de existență / Lidia Kulikovski // BiblioPolis. – 2022. – Vol. 85, Nr 2. – P. 10-16. – (Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” – 145).
108. **Kulikovski, Lidia.** Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” – 145. Dublu interviu magistral: „Norocul îi favorizează pe cei curajoși. Noi am fost!”: [interviu cu Lidia Kulikovski și Mariana Harjevschi despre BM „B.P. Hasdeu”] / consemnare: Raia Rogac // BiblioPolis. – 2022. – Vol. 86, Nr 3. – P. 121-140. – (Interviuri magistrale).
109. **Kulikovski, Lidia.** Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” : 145 : [interviu cu Lidia Kulikovski] / consemnare: Raia Rogac // Timpul din România. – Nr 18 (Oct.). – 2022. – P. 18.
110. **Kulikovski, Lidia.** Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”. Curajul de a dăinui : [despre evoluția BM „B.P. Hasdeu” de-a lungul anilor] / Lidia Kulikovski // BiblioPolis. – 2022. – Vol. 86, Nr 3. – P. 12-18. – (Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” – 145).

111. **Kulikovski, Lidia.** Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”: o istorie zbuciumată, ca și istoria Basarabiei / Lidia Kulikovski // Dialogica. Rev. de studii culturale și literatură. – 2022. – Nr 2 (Mai.-Aug.). – P. 106-117.
112. **Kulikovski, Lidia.** Dimensiunea bibliografică a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” în abordare bibliometrică / Lidia Kulikovski // Kulikovski Lidia. Publicațiile bibliografice ale Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : Bibliografie de bibliografii. – P. 14-28.
113. **Kulikovski, Lidia.** Istoria Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”. O istorie despre cum se scrie istoria pe la noi / Lidia Kulikovski // Simpozionul Național de Studii culturale dedicat Zilelor Europene ale Patrimoniului, ed. IV-a, 28 sept. 2022. – Chișinău, 2022. – P. 69.
114. **Kulikovski, Lidia.** Nicolae Dabija în programele Bibliotecii Municipale : [interviu] / consemnare: Victoria Fonari // Creația lui Nicolae Dabija sub semnul orfic / Victoria Fonari. – Iași, 2022. – P. 85-88.
115. **Kulikovski, Lidia.** Revista *BiblioPolis*, facilitator al transformărilor digitale a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” / Lidia Kulikovski // Kulikovski Lidia. Bibliografia revistei BiblioPolis, 2012-2021. – Chișinău, 2022. – P. 67-77.
116. **Kulikovski, Lidia.** Semnificația unei reviste. Studiul bibliometric și scienometric / Lidia Kulikovski // Kulikovski Lidia. Bibliografia revistei BiblioPolis, 2012-2021. – Chișinău, 2022. – P. 14-34.
117. **Kulikovski, Lidia.** Un laborator de cercetare care aduce valoare : [despre Laboratorul de Cercetări Literare și Bibliografice din cadrul filialei „Onisifor Ghibu”] / Lidia Kulikovski // „Cărți și oameni, oameni și cărți”: Ediții elaborate în cadrul Laboratorului de cercetări literare și bibliografice al Bibliotecii „Onisifor Ghibu” (2011-2021). – Chișinău, 2022. – P. 9-11.
118. **Luchian, Tatiana.** Biserica „Schimbarea la Față a Mântuitorului” din Chișinău: 120 de ani de la fondare / Tatiana Luchian // BiblioPolis. – 2022. – Vol. 85, Nr 2. – P. 118-124. – (Istoria locală).
119. **Luchian, Tatiana.** Doamna Limbii Române: Mioara Avram : [despre viața și activitatea lingvistei Mioara Avram] / Tatiana Luchian // BiblioPolis. – 2022. – Vol. 84, Nr 1. – P. 103-108. – (Aniversări).
120. **Lumină din lumină** : [evenimentul de lansare a volumului *Mitropolitul Gurie și revista Luminătorul*, semnat de Silvia Grossu și Viorel Cojocaru, la Bibl. Centrală a BM „B.P. Hasdeu”] / semnat: cor. LA // Literatura și Arta. – 2022. – 24 noiem. – P. 6.
121. **Marian, Ana.** Rigoare aproape alegorică : [despre evenimentul de prezentare a monogr. *Narațiune și simbol în grafica de carte moldovenească, 1945-2010* semnată de Victoria Rocaciuc, la Bibl. Centrală a BM] / Ana Marian // Literatura și Arta. – 2022. – 12 mai. – P. 8.
122. **Mămăligă, Dumitru.** „Să ne cunoaștem semenii...” : [interviu cu scriitorul, redactorul Dumitru Mămăligă] / consemnare: Doina Spătaru // Roua stelară. – 2022. – Nr 71 (Iul.- Aug. -Sept.). – P. 17-18.
123. **Metleaeva (Luchiancicova), M.** Fenomenul literar basarabean (rez.) / Miroslava Metleaeva (Luchiancicova) // Simpozionul național de studii culturale : dedicat Zilelor Europene ale Patrimoniului, Ediția a 4-a, Chișinău, 28 sept. 2022. – Chișinău, 2022. – P. 70.

124. **Metleaeva, Miroslava.** Dincolo și cosmogonia Irinei Naideonova / Miroslava Metleaeva // Limbă, Literatură, Folclor. – 2022. – Nr 1. – P. 119-122. – Disponibil: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/119-122_42.pdf.
125. **Metleaeva, Miroslava.** Michael Kaufman / Miroslava Metleaeva // Limbă, Literatură, Folclor. – 2022. – Nr 1. – P. 123-126. – Disponibil: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/123-126_48.pdf.
126. **Metleaeva, Miroslava.** Un fenomen literar basarabean : [*Olimpul din Lipcani*] // Simpozionul național de studii culturale : dedicate Zilelor Europene ale Patrimoniului, Ed. a 4-a, Chișinău, 28 sept. 2022 : Rez. ale comunicărilor. – Chișinău, 2022. – P. 70.
127. **Metleaeva, Miroslava.** Vadim Cirkov: Pe contrasens / Miroslava Metleaeva // Limbă, Literatură, Folclor. – 2022. – Nr 1. – P. 103-107. – Disponibil: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/103-107_35.pdf.
128. **Moldovanu, Anastasia.** Biblioteci personale, surse de patrimoniu și de cercetare în colecția Bibliotecii de Arte „Tudor Arghezi” / Anastasia Moldovanu // Simpozionul național de studii culturale : dedicate Zilelor Europene ale Patrimoniului, Ed. a 4-a, Chișinău, 28 sept. 2022 : Rez. ale comunicărilor. – Chișinău, 2022. – P. 71.
129. **Moldovanu, Anastasia.** Creația compozitorului Eugen Doga – trepte în devenire : [comunicare la conf. șt. „Percepția și înțelegerea mesajului în creația compozitorului Eugen Doga” organizată de Bibl. de Arte „Tudor Arghezi”, Chișinău, 2022, 3 mar.] / Anastasia Moldovanu // BiblioPolis. – 2022. – Vol. 85, Nr 2. – P. 80-89. – (Eugen Doga – 85).
130. **Moldovanu, Anastasia.** Patrimoniul local – sursă de cercetare a Filialei de Arte „Tudor Arghezi” prin prisma lucrărilor de specialitate / Anastasia Moldovanu // Studii culturale, simpozion național (3 ; 2021 ; Chișinău). Studii culturale : Materialele Simpozionului Național de Studii Culturale : dedicat Zilelor Europene ale Patrimoniului, Ediția a 3-a, 28 septembrie 2021. – Chișinău, 2022. – P. 172-181.
131. **Moldovanu, Anastasia.** Profilul cinematografic reflectat în colecția de documente a Filialei de Arte „Tudor Arghezi” / Anastasia Moldovanu // Conferința științifică națională „Cinematografia națională: istorie și destine” : dedicată celor 70 ani de la fondarea cinematografului național, 7 apr. 2022: Rez. ale comunicărilor. – Chișinău, 2022. – P. 8-9; BiblioPolis. – 2022. – Vol. 85, Nr 2. – P. 47-51.
132. **Moldovanu, Anastasia.** Profilul cinematografic reflectat în colecția de documente a Bibliotecii de Arte „Tudor Arghezi” / Anastasia Moldovanu // BiblioPolis. – 2022. – Vol. 85, Nr 2. – P. 47-51. – (Studii și cercetări).
133. **Moraru, Alexandru.** Confiscarea proprietății de stat a României de către autoritățile URSS (1945) și comportamentul ocupanților sovietici / Alexandru Moraru // Gazeta de Chișinău. – 2022. – 4 febr. – P. 14. ; 11 febr. – P. 14. ; 18 febr. – P. 14.
134. **Moraru, Alexandru.** Însemnări despre prima Enciclopedie Română : [volumele descrise fac parte din colecția Carte veche și rară a Bibl. Centrale a BM „B.P. Hasdeu”] / Alexandru Moraru // Gazeta de Chișinău. – 2022. – 14 ian. – P. 14.

135. **Moraru, Alexandru.** Masacrul militarilor polonezi de la Katyn: document de arhivă / Alexandru Moraru // Gazeta de Chișinău. – 2022. – 11 mar. – P. 14.
136. **Moraru, Alexandru.** Un bilanț al spionajului rusesc împotriva României (1912) / Alexandru Moraru // Gazeta de Chișinău. – 2022. – 18 mar. – P. 14.
137. **Moraru, Viorica.** Cunoaștem tradițiile de la seniori : [despre evenimentul „Șezători de altă data” desfășurat la Filiala „Ovidius” pentru promovarea tradițiilor și obiceiurilor străbunilor] / Viorica Moraru // BiblioPolis. – 2022. – Vol. 87, Nr 4. – P. 68-70. – (Teorii și practici).
138. **Movilă, Lica.** O bibliotecă cu cititori excelenți : [despre întâlnirea scriitorului Ion Anton cu elevii claselor a IV-a de la Liceele Teoretice „Al. Ioan Cuza” și „George Călinescu” la Bibl. „Hristo Botev”] / Lica Movilă // Florile dalbe. – 2022. – 2 dec. — P. 2-3.
139. **Mustea, Gheorghe.** Creația lui Eugen Doga, valoare a patrimoniului muzical național : [comunicare la conf. șt. „Percepția și înțelegerea mesajului în creația compozitorului Eugen Doga” organizată de Bibl. de Arte „Tudor Arghezi”, Chișinău, 2022, 3 mar.] / Gheorghe Mustea // BiblioPolis. – 2022. – Vol. 85, Nr 2. – P. 64-67. – (Eugen Doga – 85).
140. **Natalia Zavtur** (necrolog) // BiblioPolis. – 2022. – Vol. 87, Nr 4. – P. 131. – (In memoriam).
141. **[Nechit, Irina].** A dematat programul „Chișinăul citește” : [programul de lectură a BM „B.P. Hasdeu” ajuns la cea de-a a XIX-a ed.] // Gazeta de Chișinău. – 2022. – 11 febr. – P. 12. – Semnat: I.N.
142. **Nechit, Irina.** „Nenea Soare” a ajuns la cei mici : [lansarea cărții de proză pentru copii *Nenea Soare*, de Angela Ganea, la Bibl. Centrală a BM „B.P. Hasdeu”] / Irina Nechit // Gazeta de Chișinău. – 2022. – 15 apr. – P. 12.
143. **Nichita, Daniela.** Comportamentul consumatorului: cazul Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [studiu despre comportamentul utilizatorilor BM „B.P. Hasdeu”] / Daniela Nichita // BiblioPolis. – 2022. – Vol. 87, Nr 4. – P. 55-61. – (Studii și cercetări).
144. **Olărescu, Angela.** Adolescenții Moldovei provocați la lectură : [întâlnirea scriitoarei Claudia Partole cu elevi din mai multe licee din țară ce au pus în discuție cartea „Fraierul” din cadrul Programului de lectură „Chișinăul citește”] / Angela Olărescu // Univers Pedagogic pro. – 2022. – 2 iun. – P. 5.
145. **Olărescu, Angela.** Anul „Renata Verejanu” : [despre multiplele lansări de carte ale poetei Renata Verejanu la Bibl. „Hristo Botev”] / Angela Olărescu // Revista „Micul Prinț”. – 30 ani. – 2022. – Ian.-Febr. – P. 5.
146. **Olărescu, Angela.** Anul Renata Verejanu la Biblioteca „Hristo Botev” : [un dialog a directoarei bibl. Angela Olărescu cu renumita poetă Renata Verejanu] / Angela Olărescu // Univers Pedagogic pro. – 2022. – 6 ian. – P. 4.
147. **Olărescu, Angela.** Biblioteca bulgară „Hristo Botev” – trei decenii de activitate / Angela Olărescu // Realități culturale. – 2022. – Nr 10. – P. 5-6.
148. **Olărescu, Angela.** Maria Velicsar : [versuri] / Angela Olărescu // Мария Великар : Телевизията е моят живот / Научно дружество на българистите в Република Молдова, Българска библиотека „Христо Ботев” ; съставител: Анжела Олэреску. – Кишинэу, 2022. – P. 76.

149. **Olărescu, Angela.** Peisaje și portrete în pictura lui Dimitrie Peicev : [despre întâlnirea renumitului pictor bulgar basarabean cu liceenii de la Instituția Publică Liceul Teoretic „Al. Ioan Cuza” în cadrul vernisajului de pictură organizat la Bibl. „Hristo Botev”] / Angela Olărescu // Realități culturale. – 2022. – Nr 5. – P. 15.
150. **Olărescu, Angela.** Realizările vieții : [poezie dedicată dr. Ivan Zabunov] / Angela Olărescu // Свет. – 2022. – 16 сент. – P. 5.
151. **Ostășevschi-Ureche, Ana.** Dezvoltarea competenței de lectură din fragedă copilărie / Ostășevschi-Ureche Ana // Cartea. Biblioteca. Cititorul : Buletin metodic. – 2022 – în curs de apariție.
152. **Parașciuc, Oxana.** „Îndrăznește să conduci timpul” cu dr. Diana Ștefăneț : [lansarea produsului editorial „Îndrăznește să conduci timpul” aut. Diana Ștefăneț la Bibl. Publică Municipală „B.P. Hasdeu”] / Oxana Parașciuc // Univers Pedagogic pro. – 2022. – 6 oct. – P. 8.
153. **Pânzari, Ludmila.** Crearea și utilizarea conținutului digital al BM „B.P. Hasdeu” / Ludmila Pânzari // BiblioPolis. – 2022. – Vol. 86, Nr 3. – P. 112-120. – (Studii și cercetări).
154. **Petrencu, Anatol.** Lansarea volumului „Mitropolitul Gurie și revista Luminătorul” : [eveniment desfășurat la Bibl.Centrală a BM „B.P. Hasdeu”] / Anatol Petrencu // Gazeta de Chișinău. – 2022. – 18 noiem. – P. 11.
155. **Pilchin, Ivan.** Arta în bibliotecă / Ivan Pilchin // BiblioPolis. – 2022. – Vol. 85, Nr 2. – P. 5-6. – (Editorial).
156. **Pilchin, Ivan.** Biblioteca pentru Pace / Ivan Pilchin // BiblioPolis. – 2022. – Vol. 84, Nr 1. – P. 5-6. – (Editorial).
157. **Pilchin, Ivan.** Cercetare locală în paginile revistei *BiblioPolis* / Ivan Pilchin // Kulikovski Lidia. Bibliografia revistei BiblioPolis, 2012-2021. – Chișinău, 2022. – P. 35-36.
158. **Pilchin, Ivan.** „Hotel California”: proză scurtă de Constantin Cheianu / Ivan Pilchin // BiblioPolis. – 2022. – Vol. 84, Nr 1. – P. 120-122. – (Recenzii și consemnări).
159. **Pilchin, Ivan.** Mindfulness de bibliotecă : [despre termenul „mindfulness” și legătura lui cu bibl.] / Ivan Pilchin // BiblioPolis. – 2022. – Vol. 87, Nr 4. – P. 5-6. – (Editorial).
160. **Pilchin, Ivan.** O Bibliotecă pentru oraș – la 145 de ani de la înființare / Ivan Pilchin // BiblioPolis. – 2022. – Vol. 86, Nr 3. – P. 5-6. – (Editorial).
161. **Pilchin, Maria.** 10 spectacole: din jurnalul unui spectator. Reuniunea Teatrelor Naționale Românești la Chișinău – 2022 / Maria Pilchin // Timpul din România. – Nr 18 (Oct.) – 2022. – P. 14.
162. **Pilchin, Maria.** Biblioteca scriitorilor: cazul Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [despre bibliotecarii care au talent la a scrie] / Maria Pilchin // BiblioPolis. – 2022. – Vol. 86, Nr 3. – P. 105-111. – (Studii și cercetări).
163. **Pilchin, Maria.** Lectura publică în epoca Facebook / Maria Pilchin // BiblioPolis. – 2022. – Vol. 85, Nr 2. – P. 17-27. – (Studii și cercetări).
164. **Pilchin, Maria.** O carte despre deșert de Constantin Tonu / Maria Pilchin // BiblioPolis. – 2022. – Vol. 84, Nr 1. – P. 118-119. – (Recenzii și consemnări).

165. **Pilchin, Maria.** Requiem pentru Bucea : [spectacol eveniment cu poezie de război la Teatrul Național „Mihai Eminescu”] / Maria Pilchin // Timpul din România. – Nr 13 (Mai). – 2022. – P. 3.
166. **Pilchin, Maria.** Spațiul românesc în opera lui Jorge Luis Borges / Maria Pilchin // BiblioPolis. – 2022. – Vol. 84, Nr 1. – P. 24-34. – (Studii și cercetări).
167. **Pohilă, Vlad.** Educația pentru carte și lectură în revista noastră / Vlad Pohilă // Kulikovski Lidia. Bibliografia revistei BiblioPolis, 2012-2021. – Chișinău, 2022. – P. 37-40.
168. **Prus, Elena.** Universalitatea creației lui Nicolae Dabija : [interviu cu Elena Prus, cercet. în cadrul Secției studii și cercetări a BM] / consemnare: Victoria Fonari // Creația lui Nicolae Dabija sub semnul orfic / Victoria Fonari. – Iași, 2022. – P. 111-112.
169. **Răileanu, Vitalie.** Cărțile noastre : [despre colecția vastă de cărți a Bibl. „Onisifor Ghibu”] / Vitalie Răileanu // Cărți și oameni, oameni și cărți: Ediții elaborate în cadrul Laboratorului de cercetări literare și bibliografice al Bibl. „Onisifor Ghibu” (2011-2021). – Chișinău, 2022. – P. 7-8.
170. **Răileanu, Vitalie.** În lumea cuvintelor : [despre volumul „Bulgării didactici” de filosoful culturii Nicolae Schițco] / Vitalie Răileanu // Literatura și Arta. – 2022. – 21 apr. – P. 6.
171. **Răileanu, Vitalie.** Între filosofie și lirism : [despre lucrarea lui Nicolae Schițco intitulată „Bulgării”] / Vitalie Răileanu // BiblioPolis. – 2022. – Vol. 87, Nr 4. – P. 129-130. – (Recenzii și consemnări).
172. **Răileanu, Vitalie.** Lirismul cu probabilitate maximă : [cărți noi: „Bulgării”; „Duminica gândurilor” de Nicolae Schițco] / Vitalie Răileanu // Literatura și Arta. – 2022. – 24 febr. – P. 5.
173. **Răileanu, Vitalie.** Nebuloasa timpului emigrant. Prin hățșurile emigrației : [zona de aderare] / Vitalie Răileanu // Literatura și Arta. – 2022. – 7 apr. – P. 8 ; Pro Săptămâna. – 2022. – 1 apr. – P. 4.
174. **Răileanu, Vitalie.** Orientarea spre cuvânt : [despre volumul „Semne și cuie” de Virgil Andronescu] / Vitalie Răileanu // Literatura și Arta. – 2022. – 14 apr. – P. 7.
175. **Răileanu, Vitalie.** Trei decenii de axiomă culturală : [aniversarea a 30 de ani de la fondarea Bibl. „Onisifor Ghibu”, filială a Bibl. Municipale „B.P. Hasdeu”] / Vitalie Răileanu // Literatura și Arta. – 2022. – 13 ian. – P. 10. – (Tezaur cultural).
176. **Rogac, Raia.** „Am considerat că e datoria mea să scriu această carte despre tata...” : [activitatea pe marginea cărții „Tata Vasile” de Vladimir Beșleagă desfășurat în cadrul serviciului „Lectură generoasă” la Bibl. „Transilvania”] / Raia Rogac // Realități culturale. – 2022. – Nr 2. – P. 19-22.
177. **Rogac, Raia.** Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” la 145 de ani! : [despre conf. aniversară desfășurată în Sala Mare a Palatului Republicii din Chișinău] / Raia Rogac // Realități culturale. – 2022. – Noiembrie. – P. 11-13.
178. **Rogac, Raia.** Bibliotecarii nu și-au uitat rădăcinile : [program și evenimentul aniversar de 145 de ani ai Bibl. Municipale „B.P. Hasdeu”] / Raia Rogac // Literatura și Arta. – 2022. – 3 noiembrie. – 2022 – P. 6-7.

179. **Rogac, Raia.** Debutanții în literatură s-au ales cu premii : [cea de-a treia ed. a concursului pentru debut literar organizat de BM „B.P. Hasdeu”] / Raia Rogac // Literatura și Arta. – 2022. – 17 mar. – P. 8.
180. **Rogac, Raia.** Gala premiilor BM „B.P. Hasdeu” pentru debut în literatură (ediția a III-a) / Raia Rogac // BiblioPolis. – 2022. – Vol. 84, Nr 1. – P. 51-54. – (Programe și evenimente).
181. **Rogac, Raia.** Imagini din puritatea unui iris : [simp. „Vlad Pohilă – maestru al cuvântului” la Bibl. „Transilvania”] / Raia Rogac // Literatura și Arta. – 2022. – 14 apr. – P. 7.
182. **Rogac, Raia.** Imagini din puritatea unui iris : [simp. al amintirilor, intitulat *Vlad Pohilă – Maestru al Cuvântului* la Filiala „Transilvania”] / Raia Rogac // Literatura și Arta. – 2022. – 14 apr. – P. 7.
183. **Rogac, Raia.** Lansarea unui nou proiect la Biblioteca „Transilvania” : [lansarea unui nou proiect cu genericul „Lectură generoasă”] / Raia Rogac // Timpul din România. – 2022. – Nr Febr. (Nr 10). – 2022. – P. 15.
184. **Rogac, Raia.** Mărturii evocatoare despre Renașterea Națională : [prezentarea cărții „Călărașii și Renașterea Națională. Mărturii. Evocări” la Bibl. Centrală a BM „B.P. Hasdeu”] / Raia Rogac // Timpul din România. – Mai (Nr 13). – 2022. – P. 19.
185. **Rogac, Raia.** Matricea scrisă a istoriei : [lansarea cărții Eugeniei Bulat *Călărașii și Renașterea Națională. Mărturii. Evocări. Imagini* la BM „B.P. Hasdeu”] / Raia Rogac // Literatura și Arta. – 2022. – 7 apr. – P. 8.
186. **Rogac, Raia.** Matricea scrisă a istoriei : [lansarea volumului *Călărașii și Renașterea Națională. Mărturii, evocări, imagini*, semnată de Eugenia Bulat. Eveniment organizat și desfășurat la Bibl. Centrală, moderatoare Maria Pilchin] / Raia Rogac // Literatura și Arta. – 2022. – 7 apr. – P. 8.
187. **Rogac, Raia.** „Pe mine m-au modelat: Vasile-tatăl, Vasile Coroban și Vasile Vasilache...”: Vladimir Beșleagă la bibl. „Transilvania” : [despre lansarea proiectului „Lectura generoasă” la Bibl. „Transilvania” și discuții asupra cărții „Tata Vasile în 73 de epizoade și XIV scrisori” de Vladimir Beșleagă, cu participarea aut.] / Raia Rogac // BiblioPolis. – 2022. – Vol. 84, Nr 1. – P. 62-66. – (Servicii).
188. **Rogac, Raia.** Programul „Chișinăul citește”, la aniversare / Raia Rogac // BiblioPolis. – 2022. – Vol. 84, Nr 1. – P. 51-54. – (Programe și evenimente).
189. **Rogac, Raia.** Spații de prospecțiune pe câmpul onomasticii : [lansarea monogr. biobibliogr. *Maria Cosniceanu în slujba numelui corect*, apărută sub egida Bibl. Municipale „B.P. Hasdeu”] / Raia Rogac // Literatura și Arta. – 2022. – 8 sept. – P. 8.
190. **Rogac, Raia.** Startul ediției a XIX-a a programului „Chișinăul citește” : [despre progr. de lectură și manifestările din cadrul acestuia anunțat într-o conf. online la care au participat filialele Bibl. Municipale „B.P. Hasdeu”] / Raia Rogac // Literatura și Arta. – 2022. – 24 febr. – P. 12.
191. **Rogac, Raia.** Victoria Fonari: o nouă carte dintr-o nouă perspectivă : [lansarea cărții „Hermeneutica mitului antic în poezia din Republica Moldova (1990-2010)” de Victoria Fonari] / Raia Rogac // BiblioPolis. – 2022. – Vol. 85, Nr 2. – P. 136-139. – (Lansări).
192. **Rogac, Raia.** Voluptatea căutării de mituri : [lansarea monogr. *Hermeneutica mitului antic în poezia din Republica Moldova 1990-2010*, semnată de Victoria Fonari, la Bibl. Centrală.

- Eveniment moderat de crit. lit. Maria Pilchin] / Raia Rogac // Literatura și Arta. – 2022. – 31 mar. – P. 7.
193. **Rubrica** „Revista presei” [susținută de Natalia Zavtur, șef sector Campusul competențelor a BM „B.P. Hasdeu”, despre unele publicații periodice de specialitate din țară și de peste hotare, prezente în colecțiile BM „B.P. Hasdeu”] // BiblioPolis. – 2022. – Vol. 84, Nr 1. – P. 136-148. – (Revista presei).
194. **Rubrica** „Revista presei” [susținută de Natalia Zavtur : [despre unele publicații periodice de specialitate din țară și de peste hotare, prezente în colecțiile BM „B.P. Hasdeu”] // BiblioPolis. – 2022. – Vol. 87, Nr 4. – P. 132-148. – (Revista presei).
195. **Rubrica** „Revista presei” [susținută de Natalia Zavtur : [despre unele publicații periodice de specialitate din țară și de peste hotare, prezente în colecțiile BM „B.P. Hasdeu”] // BiblioPolis. – 2022. – Vol. 85, Nr 2. – P. 140-148. – (Revista presei).
196. **Rusu, Nicolae.** Ochii demiurgici a lui Gheorghe Doni : [lansarea volumului de poezii *Ochii demiurgici ai Iubirii* semnat de Gheorghe Doni, la Bibl. Centrală a BM] / Nicolae Rusu // Literatura și Arta. – 2022. – 12 mai. – P. 7.
197. **Secăreanu, Marin Luca.** Întâlnire de suflet cu scriitorul Victor Prohin : [în cadrul cenaclului literar „Magia cuvântului” a avut loc întâlnirea cu scriitorului Victor Prohin sub genericul „Creația lui Victor Prohin sub semnul neoimpresionalismului”, eveniment moderat de dr. Victoria Fonari] / Marin Luca Secăreanu // Făclia. – 2022. – 2022. – 18 noiem. – P. 8.
198. **Sîrbu, Vera.** Centrul Cultural „Academician Eugen Simion” / Vera Sîrbu // Buletinul Mihai Eminescu: Serie nouă. – 2021. – Nr 1 (21) – P. 202-205.
199. **Sîrbu, Vera.** Centrul „Eminescu” în Basarabia eminesciană : 22 de ani de la inaugurare / Vera Sîrbu // Ecoul Eminescu. – 2022. – Ian. (Nr 1). – P. 3.
200. **Sîrbu, Vera.** Despre „Hotel California” în dialog cu Constantin Cheianu : [despre întâlnirea elevilor de la LT „Mihai Eminescu” cu scriitorul C. Cheianu în cadrul Programului Chișinău citește, 2022] / Vera Sîrbu // Ecoul Eminescu. – Ian. (Nr 6). – P. 2.
201. **Sîrbu, Vera.** Ion Vatamanu – simbol al demnității naționale (85 de ani de la naștere) / Vera Sîrbu // Ecoul Eminescu. – 2022. – Mai (Nr 5). – P. 2-3.
202. **Sîrbu, Vera.** George Meniuc – poetul armoniilor ascunse (104 ani de la naștere) / Vera Sîrbu // Ecoul Eminescu. – 2022. – Mai (Nr 5) – P. 3-4.
203. **Sîrbu, Vera.** Dumitru Matcovschi – un poet pățimaș al dorului / Vera Sîrbu // Ecoul Eminescu. – 2022. – Oct. (Nr 10). P. 2.
204. **Slutu-Soroceanu, Nina.** Două muze – poezia și muzica în creația compozitorului Eugen Doga : [comunicare la conf. șt. „Percepția și înțelegerea mesajului în creația compozitorului Eugen Doga” organizată de Bibl. de Arte „Tudor Arghezi”, Chișinău, 2022, 3 mar.] / Nina Slutu-Soroceanu // BiblioPolis. – 2022. – Vol. 85, Nr 2. – P. 90-92. – (Eugen Doga - 85).
205. **Smirnov, Natalia.** Despre vechimea și continuitatea românilor: povestea unei cărți rare din Colecția de cărți rare și vechi a Bibl. Centrale BM „B.P. Hasdeu” : [despre cartea „Hronica românilor și a mai multor neamuri...” (seria Tipărituri vechi) semnată de Gheorghe Șincai] / Natalia Smirnov // BiblioPolis. – 2022. – Vol. 84, Nr 1. – P. 113-117. – (Carte rară).

206. **Smirnov, Natalia.** Digitizarea colecțiilor speciale la Biblioteca Centrală a BM „B.P. Hasdeu” : [despre digitizarea Colecției „Moștenire” (carte veche și rară)] / Natalia Smirnov // BiblioPolis. – 2022. – Vol. 87, Nr 4. – P. 84-90. – (Biblioteca digitală).
207. **Simuș, Ion.** Despre noile moduri de a gândi și de a alcătui istoria literară : [interviu cu Ion Simuș, profesor la Universitatea din Oradea, critic și istoric literar, despre istoria literară și a noile moduri de a gândi și de a alcătui istoria] / consemnare: Aliona Grati // Dialogica. Rev. de studii culturale și literatură. – 2022. – Anul IV (Nr 2). – P. 6-11. – (Dialog).
208. **Sofronovici Ștefan** : Poezii // Bucuria cuvintelor : Antologie realizată de Veronica Pîrlea-Conovali și Gabriela Alef Machidon. – București, 2022. – P. 145-153.
209. **Sofronovici, Ștefan.** „Victor Teleucă – unul dintre cei doi poeți absolut magistrali” – 90 de ani de la naștere / Ștefan Sofronovici // Făclia. – 2022. – 11 febr. – P. 3.
210. **Sofronovici, Ștefan.** Aripile strivite în zbor : [prezentarea volumului bibliofil Nicolae Dabija „Rănit din iubire” / Ștefan Sofronovici // Literatura și arta. – 2022. – 10 mart. (Nr 11/12). – P. 8.
211. **Sofronovici, Ștefan.** Astronautul tuturor românilor la 70 de ani de la naștere : [despre omagierea cosmonautului Dumitru Prunariu la Centrul Academic Eminescu / Ștefan Sofronovici // Univers pedagogic. – 2022. – 20 oct. (Nr. 37). – P. 4.
212. **Sofronovici, Ștefan.** Cosmonautul roman omagiat la Chișinău : [eveniment organizat la Centrul Acad. „Mihai Eminescu” cu ocazia împlinirii a 70 de ani a cosmonautului Dumitru-Dorin Prunaru] / Ștefan Sofronovici // Literatura și Arta. – 2022. – 13 oct. – P. 7.
213. **Sofronovici, Ștefan.** Cosmonautul tuturor românilor omagiat la Chișinău despre omagierea domnului Dumitru-Dorin Prunariu la CAIE (online) / Ștefan Sofronovici // Ecoul Eminescu. – 2022. – Sept. (Nr 9). – P. 3-4.
214. **Sofronovici, Ștefan.** Cultura – pâinea spirituală a neamului : [despre sărbătoarea Ziua Culturii Naționale și 172 de ani de la nașterea lui Mihai Eminescu la CAE] / Ștefan Sofronovici // Ecoul Eminescu. – 2022. – Ian. (Nr 1). – P. 1.
215. **Sofronovici, Ștefan.** Descoperirea unei bucurii : [lansarea volumului de poezii *Ochii demiurgici ai Iubirii* semnat de Gheorghe Doni, la Bibl. Centrală a BM] / Ștefan Sofronovici // Literatura și Arta. – 2022. – 12 mai. – P. 7.
216. **Sofronovici, Ștefan.** Dumitru Dorin Prunariu, cosmonautul tuturor românilor omagiat la Chișinău / Ștefan Sofronovici // Realități culturale. – 2022. – Nr 11. – P. 23.
217. **Sofronovici, Ștefan.** Eminescu și provocările timpului nostru despre lucrările Congresului Mondial al Eminescologilor, Ed. a XI-a / Ștefan Sofronovici // Ecoul Eminescu. – 2022. – Sept. (Nr 9). – P. 1-2.
218. **Sofronovici, Ștefan.** Eugen Doga – poet al muzicii : [despre lansarea albumului *Dimensiunea unui dar providențial* semnat de Eugenia Tofan] / Ștefan Sofronovici // Ecoul Eminescu. 2022. – Mar. (Nr 3). – P. 2-3.
219. **Sofronovici, Ștefan.** Eugenia Tofan, cronicar cu har al științei și culturii [despre lansarea volumului Academia de Științe a Moldovei semnată de Eugenia Tofan, lansare care a avut loc la CAE] / Ștefan Sofronovici // Univers pedagogic. – 2022. – 25 aug. (Nr. 29). – P. 8.

220. **Sofronovici, Ștefan.** Expoziție a pictorului Ion Jabinski : [despre vernisajul *Diversitate prin expresii* deschisă la CAE în cadrul Galeriei de Artă Eminescu] / Ștefan Sofronovici // Univers pedagogic pro. – 2022. – 10 febr. (Nr 6). – P. 8.
221. **Sofronovici, Ștefan.** Fiorul sacru al geniului românesc : [comemorarea poetului Nicolae Dabija la CAE la 17.07. 2022 / Ștefan Sofronovici // Literatura și arta. – 2022. – 21 iul. – P. 7.
222. **Sofronovici, Ștefan.** Grigore Vieru, comemorat la Centrul Academic Internațional Eminescu : [activitate cu genericul *Grigore Vieru – lacrima lui Eminescu* desfășurată cu ocazia a 87 de ani de la nașterea poetului] / Ștefan Sofronovici // Univers Pedagogic pro. – 2022. – 24 febr. – P. 2.
223. **Sofronovici, Ștefan.** Ion Melniciuc – străjer al limbii române despre comemorarea lingvistului Ion Melniciuc la CAE / Ștefan Sofronovici // Ecoul Eminescu. – 2022. – Aug. (Nr 8) – P. 4.
224. **Sofronovici, Ștefan.** Lacrima lui Eminescu : [despre donația de carte și bustul lui Grigore Vieru Centrului Academic Eminescu de către Paul Surugiu] (Fuego) / Ștefan Sofronovici // Literatura și arta. 2022. – 17 febr. (Nr. 7). – P. 7; Ecoul Eminescu. – Febr. (Nr 2). – P. 1.
225. **Sofronovici, Ștefan.** Lirosorul și-a plăsmuit sarcina cu noblețe (90 de ani de la nașterea lui Victor Teleucă) / Ștefan Sofronovici // Literatura și arta. – 2022. – 3 febr. (Nr 5). – P. 7.
226. **Sofronovici, Ștefan.** Moștenirea etnografică și folclorică a lui Nichita P. Smochină / Ștefan Sofronovici // Studii culturale, simpozion național (3 ; 2021 ; Chișinău). Studii culturale : Materialele Simpozionului Național de Studii Culturale : dedicat Zilelor Europene ale Patrimoniului, Ediția a 3-a, 28 sept. 2021. – Chișinău, 2022. – P. 151-159.
227. **Sofronovici, Ștefan.** Nicolae Dabija : Rănit din iubire (in memoriam) / Ștefan Sofronovici // Realități culturale. – 2022. – Nr 3. – P. 22-23.
228. **Sofronovici, Ștefan.** O călătorie frumoasă la „Casa părintească” : [despre excursia organizată de comitetul sindical în satul Palanca, raionul Călărași] / Ștefan Sofronovici // Ecoul Eminescu. – 2022. – Iun. (Nr 6). – P. 4.
229. **Sofronovici, Ștefan.** Profesorul Ion Melniciuc comemorat de Ziua Limbii Române / Ștefan Sofronovici // Realități culturale. – 2022. – Nr 9. – P. 17.
230. **Sofronovici, Ștefan.** Simpozion literar cu academicianul Mihai Cimpoi / Ștefan Sofronovici // Ecoul Eminescu. – 2022. – Mai (Nr 5). – P. 1.
231. **Sofronovici, Ștefan.** Spectacol din culori și nuanțe vocale : [despre tradiții de iarnă în satul de baștină Batâr] / Ștefan Sofronovici // Literatura și arta. – 2022. – 13 ian. – P. 11.
232. **Sofronovici, Ștefan.** Un nou duplex Reșița – Chișinău : Ziua Bibliotecarului / Ștefan Sofronovici // Ecoul Eminescu. 2022. – Apr. (Nr 4). – P. 2.
233. **Sofronovici, Ștefan.** Un război pe două maluri : [la Centrul Acad. Intern. Eminescu s-a desfășurat lecția publică despre războiul declanșat de Federația Rusă împotriva Rep. Moldova acum 30 de ani] / Ștefan Sofronovici // Literatura și Artă. – 2022. – 10 mar. – P. 3.
234. **Spătaru, Doina.** Cafeaua amară ; Unde sunt ; Poem ; Două inimi : [versuri] // Roua stelară. – 2022. – Iul.-Aug.-Sept. (Nr 71). – P. 18-19.
235. **Spătaru, Nicolae.** Grupaj de poeme : [poeme] / Nicolae Spătaru ; trad. în lb. ucr. de Volodymyr Danylenko (Lvov, Ucraina) // Dzin. – 2022. – Nr 9/10. – P. 44-49.

236. **Spătaru, Nicolae.** Grupaj de poeme : [poeme] / Nicolae Spătaru ; trad. în limba cehă de Jarmila Haracova (Praga, Cehia) // Prostor. – 2022. – Nr 6. – P. 44-49.
237. **Stajila, Emilia.** Arhitect al valorilor scrise : [despre evenimentul „Cărțile sciitorului Dumitru Apetri – cercetare, colecție, valoare” desfășurat la Bibl. Centrală a BM, moderatoare Victoria Fonari, dr. conf. univ.] / Emilia Stajila // Literatura și Arta. – 2022. – 9 iun. – P. 8.
238. **Suita de manifestări** cu genericul: „Al meu nume o să-l poarte secolii din gură-n gură” : [progr. manifestărilor organizate de Acad. Română, Acad. de Șt. al Rep. Moldova, Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu”, Centrul Acad. Eminescu și Inst. Cultural Român „Mihai Eminescu”] // Literatura și Arta. – 2022. – 13 ian. – P. 3.
239. **Svitova, Slava.** Ucrainenii sunt foarte curajoși și, într-un fel, sunt invincibili : [interviu cu scriitoarea ucraineană] / consemnare : Alexandru Vakulovski // Timpul din România. – Iun. (Nr 14). – 2022. – P. 12.
240. **Șeremet, Mila.** Natura prin obiectivul lui Andrei Viziru / Mila Șeremet // BiblioPolis. – 2022. – Vol. 84, Nr 1. – P. 109-112. – (Vernisaj).
241. **Tamazlăcaru, Elena.** Aforisme vierene sub Steaua dragostei : [eseu] / Elena Tamazlăcaru // Literatura și Arta. – 2022. – 17 febr. – P. 6.
242. **Tamazlăcaru, Elena.** Capodopere veghind viitorul omenirii : [Leonardo da Vinci, 570 de ani de la naștere] / Elena Tamazlăcaru // Literatura și Arta. – 2022. – 21 apr. – P. 8.
243. **Tamazlăcaru, Elena.** „Cântecul primăverii-aș vrea/ Zarea s-o colinde...” : [Heinrich Heine, 225 ani de la naștere] / Elena Tamazlăcaru // Literatura și Arta. – 2022. – 22 dec. – P. 5.
244. **Tamazlăcaru, Elena.** Ceahlăul nostru : [acad. Mihai Cimpoi, 80 de ani de la naștere] / Elena Tamazlăcaru / Literatura și Arta. – 2022. – 1 sept. – P. 9.
245. **Tamazlăcaru, Elena.** Destin frumos ca un poem : [Ana Blandiana, aniversări] / Elena Tamazlăcaru // Literatura și Arta. – 2022. – 31 mar. – P. 7.
246. **Tamazlăcaru, Elena.** Dezlănțuiri de gravitații : [despre lecția publică cu genericul *Strigăt pe Nistru* de Gheorghe Budeanu și inginerul Sergiu Caracai voluntari în războiul de pe Nistru, 1992, în incinta Bibl. „Alba Iulia”, filiala BM „B.P. Hasdeu”] / Elena Tamazlăcaru // Literatura și Arta. – 2022. – 10 mar. – P. 11.
247. **Tamazlăcaru, Elena.** Domnitorul descălecat pe drumul transfigurator al Crucii : [Ștefan cel Mare și Sfânt, Ziua Memoriei] Elena Tamazlăcaru // Literatura și Arta. – 2022. – 7 iul. – P. 7.
248. **Tamazlăcaru, Elena.** Fiu și păstor al românimii : [Prot. Petru Buburuz, 85 de ani de la naștere] / Elena Tamazlăcaru // Literatura și Arta. – 2022. – 29 sept. – P. 7.
249. **Tamazlăcaru, Elena.** Frumos evadate în substanță enciclopedică : [despre monogr. *Artele frumoase din Basarabia în sec. al XX-lea*, Vol. 2, Chișinău, 2019, aur. dr. habilitat în studiul artelor Tudor Stăvilă] / Elena Tamazlăcaru // Literatura și Arta. – 2022. – 26 mai. – P. 7.
250. **Tamazlăcaru, Elena.** Îndrăgostit de istorie, preistorie și antichitate : [Vasile Pârvan, 140 de ani de la naștere] / Elena Tamazlăcaru // Literatura și Arta. – 2022. – 20 oct. – P. 7.
251. **Tamazlăcaru, Elena.** La mulți ani, frate Ioane : [scriitorul și profesorul Ion Găină, la ceas aniversar] / Elena Tamazlăcaru // Literatura și Arta. – 2022. – 3 noiem. – P. 4.

252. **Tamazlâcaru, Elena.** Lecție de istorie dedicată Zilei Unirii : [dr. în istorie Ana Bâtcă și elevii cl. a X-a, LT Liviu Deleanu, tradițional la Lecția de Istorie a unionismului] / Elena Tamazlâcaru // Literatura și Arta. – 2022. – 8 dec. – P. 1.
253. **Tamazlâcaru, Elena.** Lică Sainciuc și pegasul său : [la ceas aniversar] / Elena Tamazlâcaru // Literatura și Arta. – 2022. – 14 iul. – P. 7.
254. **Tamazlâcaru, Elena.** Mereu actual Moftul românesc : [Ion L. Caragaiale, 170 de ani de la naștere] / Elena Tamazlâcaru // Literatura și Arta. – 2022. – 10 febr. – P. 7.
255. **Tamazlâcaru, Elena.** Omul total al spiritului românesc : [Mihai Eminescu, Ziua memoriei] / Elena Tamazlâcaru // Literatura și Arta. – 2022. – 16 iun. – P. 1.
256. **Tamazlâcaru, Elena.** Plecat în amintiri : [în memoriam: Alexandru Grama] / Elena Tamazlâcaru // Literatura și Arta. – 2022. – 5 mai. – P. 8.
257. **Tamazlâcaru, Elena.** Printre fapte frumoase și plăcute : [întâlnire cu scriitorul Ghenadie Postolache și cartea sa *Pașii tăi spre taina împărăției*, Ed. Unu, 2020; cu elevii cl. III-a, LT Liviu Deleanu] / Elena Tamazlâcaru // Literatura și Arta. – 2022. – 24 noiem. – P. 4.
258. **Tamazlâcaru, Elena.** Rămas între „Colosul cu picioare de lut” și Capitala Culturii mondiale : [Leon Donici-Dobronravov, 135 de ani de la naștere] / Elena Tamazlâcaru // Literatura și Arta. – 2022. – 9 iun. – P. 7.
259. **Tamazlâcaru, Elena.** Sărbătoarea Eminescu : [în cadrul Sediului Centr. al Bibl. Municipale „B.P. Hasdeu”, la filialele CAIE și „Onisifor Ghibu” s-a desfășurat evenimentul consacrat Poetului] / Elena Tamazlâcaru // Literatura și Arta. – 2022. – 20 ian. – P. 3.
260. **Tamazlâcaru, Elena.** Un artist de nota zece : [artist plastic Anatol Rurac, aniversări] / Elena Tamazlâcaru // Literatura și Arta. – 2022. – 24 febr. – P. 6.
261. **Tamazlâcaru, Elena.** Viață dăruită Cântecului și Țării : [soprana Anastasia Dicescu la 135 de ani de la naștere, invitația Bibl. „Alba Iulia” la împrumutul volumului „Artiști notorii ai scenei lirice naționale : soprana Anastasia Dicescu”] / Elena Tamazlâcaru // Literatura și Arta. – 2022. – 3 mar. – P. 7.
262. **Tamazlâcaru, Elena.** „Vroiam să măsor cu o iubire vecia...” : [Nicolae Dabija, comemorare] / Elena Tamazlâcaru // Literatura și Arta. – 2022. – 17 mar. – P. 6.
263. **Taragan, Elena.** „Explorarea metodelor de cercetare în biblioteconomie și știința informării” de Nelly Țurcan / Elena Taragan // BiblioPolis. – 2022. – Vol. 84, Nr 1. – P. 132-135. – (Recenzii și consemnări).
264. **Taragan, Elena.** „Primăvara lecturii la romani” de Teodora Fintinaru – un extraordinar periplu prin viața și istoria cărții. / Elena Taragan, Elena Ungureanu // BiblioPolis. – 2022. – Vol. 86, Nr 3. – P. 141-143. – (Recenzii și consemnări).
265. **Taragan, Elena.** Revista BiblioPolis – păstrătoare a valorilor culturale, artistice și literare // Simpozionul Național de Studii culturale dedicat Zilelor Europene ale Patrimoniului, ed. IV-a, 28 sept. 2022. – Chișinău, 2022. – P. 73.
266. **Taragan, Elena.** Revista de biblioteconomie și științe ale informării *BiblioPolis*. Direcții de cercetare infodocumentară / Elena Taragan // Kulikovski Lidia. Bibliografia revistei BiblioPolis, 2012-2021. – Chișinău, 2022. – P. 78-87.

267. **Taragan, Elena.** Succesul inovațiilor în bibliotecă / Elena Taragan // BiblioPolis. – 2022. – Vol. 84, Nr 1. – P. 35-42. – (Studii și cercetări).
268. **Tarnakin, Vladimir.** Odiseea casei Monastarski: file din istoria clădirii sediului central al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” (trad. in lb. română: Ludmila Panzari) : [despre istoria construcției caselor Monastarski, in care actualmente se află și sediul Bibl. Municipale „B.P. Hasdeu”] / Vladimir Tarnakin, Zinaida Matei // BiblioPolis. – 2022. – Vol. 86, Nr 3. – P. 63-78. – (Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” – 145).
269. **The Jewish Community** of Republic of Moldova takes Part in the ‘Unity in Diversity’ Festival [participarea bibl. „I. Mangher”] // Наш голос. – 2022. – № 10 (80). – P. 6.
270. **Tipa, Violeta.** Proiectul Night Guguță: experimente teatrale / Violeta Tipa // Studii culturale, simpozion național (3 ; 2021 ; Chișinău). Studii culturale : Materialele Simpozionului Național de Studii Culturale : dedicat Zilelor Europene ale Patrimoniului, Ediția a 3-a, 28 sept. 2021. – Chișinău, 2022. – P. 67-76.
271. **Tipa, Violeta.** Studioul „Telefilm-Chișinău”: între publicistică și artă : [evoluție] / Violeta Tipa // BiblioPolis. – 2022. – Vol. 85, Nr 2. – P. 28-46. – (Studii și cercetări).
272. **Tipa, Violeta.** Versiunile cinematografice ale operelor lui Ion Creangă în viziunea exegeților / Violeta Tipa // Simpozionul național de studii culturale : dedicat Zilelor Europene ale Patrimoniului, Ediția a 4-a, Chișinău, 28 sept. 2022 : Rez. ale comunicărilor – Chișinău, 2022. – Chișinău, 2022. – P. 42.
273. **Toma Constantin.** O biografie pornind din Buzău. Orașul lui Alexandru Marghiloman / Constantin Toma, Marius-Adrian Nicoară : [interviu cu Constantin Toma și Marius-Adrian Nicoară despre Alexandru Marghiloman, om politic, prim-ministrul României în perioada martie-octombrie 1918] / consemnare: **Aliona Grati** // Dialogica. Rev. de studii culturale și literatură. – 2022. – Anul IV (Nr 1, supl.). – P. 6-24. – (Dialog).
274. **Țâganaș-Pântea, Elvira.** Un deliciu estetic : [lansarea volumului de poezii *Ochii demiurgici ai Iubirii* semnat de Gheorghe Doni, la Bibl. Centrală a BM, cuvânt de salut al dr. Mariana Harjevschi, director general] / Elvira Țâgănaș-Pântea // Univers Pedagogic pro. – 2022. – 19 mai. – P. 8.
275. **Țurcan, Nelly.** Comparative analysis of national and international Open Science Policies (Final version) / Nelly Țurcan, Gheorghe Cuciureanu, Igor Cojocar, Elena Ungureanu. – Zenodo. <https://doi.org/10.5281/zenodo.3695060>
276. **Țurcan, Nelly.** Agenda Științei Deschise în Republica Moldova: politici și acțiuni naționale / Nelly Țurcan, Igor Cojocar // Știința Deschisă în Republica Moldova. Ed. a 2-a, 27-28 oct. 2022, Chișinău. – Chișinău, 2022. – P. 13-60. ISBN 978-9975-3564-0-4. <https://doi.org/10.57066/sdrm22.01>
277. **Țurcan, Nelly.** Perception of Open Science in the Scientific Community of the Republic of Moldova / Gheorghe Cuciureanu, Rodica Cujba, Viorica Lupu, Natalia Cheradi, Igor Cojocar // Postmodern Openings. – 2022. – Nr 4(13). – P. 294-334. : <https://doi.org/10.18662/po/13.4/519>

278. **Ungureanu, Elena.** Valentin Mândâcanu și manifestul unei generații de basarabeni : [despre viața și activitatea traducătorului, lingvistului și publicistului Valentin Mândâcanu] / Elena Ungureanu // BiblioPolis. – 2022. – Vol. 87, Nr 4. – P. 7-33. – (Studii și cercetări).
279. **Vakulovski, Alexandru.** Kurt Cobain e viu sau Poetul nick făgădar : [cronica de carte] // Revista Red. – 2022. – Mar.
280. **Vakulovski, Alexandru.** Poezie // Familia. Revista Culturală. – 2022. – Nr 11/12.
281. [**Vakulovski, Monica-Laura**]. Libertatea nu mai are nici o valoare în ochii unor creștini ortodocși : [publicistică] / Moni Stănilă // Gazeta de Chișinău. – 2022. – 8 apr. – P. 9.
282. **Verejanu, Daniel.** Anul „Mihai Cimpoi” la Revista „Micul Prinț” : [despre întâlnirea acad. Mihai Cimpoi cu cititorii Bibl. „Hristo Botev”] / Daniel Verejanu // Revista „Micul Prinț” – 30 ani. – Chișinău. – 2022. – (Mar.-Apr.) – P. 2.
283. **Vieru, Toma.** Oază de relaxare și bucurie : [despre expoziția în acuarelă „Baștina de dor” a elevilor LAAP „Igor Vieru”] / Toma Vieru // Florile Dalbe. – 2022. – 11 febr. – P. 3.
284. **Vintilă, Angela.** Biblioteca M. Ciachir – 30 de ani / Angela Vintilă // BiblioPolis. – 2022. – Vol. 87, Nr 4. – P. 117-120. – (Aniversări).
285. **Visan, Augustina.** „Toate întâmplările descrise în cartea mea de debut sunt reale” : [interviu cu Augustina Visan, poetă, se menționează lansarea cărții de poezie la Bibl. Centrală, moderator Maria Pilchin] / consemnare: Irina Nechit // Gazeta de Chișinău. – 2022. – 11 febr. – P. 12.
286. **Viziru, Andrei.** Filiala „Transilvania” – de o vârstă cu Independența Republicii Moldova : [Filiala „Transilvania” a cea de-a 31 aniversare] / Andrei Viziru // BiblioPolis. – 2022. – Vol. 87, Nr 4. – P. 121-125. – (Aniversări).
287. **Zanet, Todur.** Kişinevün Mihail ÇAKİR adına biblioteka yıldönümünü kutladı / Todur Zanet // ANA SÖZÜ. – 29 noiem. – 2022. – P.
288. **Zanet, Todur.** Mihail ÇAKİR adına bibliotekasında Todur ZANETlän romın dilindä buluşma / Todur Zanet // ANA SÖZÜ. – noiem. – 2022. – P.
289. **Zavtur, Natalia.** Revista *BiblioPolis* despre formarea continuă a bibliotecarilor / Natalia Zavtur // Kulikovski Lidia. Bibliografia revistei BiblioPolis, 2012-2021. – Chișinău, 2022. – P. 49-54.
- ***
290. **VIII Международный фестиваль русской литературы Молдовы «Пушкинская горка»:** [о мероприятиях фестиваля, в т. ч. в б-ке им. М. Ломоносова] // Русское слово. – 2022. – 16 дек. – С. 6.
291. **Афанасиу, Светлана.** «Дорога к другу»: исповедь : [о презентации книги стихов Натальи Урман в б-ке им. М. Ломоносова] / Светлана Афанасиу // Русское слово. – 2022. – 8 июля. – С. 14.
292. **Бахрушина, Светлана.** В гостях у «Желтого чайника» : [врач, ученый, поэт Александр Постолаки в б-ке им. М. Ломоносова] / Светлана Бахрушина // Русское слово. – 2022. – 4 нояб. – С. 22.

293. **Бацманова, Анна.** Вступительное слово / Анна Бацманова // Arhivarius: Rev. Secției Analitică și Relații Externe a Bibl. Evreiești „Ițic Mangher”, filială a Bibl. Municipale „B.P. Hasdeu”. – 2022. – Nr 5. – P. 3.
294. **Бондаренко, Людмила.** 896-е, необычное заседание Клуба книголюбов [в б-ке им. М. Ломоносова] / Людмила Бондаренко, М. Щелчкова // Русское слово. – 2022. – 14 окт. – С. 14.
295. **Бордей, Людмила.** «Я люблю тебя, жизнь!» : [о проведении мероприятия, посвящ. Междунар. Дню пожилого человека, орг. Советом ветеранов Ботаники в б-ке им. М. Ломоносова] / Людмила Бордей // Русское слово. – 2022. – 7 окт. – С. 12.
296. **Вакарова, Светлана.** Сережа умел мечтать, Сережа умел дружить : [об исполнителе Сергее Варсанове, в т.ч. о его лекциях в б-ке им. М. Ломоносова] / Светлана Вакарова // Русское слово. – 2022. – 1 апр. – С. 10.
297. **Гуцул, В.** «Секреты здорового образа жизни : [о пособии «Валеология», подгот. педагогом Верой Гуцул, в т.ч., упоминание б-ки им. М. Ломоносова] / В. Гуцул, Н. Руссева // Русское слово. – 2022. – 14 янв. – С. 14.
298. **Еврейская община** приняла участие в фестивале «Единство в многообразии» [об участии б-ки И. Мангера] // Наш голос. – 2022. – № 10 (80). – С. 6.
299. **Жалбэ, Диана.** «Я это видел...» : стихи о Великой Отечественной : [о презентации книги стихов в б-ке им. М. Ломоносова] / Диана Жалбэ // Русское слово. – 2022. – 3 июня. – С. 5.
300. **Жаркая** осень в кишиневской «Ломоносовке» : [о сент. мероприятиях б-ки] // Русское слово. – 2022. – 14 окт. – С. 13.
301. **Заседание Есенинского комитета** : [в б-ке им. М.В. Ломоносова] // Русское слово. – 2022. – 30 сент. – С. 2.
302. **Искимжи, Татьяна.** Фестиваль еврейской книги в Кишиневе : [об участии б-ки И. Мангера] / Татьяна Искимжи // Наш голос. – 2022. – 10 окт. – С. 16.
303. **Кирилюк, Татьяна.** Летний Пушкинский марафон в Ломоносовке // Русское слово. – 2022. – 3 июня. – С. 6.
304. **Кирилюк, Татьяна.** Новаторские традиции «Пушкинского марафона» : [осенний Пушкинский марафон в б-ке им. М. Ломоносова] / Татьяна Кирилюк // Русское слово. – 2022. – 30 сент. – С. 11.
305. **Ковальски, Елена.** Встречи в кишиневском Клубе книголюбов [в б-ке им. М. Ломоносова] / Елена Ковальски // Русское слово. – 2022. – 18 нояб. – С. 10.
306. **Ковальски, Елена.** Книга нас соединила : [о 50-летнем юбилее Клуба книголюбов] / Елена Ковальски // Русское слово. – 2022. – 23 дек. – С. 7.
307. **Ковальски, Елена.** Нескучная осень Натальи Барабанщиковой : [о мероприятиях засл. артистки Р. Молдова, в т.ч. в б-ке им. М. Ломоносова] / Елена Ковальски // Русское слово. – 2022. – 9 дек. – С. 12.
308. **Ковальски, Елена.** Секрет долголетия от Клуба „Universul” [900-е заседание клуба при б-ке им. М. Ломоносова] / Елена Ковальски // Русское слово. – 2022. – 2 дек. – С. 9.

- 309. Кырлан, Ольга.** Фестиваль славянской книги – 2022 : [в рамках программы „Дни славянской письменности и культуры в Молдове” провед. в б-ке им. М. Ломоносова была представлена выставка новых книг, изданных в 2020-2022 годах, в т.ч., 10 книг на болгар. яз. из фонда б-ки им. Христо Ботева] / Ольга Кырлан // Русское слово. – 2022. – 3 июня. – С. 7.
- 310. Лабунский, Анатолий.** Творцы русского театра : [о просмотре в б-ке им. М. Ломоносова фильмов А. Лабунского, посвящ. деятелям Театра им. А.П. Чехова – Дмитрию Лысенко и нар. артистке Нине Масальской] / Анатолий Лабунский // Русское слово. – 2022. – 3 июня. – С. 8.
- 311. Лужина, Наталья.** Слепки времени : о творч. встрече в Ломоносовке с поэтессой Олесею Рудягиной и художником Сергеем Сулиным / Наталья Лужина // Аргументы и факты (Молдова). – 2022. – №. 23. – С. 19.
- 312. Маслоброд, Сергей.** «Верноподданная русской речи»: [о д-ре филологии Надежде Донцу, в т. ч. об участии в мероприятиях Клуба книголюбов в б-ке им. М. Ломоносова] / Сергей Маслоброд // Русское слово. – 2022. – 4 марта. – С. 9.
- 313. Маслоброд, Сергей.** Люди и растения в творчестве Сергея Маслоброда : [интервью с д-ром биологии Сергеем Маслоброд] / записала: Маргарита Щелчкова // Русское слово. – 2022. – Янв. – С. 8.
- 314. Маслоброд, Сергей.** Сергей Варсанов. «Те, кого мы любим – живут» : [о певце Сергее Варсанове, в том числе, о его участии в мероприятиях в б-ке им. М. Ломоносова] / Сергей Маслоброд // Русское слово. – 2022. – 1 апр. – С. 11.
- 315. Маслоброд, Сергей.** Старейший, но не стареющий: к 50-летию Клуба книголюбов [б-ка им. М. Ломоносова] / Сергей Маслоброд // Русское слово. – 2022. – 16 дек. – С. 13.
- 316. Международный конкурс юных чтецов «Живая классика»** [в т. ч. об участии в составе жюри зав. филиалом им. М. Ломоносова М. Щелчковой] // Русское слово. – 2022. – 25 марта. – С. 14.
- 317. Мелодия любви.** Россия, Украина, Молдова в этюдах [худож. Сергея Сулина] // Русское слово. – 2022. – 3 июня. – Подписано: Наш. корр.
- 318. Метляева, М.** Вступительное слово / М. Метляева // Arhivarius: Rev. Secției Analitică și Relații Externe a Bibl. Evreiești „Ițic Mangher”, filială a Bibl. Municipale „B.P. Hasdeu”. – 2022. – Nr 3. – P. 3.
- 319. Метляева, М.** Уникальная книга / М. Метляева // Arhivarius: Rev. Secției Analitică și Relații Externe a Bibl. Evreiești „Ițic Mangher”, filială a Bibl. Municipale „B.P. Hasdeu”. – 2022. – Nr 4. – P. 4-8.
- 320. Мигулина, Татьяна.** С Днем рождения, Кишинев! : [мероприятия, приуроч. к празднованию первого упоминания Кишинева, в т. ч. *Кишинев – город родной* в Муницип. б-ке им. Б.П. Хашдеу (14 -18 июля 2022 г.) : публ. лекция *Иностранные туристы о советском Кишиневе* д-ра хабилицат Алены Грати; запуск онлайн-галереи трофеев, дипломов, медалей и т.д., собран. Муницип. б-кой; презентация книги акад. Андрея Ешану и д-ра Валентины Ешану *Chișinăul de altă dată* (1436-1812, том I);

- различные мероприятия 27 филиалов Муницип. б-ки; презентация выпуска журнала *BiblioPolis*, посвящ. Кишиневу] / Татьяна Мигулина // Экон. обозрение (Логос-пресс). – 2022. – 15 июля. – С. 8.
- 321. Мигулина, Татьяна.** Счастливый паж своей мечты : [композитор, певец Сергей Варсанов, в т.ч. о мероприятиях в б-ке им. М. Ломоносова] / Татьяна Мигулина // Экон. обозрение (Логос-пресс). – 2022. – 8 апр. – С. 8.
- 322. Мигулина, Татьяна.** Цветочная нежность : [выст. флористики *Miscellanea*, посвящ. весне и весен. праздникам, на которой представлены произведения гор. Клуба флористов *Диана* в галерее Науч. б-ки (Ин-та) *Андрей Лупан*; в т.ч. упоминается кружок флористики при б-ке им. А. Мицкевича] / Татьяна Мигулина // Экон. обозрение (Логос-пресс). – 2022. – 29 апр. – С. 16
- 323. «Мой белый город, вечный, как сказанье» :** [о культ.-просвет. программе в Русском доме, посвящ. Дню города, с участием б-ки им. М. Ломоносова] // Русское слово. – 2022. – 14 окт. – С. 1-2.
- 324. Николаев, Дмитрий.** «С праздником 8 марта, дорогие женщины!» : [поздравление, в том числе, директору б-ке им. М. Ломоносова] / Дмитрий Николаев // Русское слово. – 2022. – 4 марта. – С. 4.
- 325. Олэреску, Анжела.** Краеведческая литература на полках Кишиневской болгарской библиотеки имени Христо Ботева / Анжела Олэреску, Лариса Барабаш // *Dunărea – Nistru : Istoria. Etnologia. Sociologia. Lingvistica. Folclor. Literatura. Pedagogia* : Годишник. – Taraclia, 2022. – С. 150-153.
- 326. Осенний марафон** ко Дню города : [о мероприятиях, в том числе, в Ломоносовке, Клуба книголюбов и о проекте „Мой Кишинев: незабвенные имена” и перечень мероприятий в б-ке им. М. Ломоносова] // Русское слово. – 2022. – 21 окт. – С. 6.
- 327. Основные** мероприятия в рамках Дней славянской письменности и культуры : [перечень мероприятий в б-ке им. М. Ломоносова] // Русское слово. – 2022. – 20 мая. – С. 1.
- 328. Подлесная, Марина.** Зимний «Пушкинский марафон» [в б-ке им. М. Ломоносова] / Марина Подлесная // Русское слово. – 2022. – 18 февр. – С. 7.
- 329. Помощь еврейской библиотеке** [о содействии ЕОРМ в работе с украинскими беженцами]. – Наш голос. – 2022. – № 9 (79). – С. 15.
- 330. Прутянова, Елена.** «Элегия». «Мне хочется вам нежное сказать» : [о лит.-муз. вечере, посвящ. творчеству С. Есенина в б-ке им. М. Ломоносова] / Елена Прутянова // Русское слово. – 2022. – 25 нояб. – С. 7.
- 331. Самым** маленьким о Кирилле и Мефодии : [о мероприятии «Кирилл и Мефодий – основатели славянской азбуки» в Лицее Петру Мовилэ, организ. б-кой им. М. Ломоносова] // Русское слово. – 2022. – 3 июня. – С. 6.
- 332. Серегина, Александра.** Владимир Цеслюк. «Время жить!» : [творч. встреча с журналистом, писателем в б-ке им. М. Ломоносова] / Александра Серегина // Русское слово. – 2022. – 10 июня. – С. 12.

- 333. Синхани, Семен.** «Читаем Эминеску» на русском языке : [об участии представителей Ломоносовки – поэтов Бориса Мариана и Семена Синхани в поэт. марафоне Акад. центра «Михай Эминеску»] / Семен Синхани // Русское слово. – 2022. – 25 янв. – С. 6.
- 334. Ступин, Сергей.** Bravo, фестиваль! : [об этнофестивале, упоминание о б-ке им. М. В. Ломоносова] / Сергей Ступин // Русское слово. – 2022. – 23 сент. – С. 4.
- 335. Творческий дуэт поэта и художника в Ломоносовке:** [о встрече с поэтессой Олесей Рудягиной и презентации выставки новых работ Сергея Сулина] // Русское слово. – 2022. – 3 июня. – С. 7.
- 336. Хроника** праздничных дней в Молдове : [о мероприятиях б-ки им. М. Ломоносова в рамках Дней славянской письменности] // Русское слово. – 2022. – 3 июня. – С. 3.
- 337. Цуркан, Федор.** «Летняя Элегия» : [заседание клуба при б-ке им. М. Ломоносова] / Федор Цуркан // Русское слово. – 2022. – 15 июля. – С. 10.
- 338. Шаповалов, Борис.** Клуб авторской песни «Товарищ гитара» : [об авт. вечере Натальи Барабанщиковой в б-ке им. М. Ломоносова] / Борис Шаповалов // Русское слово. – 2022. – 2 дек. – С. 9.
- 339. Шишкова, Аксения.** В Молдове начинаются „Дни Славянской письменности и культуры» : [перечень мероприятий, среди которых и б-ки им. М. Ломоносова] / Аксения Шишкова // Русское слово. – 2022. – 20 мая. – С. 2.
- 340. Щелчкова, Маргарита.** «Целый мир от красоты»: приглашает «Фантазия» / Маргарита Щелчкова // Русское слово. – 2022. – 3 июня. – С. 12.
- 341. Щелчкова, Маргарита.** В окружении книжных полок : о том, как литература и искусство побеждают чувство тревоги : [интервью с Маргаритой Щелчковой о работе библиотеки в период ремонта и карантина] / записал: Наталья Лужина // Аргументы и факты (Молдова). – 2022. – №. 23. – С. 19.
- 342. Щелчкова, Маргарита.** И снова зазвенел колокольчик : [888 заседание Клуба книголюбов при б-ке им. М. Ломоносова] / Маргарита Щелчкова // Русское слово. – 2022. – 3 июня. – С. 3.
- 343. Щелчкова, Маргарита.** Фонд редких изданий филиала им. М. Ломоносова : формирование, развитие, открытия / Маргарита Щелчкова // Simpozionul Național de Studii culturale dedicat Zilelor Europene ale Patrimoniului, ed. IV-a, 28 sept. 2022. – Chișinău, 2022. – P. 72.
- 344. «Элегия»** поздней осени : [«Ноябрьская» гостиная в б-ке им. М. Ломоносова] // Русское слово. – 2022. – 2 дек. – С. 9.
- 345. Явилина, Наталья.** Июньский видеомост «Кишинев-Ульяновск» [в б-ке им. М. Ломоносова] / Наталья Явилина // Русское слово. – 2022. – 8 июля. – С. 18.

RESURSE ELECTRONICE

Platforme mediatice

<https://www.chisinau.md/ro>

1. **Primăria Chișinău va organiza un șir de evenimente cultural-artistice dedicate Zilei Naționale a Culturii** [Resursă electronică]. – Disponibil: <https://bit.ly/39w2EuK>. – Accesat: 14.01.2022.
2. **Filiala „O. Ghibu” a Bibliotecii Municipale „B. P. Hasdeu” – la 3 decenii de activitate** [Resursă electronică]. – Disponibil: <https://bit.ly/3M3a9HS>. – Accesat: 14.01.2022.
3. **Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu” a anunțat evenimentele culturale dedicate aniversării a 145-a de la fondarea instituției** [Resursă electronică]. – Disponibil: <https://bit.ly/3MXGrnl>. – Accesat: 02.02.2022.
4. **Biblioteca Municipală la 145 de ani de fondare** [Resursă electronică]. – Disponibil: https://www.chisinau.md/ro/biblioteca-municipala-la-145-de-ani-de-fondare-20292_272021.html – Accesat: 18.10.2022.
5. **Conferință aniversară a Bibliotecii Municipale „B. P. Hasdeu”, la 145 de ani de la fondare (VIDEO)** [Resursă electronică]. – Disponibil: https://www.chisinau.md/ro/conferinta-aniversara-a-bibliotecii-municipale-b-p-hasdeu-la-145-20292_272025.html – Accesat: 19.10.2022.
<https://ionceban.md/>
6. **Ion Ceban: Biblioteca „Bogdan Petriceicu Hasdeu” la 145 de ani de la fondare.** În 3 ani, peste 7 milioane de lei, investite de Primăria Chișinău [Resursă electronică]. – Disponibil: <https://ionceban.md/ion-ceban-biblioteca-bogdan-petriceicu-hasdeu-la-145-de-ani-de-la-fondare-in-3-ani-pest-7-milioane-de-lei-investite-de-primaria-chisinau/> – Accesat: 19.10.2022.
www.ciocana.md
7. **Concurs de sector pentru tineri și tinere. Concursul „O dictare pentru fiecare”,** ediția a III-a, a fost desfășurat astăzi de Pretura sectorului Ciocana, în parteneriat cu IP Școala Profesională nr. 7 și Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, filiala „Transilvania”, în cadrul Zilelor Tineretului. [Resursă electronică]. Disponibil: <https://ciocana.md/ro/article/concurs-de-sector-pentru-tineri-si-tinere/> – Accesat: 28.12.2022.
www.diez.md
8. **Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” vă invită la lansarea blogului instituției. Acesta va conține materiale științifice** [Resursă electronică]. – Disponibil: <https://bit.ly/3h9vBNX>. – Accesat: 12.01.2022.
9. **Valorifică-ți pasiunea pentru scris, participând la Concursul Premiilor pentru debut în literatură 2021** [Resursă electronică]. – Disponibil: <https://bit.ly/3BAyz7u>. – Accesat: 25.01.2022.
10. **„Chișinău citește!”** Iubitorii de cărți sunt așteptați la lansarea unui program de lectură [Resursă electronică]. – Disponibil: <https://bit.ly/3uXoY9d>. – Accesat: 01.02.2022.
11. **Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” vă invită la lansarea cărții „Grigore Vieru”** [Resursă electronică]. – Disponibil: <https://bit.ly/3BGrW3D>. – Accesat: 12.02.2022.

12. **(foto) Iubitorii de carte sunt invitați la lansarea volumului „Hermeneutica mitului antic în poezia din Republica Moldova (1990-2010)”** [Resursă electronică]. – Disponibil: <https://bit.ly/3BGjD7D>. – Accesat: 19.02.2022.
13. **„Bătălia Cărților”. Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a dat start concursului anual de lectură** [Resursă electronică]. – Disponibil: <https://bit.ly/3iozfE9>. – Accesat: 14.03.2022.
14. **Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” te invită să celebrezi Zilele Chișinăului. Ce include programul evenimentelor** [Resursă electronică]. – Disponibil: <https://diez.md/2022/07/13/biblioteca-municipala-b-p-hasdeu-te-invita-sa-celebrezi-zilele-chisinaului-ce-include-programul-evenimentelor/> – Accesat: 27.12.2022.
15. **Recomandări #diez. Evenimente la care poți să mergi într-o zi răcoroasă de marți, 11 octombrie** [Resursă electronică]. – Disponibil: <https://diez.md/2022/10/10/recomandari-diez-evenimente-la-care-poti-mergi-intr-o-zi-racoroasa-de-marti-11-octombrie/> – Accesat: 27.12.2022.
16. **Copiii cu vârsta de șapte-12 ani sunt invitați la „Provocarea verii”! Programul este organizat de 1 iunie de BM „Hasdeu”** [Resursă electronică]. – Disponibil: <https://diez.md/2022/05/31/copiii-cu-varsta-de-7-12-ani-sunt-invitati-la-provocarea-verii-programul-este-organizat-de-1-iunie-de-b-p-hasdeu/> – Accesat: 27.12.2022.
17. **Studentii de la „Design interior”, UTM, au organizat o expoziție de pictură și grafică** [Resursă electronică]. – Disponibil: <https://diez.md/2022/10/13/studentii-de-la-design-interior-utm-au-organizat-o-expozitie-de-pictura-si-grafica/> – Accesat: 27.12.2022.
<https://alocapitala.md/>
18. **Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, la 145 de ani de la fondare. Vezi agenda evenimentelor** [Resursă electronică]. – Disponibil: <https://alocapitala.md/biblioteca-municipala-b-p-hasdeu-la-145-de-ani-de-la-fondare-vezi-agenda-evenimentelor/> – Accesat: 18.10.2022.
www.wwwbibliocity.blogspot.com
19. **Andriuța, Daniela. Comoara din cartea cu povești** : [Resursă electronică] / Daniela Andriuța // BiblioCity. – 2022. – 26 mai. – Mod de acces: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2022/05/comoara-din-cartea-cu-povesti.html>. – Accesat: 26.05.2022.
20. **Arsenii, Ion. Prima întâlnire cu un scriitor** : [Resursă electronică] / Ion Arsenii // BiblioCity. – 2022. – 29 noiembrie. – Mod de acces: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2022/11/prima-intalnire-cu-un-scriitor.html>. – Accesat: 30.11.2022.
21. **Astafi, Valentin. Traficul de ființe umane: relatarea unei refugiate din Coreea de Nord** : [Resursă electronică] / Valentin Astafi // BiblioCity. – 2022. – 01 august. – Mod de acces: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2022/08/traficul-de-fiinte-umane-relatarea-unei.html>. – Accesat: 01.08.2022.
22. **Barabaș, Larisa. Книга о болгарском поэте Молдовы** : [Resursă electronică] / Larisa Barabaș // BiblioCity. – 2022. – 25 octombrie. – Mod de acces: https://wwwbibliocity.blogspot.com/2022/10/blog-post_25.html. – Accesat: 25.10.2022.

23. **Barabaș, Larisa.** Нико Стоянов: „Българин да си остане!” (к 75-летию со дня рождения) : [Resursă electronică] / Larisa Barabaș // BiblioCity. – 2022. – 09 ianuarie. – Mod de acces: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2022/01/75.html>. – Accesat: 11.01.2022.
24. **Barabaș, Larisa.** Новые "барбаризмы" от афориста Георги Барбарова : [Resursă electronică] / Larisa Barabaș // BiblioCity. – 2022. – 03 iunie. – Mod de acces: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2022/06/blog-post.html>. – Accesat: 03.06.2022.
25. **Barabaș, Larisa.** Сказочная палитра Бессарабии на полотнах Михаила Пейкова : [Resursă electronică] / Larisa Barabaș // BiblioCity. – 2022. – 25 noiembrie. – Mod de acces: https://wwwbibliocity.blogspot.com/2022/11/blog-post_25.html. – Accesat: 28.11.2022.
26. **Barabaș, Larisa.** Человек-легенда –Мария Петровна Великар : [Resursă electronică] / LarisaBarabaș // BiblioCity. – 2022. – 25 mai. – Mod de acces: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2022/05/blog-post.html>. – Accesat: 26.05.2022.
27. **Bevziuc, Ana.** O carte pentru a salva alte cărți : [Resursă electronică] / Ana Bevziuc // BiblioCity. – 2022. – 09 martie. – Mod de acces: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2022/03/o-carte-pentru-salva-alte-carti.html>. – Accesat: 10.03.2022.
28. **Canțîr, Lilia.** Bibliotecarul și învățarea pe tot parcursul vieții : [Resursă electronică] / Lilia Canțîr // BiblioCity. – 2022. – 05 ianuarie. – Mod de acces: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2022/01/bibliotecarul-si-invatarea-pe-tot.html>. – Accesat: 05.01.2022.
29. **Canțîr, Lilia.** Comunitate online sigură : [Resursă electronică] / Lilia Canțîr // BiblioCity. – 2022. – 08 februarie. – Mod de acces: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2022/02/comunitate-online-sigura.html>. – Accesat: 08.02.2022.
30. **Canțîr, Lilia.** Cunoștințe și deprinderi în arta lecturii : [Resursă electronică] / Lilia Canțîr // BiblioCity. – 2022. – 09 aprilie. – Mod de acces: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2022/04/cunostinte-si-deprinderi-in-arta.html>. – Accesat: 11.04.2022.
31. **Canțîr, Lilia.** Independența - visul lui Ștefan cel Mare și dorința de libertate : [Resursă electronică] / Lilia Canțîr // BiblioCity. – 2022. – 25 august. – Mod de acces: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2022/08/independenta-visul-lui-stefan-cel-mare.html>. – Accesat: 30.11.2022.
32. **Canțîr, Lilia.** Serviciile Filialei „Ștefan cel Mare” : [Resursă electronică] / Lilia Canțîr // BiblioCity. – 2022. – 18 august. – Mod de acces: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2022/08/serviciile-filialei-stefan-cel-mare.html>. – Accesat: 30.11.2022.
33. **Capita, Ludmila.** „... Eu sunt poetul acestui neam...” : [Resursă electronică] / Ludmila Capița // BiblioCity. – 2022. – 21 februarie. – Mod de acces: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2022/02/eu-sunt-poetul-acestui-neam.html>. – Accesat: 22.02.2022.

34. **Capița, Ludmila.** Anatol Danilișin - Maestrul culorilor : [Resursă electronică] / Ludmila Capița // BiblioCity. – 2022. – 05 mai. – Mod de acces: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2022/05/anatol-danilisin-maestrul-culorilor.html>. – Accesat: 06.05.2022.
35. **Capița, Ludmila.** Personalitate împlinită, frumoasă la chip și la suflet : [Resursă electronică] / Ludmila Capița // BiblioCity. – 2022. – 30 mai. – Mod de acces: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2022/05/personalitate-implinita-frumoasa-la.html>. – Accesat: 30.05.2022.
36. **Capița, Ludmila.** Titus Știrbu în dialog cu cititorii săi : [Resursă electronică] / Ludmila Capița // BiblioCity. – 2022. – 27 septembrie. – Mod de acces: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2022/09/titus-stirbu-in-dialog-cu-cititorii-sai.html>. – Accesat: 27.08.2022.
37. **Ciochină, Mircea.** O lansare memorabilă la Biblioteca „Onisifor Ghibu” : [Resursă electronică] / Mircea Ciochină // BiblioCity. – 2022. – 12 noiembrie. – Mod de acces: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2022/11/o-lansare-memorabila-la-biblioteca.html>. – Accesat: 15.11.2022.
38. **Ciochină, Mircea.** Biblioteca „Onisifor Ghibu” perseverență în timp... : [Resursă electronică] / Mircea Ciochină // BiblioCity. – 2022. – 28 iunie. – Mod de acces: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2022/06/biblioteca-onisifor-ghibu-perseverenta.html>. – Accesat: 28.06.2022.
39. **Ciochină, Mircea.** Laboratorul internațional „Noi perspective asupra designului instituțional al finanțării publice pe bază de proiect pentru cultură în țările Parteneriatului Estic” : [Resursă electronică] / Mircea Ciochină // BiblioCity. – 2022. – 03 decembrie. – Mod de acces: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2022/12/laboratorul-international-noi.html>. – Accesat: 05.12.2022.
40. **Cîssa, Lidia.** Istoria orașului Chișinău – în atenția tineretului : [Resursă electronică] / Lidia Cîssa // BiblioCity. – 2022. – 15 octombrie. – Mod de acces: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2022/10/istoria-orasului-chisinau-in-atenția.html>. – Accesat: 24.10.2022.
41. **Cîssa, Lidia.** Scriitorii autohtoni – promotori ai valorilor umane : [Resursă electronică] / Lidia Cîssa // BiblioCity. – 2022. – 26 mai. – Mod de acces: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2022/05/scriitorii-autohtoni-promotori-ai.html>. – Accesat: 30.05.2022.
42. **Cîssa, Lidia.** Un poet al copiilor între copii – Vasile Romanciuc : [Resursă electronică] / Lidia Cîssa // BiblioCity. – 2022. – 01 aprilie. – Mod de acces: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2022/04/un-poet-al-copiilor-intre-copii-vasile.html>. – Accesat: 11.04.2022.
43. **Cîssa, Lidia.** Ineditul în pictura Elvirei Cemortan-Voloșin : [Resursă electronică] / Lidia Cîssa // BiblioCity. – 2022. – 26 decembrie. – Mod de acces:

- <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2022/12/ineditul-in-pictura-elvirei-cemortan.html>. – Accesat: 29.12.2022.
44. **Cîssa, Lidia.** În dialog cu scriitorul Nicolae Rusu : [Resursă electronică] / Lidia Cîssa // BiblioCity. – 2022. – 15 iulie. – Mod de acces: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2022/07/in-dialog-cu-scriitorul-nicolae-rusu.html>. – Accesat: 20.07.2022.
45. **Covaș, Rugenia.** Expozițiile - formă de comunicare cu utilizatorii : [Resursă electronică] / Eugenia Covaș // BiblioCity. – 2022. – 27 iunie. – Mod de acces: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2022/06/expozitiile-forma-de-comunicare-cu.html>. – Accesat: 27.06.2022.
46. **Donțu, Tatiana.** „Eu și Familia mea” : [Resursă electronică] / Tatiana Donțu // BiblioCity. – 2022. – 14 mai. – Mod de acces: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2022/05/eu-si-familia-mea.html>. – Accesat: 16.05.2022.
47. **Donțu, Tatiana.** „Eugenia Bulat, militantă a Mișcării Naționale” : [Resursă electronică] / Tatiana Donțu // BiblioCity. – 2022. – 05 octombrie. – Mod de acces: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2022/10/eugenia-bulat-militanta-miscarii.html>. – Accesat: 05.10.2022.
48. **Ganganu-Mîndru, Liudmila.** Culorile curcubeului : [Resursă electronică] / Liudmila Ganganu-Mîndru // BiblioCity. – 2022. – 07 aprilie. – Mod de acces: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2022/04/culorile-curbueului.html>. – Accesat: 11.04.2022.
49. **Ganganu-Mîndru, Liudmila.** Fructe și legume din farfuria noastră : [Resursă electronică] / Liudmila Ganganu-Mîndru // BiblioCity. – 2022. – 28 mai. – Mod de acces: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2022/05/fructe-si-legume-din-farfuria-noastra.html>. – Accesat: 30.05.2022.
50. **Ganganu-Mîndru, Liudmila.** Istoria Basarabiei într-o singură carte : [Resursă electronică] / Liudmila Ganganu-Mîndru // BiblioCity. – 2022. – 17 ianuarie. – Mod de acces: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2022/01/istoria-basarabiei-intr-o-singura-carte.html>. – Accesat: 18.01.2022.
51. **Ganganu-Mîndru, Liudmila.** My family members : [Resursă electronică] / Liudmila Ganganu-Mîndru // BiblioCity. – 2022. – 12 mai. – Mod de acces: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2022/05/my-family-members.html>. – Accesat: 12.05.2022.
52. **Ganganu-Mîndru, Liudmila.** O nouă ședință a serviciului „Vreau să știu engleza” : [Resursă electronică] / Liudmila Ganganu-Mîndru // BiblioCity. – 2022. – 03 martie. – Mod de acces: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2022/03/o-noua-sedinta-serviciului-vreau-sa.html>. – Accesat: 03.03.2022.
53. **Ganganu-Mîndru, Liudmila.** Programul „Provocarea verii”: „Redscoperim Biblioteca!”, ediția 2022 (Turul II) : [Resursă electronică] / Liudmila Ganganu-Mîndru // BiblioCity. – 2022. – 06 iulie. – Mod de acces: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2022/07/programul-provocarea-verii-redscoperim.html>. – Accesat: 07.07.2022.

54. **Ganganu-Mîndru, Liudmila.** Serviciul „Vreau să știu Engleza” : [Resursă electronică] / Liudmila Ganganu-Mîndru // BiblioCity. – 2022. – 21 aprilie. – Mod de acces: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2022/04/serviciul-vreau-sa-stiu-engleza.html>. – Accesat: 22.04.2022.
55. **Ischimji, Tatiana.** Програма «Кишинев читает книгу» в библиотеке им. И. Мангера : [Resursă electronică] / Tatiana Ischimji // BiblioCity. – 2022. – 21 noiembrie. – Mod de acces: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2022/11/blog-post.html>. – Accesat: 21.11.2022.
56. **Ischimji, Tatiana.** Фестиваль Еврейской Книги в Кишиневе : [Resursă electronică] / Tatiana Ischimji // BiblioCity. – 2022. – 11 octombrie. – Mod de acces: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2022/10/blog-post.html>. – Accesat: 12.10.2022.
57. **Leahu, Valentina.** Migrația - testare a destinului omenesc, a unui neam... : [Resursă electronică] / Valentina Leahu // BiblioCity. – 2022. – 17 martie. – Mod de acces: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2022/03/migratia-testare-destinului-omenesc.html>. – Accesat: 18.03.2022.
58. **Leahu, Valentina.** Provocarea verii „Redescoperim Biblioteca!”. Turul I : [Resursă electronică] / Valentina Leahu // BiblioCity. – 2022. – 23 iunie. – Mod de acces: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2022/06/provocarea-verii-redescoperim.html>. – Accesat: 27.06.2022.
59. **Leahu, Valentina.** Serviciul „Turnirul amabilităților” la o nouă ședință: Mijloacele de transport : [Resursă electronică] / Valentina Leahu // BiblioCity. – 2022. – 13 aprilie. – Mod de acces: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2022/04/serviciul-turnirul-amabilitatilor-la-o.html>. – Accesat: 14.04.2022.
60. **Maiuc, Olga.** Библиотека и лицей – территория сотрудничества : [Resursă electronică] / Olga Maiuc // BiblioCity. – 2022. – 09 august. – Mod de acces: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2022/08/blog-post.html>. – Accesat: 09.08.2022.
61. **Manoilova, Liliana.** Bibliodădaca – o bonă magică din casa cărților : [Resursă electronică] / Liliana Manoilova // BiblioCity. – 2022. – 02 noiembrie. – Mod de acces: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2022/11/bibliodadaca-o-bona-magica-din-casa.html>. – Accesat: 03.11.2022.
62. **Olărescu, Angela.** Cărturarul Gavriil Uric – caligraf și miniaturist : [Resursă electronică] / Angela Olărescu // BiblioCity. – 2022. – 08 aprilie. – Mod de acces: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2022/04/carturarul-gavriil-uric-caligraf-si.html>. – Accesat: 11.04.2022.
63. **Olărescu, Angela.** Educație prin lectură : [Resursă electronică] / Angela Olărescu // BiblioCity. – 2022. – 26 martie. – Mod de acces: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2022/03/educatie-prin-lectura.html>. – Accesat: 28.03.2022.
64. **Olărescu, Angela.** Impactul parteneriatului la Biblioteca „Hristo Botev” : [Resursă electronică] / Angela Olărescu // BiblioCity. – 2022. – 10 mai. – Mod de acces: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2022/05/impactul-parteneriatului-la-biblioteca.html>. – Accesat: 10.05.2022.

65. **Olărescu, Angela.** Petar Burlak-Vâlkanov – poet bulgar de vază din Basarabia : [Resursă electronică] / Angela Olărescu // BiblioCity. – 2022. – 13 octombrie. – Mod de acces: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2022/10/petar-burlak-valkanov-poet-bulgar-de.html>. – Accesat: 12.10.2022.
66. **Olărescu, Angela.** Poetul Titus Știrbu printre copii : [Resursă electronică] / Angela Olărescu // BiblioCity. – 2022. – 22 iunie. – Mod de acces: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2022/06/poetul-titus-stirbu-printre-copii.html>. – Accesat: 27.06.2022.
67. Programul „Provocarea verii”, ediția 2022 : [Resursă electronică] // BiblioCity. – 2022. – 01 iunie. – Mod de acces: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2022/06/programul-provocarea-verii-editia-2022.html>. – Accesat: 01.06.2022.
68. **Reșetnic, Nina.** Campania de fidelizare „Fii deștept! la un card inteligent!” la Biblioteca „Onisifor Ghibu” : [Resursă electronică] / Nina Reșetnic Donțu // BiblioCity. – 2022. – 05 octombrie. – Mod de acces: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2022/10/campania-de-fidelizare-fii-destept-ia.html>. – Accesat: 05.10.2022.
69. **Rotaru, Svetlana.** Nu oprește nimeni copilăria : [Resursă electronică] / Svetlana Rotaru // BiblioCity. – 2022. – 16 martie. – Mod de acces: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2022/03/nu-opreste-nimeni-copilaria.html>. – Accesat: 18.03.2022.
70. **Sculea, Oleg.** Sunt creativ! : [Resursă electronică] / Oleg Sculea // BiblioCity. – 2022. – 28 aprilie. – Mod de acces: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2022/04/sunt-creativ.html>. – Accesat: 30.04.2022.
71. **Smirnov, Natalia.** Idealul unității naționale - 1 decembrie 1918: Expoziție virtuală tematică : [Resursă electronică] / Natalia Smirnov // BiblioCity. – 2022. – 30 noiembrie. – Mod de acces: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2022/11/idealul-unitatii-nationale-1-decembrie.html>. – Accesat: 30.11.2022.
72. **Spătaru, Doina.** Dragobetele - sărbătoarea iubirii : [Resursă electronică] / Doina Spătaru // BiblioCity. – 2022. – 24 februarie. – Mod de acces: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2022/02/dragobetele-sarbatoarea-iubirii.html>. – Accesat: 03.03.2022.
73. **Spătaru, Doina.** Proiectul „100 de profesii pe înțelesul copiilor” : [Resursă electronică] / Doina Spătaru // BiblioCity. – 2022. – 25 februarie. – Mod de acces: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2022/02/proiectul-100-de-profesii-pe-intelesul.html>. – Accesat: 03.03.2022.
74. **Vintilă, Angela.** „Despre iubire aș vrea să scriu”. Întâlnire cu scriitorul Todur Zanet : [Resursă electronică] / Angela Vintilă // BiblioCity. – 2022. – 11 noiembrie. – Mod de acces: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2022/11/despre-iubire-as-vrea-sa-scriu.html>. – Accesat: 15.11.2022.
75. **Vintilă, Angela.** Chișinăul citește cu Vasile Romanciuc : [Resursă electronică] / Angela Vintilă // BiblioCity. – 2022. – 22 martie. – Mod de acces:

<https://wwwbibliocity.blogspot.com/2022/03/chisinaul-citeste-cu-vasile-romanciuc.html>. – Accesat: 23.03.2022.

76. **Vintilă, Angela.** Dedicatie marelui om de cultură găgăuză - Dionisie Tanasoglu : [Resursă electronică] /Angela Vintilă // BiblioCity. – 2022. – 19 august .– Mod de acces: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2022/08/dedicatie-marelui-om-de-cultura-gagauza.html>. – Accesat: 30.11.2022.
77. **Vintilă, Angela.** Implicarea voluntarilor în cadrul Programului estival „Provocarea verii” : [Resursă electronică] / Angela Vintilă // BiblioCity. – 2022. – 04 august. – Mod de acces: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2022/08/implicarea-voluntarilor-in-cadrul.html>. – Accesat: 04.08.2022.
78. **Vintilă, Angela.** Titus Știrbu – scriitorul copiilor : [Resursă electronică] / Angela Vintilă // BiblioCity. – 2022. – 09 noiembrie. – Mod de acces: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2022/11/titus-stirbu-scriitorul-copiilor.html>. – Accesat: 10.11.2022.
79. **Vintilă, Angela.** Un dialog de neuitat cu Claudia Partole : [Resursă electronică] / Angela Vintilă // BiblioCity. – 2022. – 16 mai. – Mod de acces: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2022/05/un-dialog-de-neuitat-cu-claudia-partole.html>. – Accesat: 17.05.2022.
80. **Vintilă, Angela.** Урок истории в формате круглого стола : [Resursă electronică] / Angela Vintilă // BiblioCity. – 2022. – 16 ianuarie. – Mod de acces: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2022/01/blog-post.html>. – Accesat: 18.01.2022.

<https://dialogica.asm.md/>

81. **Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”: o istorie zbuciumată, ca și istoria Basarabiei** [Resursă electronică]. – Disponibil: https://dialogica.asm.md/articolePDF/Dialogica_02_2022_13_Kulikovski.pdf. – Accesat: 21.09.2022.

www.ea.md

82. **Se caută doritori pentru o „Bătălie a Cărților”! 10 cărți citite în 10 luni. Concurs de lectură inedit lansat de Biblioteca Municipală B.P. Hasdeu** [Resursă electronică]. – Disponibil: <https://bit.ly/3IjlaCt>. – Accesat: 10.03.2022.
83. **Bibliotecarii din Chișinău se implică activ în voluntariat** [Resursă electronică]. – Disponibil: <https://bit.ly/3L1QFCL>. – Accesat: 21.03.2022.

www.flacaratv.md

84. **Volumul de critică literară „Vladimir Beșleagă sau anevoioasa cale a cunoașterii de sine” a fost prezentat publicului larg** [Resursă electronică]. – Disponibil: <https://bit.ly/3oQjNnV>. – Accesat: 11.02.2022.

www.gazetadechisinau.md

85. **„Nu vrem ca lumea să iasă plângând din sală – acest Requiem e o pledoarie pentru pace”** [Resursă electronică]. – Disponibil: <https://bit.ly/3FEz1DK>. – Accesat: 06.05.2022.

86. **Ziua de 9 mai, cu Requiem pentru Bucea/Реквієм за Бучею** [Resursă electronică]. – Disponibil: <https://bit.ly/3M5HFFu>. – Accesat: 06.05.2022.

www.glasul.md

87. **Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” la 145 de ani: A fost lansat blogul BiblioHost, un blog despre și pentru bibliotecă, despre carte și lectură** [Resursă electronică]. – Disponibil: <https://bit.ly/3uVKjA0>. – Accesat: 14.01.2022.

www.ipn.md

88. **Biblioteca „B. P. Hasdeu” marchează în acest an 145 de ani de la fondare** [Resursă electronică]. – Disponibil: <https://bit.ly/3HWVSKR>. – Accesat: 01.02.2022.
89. **„Requiem pentru Bucea”: spectacol despre atrocitățile din Ucraina** [Resursă electronică]. – Disponibil: <https://bit.ly/3kUbOUz>. – Accesat: 07.05.2022.
90. **Biblioteca municipală „B.P. Hasdeu” marchează 145 de ani de la fondare** https://www.ipn.md/ro/biblioteca-municipala-bp-hasdeu-contribuie-la-viata-culturala-7967_1092857.html Accesat: 19.10.2022.
91. **Citește mai mult:** https://www.ipn.md/ro/biblioteca-municipala-bp-hasdeu-marcheaza-145-de-ani-de-la-fondare-7967_1092857.html#ixzz7qx3O7DDS

www.libertv.md

92. **Interpretul Fuego a donat bustul poetului Grigore Vieru unei instituții culturale din Republica Moldova** [Resursă electronică]. – Disponibil: <https://bit.ly/3sLqjNO>. – Accesat: 14.02.2022.

www.moldpres.md

93. **Biblioteca „B. P. Hasdeu” a lansat Concursul Premiile pentru debut în literatură pe anul 2021** [Resursă electronică]. – Disponibil: <https://bit.ly/3gQlrRR>. – Accesat: 27.01.2022.
94. **Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a lansat programul de manifestări consacrate celei de-a 145-a aniversări a instituției** [Resursă electronică]. – Disponibil: <https://bit.ly/3uY6d5l>. – Accesat: 01.02.2022.
95. **Programul „Chișinăul citește” a ajuns la cea de-a XVIII-a ediție** [Resursă electronică]. – Disponibil: <https://bit.ly/3uUgu2T>. – Accesat: 01.02.2022.
96. **Poetul Grigore Vieru a fost omagiat la 87 de ani de la naștere** [Resursă electronică]. – Disponibil: <https://bit.ly/3oV963q>. – Accesat: 01.02.2022.
97. **Monografia „Vladimir Beșleagă sau anevoioasa cale a cunoașterii de sine”, lansată la Chișinău. Nadejda Ivanov: „Opera sa este de o profunzime și o sensibilitate care frapează”** [Resursă electronică]. – Disponibil: <https://bit.ly/36lmtn7>. – Accesat: 09.02.2022.
98. **O carte de scriitoare Victoria Fonari a fost lansată la Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu”** [Resursă electronică]. – Disponibil: <https://bit.ly/3lhPf6d>. – Accesat: 22.02.2022.
99. **Gala Premiilor „B. P. Hasdeu” pentru debut în literatură-2021 și-a desemnat câștigătorii** [Resursă electronică]. – Disponibil: <https://bit.ly/3MmFvd6>. – Accesat: 28.02.2022.
100. **O conferință științifică dedicată compozitorului Eugen Doga a avut loc la Chișinău** [Resursă electronică]. – Acces Internet: <https://bit.ly/3JUOCSD>. – Accesat: 03.03.2022.

101. **O carte de Victoria Rocaciuc a fost lansată la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”** [Resursă electronică]. – Disponibil: <https://bit.ly/3KOFgw6>. – Accesat: 31.03.2022.
102. **Primăria Chișinău a aprobat calendarul evenimentelor dedicate Anului cultural Eugen Doga** [Resursă electronică]. – Acces Internet: <https://bit.ly/3MRfJ08>. – Accesat: 06.04.2022.
103. **Artistul plastic Violeta Diordiev: „Fac grafică de carte și ilustrez reviste pentru copii”** [Resursă electronică]. – Acces Internet: <https://bit.ly/3LRvunP>. – Accesat: 14.04.2022.
104. **Scriitorul Mircea V. Ciobanu a avut o dublă lansare de carte** [Resursă electronică]. – Acces Internet: <https://bit.ly/3LPgPcL>. – Accesat: 21.04.2022.
105. **A fost lansat proiectul cultural „Scriitorii pentru Capitală, Capitala pentru scriitori”** [Resursă electronică]. – Acces Internet: <https://bit.ly/3FjJ3de>. – Accesat: 04.05.2022.
106. **Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu” a marcat cea de-a 145-a aniversare** <https://www.moldpres.md/news/2022/10/19/22007857>
www.newsmonitor.media
107. **(foto) „Chișinău citește!” Iubitorii de cărți sunt așteptați la lansarea unui program de lectură** [Resursă electronică]. – Disponibil: <https://bit.ly/3LHT9qY>. – Accesat: 01.01.2022.
www.news.yam.md
108. **Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” vă invită la lansarea blogului instituției. Acesta va conține materiale științifice** [Resursă electronică]. – Disponibil: <https://bit.ly/3sNkwaz>. – Accesat: 12.01.2022.
109. **Biblioteca „B. P. Hasdeu” a lansat Concursul Premiile pentru debut în literatură pe anul 2021** [Resursă electronică]. – Disponibil: <https://bit.ly/3oXBLob>. – Accesat: 27.01.2022.
110. **Concurs: Premiile pentru debut în literatură – 2021** [Resursă electronică]. – Disponibil: <https://bit.ly/3sLx5D9>. – Accesat: 27.01.2022.
111. **Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” anunță demararea Programului de lectură „Chișinăul citește”** [Resursă electronică]. – Disponibil: <https://bit.ly/3Bq26Rf>. – Accesat: 30.01.2022.
112. **Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” va organiza în 2022 mai multe evenimente cu ocazia marcării a 145 de ani de la fondare** [Resursă electronică]. – Disponibil: <https://bit.ly/36anUVc>. – Accesat: 01.02.2022.
113. **Monografia „Vladimir Beșleagă sau anevoioasa cale a cunoașterii de sine”, lansată la Chișinău. Nadejda Ivanov: „Opera sa este de o profunzime și o sensibilitate care frapează”** [Resursă electronică]. – Disponibil: <https://bit.ly/3BACq4s>. – Accesat: 09.02.2022.
114. **Lansare de carte/ Volumul „Hermeneutica mitului antic în poezia din Republica Moldova (1990-2010) de scriitoarea Victoria Fonari** [Resursă electronică]. – Disponibil: <https://bit.ly/3I9Sywg>. – Accesat: 22.02.2022.
115. **„Bătălia Cărților”. Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a dat start concursului anual de lectură, ediția a VIII-a** [Resursă electronică]. – Disponibil: <https://bit.ly/3JINifW>. – Accesat: 14.03.2022.
116. **O conferință științifică dedicată compozitorului Eugen Doga a avut loc la Chișinău** [Resursă electronică]: – Acces Internet: <https://bit.ly/36Bx7GY>. – Accesat: 10.03.2022.

117. „Requiem pentru Bucea”: spectacol despre atrocitățile din Ucraina [Resursă electronică]: – Acces Internet: <https://bit.ly/3vYE52j>. – Accesat: 07.05.2022.

www.noi.md

118. O conferință științifică dedicată compozitorului Eugen Doga a avut loc la Chișinău [Resursă electronică]: – Acces Internet: <https://noi.md/md/diverse/o-conferinta-stiintifica-dedicata-compozitorului-eugen-doga-a-avut-loc-la-chisinau>. Accesat:

www.profesor.md

119. Concursul Premiile pentru debut în literatură [Resursă electronică]. – Disponibil: <https://bit.ly/3l0h6aN>. – Accesat: 26.01.2022.

120. Hermeneutica mitului antic în poezia din Republica Moldova (1990-2010) de dr. Victoria Fonari [Resursă electronică]. – Disponibil: <https://bit.ly/3h4sRRA>. – Accesat: 20.02.2022.

121. Concursul de lectură „Bătălia cărților”, ediția a VIII-a [Resursă electronică]. – Disponibil: <https://bit.ly/3tkHAic>. – Accesat: 14.03.2022.

www.radiochisinau.md

122. Mai multe evenimente culturale vor fi organizate la Chișinău cu prilejul Zilei Culturii Naționale [Resursă electronică] : [la Centrul Internațional Academic manifestare culturală cu genericul ”Al meu nume o să-l poarte secolii din gură-n gură...” și concert de muzică folk pe versuri de Mihai Eminescu, susținut de cantautorii: Maria Mocanu, Anatol Rudei și Victor Buruiană la BC]. – Disponibil: <https://bit.ly/3uR6pDQ>. – Accesat: 11.01.2022.

123. ICR Chișinău va organiza de Ziua Culturii mai multe manifestări [Resursă electronică] : [la Centrul Internațional Academic manifestare culturală cu genericul ”Al meu nume o să-l poarte secolii din gură-n gură...” și concert de muzică folk pe versuri de Mihai Eminescu, susținut de cantautorii: Maria Mocanu, Anatol Rudei și Victor Buruiană la BC]. – Disponibil: <https://bit.ly/3rVh2DB>. – Accesat: 13.01.2022.

124. Primăria Chișinău va organiza mai multe manifestări cu prilejul Zilei Naționale a Culturii [Resursă electronică] : [la Centrul Internațional Academic manifestare culturală cu genericul ”Al meu nume o să-l poarte secolii din gură-n gură...”]. – Disponibil: <https://bit.ly/36eHorL>. – Accesat: 14.01.2022.

125. Biblioteca „B. P. Hasdeu” a lansat Concursul Premiile pentru debut în literatură pe anul 2021 [Resursă electronică]. – Disponibil: <https://bit.ly/3sJX2TD>. – Accesat: 27.01.2022.

126. Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” va organiza în 2022 mai multe evenimente cu ocazia marcării a 145 de ani de la fondare [Resursă electronică]. – Disponibil: <https://bit.ly/3Jw9ld2>. – Accesat: 01.02.2022.

127. Un grup de tineri, printre care și scriitorul, Dumitru Crudu, protestează zilnic în fața Ambasadei Federației Ruse la Chișinău împotriva războiului din Ucraina [Resursă electronică]. – Disponibil: <https://bit.ly/37Y7IHG>. – Accesat: 19.03.2022.

128. Biblioteca Municipală „Bogdan Petriceicu Hasdeu” împlinește astăzi 145 ani de activitate. [Resursă electronică]. – Disponibil: <https://radiochisinau.md/biblioteca-municipala-bogdan->

[petriceicu-hasdeu-implineste-astazi-145-ani-de-activitate---169141.html](#) . – Accesat: 19.10.2022.

www.replicamedia.md

129. Concurs: Premiile pentru debut în literatură – 2021 [Resursă electronică]. – Disponibil: <https://bit.ly/3gPWOVJ>. – Accesat: 25.01.2022.

130. Lansare de carte/ Volumul „Hermeneutica mitului antic în poezia din Republica Moldova (1990-2010) de scriitoarea Victoria Fonari [Resursă electronică]. – Disponibil: <https://bit.ly/3BHS0v5>. – Accesat: 22.02.2022.

www.rlive.md

131. Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” în parteneriat cu Teatrul Național „M. Eminescu”, lansează blogul BiblioHost [Resursă electronică]. – Disponibil: <https://bit.ly/3JCpSMO>. – Accesat: 12.01.2022.

www.stiri.md

132. Peste 200 cărți vor fi disponibile în format electronic [Resursă electronică] : [interviu cu L. Pânzari, N. Mășcăuțanu, bibliotecari BC]. – Disponibil: <https://bit.ly/3t6lWxd>. – Accesat: 06.02.2022.

133. Biblioteca municipală B. P. Hasdeu a marcat cea de-a 145-a aniversare [Resursă electronică]. – Disponibil: <https://stiri.md/article/social/biblioteca-municipala-b-p-hasdeu-a-marcata-145-a-aniversare>. – Accesat: 20.10.2022.

www.syfeed.com

134. (foto) Iubitorii de carte sunt invitați la lansarea volumului „Hermeneutica mitului antic în poezia din Republica Moldova (1990-2010)” [Resursă electronică]. – Disponibil: <https://bit.ly/3t18B94>. – Accesat: 19.02.2022.

www.theworldnews.net

135. Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” vă invită la lansarea blogului instituției. Acesta va conține materiale științifice [Resursă electronică]. – Disponibil: <https://bit.ly/354xkAZ>. – Accesat: 12.01.2022.

136. (foto) „Chișinău citește!” Iubitorii de cărți sunt așteptați la lansarea unui program de lectură [Resursă electronică]. – Disponibil: <https://bit.ly/3l0JJou>. – Accesat: 01.02.2022.

www.trm.md

137. Biblioteca municipală „B. P. Hasdeu” a marcat cea de-a 145-a aniversare (IVIDEO) [Resursă electronică]. – Disponibil: <https://trm.md/ro/cultura/biblioteca-municipala-b-p-hasdeu-a-marcata-145-a-aniversare> – Accesat: 19.10.2022.

www.tvrmoldova.md

138. Un interpret din România donează bustul poetului Grigore Vieru unei instituții culturale din Republica Moldova [Resursă electronică]. – Disponibil: <https://bit.ly/3HXiyuJ>. – Accesat: 14.02.2022.

139. Concurs de lectură pentru tineri [Resursă electronică] : Emisiune TeleMatinal. – Acces Internet: <https://bit.ly/3NkMkwg>. – Accesat: 23.03.2022. – Durata 2:15 min.

www.youth.md

140. Concurs: Premiile pentru debut în literatură pe anul 2021 [Resursă electronică]. – Disponibil: <https://bit.ly/3BqjxAU>. – Accesat: 27.01.2022.

141. Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” împlinește 145 de ani de la fondare [Resursă electronică]. – Disponibil: <https://bit.ly/3v1o5ez>. – Accesat: 01.02.2022.

www.zdg.md

142. Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” anunță demararea Programului de lectură „Chișinăul citește” [Resursă electronică]. – Disponibil: <https://bit.ly/3HZIKWu>. – Accesat: 30.01.2022.

fr.news.yahoo.com

143. «Requiem pour Boutcha»: la guerre en Ukraine sur les planches moldaves [Resursă electronică]. – Disponibil: <https://yhoo.it/3KYIY0H>. – Accesat: 09.05.2022.

moldova.revistatimpul.ro

144. Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”: 145 [Resursă electronică]. – Disponibil: <https://moldova.revistatimpul.ro/biblioteca-municipala-b-p-hasdeu-145-2/> – Accesat: 30.12.2022.

www.ziarelive.ro

145. O conferință științifică dedicată compozitorului Eugen Doga a avut loc la Chișinău [Resursă electronică]: – Acces Internet: <https://www.ziarelive.ro/stiri/o-conferinta-stiintifica-dedicata-compozitorului-eugen-doga-a-avut-loc-la-chisinau.html>. Accesat: 10.03.2022.

Emisiuni Tv

Jurnal TV

146. Biblioteca „Onisifor Ghibu” - trei decenii de axiomă culturală [Resursă electronică] : [interviu cu V. Răileanu] : Emisiune Vânturile, valurile. – Acces Internet: <https://bit.ly/3GXQR3A>. – Accesat: 23.01.2022. – Durata 40:30 min., din min. 02:53.

147. În această seară, la Teatrul „Mihai Eminescu” este prezentat spectacolul „Requiem pentru Bucea” [Resursă electronică] : Emisiune Știri. – Acces Internet: <https://bit.ly/3w1PD5e>. – Accesat: 09.05.2022. – Durata 03:00 min.

Moldova 1 (TRM)

148. Prezentarea Programului de lectură „Chișinăul citește” [Resursă electronică] : [interviu cu V. Răileanu în rubrica Miercurea cărților în biblioteca ta] : Emisiune Bună dimineața. – Acces Internet: <https://bit.ly/3GQP2oR>. – Accesat: 02.02.2022. – Durata 08:50 min.

149. Cum a fost lansarea Programului de lectură „Chișinăul citește”, ediția a XIX-a [Resursă electronică] : [interviu cu M. Harjevschi] : Emisiune Cine vine la noi. – Acces Internet: <https://bit.ly/3HZ3lt5>. – Accesat: 02.02.2022. – Durata 08:19 min.

150. **Biblioteca „B.P. Hasdeu” a lansat programul de lectură „Chișinăul citește” /VIDEO/** [Resursă electronică] : [interviu cu M. Harjevschi, director general, V. Romanciuc, scriitor] : Emisiune Mesager. – Acces Internet: <https://bit.ly/3uSGNg9>. – Accesat: 03.02.2022. – Durata 01:39 min.
151. **Creațiile scriitorului Vladimir Beșleagă, cuprinse într-o lucrare semnată de Nadejda Ivanov** [Resursă electronică] : [lansarea monografiei Nadejdei Ivanov] : Emisiune Mesager. – Acces Internet: <https://bit.ly/3JDQD3n>. – Accesat: 09.02.2022. – Durata 01:59 min.
152. **Creațiile lui Vladimir Beșleagă, cuprinse într-o lucrare semnată de Nadejda Ivanov /VIDEO/** [Resursă electronică] : Emisiune Mesager. – Acces Internet: <https://bit.ly/3l4Cj3C>. – Accesat: 10.02.2022. – Durata 02:00 min.
153. **Un bust al poetului Grigore Vieru, donat Centrului Academic „Mihai Eminescu” /VIDEO/** [Resursă electronică] : [Fuego la CAIE] : Emisiune Mesager. – Acces Internet: <https://bit.ly/3Jx7VPx>. – Accesat: 15.02.2022. – Durata 02:02 min.
154. **Familia Pilchin despre războiul din Ucraina** [Resursă electronică] : Emisiune O seară în familie. – Acces Internet: <https://bit.ly/3KeBB4c>. – Accesat: 28.02.2022. – Durata 01:10:00 min.
155. **Povești teatralizate la bibliotecă. Află unde /VIDEO/** [Resursă electronică] : Emisiune Știri. – Acces Internet: <https://bit.ly/3D3eDL3>. – Accesat: 19.03.2022. – Durata 02:09 min.
156. **„Martenița” la Biblioteca „H. Botev”** [Resursă electronică] : Emisiune Unda Bugeacului. – Acces Internet: <https://bit.ly/37FED3u>. – Accesat: 15.03.2022. – Durata 18:09 min.
157. **Povești teatralizate la bibliotecă. Află unde /VIDEO/** [Resursă electronică] : Emisiune Mesager. – Acces Internet: <https://bit.ly/355SzTs>. – Accesat: 19.03.2022. – Durata 02:09 min.
158. **Miercurea cărților din biblioteca ta – 19 octombrie. Aniversarea Bibliotecii Municipale 145 ani** [Resursă electronică]. – Disponibil: shorturl.at/dfCLZ – Accesat: 19.10.2022
159. **Peste 200 cărți vor fi disponibile în format electronic** [Resursă electronică] : [interviu cu L. Pânzari, N. Mășcăuțanu, bibliotecari BC] : Emisiune Știri. – Acces Internet: <https://bit.ly/3uX0b5e>. – Accesat: 06.02.2022. – Durata 02:45 min.

Tezaur TV

160. **Programul de lectură „Chișinăul citește”, ediția a XIX-a** [Resursă electronică] : [interviu cu M. Harjevschi] : Emisiune Noi și lumea. – Acces Internet: <https://bit.ly/3uWWqg4>. – Accesat: 01.02.2022. – Durata 16:00 min., din min. 33:05.
161. **TV21**
162. **CAIE la 22 ani de activitate** [Resursă electronică] : [interviu cu E. Dabija] : Emisiune Večernij razgovor. – Acces Internet: <https://bit.ly/34W7EXB>. – Accesat: 20.02.2022. – Durata 01:25:19 min.

TVR Moldova

163. **Ambasada României și ICR „Mihai Eminescu” au organizat la Chișinău un șir de evenimente culturale cu genericul „Al meu nume o să-l poarte ...”** [Resursă electronică] : [serată de muzică folk la BC] : Emisiune Telejurnal. – Acces Internet: <https://bit.ly/3Bt0vtQ>. – Accesat: 15.01.2022. – Durata 01:05 min., din min. 0:51.

164. **Biblioteca „Bogdan Petriceicu Hasdeu” din Chișinău a lansat blogul „BiblioHost”** [Resursă electronică] : [interviu cu M. Pilchin prin Skype] : Emisiune TeleMatinal. – Acces Internet: <https://bit.ly/3BqWkoP>. – Accesat: 01.02.2022. – Durata 08:19 min.
165. **Valoarea fondului Bibliotecii „B. P. Hasdeu” pentru patrimoniul cultural și istoric al R. Moldova** [Resursă electronică] : [despre activitatea Secției „Memoria Chișinăului”] : Emisiune TeleMatinal. – Acces Internet: <https://bit.ly/3v14GvE>. – Accesat: 06.02.2022. – Durata 05:48 min.
166. **Proza scriitorului basarabean Vladimir Beșleagă este obiect de studiu pentru cercetătorii filologi din Republica Moldova** [Resursă electronică] : [lansarea monografiei scrisă de Nadejda Ivanov] : Emisiune Telegurnal. – Acces Internet: <https://bit.ly/3oUPf4x>. – Accesat: 08.02.2022. – Durata 03:00 min.
167. **Interpretul Fuego a donat bustul poetului Grigore Vieru unei instituții culturale din Republica Moldova** [Resursă electronică] : Emisiune Telegurnal. – Acces Internet: <https://bit.ly/356vfot>. – Accesat: 16.02.2022. – Durata 06:16 min.
168. **Expoziție dedicată lui Constantin Brâncuși, sculptorul român de avengură** [Resursă electronică] : [expoziție de artă contemporană, prezentată de studenții de la AMTAP la CAE] : Emisiune TeleMatinal – Acces Internet: <https://bit.ly/3vctpNE>. – Accesat: 21.02.2022. – Durata 07:04 min.

Emisiuni TV internaționale

Tele Europa Nova Timișoara

169. **Artnova cu Veronica Balaj: Scriitori din Chișinău** [Resursă electronică] : [interviu cu V. Fonari]. – Acces Internet: <https://bit.ly/3yrHeJS>. – Accesat: 01.05.2022. – Durata 44:34 min.

Emisiuni Radio

Radio Chișinău

170. **Ziua Bibliotecarului** [Înregistrare audio] : [interviu cu M. Pilchin despre profesia de bibliotecar] / consemnare: Victoria Cușnir. – Acces Internet: <https://bit.ly/3vZXekB>. – Accesat: 22.04.2022. – Durata 41:13 min.